

DEVNAME

Meryem ŞİMŞEK

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ

Erzurum-2025

Her hakkı saklıdır.

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DEVNAME

Meryem ŞİMŞEK

Danışman: Prof. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ

Ana Bilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı

Erzurum-2025

Her hakkı saklıdır.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	III
ABSTRACT	IV
ÖN SÖZ	V
GİRİŞ	1
ÇALIŞMANIN KONUSU	2
ÇALIŞMANIN AMACI	2
ÇALIŞMANIN KAPSAM VE SINIRLAR	2
ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ	2

BİRİNCİ BÖLÜM

METİN HAKKINDA BİLGİLER

1.1. ESERİN ADI, MÜELLİFİ, MÜSTENSİHİ, YAZILIŞ SEBEBİ VE YILI	3
1.2.ESERİN KONUSU	3
1.3. ESERİN DİL-ÜSLUP-MUHTEVA ÖZELLİKLERİ	4
1.4. ESERİN YAZMA NÜSHASI VE NÜSHANIN ÖZELLİKLERİ	4

İKİNCİ BÖLÜM

EFSANE

2. EFSANE KELİMESİ ETİMOLOJİSİ	5
2.2 EFSANELERİN OLUŞUMU	8
2.3 EFSANELERİN ÖZELLİKLERİ	9
2.4 EFSANELERİN İŞLEVLERİ	11
2.5 EFSANENİN TÜRLERİ	12

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEKİN VE TEKİNSİZLİK KAVRAMI VE BU BAĞLAMDA CİNLERLE OLAN İLGİSİ

3.1. TEKİN VE TEKİNSİZLİĞİN TANIMI	16
3.2. TEKİN OLMAYAN YERLER	18
3.3. CİN KELİMESİNİN ETİMOLOJİSİ	19
3.4. CİNLERİN YARATILIŞI	20

3.5. CİN ÇARPMASI	22
3.6. CİNLERLE İLİŞKİLENDİRİLEN VARLIKLAR: PERİ VE DEV.....	24
3.7. DİNLERDEKİ CİN İNANCI	25
3.8. KÜLTÜR AÇISINDAN CİN.....	27

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BÜYÜ, SİHİR, TILSIM

4.1. BÜYÜ.....	29
4.2 SİHİR.....	32
4.3 TILSIM.....	33

BEŞİNCİ BÖLÜM

HAZRETİ SÜLEYMAN

5.1 HAZRETİ SÜLEYMAN'IN HAYATI	34
5.2 HAZRETİ SÜLEYMAN'A VERİLEN NİMETLER.....	35
5.2.1 Kuş Dilini Bilmesi	35
5.2.2 Hazreti Süleyman'ın Ordusu	35
5.2.3 Atları	36

ALTINCI BÖLÜM

METİNDE GEÇEN CİNLERİN İSİMLERİ VE ŞEKİLLERİ

6. 2.METİNDE GEÇEN CİNLER VE CİNLERİN BULUNDUĞU MEKÂNLAR	42
6.3. METİNDE TEDAVİ AMACIYLA KULLANILAN BİTKİ VE HAYVANLAR....	46
6.4.METİNDE GEÇEN HASTALIKLAR	48
6.4.1 Bedensel Rahatsızlıklar ve Tedavi Yöntemleri	49
6.4.2 Ruhsal Hastalıklar ve Tedavi Yöntemleri	60
6.4.3 Zihinsel Hastalıklar ve Tedavi Yöntemleri	67
6.4.4.Bedensel ve Zihinsel Rahatsızlıklar Tedavi Yöntemleri.....	72
6.4.5 Bedensel ve Ruhsal Hastalıklar	74
6.6.6. Ruhsal ve Zihinsel Hastalıklar	76

YEDİNCİ BÖLÜM

DEVNAME METNİN LATİNİZE HALİ

SONUÇ.....	122
SÖZLÜK.....	126
KAYNAKÇA.....	131
EKLER.....	136
TIPKI BASIM	136

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DEVNAME

Meryem ŞİMŞEK

Danışman: Prof. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ

2025, 273 sayfa

Jüri: Prof.Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ (Danışman)

Prof.Dr. Murat KACIROĞLU (Üye)

Prof.Dr. Abdulkadir KIRBAŞ (Üye)

Halk kültürü; toplumun ortak hafızası, edindiği değerlerin bir yansıması olarak geniş bir yapıya sahip olma özelliği göstermektedir. Nesilden nesile aktarılan gelenekler, inançlar bu yapının ana unsurlarını şekillendirmektedir. Yazınsal eserler, bu bağlamda halk kültürünü derinden incelemekte ve geçmiş yaşantılar hakkında bilgi edinilmesini sağlayan önemli kaynaklar arasında yer almaktadır. "Devname" adlı eser, cin inancı üzerine anlatılmış efsaneleri, tekin ve tekinsizlik kavramları üzerinden anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Eski Anadolu Türkçesi ile yazılmış metin, Türkiye Türkçesine çevrilerek ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Cinlerin; doğaüstü olarak kabul edilen varlıklar olduğu, tekinsiz mekânlarla ilişkilendirildiği ve insanlara zarar verdiğine dair inanç, birçok kültürde ortak bir konudur. Kur'an ve hadislerde cinlerin varlığına dair bilgilerin yer alması bu hususun halk arasında köklü bir inanç haline gelmesine neden olmuştur. Bu noktada bulundukları mekânlar ve hangi hastalıklara sebep oldukları detaylı bir şekilde analiz edilmiş elde edilen bulgularla müstakil bir eser ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cin, Tekin, Tekinsizlik, Hazreti Süleyman, Hastalık

ABSTRACT

MS. Thesis

DEVNAME

Meryem ŞİMŞEK

Advisor: Prof. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ

2025, 273 pages

Jury: Prof.Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ (Mentor)

Prof.Dr. Murat KACIROĞLU (Member)

Prof.Dr. Abdulkadir KIRBAŞ (Member)

Folk culture; as a reflection of the society's common memory and the values it has acquired, has a broad structure. The traditions and beliefs that are passed down from generation to generation shape the main elements of this structure. Literary works, in this context, deeply examine folk culture and are among the important sources that provide information about past lives. The work called "Devname" contributes to the understanding of the legends told on the belief in jinn through the concepts of tekin and tekinsizlik. The text written in Old Anatolian Turkish was translated into Türkiye Turkish and examined in detail. The belief that demons are supernatural beings, associated with uncanny places and that they harm people is a common subject in many cultures. The presence of information about jinn in the Quran and hadith has led to this issue becoming a deep-rooted belief among the people. At this point, the places they are in and the types of jinn they are in have become a subject of interest.

Key words: Gin, Auspicious, Uncanny, Hazrat Solomon Illness

ÖN SÖZ

Toplumların tarihsel süreç içerisinde oluşturduğu ve kuşaktan kuşağa aktardığı değerler bütünü, halk kültürünü meydana getirir. Bu kültür; dil, müzik, inançlar, oyunlar, düğün ritüelleri, danslar, zanaatlar ve törenler gibi hayatın pek çok alanında somut bir biçimde kendini göstererek bireylere toplumsal aidiyet duygusu kazandırmaktadır. Geçmişten günümüze taşınan bu kültürel miras, yalnızca tarihsel bir birikimi değil, aynı zamanda toplumların kolektif psikolojisini de yansıtmaktadır. Bu bağlamda, sözlü kültür ürünlerinden biri olan efsaneler; halkın dini ve kültürel inançlarını yansıtmaları bakımından önemli bir yere sahiptir. Özellikle olağanüstü varlıklar etrafında şekillenen cin efsaneleri, birçok toplumda ilgiyle ele alınan anlatılar arasında yer almakta, cin ve benzeri metafizik varlıklara yönelik inançlar farklı coğrafyalarda evrensel bir tema olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede; tez çalışmasının odağını oluşturan cin olgusu, halk kültüründe hem inanç sistemlerinin hem de toplumsal hafızanın izlerini taşıması bakımından incelenmeye değer bir alan sunmaktadır.

Çalışmada, “Devname” adlı eserdeki cinlerin halk kültüründe nasıl yer ettiği, hangi özelliklere sahip oldukları, hangi işlevleri gördükleri, hangi mekânda oldukları çalışmaya kaynak oluşturan metin üzerinden incelenmiş, özellikle Hazreti Süleyman ile cinler arasındaki konuşmalar etrafında tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışma; ön söz ve giriş dışında yedi bölüm ile sonuç, sözlük, kaynakça ve ekler kısımlarından oluşmaktadır. Giriş bölümünde; metin hakkında genel bilgiler verilmiştir: Araştırmanın amacı, önemi, kapsamı ve sınırlılıkları, araştırma modeli ve yöntemi hakkında bilgiler mevcuttur. Birinci bölümde; tez için kaynak olarak kullanılan yazma eserin müellifi, konusu, nüshaları hakkında kısa açıklamalar yapılmıştır.

İkinci bölümde, halk inançlarında önemli bir yer tutan efsaneler detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Üçüncü bölümde, tekinsizlik kavramı, cin olgusu çerçevesinde ele alınmış ve bu kavramın kültür, din ve inanç açısından yeri ve önemi belirtilmiştir.

Dördüncü bölümde, büyü, sihir, tılsım kavramları açıklanmıştır.

Beşinci bölümde, Hazreti Süleyman’ın hayatı, peygamberliği, cinler ile diğer varlıklarla olan ilişkisi üzerinde durulmuştur.

Altıncı bölümde, metinde geçen cinlerin isimleri, sebep olduğu hastalıklar ve hastalıkların tedavi yöntemleri, hastalığın tedavisi için kullanılan bitki, hayvan adlarına yer verilmiştir.

Yedinci bölümde, metnin latince edilmiş haline yer verildikten sonra çalışma sonuç, sözlük ve kaynakça ile tamamlanmıştır. Çalışmanın ekler kısmına metnin tıpkı basımı eklenmiştir.

Bu tezin oluşumunda emeği geçen danışman hocam Prof. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ'ye, kalpten teşekkürlerimi sunarım.

Meryem ŞİMŞEK
Erzurum-2025

GİRİŞ

Halk inanışları, toplumların kültürel dokusunu şekillendiren temel unsurlar arasında yer almaktadır. Bu inanışlar içerisinde önemli bir yer tutan efsaneler, olağanüstü olaylar ve varlıklar etrafında şekillenen anlatılar olarak dikkat çekmektedir. İnanca dayalı yapılarıyla bu anlatılar, halkın manevi dünyasını biçimlendirmekte ve toplumsal bellekte kalıcı izler bırakmaktadır. Bu çerçevede, cin efsaneleri halk inanışları içerisinde en dikkat çekici anlatı türlerinden biri olarak öne çıkmaktadır.

Cinler, doğaüstü nitelikleri ve insanlarla olan etkileşimleri nedeniyle halk arasında genellikle tekinsizlik ve korku unsuru olarak algılanmaktadır. Bu bağlamda, cinlerin insan yaşamına müdahale ettiğine ve çeşitli fiziksel ya da ruhsal rahatsızlıklara yol açtığına inanılmaktadır. Halk arasında yaygın olan bu inanç doğrultusunda; halsizlik, ani bayılmalar gibi fiziksel belirtilerin yanı sıra anksiyete, depresyon, açıklanamayan iç sıkıntıları ve yoğun korku gibi ruhsal durumların da cin etkisiyle ortaya çıktığı düşünülmektedir.

Söz konusu inanışlar, özellikle halk arasında "tekin olmayan yerler" olarak adlandırılan mekânlarla ilişkilendirilmiştir. Bu tür mekânlar, cinlerle ilgili anlatıların ve inançların merkezinde yer almakta; gizemli ve ürkütücü atmosferleriyle halkın zihninde korku ile özdeşleşmektedir. Bu yerler, çoğunlukla güvenilirmez ve tehlikeli olarak değerlendirilmekte insan dışı varlıkların meskeni olarak görülmektedir.

Bu inanç yapısından hareketle hazırlanan *Devname* adlı çalışma, cinlerin etkisiyle ortaya çıktığı düşünülen rahatsızlıkları ve bu rahatsızlıkların halk arasında tekin olmayan yerlerle olan ilişkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, özellikle nedeni açıklanamayan sağlık sorunlarının metafizik güçlerle ilişkilendirilmesi ve bu durumların halk hekimliği bağlamında nasıl anlamlandırıldığı ele alınmaktadır. Modern tıbbın yetersiz kaldığı düşünülen durumlarda örneğin bayılma, yoğun korku ve vesvese gibi belirtilerde halkın bu sorunları cin etkisiyle açıklama eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir.

Devname adlı çalışma; halkın doğaüstü varlıklara olan inancını, bilinmeyene dair duyduğu korkuyu ve bu korkunun toplumsal bellekte nasıl yer edindiğini anlamaya yönelik kapsamlı bir analiz sunmayı hedeflemektedir. Tekin olmayan yerlerde yaşandığına inanılan sıra dışı olaylar ve bu olayların halk sağlığına yansımaları, çalışmanın temel inceleme alanını oluşturmaktadır.

ÇALIŞMANIN KONUSU

Fransa Millî Kütüphanesi Türkçe Eserler Koleksiyonu’nda Turc 196 numara ile kayıtlı olan “Devname” adlı eserdeki dinî, sihri, mistik unsurların, metnin latinize edilmesini takiben incelenmesi, çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

ÇALIŞMANIN AMACI

Devname adlı çalışmanın temel amacı, dünden bugüne sebebi bilinmeyen hastalıkların ortaya çıkışında sorumlu olarak görülen metafizik varlıkları özellikle cinleri incelemektir. Bu varlıkların tekin olmayan yerlerde insanlara ne suretle musallat olduğu ve bu problemlerden ne suretle kurtulabileceğine dair bilgiler içeren muhtelif kitapların bir örneğinin ortaya konulması da çalışmanın amaçları arasındadır.

ÇALIŞMANIN KAPSAM VE SINIRLAR

Fransa Millî Kütüphanesinde Gallica yazma eserler koleksiyonu Turc 196 numarada kayıtlı olan astroloji ile alakalı toplam 615 sayfalık eser içerisinde 368-509 sayfa aralığında müstakil olarak yer alan Devname adlı eser çalışmanın kapsamı içerisinde. Çalışma bu eser ile sınırlandırılmıştır.

ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

Çalışmada nitel araştırma yöntemi, verilerin çözümlemesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Bu yöntem aracılığıyla metinde yer alan anlatılar sistematik biçimde sınıflandırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

METİN HAKKINDA BİLGİLER

1.1. ESERİN ADI, MÜELLİFİ, MÜSTENSİHİ, YAZILIŞ SEBEBİ VE YILI

Çalışmaya kaynaklık eden eser, Fransa Millî Kütüphanesi Türkçe Eserler Koleksiyonu'nda Turc 196 numara ile kayıtlıdır ve "Devname" adını taşımaktadır. Eserin müellifi ve müstensihî hakkında herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

Eserin yazılış sebebi, giriş kısmındaki ifadelerle açıklanmaktadır: "*Bab yetmiş iki dev beyanındadır rivayet olunur ki Abdullah bin Abbas hazretleri rivayet eder ki Tengri Teala hazretleri Süleyman peygambere padişahluk kerametine muhassar kaldı ve ins ve cinn ve kuş ilanları cemi' hayvanat ve heva kendine musahhar ve muti' edüb fermanla amel edeler bu kerre cinlerün melekleri kaytus bin şeyin ar ceze bin şemeri bin lebes bin nis bin ekfel bin iblis bir cinni vardı Hazreti Süleyman Aleyhisselamu anı ihzar edüb ana dedi cinlerin büyüklerini birer birer katımda ihzar eyle amel ettikleri akakir var ve anha ve ala ceha cemi' huzuruma ihzar edüb ta ki anları zabt edüb la dadme zararları lahık olmaya bu kerre cinlerün büyükleri dedi ki ya nebiyullah bana emreyle bunları huzuruma ihzar ederim.*" Bu ifadelerden hareketle; metnin genel temasının, Hazreti Süleyman'ın cinlerin insanlara verdikleri zararları öğrenmesi, bu zararların hangi yollarla gerçekleştiğinin tespiti ve söz konusu zararların nasıl telafi edilebileceğine dair bilgilerin aktarılması etrafında şekillendiği anlaşılmaktadır. Eserin kaleme alındığı tarihe ilişkin doğrudan bir bilgiye ulaşılamamış olmakla birlikte, dil özelliklerinden hareketle metnin Eski Anadolu Türkçesi ile yazıldığı belirlenmiştir. Bu dilsel veriler doğrultusunda, Devname'nin 13. ve 15. yüzyıllar arasındaki dönemde yazıldığı yönünde bir değerlendirme yapılabilmektedir. Ancak, kesin bir tarihsel veri sunulamamaktadır.

1.2.ESERİN KONUSU

"Devname" adlı eser, Hazreti Süleyman ile cinler arasında geçen konuşmaları detaylı bir şekilde anlatan bir yazma eserdir. Metinde, cinlerin şekilleri, isimleri ve yaşadıkları mekânlar hakkında ayrıntılı bilgiler verilmektedir. Hazreti Süleyman, huzuruna çağırdığı cinlerden, insanlara musallat ettikleri hastalıklar hakkında bilgi alır. Bu bilgileri kullanarak ilgili cin vasıtasıyla bu problemlerin çözümlerini öğrenir ve insanlara korunma yollarını ve tedavi yöntemlerini öğretir.

Eserin 482. ve 509. sayfaları arasında yer alan "Kitab-ı Periname" adlı bölümde, Hazreti Süleyman'ın huzuruna gelen periler, diğer bölümlerde olduğu gibi sorulan sorulara yanıt verirler. Bu periler, 32 farklı millettten olduklarını belirtirken ayrıca insanları neden korkuttuklarını, korkunun sebep olduğu rahatsızlıkları ve bu rahatsızlıkların tedavi yöntemlerini de detaylı bir şekilde açıklarlar.

1.3. ESERİN DİL-ÜSLUP-MUHTEVA ÖZELLİKLERİ

Devname'de, Eski Anadolu Türkçesinin karakteristik özelliği olan yuvarlak ünlüler çokça kullanılmaktadır. Bu türden kullanımlar: gelüp, beyanındadır, edüb, yazub, getüre, sorub, karışturub, verüb, nedür, kalur, çıkarturum, verub, yedürüb, içittürüb, ol, anun, kimsene gibi kelimelerde görülmektedir.

Metinde, Arapça ve Farsça kelimelerle bu dillere özgü kelime tamlamaları da bulunmaktadır. Kitab-ı periname, haye-i bum, nüşre, itidal, ta'viz, bî-huş, bî-vaye, fevâid, ibtidâ, hamel, adâvet, gav, sedab-ab, şu'â, mâbeyn, hükemâ, seretân, sünbüle, peleng, pes, yâve, zâil, zire gibi kullanımlar mevcuttur.

Eser, Hazreti Süleyman ve cinler arasında geçen konuşmalar şeklinde kurgulanmıştır. Metinde; Hazreti Süleyman'ın huzuruna gelen cinler, kısaca tanıtılır, ardından Süleyman Peygamber bu varlıklara isimlerini, işlerini, mekânlarını sorar. Cinler; isimlerini, mekânlarını bildirdikten sonra insanlara hangi şekilde hastalık bıraktıklarını ve bu hastalıkların tedavi yöntemlerini açıklamaktadır.

1.4. ESERİN YAZMA NÜSHASI VE NÜSHANIN ÖZELLİKLERİ

Çalışmaya kaynaklık eden nüsha Fransa Millî Kütüphanesinde yer almaktadır. Eski Anadolu Türkçesi ile yazılmıştır. Toplamda 141 yapraktan oluşan bu eserin 4 yaprağı, silik olduğu için okunamamıştır. Okunan kısımlar, dönemin dil ve yazım özelliklerini anlamak için değerli bilgiler sunmaktadır. Her bir yaprakta 9 satır bulunmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

EFANE

2.1. EFANE KELİMESİ ETİMOLOJİSİ

Sözlü geleneğe dayanan kısa anlatı türlerinden biri olan efsanenin, çeşitli kültürlerde farklı biçimlerde tanımlandığı görülmektedir. Saim Sakaoğlu efsane teriminin Batı dillerindeki karşılıklarını incelemiş; Latince kökenli *legendus*, Almancada *legende* ve *sage*, İtalyancada *legenda*, İspanyolcada ise *leganda* terimlerinin bu kavrama karşılık geldiğini belirtmiştir(Sakaoğlu, 1980, s.4).

Ali Berat Alptekin ise Türk boylarındaki karşılıklarını; rivayet, epsane (Uygur Özerk Bölgesi), anız, anız-engine, epsane, hikâyet(Kazakistan), epsane, legenda, anız, anız-engine (Karakal-Pakistan), apsane, rovatat(Türkmenistan), esatir, mif, efsane(Azerbaycan) rivayet, legenda(Başkurdistan), rivayet, legenda, ekiyat, bayt (Kazan Türkleri), efsane (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Balkan Türkleri, Kırım Türkleri) şeklinde sıralamıştır (Alptekin, 2012, s.15).

2.2. EFANE TANIMI

Tarihin ilk çağlarından bugüne insanoğlu açıklayamadığı, anlam veremediği durumları merak etmiş, bu durumlar karşısında bazen korkmuş ve onu anlamlandırmaya çalışmıştır. Açıklamaya çalışırken kendi hayal dünyasıyla karşılaştığı gücünün üstündeki varlıklara inanıp onlara kutsiyet yükleyerek onları efsaneleşirmiştir. Çünkü inanma bir ihtiyaçtır. Özellikle bu hikayelerin ilk çağlarda mitoloji şeklinde ortaya çıktığı bilinmektedir. Efsane mitolojinin bir kalıntısı olarak devam etmektedir. Bu bakımdan efsanenin en önemli özelliği inanç unsurunu barındırmasıdır.

Efsane üzerine ciddi çalışmaların 19. asrın ilk yarısından itibaren başladığı bilinmektedir. Müstakil bir yapı göstermeye başladıktan sonra kendine ait alt dallara ayrılan bir anlatı türü olarak yerini almıştır. Bu alanda çalışma yapan halk bilimciler efsaneyi farklı şekillerde tanımlamışlardır. Efsanenin daha iyi anlaşılması bakımından Türk ve Batı halk bilimcilerin tanımlarına yer vermek gerekmektedir.

Ansiklopedik Edebiyat Terimler Sözlüğü'nde efsane; gerçekte olmayan fakat insanlarca olmuş gibi tasavvur edilen birtakım olayları anlatan, edebî kıymeti az bir çeşit

masal. Bir tabiat olayının meydana gelişini, herhangi bir varlığın yaratılışını, olmadık hayallerle süsleyip olağanüstü bir şekilde anlatan sözlü ve yazılı eserlerdir. Efsaneler, bir yönüyle 'mitos'a benzer. Bu bakımdan şu belirleme yanlış değildir: efsane , "inanış haline gelmeyen mitoslardır. Efsaneler, sanatçı için, işlenecek zengin bir malzeme niteliğini de haizdir. Efsaneler "yaratılış", "tarihî" ve "dinî" efsaneler şeklinde tasnif edilir. Masaldan daha inandırıcı olan efsaneler; hikâye ve destana daha yakın durur şeklinde açıklanmıştır (Karataş, 2001, s.171).

Efsaneyi; Türk Dil Kurumu, eski çağlardan beri söylenegelen olağanüstü varlıkları, olayları konu edinen hayali hikâye, söylence olarak tanımlamaktadır (Türk Dil Kurumu, 2011, s.758).

Halk anlatıları içerisinde bir şeyin kökenlerini açıkladığı ve içerisinde inandırıcılığı barındırdığı için mite, olağanüstü özellikleri ihtiva etmesi ile de masalı çağrıştırır. Fakat aralarındaki belirgin farklılıklar halk bilimi araştırmacıları tarafından ortaya konmuştur. Şemsettin Sami ise Kamus-ı Türki'de efsaneyi; efsane yahut fesane. Masal, asılsız hikaye olarak tanımlamıştır (Sami, 2007:136).

Efsanenin anlattığı yerin gerçek mekân olması, tanıttığı şahsın gerçek veya hayali olması, etiyolojik açıdan ele aldığı taş ya da başka nesnelere kutsiyet yüklemesi belirgin özellikleridir. Araştırmacılar tarafından kabul gören efsanenin tarifini Alman Grimm Kardeşler şu şekilde yapmıştır: Efsane gerçek veya hayalî , muayyen şahıs, hadis veya yer hakkında anlatılan bir hikayedir(Sakaoğlu, 1980:4). Efsane içinde barındırdığı kaba, acı gerçekliğe yakın olduğunu ve toplumun kültürüyle bir uzlaşım halinde olması sebebiyle de masaldan farklı olduğunu ileri sürmüşlerdir. Saim Sakaoğlu bu tariftan yola çıkarak efsanenin üç ana unsuru ihtiva ettiğini söyler ve bu unsurları da maddeler şeklinde açıklamıştır:

1.Efsane, anlatıcının tarihî zaman kavramı içinde uygundur. Şöyle ki:

- a) Efsane muayyen bir tarihî (gerçek veya hayalî) hadise ile birleştirilmiştir.
- b) Efsane, muayyen bir şahısla, yani bir ad verilen (gerçek veya hayali) bir şahsiyet ile birleştirilmiştir.

2. Efsane, anlatının coğrafi alan kavramına uygundur; yani o belirli bir yerle birleştirilmiştir.

3.Efsane hakiki bir hikâyedir. Gerçi o tabiatüstü hadiselerle iş görür, ama anlatıcıları tarafından ona inanılır. Ona anlatanın ve dinleyenin hakiki dünyasına mahsusmuş gibi itibar edilir. Bu hususu masalla mukayese edersek şöyle diyebiliriz: Peri masalları da tabiatüstü hadiselerle iş görür, fakat anlatıcıları ona inanmaz (Sakaoğlu, 19804).

İşlevsel halk biliminin temsilcilerinden B. Malinowski, efsanelerin güvenilir tanıklıkta bulunmak ve toplumsal ihtirası doyurmak için anlatıldıklarına dikkat çekmiştir. Mit, masal ve efsaneyi anlatılış amaçlarına ve işlevlerine göre değerlendiren Malinowski, efsanenin olağandışı bir gerçeklikle yüz yüze gelmekten doğduğunu ifade etmiştir (Oğuz; 2013, s.46).

Wilfried Buch Masal ve Efsane Üzerine makalesinde efsanelerin; inanırlıkları hakkında mümkün olduğu kadar güçlü deliller verdiğinden söz etmiştir. «Bunu bizzat yaşadım», değişik şahitlerin ismini verir («halâ yaşıyorlar»), mekân ve zaman bildirir vs.. ve prensip olarak bir güven de kazanırlar, çünkü onlar öncelikle rapordan, «rivayet»ten başka bir şey değildir. Tabiatıyla, normal olan, günlük olan değil, bilâkis daha çok özel, «dikkat çekici» şey rapor edilir (Öztürk, 1992, s.12)

Max Luthi; efsanenin gerçekliğine vurgu yapar ve efsanenin tanımını : Efsane kavramı, duygusal bir anlamda, anlatıcı tarafından bilinçli olarak gerçek olaylar anlatıldığını iddia eden, dinleyicilere bu olayın gerçek olup olmadığını, geçek ise nasıl olduğunu düşündüren ve onu gerçekten haberdar olmayı isteten, nesilden nesile sözlü aktarım yoluyla geçen ve bu karakteristik bir şekilde sahip anlatım türünün adıdır (Luthi, 2003:314). Şeklinde ifade eder.

Robert A. Georges da inanç üzerinden tanımını yapar. Bir efsane yakın veya tarihî geçmişe dayandırılan, anlatan ve dinleyen ile ilgili, onlar tarafından doğru olduğuna inanılan bir hikaye veya anlatıdır” (Sakaoğlu, 1980:5). şeklinde efsanenin kısa ve öz bir tanımını yapmıştır.

Bilge Seyidoğlu gibi birçok halk bilimci, efsaneye değinerek detaylı çalışmalar yapmış ve efsaneleri kitaplaştırarak bu anlatı türünün gelecek nesillere aktarılmasını sağlamışlardır. Bilge Seyidoğlu efsane tanımını mekâna, şahsa ya da bir olaya yüklenen kutsiyet inancı üzerine kurar. Efsaneler sözlü geleneğin ürünü olan bir anlatı türüdür. Temelinde inanç unsuru vardır. Efsaneyi anlatanlar ve onu dinleyenler efsanenin gerçek üzerine kurulduğuna inanırlar. Bu gerçek objektif bir gerçeklik değildir. Efsaneyi

nakledenler ve dinleyenler efsanedeki olayların gerçekten olmuş olduğuna inanırlar(Seyidoğlu, 2018, s.13).

Şükrü Elçin ise efsaneyi; İnsanoğlunun tarih sahnesinde görüldüğü ilk devirlerden itibaren ayrı coğrafya, muhit veya kavimler arasında doğup gelişen; zamanla, inanç, âdet, anane ve merasimlerin teşekkülünde az çok rolü olan bir çeşit masaldır şeklinde tanımlanmıştır(Elçin, 1986, s.314).

Efsanenin özelliklerinden biri olağanüstülüktür. Olağanüstülüğün olmadığı efsanelerin de olabileceğinin altını çizen Pertev Naili Boratav ise efsanenin başlıca niteliğinin inanış olduğunu söyler. Düz konuşma diliyle ve üslup kaygısı taşımadan hazır kalıplara yer vermeyen kısa bir anlatı olduğunu ifade eder. Olağanüstülük barındırmayan efsaneleri bir örnekle desteklemektedir: "Hiçbir olağanüstü yanı bulunmayan efsanelere rastlarız. Bir tarih olayı gerçekte olduğu gibi anlatılmamışsa gerçekten uzaklaşan bir biçim almışsa efsaneleşmiş demektir. Efsaneye dönüşmüş biçimiyle aynı bir olay birbirinden zamandan uzak, farklı kişiler ya da yerler için anlatılır. Örneğin: "Didon hilesi" diye adlandırılan efsanede olağanüstü bir öge yoktur; bir yabancı yerleşmek istediği ülkenin sahiplerinden bir öküz derisi ile ölçülecek kadarlık yer ister; öküzün derisinden çok ince bir sırim çıkarıp onunla istediği toprak parçasını çevreleyince bir kale kuracak kadar geniş yeri elde etmiş olur. Fenikelilerin Kartaca'ya , Hasan Sabah'ın Alamut'a , Fatih'in İstanbul Boğazı kıyısına, Rusyalı Yermak'ın Güney Sibirya'da yurt tutmuş Türk boylarının topraklarına yerleşmelerini ayrı ayrı "hile" ile açıklamışlardır. (Boratav, 2015, s.107)

Yukarıdaki tanımlardan edinilen bilgiler doğrultusunda efsanenin en önemli özelliğinin inandırıcılık olması üzerinde mutabık bir görüş vardır. Onu dinleyenler anlatılanın gerçek olduğunu ve kutsallığının bilinci içerisinde dirler. Fakat bu bilinç objektif bir bakış açısının inancını taşımamaktadır.

2.3. EFSANELERİN OLUŞUMU

Efsanelerin oluşumunu Raoul Rosiere üç grupta toplamıştır. Bunlar :

a) Kökenlerle kural: Benzer akıl yapısına sahip olan bütün milletlerde hayal gücü aynı şekilde ortaya çıkar. Böylece benzer efsaneler ortaya çıkmış olur.

Birinin yerine diğerinin geçmesi kuralı: Bir kahramanın hatırası zayıfladıkça onun şerefine ortaya konulmuş olan olay ve kahramanı terk eder ve daha ünlü birine bağlanır. Kazakistan'da Aslan Bab ve Hoca Ahmed Yesevî'ye bağlı olarak anlatılan. Kimsenin

görmediği yerde tavukların kesilmesi efsanesi Türkiye'de Tapduk Emre ve Yunus Emre'ye bağlı olarak anlatılır.

b) Adapte olabilme kuralı: Çevre değiştiren her efsane yeni çevrenin sosyal ve etnografik şartlarına kendisini adapte eder.

Efsanelerin kökeni hakkında Ali Berat Alptekin de kendi yaptığı çalışmalar neticesinde efsanenin oluşumunu şu başlıklar altında değerlendirmiştir:

- Efsanelerin kaynağı dindir
- Efsanelerin kaynağı mitolojidir
- Efsaneler gerçek hayatın artıklarıdır

Köken kuralına; Aslana binip yılanı kamçı yapma motifini verebiliriz hem Saltuknamede hem de Hacı Bektaş Velin Velayetnamesinden görülmektedir. Birinin yerine diğerinin geçmesi kuralına Ahmed Yesevi ile Aslan Bab'a bağlı olarak anlatılan kimsenin olmadığı yerde tavuk kesme efsanesi verilir. Aynı efsane Türkiye'de Tapduk Emre ve Yunus Emre'ye bağlı olarak anlatılır. Son kural adapte olmaya ise yusufçuk veya ibibik kuşunun aslında iki çoban ve iki kardeş olması şeklinde değişiklik göstermesi örnek gösterilebilir (Alptekin, 2012,s.18).

2.4. EFSANELERİN ÖZELLİKLERİ

Efsane ile ilgili yapılan araştırmalar masal ve destan ile benzerlikleri olsa da belirgin farklılıklarının olduğu ortaya konulmuştur. Efsanenin gizemli bir yapısı vardır ve içerisinde birkaç motifi barındıran kısa bir anlatı türü olduğu görülmektedir.

Bilge Seyidoğlu ise Erzurum Efsaneleri kitabında efsanenin özelliklerini sıralamıştır:

- Bir inanış etrafında teşekkül etmişlerdir. Bu inanış efsanelerin gerçek ve doğru olduğu inancıdır.
- Efsaneler bilinmeyen esrarengiz bir âlemi anlatırlar. Bu bakımdan olağanüstü unsurlar ihtiva ederler.
- Efsaneler, bir tarife göre mitlerin modernleşmiş şekli olarak ifade edilmekte, çok eski hikâyeler olduğu söylenmektedir. Bu bakımdan kutsal unsurlar da taşırlar(Seyidoğlu, 2018, s.24).

A .Berat Alptekin; efsanenin özelliklerini on madde halinde sıralamıştır.

- 1.Efsaneler şahıs, yer ve olaylar hakkında anlatılır. Şahıslar hakkında anlatılan efsanelere menkıbe veya velilerle ilgili efsane denir.
- 2.Anlatılanların inandırıcılık özelliği vardır. Efsane hangi şahıs, yer ve olay hakkında anlatılırsa anlatılsın mutlaka inandırıcı olmak zorundadır.
- 3.Efsanelerin belirgin bir şekli yoktur. Kısa ve konuşma diline yer veren anlatılardır.
- 4.Efsanelerin gerçek olmamasına rağmen gerçekmiş gibi kabul edilir. Başlangıçta efsane anlatıcısı efsanenin hayal ürünü olduğunu bilir fakat çok geçmeden kendisini efsanenin dünyasına kaptırır.
- 5.Efsanelerde zaman, geçmiş zamanla şimdiki zaman arasındadır.
- 6.Efsanelerin mekânı masal gibi değildir. Yaşadığımız , bilinen mekândır.
- 7.Efsanelerde var olan kutsiyet o mekâna ya da şahsa dokunulmazlık katar.
- 8.Efsanelerin tarihle yakın ilişkisi vardır. Tarihteki devlet adamları ya da komutanlar onların yaptıkları işler zamanla efsaneleşmektedir.
- 9.Efsaneler büyük ölçüde millîdirler ancak milletlerarası gezgin efsaneler de vardır.
- 10.Efsaneler genelde tek motif üzerine kurulurlar. Bu motif de genellikle şekil değiştirme olarak görülür(Alptekin,2012)

Saim Sakaoğlu; Anadolu Türk Efsanelerinde Taş Kesilme Motifi kitabında Kenneth, W. Mary W. Clarke, R. A. Georges ,Max Lüthi gibi araştırmacıların efsaneyle ilgili tariflerini vermiş ve o da efsaneyi aşağıdaki gibi tespit etmiştir:

- a) Şahıs, yer ve hadiseler hakkında anlatılırlar.
- b) Anlatılanların inandırıcılık vasfı vardır.
- c) Genelde şahıs ve hadiselerde tabiatüstü olma vasfı görülür.

Son maddeyi tariflere ilave olarak kendisi eklemiştir.

- ç) Efsanelerin belirli bir şekli yoktur; kısa ve konuşma diline yer veren bir anlatmadır (Sakaoğlu; 1980, s.6).

Efsanelerin özellikleri hakkında yeterli bir açıklama yapılmıştır. Efsanenin özelliklerinin yanında işlevlerinin de olduğu bilinmektedir. Halk anlatılarının işlevleri spesifik olarak efsane etrafında yapılan çalışmalar ışığında açıklanacaktır.

2.5. EFSANELERİN İŞLEVLERİ

Edebiyatın sosyal hayatla yakından ilişkisinin olduğu bilinmektedir. Edebiyatın ortaya çıkardığı ürünlerin sosyal yaşamla ya doğrudan ya da dolaylı bağlantısı vardır. Dinamik bir yapıya sahip olan toplumun yaşayış tarzı, düşünce biçimi, kültürel olguları da edebiyata yansımıştır. Toplumun edebiyat ile bağlantısı edebiyatın diğer alt dallarında da kendini göstermektedir. Bu düşünce spesifik bir konu üzerinden değerlendirilirse halk anlatılarının işlevlerine değinmek gerekir.

W. R. Bascom halk edebiyatı ürünlerinin işlevlerini :eğlenme, eğlendirme, hoşça vakit geçirme, toplumsal kurumlara ve törenlere destek verme, eğitim ve kültürün genç kuşaklara aktarılması ve toplumsal, kişisel baskılardan kurtulma olarak dört başlık altında toplamıştır(Öcal, 2013, s.88).

Bu dört işlev halk edebiyatının ürünlerinin genel işlevleri olarak kabul edilmektedir. Efsanenin de toplumsal bir görevi ya da farklı açılardan üstlendiği işlevleri araştırmacılar tarafından ortaya konulmuştur. Bilge Seyidoğlu; derlediği Erzurum efsanelerinden yola çıkarak Türk insanının inanç sistemi, halkın inançları, olaylar ve nesneler karşısındaki tutumları hakkında bilgi vermiş ve bu işlevleri şöyle sıralamaktadır:

- Bir toplum için önemli olan olay, durum, varlık ve sosyal kurumların oluşum nedenlerine açıklamak getirmek.
- Ait oldukları toplumun yaşadığı coğrafyayı, tabiatı ve toplumun hayatında önemli olan varlık ve nesneleri yerelleştirmek ve millileştirmek.
- Toplumda geçerli olan gelenekler ve bunlara bağlı sosyal davranış ve kurumları geçerli kılmak ve genç kuşaklara aktararak benimsetmek (Seyidoğlu, 1985, s.198-199).

Konunun daha anlaşılması açısından bu başlıkları detaylı açıklamak gerekmektedir:

- Gelenek ve görenekleri koruyucu oluşları, efsanenin teşekkül ettiği bazı yerlerde, örnek: camiler, türbeler ve ziyaret yerlerinde alışılmış davranışlara rastlıyoruz.

Böylece bu yerler ziyaret edilirken bazı kurallara mutlaka uyulur. Ziyaret yerlerinin etrafında üç, yedi bazen kırk defa dönülür ve ziyaretler belli aralıklarla, belli günlerde yapılır.

- Efsaneler topluma yön verir, onlara iyi olmayı, nelerin yapılıp nelerin yapılmayacağını telkin eder. Hastaların, zayıfların maddi bakımdan güçsüz olanların korunmalarına telkin ederek insanları iyilik yapmaya ve yardımlaşmaya teşvik eder.

Bu telkine Hızır efsanelerini örnek verebiliriz. M. Naci Önal ; misafirperverlik öğretisini ardında Hızır efsanelerinin işlevinden bahseder. "Herkesi Hızır bilmek" anlayışı, yardımlaşmayı tembih eden bir öğreti olduğunu ifade etmektedir.

- Koruyucu ve tedavi edici rolü vardır. Mekânla ilgili efsaneler, hem etrafında teşekkül etmiş oldukları yerleri hem de onlara inananları koruyucu aksiyonları vardır. İçinde kutsal ve olağanüstü bir şahsın meydana getirdiğine inanılan kabrin yer değiştirilmesi, hatta onarılması bile mümkün değildir.
- Efsaneler nitelikleri ile çağdaş sanatlara, resme, şiire, tiyatroya, sinemaya konu kaynağı olurlar (Güleç, 2011, s.210).

2.5 EFSANENİN TÜRLERİ

Masal, destan ve diğer anlatı türlerinde olduğu gibi efsaneler de kendi içerisinde çeşitleri olan bir anlatı türüdür. Efsanenin de masal gibi ulusal bir katalog olması için çalışmalar yapılmıştır. Bu sahada A. Aarne'ın sadece efsanelere ayırdığı ilk çalışması, dikkati çeken bir eserdir: Verzeichnis der finnische Ursprungsagen und Ihrer Varianten. Bu eserde efsaneler ana başlıklara ve alt başlıklara ayrılmıştır. Fin Menşe Efsaneleri ve Varyantları Kataloğu adlı eserinde katalog 9 ana gruba ayrılmıştır. Bu gruplar: 1. Dünyanın yaratılışı (1-10), 2. İnsan (11-47), 3. Memeli hayvanlar (48-81), 4. Kuşlar (82-104), 5. Sürüngenler. (105-110), 6. Kurbağalar (111-114), 7. Balık (115-119), 8. Böcekler, Örümcekgiller (120-125), 9. Bitkiler (126-132) (Sakaoğlu; 1980:16).

P. Naili Boratav 100 Soruda Halk Edebiyatı eserinde bu konuya değinerek International Society for folk-narrative researchın (Milletlerarası Halk Anlatısı Araştırmaları Kurumu) efsaneleri dört bölümde sınıflandırıldığından bahsetmektedir. Bu sınıflamalar her ülkenin kendi efsaneleri doğrultusunda alt kategorilere ayrılacaktır. Kabul edilen dört bölüm:

1. Yaradılış efsaneleri. Oluşum ve dönüşüm efsaneleri. Evrenin sonu (Mahşer ve kıyamet günlerini) anlatan efsaneler.

2.Tarihî efsaneler ve medeniyet tarihi ile ilgili efsaneler. Şu alt bölümlere ayrılır:

3.Olağanüstü kişiler, varlıklar ve güçler üzerine efsaneler. Bu efsaneler de şu bölümlere ayrılır:

- A. Kader
- B. Ölüm ve ölü
- C. Perili yerler ve hayaletler
- D. Hayaletlerin savaşları ve törenleri
- E. Farklı dünyaların konukları
- F. Tabiatın ruhları
- G. Hayaletler
- H. Şekil değiştiren yaratıklar
- İ. Şeytan
- J. Hastalık ve sakatlık getiren yaratıklar
- K. Olağanüstü güçleri olan yaratıklar
- L. Mitik hayvanlar ve bitkiler
- M.Hazinelere

4.Dinlik efsaneler (Boratav; 2015, s.109-114).

1.Yaratılış, oluşum ve dönüşüm efsaneleri:

Evrenin ve dünyanın, yerin, göğün, yıldızların nasıl yaratıldıklarını anlatan efsanelere kozmogoni anlatıları denir. Dünyanın sonu ve bütün varlıkların nasıl yok olacağını haber verenlere eskatoloji efsaneler denilmektedir.

Dönüşüm efsaneleri ve nedenleri açıklayan etiyoloji anlatılar bir ağacın, bir hayvanın veya cansız bir varlığın bugünkü halinin nasıl dönüştüğünü anlatırlar. Türk halk geleneğindeki örneği yusufçuk kuşudur. Efsane: İki kardeş göttükleri koyunları yitirmişlerdir. Ana ve babalarından korktukları için “Tanrım, bizi ya taş yap ya kuş ” diye yakarmışlar. Kız kuş olup uçmuş, oğlan taş olmuş. Kuş kardeşini durmadan “Yusufçuk” diye çağırır, ararmış (Boratav, 2015, s.109).

2.Tarihî efsaneler:

Menkıbe adıyla anılan anlatıları kapsayan:

- A. Medeniyetle ilgili şeylerin ve yerlerin menşei ile ilgili efsaneler

- B. Belli yerlerle ilgili efsaneler
- C. İlk ve erken tarihli efsaneler
- D. Savaşlar ve felaketler ile ilgili efsaneler
- E. Mümtaz şahsiyetler ile ilgili efsaneler
- F. İsyanlar ile ilgili efsaneler (Boratav, 2015, s.110).

3.Olağanüstü varlıkları konu edinen efsaneler:

Alın yazısı, ölüm ve ötesi, tekin olmayan yerler, cinler, periler, şeytan , hastalık ve sakatlık getiren varlıklar üzerine anlatılan efsanelerdir.

Cinler ve tekin olmayan yerlerle ilgili efsaneyi; Bilge Seyidoğlu, Erzurum Efsaneleri kitabındaki anlatıyla örneklendirmektedir: Adamın biri bir gece cinlerin içinde kalır. Devamlı olarak dua okuduğu için cinler kendisine bir şey yapmazlar. Cinlerin düğünü vardır. Gelin olacak kıza bir gelinlik lazımdır. Gelinlik ararlar, içlerinden birisi bir adres verir: "Gidin oradan sandığın içinden elbiseyi getirin giydirelim" der. Adam dikkatle dinler bir de bakar kendi evinin adresi. Gelinlik gelince cinlerden gizli olarak elbisenin bir yerinden ufak bir parça keser ve saklar.

Elbise geldikten sonra cinlerin canı helva ister. Yine içlerinden birisi bir ev tarif eder: "Evin etrafında bir tabak helva duruyor, gidin getirin yiyelim" der. Adam yine kulak kabartır, bakar ki tarif edilen ev kendi komşusunun evi. Sabah olur cinler kaybolur giderler. Adam evine gelir, karısının gelinliğinin getirmesini söyler. Kadın gider sandıktan gelinliğini getiri, bir de bakar ki bir tarafından bir parça kesilmiş. "Buna ne oldu?" diye sorunca adam: Sen elbiseni sandığa besmelesiz koydun cinler de onu alıp kullandılar, bir daha elbiseni giyerken de çıkarırken de besmelesiz giyip çıkarma diye tembih eder. Sonra cinlerin adresini verdikleri komşuya haber yollar. Helva pişirip pişirmediklerini sorar. Onlar da pişirdiklerini söyleyince. Hiç Arttı mı diye tekrar sorar. Komşular bir parça arttığını onu da mutfağın rafına koyduklarını söylerler. Bakarlar ki tabakta helva kalmamış. Onlar da helvayı besmelesiz pişirmişler, artanını kaldırırken de besmele okumamışlar. Bu hadiseden sonra adam cin çarpmasına uğrar her zaman korkar ve bayılır. Adamı bunun üzerine hüddama götürüler. Hüddam cinleri çağırır onlarla konuşur ve adamı kurtarır (Seyidoğlu, 2018, s.207).

Anlatılan efsanede duanın ve besmelenin önemine, cinler üzerindeki etkisine dikkat çekilmiştir. Hazreti Süleyman'ın cinlerle konuşmasında cinler de besmele, ayet ve duaların kendileri üzerindeki etkilerinden bahsetmektedirler.

4.Dinî efsaneler

Bu bölümde anlatılan efsanelerin ana konusu dindir. Hallacı Mansur'un öldürülmesinde anlatılan efsane örnek olarak verilmektedir. Hallacı Mansur'un "Ben Tanrıyım" anlamında kullandığı Enel Hak dediği için gözlerini oyarlar. Akan kanı yerde aynı sözleri yazar. Dersini yakarlar savrulan külü nehrin üzerinde yine Enel Hak sözleri yazılır. Bunları görenler anlar ki ona bu gerçeği Allah söyletmiştir (Boratav, 2015, s.115).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEKİN VE TEKİNSİZLİK KAVRAMI VE BU BAĞLAMDA CİNLERLE OLAN İLGİSİ

3.1. TEKİN VE TEKİNSİZLİĞİN TANIMI

Yerleşim yerlerine uzak ya da belirli bir saatten sonra gitmenin hoş karşılanmadığı mekânlar tekin olmamakla nitelendirilmiştir. Bu tür mekânlar, halk arasında doğaüstü varlıkların bulunduğu, gizemli ve tehlikeli alanlar olarak kabul edilmektedir.

Türk Dil Kurumu (TDK), "tekin" kavramını dört farklı anlamda açıklamaktadır: 1) Boş, içinde kimse bulunmayan; 2) Güvenilir (kişi, yer); 3) İçinde olağanüstü varlıklar bulunduğu inanılan yer; 4) Eski Türklerde bir babanın taşınmaz mallarının mirasçısı olan en küçük oğlu (TDK, 2011, s. 2304). Bu tanımlar, kavramın hem somut hem de soyut düzlemde çok katmanlı bir anlam taşıdığını göstermektedir.

Tekin kavramı, anlamı gereği tekinsizlik olgusunu da beraberinde getirmektedir. TDK, tekinsiz kelimesini; 1) Tekin olmayan, uğursuz; 2) Güvenilir olmayan, muammalı kişi ya da yer; 3) Toplum tarafından tehlikeli sayılan ve olumsuz yaptırımlarla yasaklanan davranış ya da sözler olarak tanımlamaktadır (TDK, 2011, s. 2304). Bu bağlamda tekensizlik, yalnızca fiziksel bir mekânın niteliği değil, aynı zamanda sosyal normların dışında kalan birey ya da davranışların da taşıdığı bir anlam olarak değerlendirilmektedir.

Eski Türk inanç sisteminde tekin kavramı, tabu anlamına gelen koruk kelimesiyle karşılanmıştır. Koruk olarak nitelendirilen bir şeye yaklaşmanın tehlikeli olduğu düşünülmüş; bu tür nesne ya da mekânlara ilişkin olarak *tekin değil, çarpar* ifadesi kullanılmıştır. C. Anadol'a göre, "ak" ünvanı taşıyan varlıklar tekin kabul edilirken, "kara" ünvanı taşıyanlar tekin olmayan, yani uğursuz ve zararlı olarak değerlendirilmiştir. Bu ayırım, halkın iyi-kötü, kutsal-şeytani gibi ikilikler üzerinden dünyayı anlamlandırma biçimini yansıtmaktadır (Anadol, 2006, s.103).

Tekin ve tekensizlik kavramları yalnızca mekânlara değil, bireylere de atfedilebilmektedir. "Tekin değil" ifadesi, bir kişinin diğer insanlarda bulunmayan esrarengiz özelliklere ya da doğaüstü bir güce sahip olduğu inancını yansıtır. Boratav'a göre bu ifade,

bireyin toplum içinde anlaşılması güç, gizemli ve potansiyel olarak tehlikeli biri olarak algılanmasına neden olmaktadır (Boratav, 2013, s.79).

Tekinsizlik kavramı, halk inanışlarıyla sınırlı kalmayıp psikoloji disiplini içerisinde de önemli bir yer tutmaktadır. Freud, tekinsizliği tanıdık olanın yabancılaşması, bastırılmış olanın geri dönmesi, ikizlik, mucizevi tesadüfler ve kaygı gibi unsurlar üzerinden tanımlamaktadır. Freud'un Schelling'den aktardığı tanıma göre, "tekinsiz", gizli kalması gerekenin açığa çıkması durumudur. Bu bağlamda tekinsizlik, yalnızca korku değil, aynı zamanda bastırılmış olanın bilinç düzeyine sızmasıyla oluşan rahatsız edici bir farkındalık hâlidir (Erdemirci, 2019).

"Freud bir sözlükte Schelling'in bir tanımını bulmuştu. Bu tanıma göre, tekinsiz, gizli kalması gerekirken, gün yüzüne çıkan şeydir. (...) Freud, sözcüğün etimolojisi üzerinde uzun uzun duruyor, çeşitli dillerde şu tür kavramları içeren bir semantik alanı irdeliyordu: Yunancada tuhaf ya da yabancı; İngilizcede uneasy, gloomy, uncanny, ghastly, haunted (ev hakkında); Fransızcada inquietant, sinistre, lugubre, mal a son aise; İspanyolcada sospechoso, siniestro; Arapçada ve İbranicede iblisçe ve tüyler ürpertici. Son olarak, tedirgin edici, endişeli bir korkuya yol açan, tüyler ürpertici: Hayalet, sis, gece, kısırtıcı figür için kullanılabilir". Eco ve Freud'un tanımlarından hareketle, tekinsizliğin farklı dillerde gece, karanlık, kasvet, uğursuzluk, gizem ve korku gibi çağrışımlarla ifade edildiği görülmektedir(Erdemirci, 2019).

Tanıdık olanın yabancılaşması ifadesi, mekân bağlamında değerlendirildiğinde gece kavramı ile temsil edildiği görülmektedir. Gündüz gidilen yerlerin; özellikle ıssız bir hal aldığı zaman diliminde bulunmanın doğru olmayacağı, bu yerlerin artık tekin olma özelliğini kaybettiği vurgusu ortaya çıkar.

Tekinsizlik, doğrudan korku duygusuyla ilişkilidir. Korku, bireyin beklenmedik bir durum karşısında kendini çaresiz hissettiği, kontrolü kaybettiği ve önlem alamadığı durumlarda ortaya çıkan temel bir duygudur. TDK'ye göre korku, bir tehlike ya da tehlike düşüncesi karşısında duyulan kaygı ve üzüntü hâlidir (TDK, 2011, s. 1482). Tekin olmayan yerlerde hissedilen bu korku, çoğu zaman bilinmezlikten ya da geçmişte anlatılan olaylardan kaynaklanmaktadır.

Devname adlı eserde de tekinsiz mekânlar ve bu mekânlarda bulunan bireylerin başına gelen olağanüstü olaylar anlatılmaktadır. Bu anlatılar, din-korku ilişkisi çerçevesinde

değerlendirildiğinde, cinlerin özellikle Allah'ın adı anılmadan girilen yerlerde insanlara bedensel ve ruhsal zararlar verdiği inancı öne çıkmaktadır. Bu bağlamda, kutsal olana karşı duyulan korku, literatürde *hopiophobia* terimiyle ifade edilmektedir. Duran'a göre bu korkunun oluşumunda, bireyin yaşadığı trajik deneyimler kadar, içinde bulunduğu toplumun dinî yapısı ve inanç sistemi de belirleyici rol oynamaktadır (Duran, 2018,s.85).

Halk anlatılarında yer alan hamam efsaneleri, toplumsal bellekte iz bırakan trajik deneyimlerin aktarımı açısından dikkat çekici örnekler arasında yer almaktadır. "Gecenin bir vakti hamama gittim, oradakilerin ayakları tersti" şeklindeki anlatılar, bireyleri bu tür mekânlardan uzak durmaları konusunda uyarır. Bu tür anlatılar, sosyal öğrenme yoluyla bireylerde benzer durumlara karşı bir korunma refleksi geliştirir. İnsanlar, tehlikeli olarak algıladıkları durumlardan uzak durmayı, kaçmayı ya da kendilerini korumayı tercih ederler. Bu yönüyle korku, yalnızca bir duygu değil, aynı zamanda hayatta kalma güdüsünü harekete geçiren bir savunma mekanizmasıdır (Gençöz, 1998, s. 10).

Korunma ihtiyacı da beraberinde dua, tılsım, muska gibi korunma yollarını getirmiştir. Devname metninde, cinler bu korunma yollarını, efsunların neler olduğunu açıkça bildirmektedirler.

3.2. TEKİN OLMAYAN YERLER

Tekin olmayan yerler; içi boş, kimsenin uğramadığı terk edilmiş mekânların yanında insan faaliyetlerinin olduğu fakat gece vakti buralarda bulunulması doğru kabul edilmediğinden bu mekânlar da tekin olmamakla nitelendirilmiştir.

Tekinsiz mekânlara ilişkin halk anlatılarında yalnızca açık alanlar değil, yerleşim birimleri içerisindeki yapılar da önemli bir yer tutmaktadır. Bu bağlamda Boratav, tekinsiz mekânlar konusuna değinmiş ve özellikle terk edilmiş ya da harabeye dönüşmüş evlerin bu kategoriye dâhil edildiğini belirtmiştir. Büyük ve eski yapılar, zamanla içinde yaşayanların terk etmesiyle birlikte halk arasında tekinsiz olarak anılmaya başlanmakta; bu yapılar üzerine çeşitli söylenceler ve efsaneler üretilmektedir. Sahipleri, bu tür evleri düşük fiyata kiraya vermeye razı olsalar dahi, kiracılar kısa süre içinde ürkütücü olaylarla karşılaşmakta ve evi terk etmektedir. Boratav'a göre, yalnızca evler değil; ahırlar, köy odaları, hanlar, değirmenler, hamamlar, ören yerleri ve mezarlıklar da halk inanişinde tekinsiz konutlar arasında değerlendirilmektedir (Boratav, 2013, s. 80).

Cin efsanelerinde, tekinsiz mekânlarla birlikte gece vurgusu da dikkat çeken önemli bir unsurdur.. Gece vakti dışarda bulunmanın insanın başına kötü şeyler getireceği inancı Felak suresinden gelmektedir. Felak suresinin "Karanlık çöktüğü zaman gecenin şerrinden" ayeti gecenin hayırlı olmayışından bahseder. Bu ayetle ilgili yapılan tefsir ise halkın neden gece konusunda temkinli davrandığını kanıtlamaktadır. Tefsirde: "Gece" diye çevirdiğimiz gâsık kelimesine müfessirler soğuk, Süreyya yıldızı, güneş, ay, yılan ve zarar veren her şey manalarını da vermişlerdir. Buna göre bastırıldığında soğğun, battıklarında Süreyya yıldızı veya güneşin, tutulduğunda ayın, soktuğunda yılanın ve zarar veren her şeyin şerrinden Allah'a sığınmak gerekir. Ancak burada da müfessirlerin çoğunluğu bizim mealde verdiğimiz "gece" mânasını tercih etmişlerdir. Çoğu zaman ve özellikle bu ayetlerin indiği devirlerin şartlarındaki insanlar için gece karanlığı korkutucu ve ürperticidir; faydaları yanında bazı sıkıntıları da vardır. Çünkü gece karanlığında insanın faaliyetleri zorlaşır, gündüzün yapılan işlerin bir kısmı gece yapılamaz, hatta bazan imkânsız hale gelir; yolcu yolunu şaşırır, düşmana karşı korunmak güçleşir. Râzî şöyle der: "Geceleyin yırtıcı hayvanlar inlerinden, haşereler yerlerinden çıktığı, hırsızlar ve soyguncular hücumu geçtiği, yangınlar olduğu ve yardım imkânı azaldığı için gecenin şerrinden Allah'a sığınılması emredilmiştir". "Çöken karanlık" mecazi anlamda zulüm ve cehalet karanlığı, karanlık düşünceler ve insanın içine çöken, onun ruh dünyasını karartan kin, öfke, şehvet ve kıskançlık gibi kötü huylar yahut ölüm, ümitsizlik ve karamsarlık gibi insanı korkutup kaygılandıran haller şeklinde de yorumlanabilir (Diyanet İslam Ansiklopedisi, 2018, s.720-721).

Geceyle özdeşleşen tekinsizlik duygusu, pek çok kültürde cin ve peri gibi olağanüstü varlıkların varlığına dair inanışları beslemiştir. Bu inanışların kökeninde yatan dinî metinlerdeki göndermeler ve halk arasında yaygınlaşan gece korkusu, cinlerin kültür ve inanç sistemlerindeki merkezî konumunu açıklamaktadır. Özellikle çocuklara yönelik 'akşam ezanından önce evde olun' uyarısı gibi geleneksel söylemler, bu bağlamı daha iyi anlamak için önemli birer veri sunmaktadır. Bu sebeple cin kavramının detaylı incelenmesi gerekmektedir.

3.3. CİN KELİMESİNİN ETİMOLOJİSİ

Duyular yoluyla algılanamayan ve Kur'an-ı Kerim'de bir surenin adı olan cin, inananlar açısından metafizik bir varlık olarak kabul edilmektedir. Cin kelimesinin anlamını incelemek, bu varlıkların doğasını ve insanlar üzerindeki etkilerini daha iyi anlamaya

yardımcı olacaktır. Cin, Arapça kökenli bir kelime olup "gizlenmiş, örtülmüş" anlamına gelir. Bu kelime, cinlerin görünmez ve bilinmez doğasını ifade eder. Kur'an'da cinlerin varlığına ve onların insanlar üzerindeki etkilerine dair çeşitli ayetler bulunmaktadır. Bu nedenle, cinlerin kelime anlamını ve dini metinlerdeki yerini anlamak, onların metafizik dünyadaki rolünü kavramak açısından önemlidir. Sözlükte "örtmek, örtünmek, gizli kalmak" anlamındaki cenn kökünden türeyen bir isim olup tekili olan cinnî “örtülü ve gizli şey” manasına gelir. Terim olarak “duyularla idrak edilemeyen, insanlar gibi şuur ve iradeye sahip bulunan, ilâhî emirlere uymakla yükümlü tutulan ve mümin ile kâfir gruplarından oluşan varlık türü” anlamına gelir (Şahin, 1993, s.5-8).

Kur'an'ın sıfat-isim kullanmayı tercih etmesine bağlı olarak varlıkları en doğru anlamamanın yolu bu tarz ifadelerin etimolojisini esas alarak yorumlanmalıdır. Bu anlam boyutuyla, yani sıfat boyutuyla kelimenin etimolojisini esas aldığımızda cin, gizli, duyularla teşhis edemediğimiz varlıklar anlamındadır. Nitekim ana rahminde olup görünmediği için dölle aynı kökten cenin, göğüs tarafından kapatılmasından dolayı kalbe cenân, aklı örttüğünden dolayı deliliğe cinnet, insanı arkasına sakladığı gerekçesiyle kalkan gibi her sipere cünne denilmektedir. Buna göre cin, duyuların algılayamadığı varlıkları ifade etmektedir. Aşağıdaki ayette cenne fiili de bu anlama gelmektedir: حُبُّ الْإِفْلَى نْ أَل لَا أَل (Üzerini gece örtünce (İbrahim) bir yıldız gördü; 'Rabb'im budur' dedi. Yıldız batınca 'Ben kaybolanları sevmem' dedi (Aydın, 2017, s.8).

3.4. CİNLERİN YARATILIŞI

Cinler, gizemli ve bilinmeyen varlıklar olarak algılanmaktadır. Bu algının temelinde onların duyularla algılanamayan varlıklar olması yatmaktadır. Görünmezlikleri, fiziksel özelliklerinin bilinmemesi onları doğaüstü güçlerin temsilcisi hâline getirmiştir. Cinlerle ilgili genel inanç insanlara zarar verebileceği yönündedir.

İslâm öncesi çağlarda cinlerin iyi ve kötü ruhlar olduğuna dair olan inanç İslâmiyet'in gelmesiyle de yerini korumuştur. Algılanamayan bu varlıkların nasıl yaratıldığı eski zamanlarda kendi inanç sistemlerine göre açıklanmaya çalışılmıştır. Örneğin; Sümerlerde Utukku denilen demonların (Cin/İblis) Tanrı Anu'nun tohumlarından doğduğu ve bir kötü dadı tarafından büyütüldüğü inancı vardır. Yunanlılar, demonları tanrılar ve nymphs/perilerin

birlikteliğinden dünyaya gelen gayr-i meşrû çocukları ya da ölmüş kahramanların ya da ilk nesil insanların ruhları olarak görüyordu (Merdim, 2019, s. 11-20).

İslâmiyet, cinlerin yaratılışı Kur'an'daki ayetlerle bildirmektedir. "Cinleri de dumansı saf ateşten yarattı "(el-Rahman, 15)¹. Taberi bu ayetin tefsirini; Allah, cinleri de, çeşitli renkler çıkararak yanan dumansız halis ateşten yarattı. Ayet-i kerimede geçen ve "Dumansız saf ateş" diye tercüme edilen (maric) kelimesinin aslı, birbirine karışık eyler demektir. Burada birbirine karışanlardan maksat, ateşin alevinde görülen çeşitli renklerdir. Dumansız alevlerde bu gibi renkler görülür. Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Melekler nurdan yaratılmışlardır. Cinler ise dumansız renkli alevden. Âdem de rabbinizin size anlattığı şekilde yaratılmıştır diye açıklamaktadır(Taber, 1996, s.98-99).

Kur'an'da cinlerin yaratılışı gibi yaratılma sebebine de değinilmektedir. "Ben, cinleri de insanları da yalnızca bana ibadet etsinler diye yarattım"(Zariyat,/56)². Ayeti cinlerin de insanlar gibi Allah'a ibadet etmekle yükümlü varlıklar olduğunu göstermektedir. Bu ayetin tefsirini, Mevdudî: "Yani, ben ins ve cinni, başkalarına değil, bana ibadet etsinler diye yarattım. Onlar bana kendilerini yarattığım için ibadet etmelidirler. Onları ben yarattığım halde, nasıl başkalarına ibadet edebilirler? Burada akla öyle bir soru gelebilir Allah sadece insanlar ve cinleri yarattığını belirtmiş. Oysa o tüm kainatı yaratan değil midir? Ayrıca kainattaki her zerre Allah'a ibadet etmekteyken, niçin sadece insanların ve cinlerin Allah'a ibadet etmeleri için yaratıldıkları söylenmektedir?" şeklinde yorumlamakta ve sorusunun cevabını aşağıdaki açıklamada vermektedir.

Cin ve insanlar kendilerine Allah'a ibadet etme veya yüz çevirme ya da başkalarına ibadette bulunma hürriyeti verilmiş olan yaratıklardır. Kâinattaki diğer varlıklar ise böylesine bir irade hürriyetine sahip delilerdir. Onlar Allah'ın koyduğu yasalara uyarak Allah'a ibadet etmekten başka bir seçeneğe sahip olmadıklarından sadece insanlara ve cinlere hitap edilmiştir. Onlar dilerlerse kendilerini yaratan Allah'a ibadet ederler dilerlerse ondan yüz çevirip, kendilerini yaratmayan başka varlıklara ibadet ederler. Ancak bu şekilde davrandıkları takdirde fitratlarının dışına çıkmış olurlar. Bu bakımdan insanlar ve cinler, kendilerini yaratan Allah'ın dışında başka hiç kimseye ibadet etmeleri için yaratılmadıklarını bilmeli ve kendileri için doğru olan, onlara verilen bu hürriyeti yanlış yolda kullanmamak olduğunu anlamalıdır. Ondan korkmalarının, sadece Allah'ın dininin kurallına uymaların,

¹ Rahman55/15: Cinleri de hâlis ateşten yarattı.

² Zariyat51/56. ayet: Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.

Onun dışında hiç kimseden birey beklememelerini ve hiç kimsenin önünde dua etmek için el açmamalarını tazammun eder. Ayrıca burada, cinlerin insanlardan ayrı bir yaratık oldukları da üstü kapalı bir biçimde açıklanmış olmaktadır (Mevdudi; 2005:521-522).

Ahkaf suresinde cin topluluğunun Kur'an-ı dinleyip kavimlerine döndüklerinde Allah'ın davetine uyun demişlerdir (Ahkaf/29-30)³. Bu ayetlerde cinlerin dinleme, anlama ve karar verme gibi zihinsel faaliyetlerde bulunduğunu göstermektedir. Bu durum, cinlerin sadece fiziksel değil, aynı zamanda ahlaki ve ruhani bir yapıya sahip olduklarını ve insanlarla ortak bazı özelliklere sahip olduklarını ortaya koyar. İnsanlar gibi nefis taşıdığı ve kendi istekleriyle doğruyu, yanlış seçen bir varlık olduğunu göstermektedir. Yine Enam süresinde yaptıklarından dolayı insanlar gibi cezalandırılacakları bildirilmektedir (el-En'âm/130)⁴. Bu ayetler, cinlerin de insanlar gibi irade sahibi olduklarını ve bu iradeyi kullanarak yaptıkları seçimlerden dolayı sonuçlarına katlanacaklarını ifade eder. Dolayısıyla, cinlerin de ahlaki ve dinî sorumlulukları olduğu ve bu sorumlulukların sonucunda ödül veya ceza ile karşılaşacakları anlaşılmaktadır.

3.5. CİN ÇARPMASI

Kur'an'da cinlerin yaratılışı ayetlerle açıklanmıştır. Cinlerin de insanlar gibi sorumlu varlıklar oldukları fakat görünmeyen bir alemin parçası olduğu bilinmektedir. Cinler de insanlar gibi iyi ve kötü niteliklere sahip varlıklar olarak iki gruba ayrılmaktadır. Cin suresinde "Doğrusu bizler var ya; bizlerden iyi olanlar da var, olmayanlar da. Parça parça yollara ayrılmışız(el-Cin/11)⁵". Ayetinde cinlerin nefis taşıdığına, seçim yapabilen varlıklar olduğuna işaret etmektedir. En'âm suresinde "Böylece biz her peygambere, insan ve cin şeytanlarını düşman ettik. Bunlar aldatmak için birbirine yaldızlı sözler fısıldarlar. Eğer rabbin isteseydi bunu yapamazdılar(el-En'âm/112)⁶." Bu ayetler; cinlerin insanlara musallat

³ Ahkaf 46/29. ayet: Hani cinlerden bir gurubu, Kur'an'ı dinlemeleri için sana yöneltmiştik. Kur'an'ı dinlemeye hazır olunca (birbirlerine) «Susun» demişler, Kur'an'ın okunması bitince uyarıcılar olarak kavimlerine dönmüşlerdi.

Ahkaf 46/30: Ey kavmimiz! dediler, doğrusu biz Musa'dan sonra indirilen, kendinden öncekini doğrulayan, hakka ve doğru yola ileten bir kitap dinledik.

En'âm 6/130 Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden size âyetlerimi anlatan ve bu günle karşılaşacağınıza dair sizi uyaran peygamberler gelmedi mi? Derler ki: «Kendi aleyhimize şahitlik ederiz.» Dünya hayatı onları aldattı ve kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerine şahitlik ettiler.

⁵ Cin 72/11: Doğrusu bizler; bizden iyi olanlar da var, olmayanlar da var. Biz çeşitli yollara ayrılmışız.

En'âm 6/112: Böylece biz, her peygambere insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık. (Bunlar), aldatmak için birbirlerine yaldızlı sözler fısıldarlar. Rabbin dileseydi onu da yapamazlardı. Artık onları uydurdukları şeylerle baş başa bırak.

olacağını göstermektedir. Cin çarpması Kur'an'da geçmese de sahih hadislerde olduğu bilinmektedir.

Kültürel inanç sistemlerinde derin kökleri bulunan cin çarpması, yüzyıllardır insanları hem korkutan hem de meraklandıran bir konudur. Özellikle de Allah adının anılmadan girilen, cinlerin meskeni olduğuna inanılan yerlerde yaşanan olumsuz deneyimler, bu inancı daha da güçlendirmiştir. Cin çarpması daha çok psikolojik rahatsızlıkların, nörolojik bozukluklar veya kültürel öğelerin bir yansıması olarak değerlendirilmektedir.

Arif Coşkun, İslam'a Göre Sihir, Cin Çarpması kitabında cinlerin insan bedenine girmesini İbni Abbas'tan rivayet ederek anlatır. İbni Abbas, cinlerin ateşin duman tarafından yaratıldığını ve bu sebeple insan vücuduna girmesinin kolay olduğunu söylemektedir. Vücuda giren cinlerin aynı zamanda gibi beyne girip oraya da yerleşebileceklerinden bahsetmektedir(Coşkun,1995).

Hazreti Peygamber döneminde görülen cin çarpması olayı, Ahmed Bin Hanbel, Tirmizi ve Hakim'in Ubey b. Kab'dan rivayet ettiklerine göre: Bedevi bir adam Hazreti Peygambere gelerek kardeşinin çektiği ağrılardan bahseder. Hazreti Peygamber, ağrılarının sebebini sorunca adam cinlerin çarpmasından olduğunu söyler. Bunun üzerine Hazreti Peygamber : Bakara süresinin ilk beş ayetini, ihlas süresini ve diğer bazı ayetleri okur ve adam hemen iyileşir(Url:1, 2016).

Ebu Davud'un rivayeti de cinlerin yiyecekleri iledir. Cin heyeti, Resulullah'tan ümmetini kemik ve tezек ile taharetlenmekten men etmesini istemiştir. Halkın bunlara dokunması cinleri rahatsız eder ve halka zarar verebilirler(Url:2, 2024).

İnsanların cinlerden korunması ile ilgili rivayetlerden birini de Ata ibn Ebi Rebah aktarmaktadır: Hazreti Peygamber şöyle buyurmuştur: İbnu Cureyc şöyle dedi: Bana Atâ ibn Ebî Rebâh haber verdi ki, kendisi Câbir ibn Abdillâh(R)'tan şöyle derken işitmiştir: Resulullah Aleyhisselam şöyle buyurdu: "Güneş batıp gece karanlığı başladığı yâhud akşama girdiğiniz zaman çocuklarınızı (dışarı çıkmaktan) men' ediniz. Çünkü şeytânlar o sırada dağılırlar. Gecedен bir saat geçince de (dışarıdaki) çocuklarınızı evleriniz e koyunuz. O zaman Allah'ın ismini anarak kapıları kapatınız. Çünkü şeytân, kapatılmış kapıyı açamaz. Yine Allah'ın ismini anarak su kırbalarınızın ağızlarını bağlayınız. Yine Allah'ın ismini

anarak yiyecek kaplarınızın üzerlerini örtüp kapatınız, vелеv üzerlerine enlilemes ine birşey koymanı suretiyle olsun. Yanan kandillerinizi de söndürünüz" (Url:3, 2007).

Hadiste zikredilen önlemler, cinlerin insanlara zarar verme yolları hakkında önemli ipuçları sunmaktadır. Cinlerin, özellikle karanlık ve sessiz ortamlarda insanların dikkatini dağıtarak veya eşyalarına zarar vererek rahatsız edeceği bildirilmektedir.

Hadislerde geçen cinlerle ilgili bilgiler, halk arasında "akşam vakti yerler mühürlenir" şeklinde ifade edilen bir düşünce biçiminin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bu anlayışa göre cinlerin insanlara zarar verebileceği kabul edilmekte, söz konusu zararların ise dua ve ayetlerle önleneyeğine inanılmaktadır. Bu inançlar, yüzyıllar boyunca insanların günlük yaşamlarını, sosyal ilişkilerini ve hatta psikolojilerini etkilemiştir.

3.6. CİNLERLE İLİŞKİLENDİRİLEN VARLIKLAR: PERİ VE DEV

Cin yerine kullanılan kelimelerden bazıları peri ve devdir. Hazreti Süleyman'ın cinlerle konuşmasının yer aldığı metin, Devname olarak geçmektedir. Metin içerisinde peri ve dev kelimeleri cin kavramının yerine kullanılmıştır. Bu sebeple bu kavramların da açıklanması gerekmektedir.

Türk Dil Kurumu; periyi, halk arasında üstün özellikleri ile iyiliği temsil ettiğine inanılan, dişi olduğu düşünülen bu ruhani varlık olarak tanımlamaktadır. Mecazi anlamda ise çok güzel, alımlı becerikli kadın olarak kullanılmaktadır(TDK, 2001, s.1914).

Peri figürünün farklı kültürlerde farklı anlamlar taşıdığı görülmektedir. "Farsça bir kelime olan peri; Zend-Avesta'nın çeşitli bölümlerinde geçen büyü yapan, büyüleyen kadın anlamına gelmektedir. Zend-Avesta'da pairikadan ateşin, suyun, ineğin, ağacın, yerin üstüne gelen kovulmuş bir yaratık, iblis ve şer olarak söz edilir. Eski İran efsanesinde güzel fakat şeytanî bir kadın şeklinde tasvir edilen pairika, Hint kutsal metinleri Vedalar' da sözü edilen ve tabiatın dişi ruhu olarak kabul edilen Apsaralar'dan gelmektedir . Onlar genellikle su perisi veya ormanın ruhu diye kabul edilir, çok hünerli ve çok güzel yaratıklar şeklinde tanımlanır. Pairikanın zamanla kötülüğü temsil eden yönü kaybolmuş ve huri ile özdeşleşip güzelliğin simgesi hâline gelmiştir. Farsçada "melek" anlamındaki **perişte** ile (feriştah, firişte)benzerliği dikkat çeker. Batı dillerindeki **fairy** kelimesi perinin Araplarca ferî şeklinde telaffuzundan gelmektedir. Kitâb-ı Mukaddes'te ve Kur'an'da periden söz edilmez. Eski Ahid'de yer alan, "servet içinde güzelliğinden şımaran mesh edilmiş Kerûbî" teşbihi peri masallarındaki ifadeleri çağırıştır İslâm'da peri inancı yoktur, ancak Müslüman toplumlarda

peri cinle, cinlerin aslının melek olduğu inancı ile irtibatlandırılmıştır. Türk halkı arasında peri genellikle cin taifesinin güzel ve zararsız kısmına verilen addır ve bu sebeple güzelliğin simgesi olmuştur. Dev ise perinin karşısı kötü, çirkin yaratılışlı bir varlık olarak görülmüştür. Yunus Emre'nin bir şiirinde bu ikili şöyle yer alır: "Bir dem dev olur yâ perî vîrâneler olur yeri / Bir dem uçar Belkîs ile Sultân-ı ins ü cân olur." Yunus'un bu ifadesinde devlerin daha çok viranelerde bulunduğu ve Belkîs'in perilerle olan ilişkisine dair inançlara telmih vardır (DİA; 2007:232-233).

"Mecusilikte bütün varlıkların Ahura Mazda'dan zuhur ettiğine inanılır. Kötülüğe ve yalana rağbet eden ruhlar Ahura Mazda'nın düşmanlarıdır. Kötü ruhlar arasında en başta geleni Ehrimen'dir (Angra Meinyu). Kötü karakterli ruhlara genel bir isim olarak Devalar da (devler) denilmektedir"(DİA; 2003:279-284). Bu açıklamalar doğrultusunda perinin cinin iyi ruhunu , devin ise kötü ruhunu temsil ettiği inancı olduğu görülmektedir.

3.7. DİNLERDEKİ CİN İNANCI

İnsanlık tarihî boyunca başlarına gelen, olumlu ve olumsuz olayların nedenlerini açıklayabilmek amacıyla metafizik varlıkları isimlendirme ve anlamlandırmaya çalışmıştır. Eski dönemlerde cinlere inanışlar tarihsel süreçte farklı şekilde ortaya çıkmıştır.

Eski Asurlular ve Babilliler kötü ruh ve cine inanmaktaydı. Sâmi kökenli kavimlerde cinlerin değişik sınıfları bulunduğu kabul edilirdi. Eski Mısır'da cinler çoğunlukla yılan, kertenkele gibi sürüngenlere benzetilirdi. Eski Yunanlılarda daimon adı verilen insan üstü varlıklar bulunduğu kabul edilir, bunlar iyi ve kötü olarak ikiye ayrılırdı. Eski Romalılarda da insanlara zarar verebilen kötü ruhlar telakkisi mevcuttu. Çinlilerde cinlerin her yerde bulunduğu, iyi ve kötülerinin olduğu kabul edilirdi. Özellikle Taoist rahipleri cinlerin zararlarından korunmak için muska yazar, efsun yaparlardı. Hintlilerde de iyi ve kötü cin telakkisi mevcuttu. İran kültüründe cin telakkisi Zerdüş öncesinden gelir. Eski Türklerde cinler bütün hastalıkların kaynağı kabul edilir, bu cinler şaman tarafından hasta bedenlerden uzaklaştırılırdı . İsrail kültüründe de kötü ruh cin anlayışı belirgindir. Yahudiler cinlerin çöllerde ve harabelerde yaşadığına inanırlardı. Yahudi kutsal kitaplarında ağrı ve felâket veren, kan emen cinlerden söz edilirdi. Hristiyan kültüründe cin telakkisi daha çok Yahudilik etkisinde gelişmiştir. Yeni Ahid, cinleri putperestlerin tanrıları, bedensel ve ruhsal hastalıkların kaynağı olarak gösterir. Bilhassa XII. yüzyıldan itibaren cin telakkisi Hristiyan

sanatının önemli bir teması haline gelmiştir. Avrupa'da ve daha sonra Amerika'da cadılık ve büyücülük büyük ilgi görmüştür(DİA 1993:472-474).

Eski Mısırlılarda, Asurlular veya Hintlilerde olduğu kadar çok sayıda ve çeşitte cin görülmez. Asya dinlerindeki insan azmanı cinler Mısırlılarda yoktur. Eski Mısır dinindeki telakkiye göre cinler genellikle yabancı hayvan, yılan ve kertenkele gibi sürüngen veya kara vücutlu insan şeklinde yaratıklar olup Re'nin düşmanları sayılırdı. Ölüler Kitabı'nda anlatıldığına göre özellikle yılan, timsah ve maymun şeklindeki cinler öteki dünyaya sık sık gidebilirdi. Gök ile ilgili cinler kuş şeklindedir. Eski Mısır halkı cinlerin delilik, sara gibi hastalıklara sebep olduklarına, büyücülerin cinleri kullanarak insanlara korkunç rüyalar gösterdiklerine, insanlara ve hayvanlara zarar verdiklerine inanırlardı". (DİA; 1993:5-8).

"Hamdi Yazır; dev, peri, melek, şeytan, cin namlarıyla anılan hayırlı şerli , esrarengiz ruhani mahlukatları ilah tanıyarak onlara tapan ve suretlerini tasvir eden ve onları havaslarına göre tılsımlar, sihirler yaparak Allah'a ortak edip ona kızlar oğullar uydurduklarını söylemiştir" (Anadol; 2006:168).

Bu açıklamalar inanç açısından cinlerin eski çağlardan günümüze kadar benzer şekilde düşünüldüğünü göstermektedir. İyi ve kötü olduklarına inanılan fakat açıkça görünmeyen farklı şekillerde ortaya çıkan, olağanüstü varlıklar olarak görülmüştür.

Cin süresindeki ayetler, İslam alimleri tarafından cinlerin de iyi ve kötü olarak ayrıldığını hatta Kur'an indikten sonra iman ettiklerini belirtmişlerdir. "De ki: Cinlerden bir topluluğun (Kur'an'ı) dinleyip şöyle söyledikleri bana vahyolundu: Biz, doğru yolu gösteren harika bir okuma dinledik ve ona iman ettik. Artık kesinlikle rabbimize kimseyi ortak koşmayacağız"(el-Cin /1)⁷. Taberi bu ayetin tefsirini; "Resulullah cinleri ne görmüş ne de Kur'an'ı onlara bilerek okumuştur." Abdullah b. Abbas böyle söylemiş ve şunları nakletmiştir: "Verka diyor ki: "Zevbea" diye adlandırılan Cin'in topluluğu, onunla Mekke'ye, Resulullah (sallallahü aleyhi ve sellem)e geldiler. Resulullah'ın Kur'an okumasını işittiler. Sonra ayrılıp gittiler. Ayetinde cinlerin iman ettiği anlaşılmaktadır bir diğer ayette: Doğrusu içimizde iyiler var, ama aramızda başka türlü olanlar da var; hâsılı biz farklı gruplardan oluşuyoruz(el-Cin /11)⁸. Şüphesiz ki biz cinlerden Allah'a itaat eden Müslüman salih kullar

Cin 72/1:(Resûlüm!) De ki: Cinlerden bir topluluğun (benim okuduğum Kur'an'ı) dinleyip de şöyle söyledikleri bana vahyolunmuştur: Gerçekten biz, doğru yola ileten harikulade güzel bir Kur'an dinledik de ona iman ettik. (Artık) kimseyi Rabbimize asla ortak koşmayacağız.

Cin72/11: Gerçekten biz, -kimimiz sâlih kişiler, kimimiz ise bunlardan aşağıda olmak üzere- türlü türlü yollar tutmuştuk

olduğu gibi yine bizden salih olmayanlar da vardır. Biz, çeşitli meyil ve arzulara olan guruplardık. Yani bir kısmımız Müslüman diğerlerimiz ise kâfirdir. "(Taberi ; 1996:443-449). şeklinde yapmaktadır. Bu ayetler, cinlerin de insanlar gibi farklı inanç ve davranışlara sahip olduklarını göstermektedir.

Kutsal metinlerde cin, peri, dev gibi varlıklar farklı şekillerde ele alınmıştır:

Cinler: Kur'an'da cinlerin, insanlar gibi yaptıklarından sorumlu ve ibadet etmekle yükümlü varlıklar olduğu bildirilmektedir. İyi ve kötü oldukları, çeşitli yollara ayrıldıklarından bahsedilir.

İncil'de Hazreti İsa'nın cinlerle karşılaşması onları kovması anlatılmaktadır. Cinlerin kötü olduğu insanlara zarar verdiği anlatılır. (Matta 8:28-34)⁹.

Periler: Kur'an-ı Kerim'de, Tevrat ve İncil'de "peri" kelimesi geçmez. İslam'da peri inancı yoktur.

Devler: Tevrat'ta Davut'un Golyat'ı Öldürmesi kısmında Golyat'ın boyunun altı arşın bir karşısı olarak tasvir edilir. Çok iyi bir savaşçı olduğu anlatılmaktadır. Golyat'ın dev olduğu düşünülmektedir (1. Samuel, 17)¹⁰

3.8. KÜLTÜR AÇISINDAN CİN

Toplumların bilinmeyene duyduğu merak ve bu bilinmezlik karşısında hissettikleri korku, tarih boyunca çeşitli inanç sistemlerinin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bu sistemlerin en dikkat çekici unsurlarından biri olan cin inancı, halk kültüründe yalnızca dini bir unsur olarak değil aynı zamanda toplumsal davranışları ve mekân algısını şekillendiren önemli bir kültürel yapı taşı olarak değerlendirilmektedir.

Kur'an ayetlerinde iyi huylu cinlerin de varlığından söz edilse de halk arasında cinler genellikle korku unsuru olarak algılanmaktadır. Bu korkunun temelinde, cinlerin toplumca

İncil/Matta 8 :28-34: İsa gölün karşı yakasında Gadaralıların memleketine vardı. Orada O'nu mezarlık mağaralardan çıkan iki cinli karşıladı. Bunlar öyle tehlikeliydi ki, kimse o yoldan geçemiyordu. ²⁹İsa'ya, "Ey Tanrı'nın Oğlu, bizden ne istiyorsun?" diye bağırdılar. "Buraya, vaktinden önce bize işkence etmek için mi geldin?"

³⁰Onlardan uzakta otlayan büyük bir domuz sürüsü vardı. ³¹Cinler İsa'ya, "Bizi kovacaksan, şu domuz sürüsüne gönder" diye yalvardılar.

³²İsa onlara, "Gidin!" dedi. Cinler de adamlardan çıkıp domuzların içine girdiler. O anda bütün sürü dik yamaçtan aşağı koşuşarak göle atlayıp boğuldu. ³³Domuzları güdenler kaçıp kente gittiler. Cinli adamlarla ilgili haberler dahil, olup bitenlerin hepsini anlattılar. ³⁴Bunun üzerine bütün kent halkı İsa'yı karşılamaya çıktı. O'nu görünce bölgelerinden ayrılması için yalvardılar.

¹⁰Tevrat/<https://www.kutsalkitap.org/online-tevrat-oku/>

doğru kabul edilmeyen davranışlar sergilendiğinde insanlara fiziksel ya da ruhsal zarar verebileceği inancı yatmaktadır. Cinlerin görünmez ve bilinmez bir dünyaya ait varlıklar olarak düşünülmesi, onları daha da gizemli ve tehlikeli kılmakta bu da halk arasında yaygın bir korku kültürünün oluşmasına neden olmaktadır.

Cinlerin insanlara musallat olacağı ve çeşitli rahatsızlıklara yol açabileceği inancı; toplumların ruhsal dünyasını derinden etkilemiş, bu durum farklı kültürlerde çeşitli ritüel ve inanışların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Özellikle sebebi bilinmeyen rahatsızlıklarla ilişkilendirilen bu inanç, zamanla korkunun daha da pekişmesine ve cinlerin toplum nezdinde daha tehditkâr varlıklar olarak algılanmasına yol açmıştır.

İslam öncesi çağlardaki uygarlıklarda da cinlerin farklı görevleri olduğu görülmektedir. Sümerlerde yedi gruba ayrılan cinler hasta birinin başına, boynuna, boğazına, göğsüne kemerine, eline ve ayağına saldırırlarmış. Bu saldıran cinlerin de adları farklı farklıdır. Antik Yunan'da Porphyrios (ö. M.S. 305) demonların iyi veya kötü olmalarını onları oluşturan maddenin yoğunluğuna bağlar. Bunlar kıtlık, salgın hastalıklar, doğal felâketler gibi insanlara zarar veren koşulları daha rahat organize edebilmek için atmosferin yere yakın bir bölümünü mesken tutmuşlardır. Bunlar insanları şaşkına çevirerek aldatır ve doğru yoldan ayırır (Merdin; 2019:10-17).

Çalışmanın odak noktası, Hazreti Süleyman'ın cinlerle konuşması ve tekin olmayan yerlerde insanların başına gelenler olaylardır. Tekin olmayan yerler bölümünde halk inanışı açısından bu yerlerin neden uğursuz kabul edildiği açıklanmıştı. Tekin olmayan yerlerin sahipleri cinlerdir. Kuyu, değirmen, hamamlarla ilgili anlatılan efsanelerde buraların sahiplerinin cinler olduğu görülmüştür. Örneğin; kuyuya sıcak su dökmek sakıncalı bir davranış olarak değerlendirilmiştir. Çünkü cinler buralarda yaşamaktadır ve onlar rahatsız edilirse kişinin cinler tarafından çarpılacağına inanılır. Gece hamama gidildiğinde ters ayaklı kişilere rastlanılırsa bunların cin olduğu anlaşılır(Seyidoğlu: 2018: 168-204).

Folklorda cin konusunda akla gelen hususlardan biri de cinlerin sihir ve büyüdeki yerleridir. İnsanlar cinlerden ya da kötü şeylerden korunmak için büyüye başvurmuşlardır. Bu bağlamda bir sonraki bölümde büyü, sihir, tılsım konularına değinilmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BÜYÜ, SİHİR, TILSIM

4.1. BÜYÜ

Büyü; olağanüstü yetenekleri olduğuna inanılan kişilerin insan ve doğa üzerine tesir eden gizemli dua ve sözleridir. Bu kişilerin gizemli güçleri ise insanı umutlandırmış ve büyü geleneğini yaygınlaştırmıştır. İnsanoğlu geçmişten günümüze kadar doğaüstü olaylardan ya da korktuğu anlam veremediği varlıklardan korunmak için dualar etmiş yahut dua ve sözleri üzerinde taşımıştır. Bu yapılan ritüeller büyü olarak adlandırılmaktadır. Büyü; hastalıkları tedavi etme, ruhsal sıkıntılardan kurtulma, tehlikelerden korunma gibi iyi yönde olacağı gibi büyüü kötü amaçlar için kullananlar da olmuştur. Zarar, hastalık verme, insanların arasını bozma gibi kötü niyetle yapılmış büyüler de mevcuttur. Bu nedenle, büyü hem umut verici hem de korkutucu bir gelenek olarak insanlık tarihinde yerini almıştır.

S. Veyis; büyüü dinamist bir dünya görüşünün ürünü olarak görür. Büyünün çabası tanrısal olanla ve öte dünya ile az ilgilidir. Büyünün çabası çocuğa, mala-mülke, iyi ürün almaya, zararlı etkileri uzaklaştırmaya, insanlara iyilik yada kötülük etmeye, yani dünyasal şeylere yöneliktir (Veyis; 1988:133).

C. Anadol; büyüü, bir insanı istenilen şeyi yapmaya etken olan gizli kuvvet, tabiata aykırı haller meydana getiren acayip tesirler olarak tanımlar. İlkel toplumlarda insanlar sebeplerini bilmedikleri, karşı koyamadıkları bütün tabiat olayları karşısında beşeri bir davranışa yöneldiler. Tabiat olaylarını canlı birer varlık sayan, onlarla tıpkı insanlar arasında olduğu gibi konuşarak anlaşma imkanı sağlayan büyücülük ortaya çıktı. Büyücülük, faaliyetlerini hediyelere, törenlere ve dansa dayandırdı. Böylece sebeplerini çözümleyemediği olaylarla ilişki kurmaya gitti (Anadol; 2006:11-16).

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi büyüün; geçmişten günümüze kadar süregelen bir ritüel olduğuna değinmektedir. Tabiatüstü gizli güçlerle ilişki kurularak yahut kendilerinde gizli güçler bulunduğuna inanılan bazı tabii nesneler kullanılarak zararlı, faydalı veya koruma gayeli bazı sonuçlar elde etmek için yapılan işler şeklinde tarif edilebilir. Kutsalla ilişkisi bulunmaması ve ahlâkî amaç taşımaması büyüün en temel özellikleridir; başlıca gayesi ise daima çıkar sağlamaktır. Büyüde araç olarak ruhlar, cinler,

şeytanlar, canlı veya ölmüş bazı hayvanlar, cisimler, şekiller hatta adlar kullanılır(DİA;1996: 501-506).

J.P.Frazer, iptidai sihir sadedindeki The Golden Bough adlı eserinde büyü ritüeline inanmanın iki çeşit sağlıksız akli çağrışıma endeksli olduğundan bahseder. Biri benzerlik yasasına bağlı homeopatik büyü diğeri dokunma yasasına bağlı olan bulaşıcı büyüdür Benzerlik yasasına dayanan büyüde, bir nesne veya eylemin, benzer özelliklere sahip başka bir nesne veya eylemi etkileyebileceği inancı vardır. Örneğin, bir kişinin fotoğrafına zarar vermek, o kişiye zarar vereceği inancıyla yapılan büyüler bu kategoriye girer. Dokunma yasasına dayanan büyüde ise bir nesne veya kişinin bir parçasının, o kişi veya nesne üzerinde doğrudan etkisi olabileceği inancı vardır. Örneğin, bir kişinin saç teli veya tırnağı kullanılarak yapılan büyüler bu kategoriye girer (Akyüz& Çapçioğlu, 2021, s.595).

Kur'an-ı Kerim'de büyü ile ilgili birkaç ayet bulunmaktadır. Bakara Suresi 102. ayette, Harut ve Marut isimli iki meleğin insanlara büyü öğrettikleri, ancak bunun bir sınav olduğu ve büyü yapmanın zararları konusunda uyarıda bulundukları belirtilir. Yunus Suresi 81-82.¹¹ ayetlerde, Musa'nın sihirbazların yaptıklarının sadece bir sihir olduğunu ve Allah'ın bu sihri boşa çıkaracağını söylediği anlatılır. A'raf Suresi 116-117.¹² ayetlerde ise, Musa'nın asasıyla sihirbazların yaptıklarını yuttuğu ve onların sihirlerinin etkisiz hale geldiği ifade edilir. Bu ayetler, büyü'nün İslam'da yasaklandığını ve büyü yapmanın büyük günahlardan biri olduğunu açıkça belirtir.

Hadislerde de uzak durulması gereken bir davranış olduğu vurgulanmaktadır. "Ebû Hüreyre (r.a.)'den rivayet edildiğine göre, Nebî (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "İnsanı helâke sürükleyen yedi şeyden sakınınız." Ashâb, "Ey Allah'ın Resûlü! Bunlar nelerdir?" diye sordular. Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Allah'a şirk koşmak, sihir yapmak, haksız yere bir cana kıymak, yetim malı yemek, faiz yemek, savaştan kaçmak ve iffetli, masum mümin kadınlara zina isnadında bulunmak"(Url:4, 2020)

Yunus/81: Onlar (iplerini) atınca, Musa dedi ki: «Sizin getirdiğiniz sihirdir. Allah onu boşa çıkaracaktır. Çünkü Allah bozguncuların işini düzeltmez.

Yunus/82: Suçluların hoşuna gitmese de Allah, sözleriyle gerçeği açığa çıkaracaktır.

A'raf/116:Siz atın» dedi. Onlar atınca, insanların gözlerini büyülediler, onları korkuttular ve büyük bir sihir gösterdiler.

Ar'af/117: Biz de Musa'ya, «Asanı at!» diye vahyettik. Bir de baktılar ki bu, onların uydurduklarını yakalayıp yutuyor.

Hazreti Muhammed'e yapılan büyü, İslâm kaynaklarında önemli bir olay olarak yer alır. "Yahudilerden Lebid bin A'sam, Peygamber Efendimiz'in saç tellerini kullanarak bir büyü yapmış ve bu büyüü Zervan kuyusuna gizlemiştir. Bu büyü, Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) hastalanmasına ve gözlerinin ferinin azalmasına neden olmuştur. Allah Teâlâ, Peygamber Efendimiz'e bu büyüün yerini ve nasıl yapıldığını göstermiştir. Hazreti Ali ve Ammar, Zervan kuyusuna giderek büyüü bulmuş ve kuyunun suyunu boşaltarak sihri çıkarmışlardır. Bu esnada Cebrâil (a.s.), Felak ve Nas surelerini getirmiş ve her bir ayet okundukça düğümler çözülmüştür. En son düğüm çözüldüğünde, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) iyileşmiş ve eski sağlığına kavuşmuştur."(Url:5, 2019).

Büyü Çeşitleri

Birçok kültürde farklı amaçlarla kullanılan büyülerin çeşitli türleri bulunmaktadır. Büyü çeşitleri:

1. Kara Büyü:

Kara büyü, genellikle zarar vermek amacıyla yapılan büyülerdir. Bu tür büyüler, kişilere veya nesnelere zarar vermek, hastalık yaymak veya kötü şans getirmek için kullanılır (Kartopu & Ünal, 2019).

2. Aktif Büyü:

Aktif büyü, parapsikolojik özelliklere sahip olduğu iddia edilen kişilerin, doğa olaylarına etki etmek için kullandıkları büyü türüdür. Bu büyü, kişinin zihinsel gücüyle doğrudan ilişkilidir ve doğa olaylarını kontrol etmeyi amaçlar (Kartopu & Ünal, 2019).

3. Sempatik Büyü:

Sempatik büyü, benzerlik veya temas yoluyla etki eden büyülerdir. Bu tür büyülerde, bir nesne veya kişinin bir parçası kullanılarak, hedef üzerinde etkili olunmaya çalışılır. Örneğin, bir kişinin saç teli veya tırnağı kullanılarak yapılan büyüler bu kategoriye girer (Nahya, 2015).

Büyü çeşitleri incelendiğinde insanoğlu; gücünün yetmediği, engel olamadığı durumlar karşısında büyüü sığınılacak bir yol olarak görmektedir. Bu tür durumlarda, insanlar tabiatüstü güçlerle iletişime geçerek yardım ararlar. Büyü, bu iletişimi sağlamak için kullanılan bir araçtır ve genellikle bazı nesneler veya gizemli sözlerle gerçekleştirilen

ritüelleri içerir. Bu ritüeller; kişinin dileklerini gerçekleştirmek, hastalıklardan kurtulmak, tehlikelerden korunmak veya düşmanlarına zarar vermek gibi çeşitli amaçlarla yapılmaktadır.

4.2 SİHİR

Halk arasında büyü yerine sihir kelimesi de kullanılmaktadır. Yapılan açıklamalar sihrin, daha geniş kapsamlı olduğunu göstermektedir. Arapça efsun kelimesinden gelen sihir; hile, aldatma, sebebi gizli kalan iş anlamlarında kullanılmaktadır. Türkçede büyü yerine sihir kullanılmakla birlikte el çabukluğu ve illüzyon gibi teknikleri içine alan sihrin büyüden daha kapsamlı olduğu söylenir. İlkel toplumların hayatında önemli bir yeri bulunan sihir Mısır, Bâbil, Hint ve Grek medeniyetlerinde geniş biçimde icra edilmiş, Yahudi ve Hristiyan otoritelerinin büyücülere ağır cezalar vermesine rağmen bu uygulamanın önüne geçilememiştir. Cahiliye Arapların da kehanet gibi sihir de yaygın olup bunlar, Tanrı adına yeryüzünde iş gördüklerine inandıkları cin ve şeytan gibi görünmeyen varlıklarla irtibat kurarak sihir yapıldığını düşünüyorlardı. Putperestlik gibi sihri de başka kültürlerden alan İslâm öncesi Arapları tılsım, havas, rukye, azâim ve şa‘beze gibi büyü çeşitlerinden de haberdardı. Ancak en fazla uyguladıkları sihir türü cinlerle irtibat kurarak yapıldığına inanılan azâimdi. Cahiliye döneminde daha çok Yahudiler sihirle meşgul oluyordu. Bununla birlikte kaynaklarda Necran Araplarının da sihir eğitimi aldıkları, yine Cürhüm kabilesinin Eski Mısırlılar gibi yapay yılanlarla insanları korkuttukları ve Yemenlilerin kalelerini tılsımlar sayesinde Farslara karşı korudukları şeklinde bilgilere rastlanmaktadır(DİA; 2009: 170-172).

İslâm'da sihir kelimesi Kur'ân-ı Kerîm'de geçmektedir. Bakara 102.¹³ ayetinde Harut ve Marut'un insanlara sihri öğretmesine değinmektedir. Ayette sihir yapanların kendilerine fayda değil zarar vereceği, ahiret hayatının zarara uğrayacağı bildirilmektedir. A'raf

Bakara 2/102:Süleyman'ın hükümrânlığı hakkında onlar, şeytanların uydurup söylediklerine tâbi oldular. Halbuki Süleyman büyü yapıp kâfir olmadı. Lâkin şeytanlar kâfir oldular. Çünkü insanlara sihri ve Babil'de Hârut ile Mârut isimli iki meleğe indirileni öğretiyorlardı. Halbuki o iki melek, herkese: Biz ancak imtihan için gönderildik, sakın yanlış inanıp da kâfir olmayasınız, demeden hiç kimseye (sihir ilmini) öğretmezlerdi. Onlar, o iki melekten, karı ile koca arasını açacak şeyleri öğreniyorlardı. Oysa büyücüler, Allah'ın izni olmadan hiç kimseye zarar veremezler. Onlar, kendilerine fayda vereni değil de zarar vereni öğrenirler. Sihri satın alanların (ona inanıp para verenlerin) ahiretten nasibi olmadığını çok iyi bilmektedirler. Karşılığında kendilerini sattıkları şey ne kötüdür! Keşke bunu anlasalardı!

suuresinde de Hazreti Musa ile sihirbazlar arasında yaşanan olay anlatılır. 116¹⁴. ayette sihir kelimesi geçmektedir.

4.3 TILSIM

Tılsım, anlaşılması zor sözler, şekillerdir. Büyü ve sihirde kullanılan , anlam derinliği olan gizemli sözlerdir. Bu sözlerin anlamı sadece büyücü tarafından bilindiği için toplumlar bu gizemli sözlerin etkisine inanmaktadır.

Diyanet İslam Vakfı Ansiklopedisi; tılsım terimini, uygun zaman ve konumdaki aktif semavî kuvvetlerin pasif yer güçleriyle temasa geçerek onları etkilemesi keyfiyeti diye tanımlamaktadır. İbn Haldûn'a göre beşerî nefisler semavî güçlerden , unsurlardan veya sayıların havasından yardım alarak yahut yardım almadan unsurlar âleminde etkili olabilir. Tılsım yapmak için yıldızların yerini ve tabiatlarını bilmek, fiile uygun zaman ve konumdaki yıldızı seçmek, yıldızın delâlet ettiği, tılsımla yapılmak istenen işin niteliğine uygun bir sembol edinmek gerekir. Bu semboller insanları koruduğuna veya uğur getirdiğine inanılan göz, el, saç, diş, tırnak, boynuz, kemik, taş gibi genelde hayvan ve insan vücudunun bazı kısımları ya da yüzük, madalyon, at nalı, mermi, muska ve yazı gibi insan yapımı objeler olabilir (DİA, 2012, s.91-94).

Malinovski; Büyü, Bilim, Din eserinde ilkel büyüünün üç ögenin birleşmesinden olduğunu söyler. İlki fonetik efektlerin bulunmasıdır. Rüzgar ıslığı, gök gürlemesi gibi. deniz kabarması ve türlü hayvan sesleri gibi doğal seslerin taklididir bu. Bu sesler belli olguları simgeler ve o olguyu sihirli bir biçimde yarattıklarına inanılır. Ya da, istenen ve büyüyle gerçekleştirilecek hedefe uygun belli heyecansal durumları ifade ederler. İlkel tılsımda çok çarpıcı olan ikinci öge, istenen şeyi çağıran, düzenleyen ya da ona emreden sözcükler kullanılmasıdır. Böylece büyücü «çağırdığı» hastalığın bütün belirtilerini anar, ya da ölümü getirecek söz içinde kurbanının sonunu betimler. Üçüncü olarak, hemen her tılsımda, ayinde karşılığı olmayan bir öge vardır. Mitolojik anıştırmaları, ilgili kültürün bu büyüün devralındığı atalarına ve kahramanlarına yapılan atıfları kasteder(Malinovski; 1990).

Yapılan açıklamalar doğrultusunda tılsım; büyüünün merkezinde yer alan, büyüün etkisini başlatan ya da ortadan kaldıran temel bir unsur olarak kabul edilmesinin yanı sıra ait olduğu kültürü yansıtan bir unsur olarak da değerlendirilmektedir.

A'râf /7116:«Siz atın» dedi. Onlar atınca, insanların gözlerini büyülediler, onları korkuttular ve büyük bir sihir gösterdiler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

HAZRETİ SÜLEYMAN

5.1 HAZRETİ SÜLEYMAN'IN HAYATI

Hazreti Süleyman, Davut peygamberin oğludur ve dinler tarihinde önemli bir yere sahiptir. Yahudilik ve Hristiyanlıkta kral olarak kabul edilirken İslâm'da hükümdar peygamber olarak anılmaktadır. Babası Hazreti Davut'tan hem saltanatı hem de peygamberliği miras alan Hazreti Süleyman, Kur'an-ı Kerim'de de belirtildiği üzere büyük nimetlere nail olmuştur. Neml Suresi'nin 16. ayetinde, "Süleyman, Dâvûd'a varis oldu ve, 'Ey insanlar, bize kuş dili öğretildi ve bize her şey verildi. Şüphesiz bu, apaçık bir lütuftur' dedi," buyrularak kendisine bahşedilen lütuflar vurgulanır.

Hazreti Süleyman'ın doğumu hakkındaki bilgilere Tevrat'ta rastlanır. Kutsal Kitap'ta, Hazreti Davut'un eşi Bat-Şeva'nın bir oğlan doğurduğu ve adının Süleyman konulduğu anlatılır (II. Samuel, Bab: 12/24-25). İslami kaynaklara göre ise annesinin salih bir kadın olduğu ve oğlu Süleyman'a geceleri az uyumasını öğütlediği aktarılmıştır; zira geceleri fazla uyumanın kişiyi ahirette fakir bırakacağına inanılırdı (Aydemir, 1992, s.187).

Babası Hazreti Davut da Kutsal Kitap'ta Hazreti Süleyman'a önemli öğütler ve görevler vermiştir. Ona güçlü ve kararlı olmasını, Tanrı'nın görevlerini yerine getirmesini, O'nun yollarında yürümesini ve Musa'nın yasasında yazılı olan kurallara, buyruklara, ilkelere ve öğütlere uymasını tembihlemiştir. Bu öğütlerin amacı, Hazreti Süleyman'ın her işinde ve gittiği her yerde başarılı olmasıydı. Hazreti Davut ayrıca, soyunun Tanrı'ya candan ve yürekten bağlı kalarak yollarında yürümesi halinde İsrail tahtından soyunun kesilmeyeceği sözünü de almıştır (I. Krallar, Bab: 2/1-2).

Tarih boyunca bilgelik ve anlayışın sembolü olarak anılan Hazreti Süleyman, derin ilmi ve sezgisiyle insanlığa ışık tutmuştur. Bu eşsiz ilme ulaşmak için Allah'tan yardım dilemiştir. Kutsal Kitap'ta, halkını yönetebilmek için Tanrı'dan "sezgi dolu bir yürek" istediği belirtilir. Tanrı da ona eşsiz bir bilgelik ve sezgi dolu yürek, daha önce kimseye verilmeyen bir zenginlik ve uzun bir ömür bahşedeceğini söylemiştir (I. Krallar, Bab: 3)¹⁵.

¹⁵ “Ya RAB Tanrım! Ben henüz çocuk denecek bir yaşta, yöneticilik nedir bilmezken bu kulunu babam Davut'un yerine kral atadın. 8 İşte kulun kendi seçtiğin kalabalık halkın, sayılamayacak kadar

Kur'an-ı Kerim'de ise Süleyman'ın güçlü bir hükümdarlık istediği bildirilmektedir. Sâd Suresi'nin 35¹⁶. ayetinde, "Süleyman, 'Ey Rabbim! Beni bağışla. Bana, benden sonra kimseye lâıyk olmayacak bir mülk (hükümlanlık) bahşet! Şüphesiz sen çok bahşedicisin!' dedi," ifadeleri yer alır. Enbiya Suresi'nin 81¹⁷. ayetinde de, Hazreti Süleyman'ın hizmetine güçlü esen rüzgarın verildiği ve rüzgarın onun emriyle bereketli kılınan yere estiği belirtilmiştir: "Süleyman'ın hizmetine de güçlü esen rüzgârı verdik. Rüzgâr, onun emriyle içinde bereketler yarattığımız yere eser giderdi. Biz, her şeyi hakkıyla bileniz." Bu ayetler, Hazreti Süleyman'a verilen eşsiz lütufların ve onun dualarına icabetin birer göstergesidir.

5.2 HAZRETİ SÜLEYMAN'A VERİLEN NİMETLER

Hazreti Süleyman; Allah tarafından birçok olağanüstü yetenekle donatılmış, hem dünyevi hem de manevi anlamda üstün kılınmış bir peygamberdir. Kendisine verilen bu ilahi nimetler, onun hem peygamberlik misyonunu yerine getirmesinde hem de adaletli bir yönetici olarak halkına hizmet etmesinde önemli rol oynamıştır. Hazreti Süleyman'a verilen nimetler:

5.2.1 Kuş Dilini Bilmesi

Hazreti Süleyman'ın karıncanın konuşmasını duyması , sezgisinin ne kadar güçlü olduğunu göstermektedir. Bu ilim kuşlar konusunda da verilmiştir. ‘‘Süleyman, Dâvûd'a varis oldu ve, "Ey insanlar, bize kuş dili öğretildi ve bize her şey verildi. Şüphesiz bu, apaçık bir lütuftur." dedi (Neml:16). Kuşların hislerini hissedecek kadar derin bir ilme sahiptir. Hazreti Süleyman'a verilen bu lütuf hem kuşlar hem diğer hayvanlarla konuşma ilmidir.

5.2.2 Hazreti Süleyman'ın Ordusu

Kur'an-ı Kerim'de, Hazreti Süleyman'ın sahip olduğu olağanüstü güç ve yetenekler detaylı bir şekilde anlatılmaktadır. Cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan büyük bir orduyu komuta eden Hazreti Süleyman, bu ordusuyla birlikte adalet ve bilgelik içinde hüküm

büyük bir kalabalığın ortasındadır. 9 Bu yüzden bana öyle sezgi dolu bir yürek ver ki, iyi ile kötüyü ayırt edip halkını yönetebileyim. Başka türlü senin bu büyük halkını kim yönetebilir!”

¹⁶ Sâd 38/35: Süleyman: "Ey Rabbim! Beni bağışla ve bana öyle bir mülk ihsan et ki, arımdan hiç kimseye yaraşmasın. Şüphesiz, bütün dilekleri veren sensin." dedi.

¹⁷ Enbiyâ 21/81: Bereketli kıldığımız yere doğru, Süleyman'ın emriyle yürüyen şiddetli rüzgarı, onun buyruğuna verdik. Biz her şeyi biliyorduk.

sürmüştür. Bir gün, dişi bir karıncanın diğer karıncalara yuvalarına girmelerini söylemesini duyar ve bu duruma gülümser. Hazreti Süleyman'ın, karıncanın şikayetini anlayıp önlemesi, onun ne kadar büyük bir anlayış ve merhamet sahibi olduğunu gösterir. (Neml:19)¹⁸. Bu ayetler, ona verilen nimetlerin ve lütufların ne denli büyük olduğunu gözler önüne sermektedir.

Hazreti Süleyman'ın sahip olduğu olağanüstü güç ve yetenekler, Kur'an-ı Kerim'de çeşitli ayetlerle anlatılmaktadır. Sebe' süresinde cinlerin, Süleyman için dilediği biçimde kaleler, heykeller, havuz gibi çanaklar ve sabit kazanlar yaptığı anlatılır. Bu nimetler karşısında Hazreti Davut ve ailesinin şükretmesi istenilir.(Sebe':13)¹⁹. Allah Teâlâ bu ayet-i kerimede, Hazreti Süleyman'ın emrine verilen cinlerin yaptıkları işlerden bir kısmını zikretmektedir. Cinler, Hazreti Süleyman için güzel binalar yapıyorlardı. Bu binalar Mücahide göre kök gibi binalardı. Dehhak ve İbn-i Zeyd'e göre, meskenler, Katade'ye göre ise mahallerdir. Ayrıca cinler, Hazreti Süleyman için bakırdan veya topraktan yahut camlardan heykeller yapıyorlardı. Cinler, Hazreti Süleyman için havuzlar kadar büyük çanaklar ve yerinden kaldırılamayacak kadar büyük sabit kazanlar yaparlarmış. Bu da Hazret Davud ailesinin ordusunun ve etrafının çok kalabalık olduğunu göstermektedir(Taberi; 1996:538).

5.2.3 Atları

Kur'an-ı Kerim'in Sad suresinin 31-33. ayetlerinde Hazreti Süleyman'ın sahip olduğu atlara dair kıssası yer almaktadır. "Hani ona akşamüstü bir ayağını tırnağı üstüne dikip üç ayağının üzerinde duran çalımlı ve soylu atlar sunulmuştu. Süleyman, "Gerçekten ben malı, Rabbimi anmamı sağladığından dolayı çok severim." dedi. Nihayet gözden kaybolup gittikleri zaman, "Onları bana geri getirin" dedi. (Atlar gelince de) bacaklarını ve boyunlarını okşamaya başladı(Sâd:31-33)²⁰. İbn-i Ebi Hatim'in rivayet ettiği başka bir görüşte ise Hazreti

Sâd 38/17.ayet,Süleyman'ın, cinlerden, insanlardan ve kuşlardan müteşekkil orduları toplandı; hepsi bir arada (onun tarafından) düzenli olarak sevk ediliyordu.

18.ayet: Nihayet Karınca vâdisine geldikleri zaman, bir karınca: Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin; Süleyman ve ordusu farkına varmadan sizi ezmesin! dedi.

Sebe' 34/13:Onlar Süleyman'a kalelerden, heykellerden, havuzlar kadar (geniş) leğenlerden, sabit kazanlardan ne dilerse yaparlardı. Ey Davud ailesi! Şükredin. Kullarımdan şükreden azdır!

Sâd 38/31: Akşama doğru kendisine, üç ayağının üzerine durup bir ayağını tırnağının üzerine diken çalımlı ve safkan koşu atları sunulmuştu.

32, 33. Süleyman: Gerçekten ben mal sevgisini, Rabbimi anmak için istedim, dedi. Nihayet güneş battı. (O zaman:) Onları (atları) tekrar bana getirin, dedi. Bacaklarını ve boyunlarını sıvazlamaya başladı.

Süleyman'a verilen atların yegirmi bin kadar olduğu ve bunların, kendisini Allah anmaktan alıkoymalar üzerine hepsini kestirdiği rivayet edilmiştir. "(Taberi;1996:131).

Hazreti Süleyman'a verilen nimetlerden biri de rüzgarın emrine verilmesidir. Bu durum Sebe' suresinde yer almaktadır:

"Hazreti Süleyman'ın emrine de sabah esişi bir ay, akşam esişi de bir aylık yol olan rüzgârı verdik. Erimiş bakır ocağını da ona sel gibi akıttık. Cinlerden de Rabbinin izniyle onun önünde çalışanlar vardı. İçlerinden kim bizim emrimizden çıkarsa, ona alevli ateş azabını tattırırız." (Sebe':12).²¹ Bu suredeki ayetlerde Allah'u Teala; Hazreti Davud'un oğlu Süleyman'a, lütfuyla vermiş olduğu nimetleri zikretmiştir. Taber ayetin tefsirini: "Hazreti Süleyman, bir gün içinde rüzgardan istifade ederek iki aylık bir yola gidebiliyordu. Hasan-Basrî diyor ki: "Hz. Süleyman sabahtan öğleye kadar rüzgarla "İstahr" şehrine gider öğleden sonra da "Kâbil"e varırmış." Hz. Davud'a verilen nimetlerden biri de bakır madeninin onun için su gibi akıtılmasıdır. Katade, bu maden eritme ocağının Yemen'de olduğunu söylemiştir. Hazreti Süleyman'a verilen nimetlerden diğeri cinlerden bir kısmının, Allah'ın dilemesiyle onun emrinde çalışmalarıdır. Hz. Süleyman'ın emrine verilen cinlerin, onun emrine itaat etmedikleri takdirde, Allah'ın emrine karşı gelmiş olacaklarından, cehenneme atılacakları beyan edilmektedir. "(Taberi; 1996:537). şeklinde yorumlamaktadır.

²¹Seb'e 34/12: Sabah gidişi bir aylık mesafe, akşam dönüşü yine bir aylık mesafe olan rüzgârı da Süleyman'a (onun emrine) verdik ve onun için erimiş bakır kaynağından sel gibi akıttık. Rabbinin izniyle cinlerden bir kısmı, onun önünde çalışırdı. Onlardan kim emrimizden sapsa, ona alevli azabı tattırırdık.

ALTINCI BÖLÜM

METİN HAKKINDA BİLGİLER

Bu bölümde; Devname metninde yer alan cinlerin adları, şekilleri, mekânları ve insanlara musallat ettikleri hastalıklar ve bu hastalıkların şifası olan bitki ve hayvan adları hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir. Metin, bitkilerin ve hayvanların özelliklerini detaylı bir şekilde ele alırken cinlerin adlarını ve görünümelerini de kapsamlı bir şekilde tanıtır. Ayrıca, bu cinlerin insanlara nasıl hastalıklar getirdiği, bu hastalıkların belirtileri ve tedavisi hakkında da derinlemesine bilgi verir. Bu bilgiler, okuyuculara doğüstü varlıklar hakkında geniş bir bakış açısı sunar.

6.1.METİNDE GEÇEN CİNLERİN İSİMLERİ VE ŞEKİLLERİ

İncelenen metinde seksen üç cinin varlığı tespit edilmiştir. Bunlardan yetmiş üçünün adı geçmektedir. Metinde cin yerine dev ve peri kelimeleri de kullanılmıştır. Periler, genellikle doğada yaşayan, zarif ve kanatlı varlıklar olarak tasvir edilir. Fakat metinde insanları korkutan varlıklar olarak tanıtılmıştır. Benzer şekilde, devler de cinlerin yerine kullanılan bir başka terimdir. Devler, güçlü ve iri yapılı varlıklar olarak bilinir ve genellikle insanlara zarar verecek güçte olduklarına inanılır.

Cinlerin isimleri ve şekilleri:

- **Akırtıbis:** Başı eşek başına, yüzü insan yüzüne, bedeni aslan bedenine benzer. İki kanadı vardır.
- **Baderenak:** Başı fil başına benzer. Dişleri ağzından dışarı çıkmıştır ve gözleri ışık gibi yanar.
- **Baheş:** Fil suretine benzer.
- **Bedin:** Yüzü fil yüzüne, bedeni insan bedenine, ayakları katır ayaklarına benzer.
- **Behakus:** Yüzü insan suretine, ayakları sığır ayağına benzer.
- **Belbed:** Oğlak burcunda
- **Berih:** Sureti kedi suretine, gözleri kuş gözlerine, bedeni Habeşîlerin bedenine benzer.
- **Berka’:** Yüzü köpek yüzüne, bedeni koyun bedenine benzer. Elleri ve ayakları uzundur.

- **Bersam:** Elinde değnek vardır. Saçları sarıdır. Ayakları eşek ayağına benzer. Kaşları ateş gibi yanar.
- **Beşerast:** Balık burcunda
- **Beveş:** Yay burcunda
- **Beyhu:** Akrep burcunda
- **Cabir:** İkizler burcunda
- **Cavedan:** Kuş suretindedir.
- **Cevazan:** Siyah yüzlü, gözleri ve kaşları ateş gibi yanar ve ağzından ateş çıkar.
- **Dergam:** Adem suretindedir.
- **Dekasa:** Yüzü fil yüzüne benzer.
- **Dereş:** Başak burcunda
- **Erbe:** Terazî burcunda
- **Elberesiz:** Yüzü büyük balık yüzüne, ayakları eşek ayağına benzer.
- **Erendak:** Camız suretine benzer. Ağzından ateş çıkar.
- **Fakus:** Yüzü insan yüzüne, derisi deve derisine benzer.
- **Felenakaş:** Başında bir boynuz, iki kuyruğu vardır. Kuyruğu akrep kuyruğuna benzer.
- **Gul:** Yüzü kadın yüzüne, bedeni kedi bedenine, ayakları eşek ayağına benzer.
- **Habeyal:** Sureti insan suretine, bedeni ejderha bedenine, eli ve ayağı aslan eli ve ayağına benzer.
- **Hafak:** Kadın suretindedir. Bedeni siyahtır. Ayakları deve ayağına benzer.
- **Hatur:** Ayakları ve elleri eşek ellerine ve ayaklarına benzer. Ağzı binek ağzına benzer.
- **Hayyi:** Boğa burcunda
- **Hecera':** Arkası file benzer.
- **Helefa:** Yüzü köpeğe, kılları deve kılına benzer.

- **Hesnatu:** Başı koyun başına, göğsü adam göğsüne, ayakları eşek ayağına benzer.
- **Kaşagam:** Sureti aslan suretindedir. Yüzü sığır yüzüne benzer. Dört boynuzu vardır.
- **Kâsih:** Kuyruğu yılan kuyruğuna benzer.
- **Kaytın:** Yüzü kuş yüzüne, ayakları eşek ayağına ve bedeni eşek bedenine benzer.
- **Labas:** Başı köpek başına, ayakları insan ayağına, bedeni kedi bedenine benzer.
- **Lavan:** Yüzü insan yüzüne, kulakları eşek kulağına, göğsü adam göğsüne benzer.
- **Lehabus:** Gerdanı köpek gerdanına benzer. Dört kanadı vardır.
- **Lekave:** Yüzü siyahtır. Bedeni katır bedenine, elleri kedi ellerine benzer.
- **Lehuma:** Bir gözü vardır. Yılan gibi ayakları uzun ve arkası yerededir.
- **Mahsun:** Sureti insan suretine, eli ve ayağı akrep eline, ayağına benzer.
- **Mare:** Yüzü fil yüzüne, arkası kurda benzer.
- **Mehecera':** Yüzü köpek yüzüne, başı kedi başına, ayakları horoz ayaklarına benzer.
- **Medeniya:** Endamı insan endamına, başı katır başına, kuyruğu yılan kuyruğuna benzer.
- **Mehleke:** Yüzü kediye, kulağı eşek kulağına, bedeni insan bedenine benzer.
- **Meleyeleh:** İnsan suretindedir yüzüne, kulağı eşek kulağına, bedeni insan bedenine benzer.
- **Menecya':** Yüzü insan yüzüne, tırnakları aslan tırnağına benzer. Dört eli vardır.
- **Mentarsun:** Bedeni kadın bedenine, ayakları eşek ayağına benzer.
- **Meses:** Yüzü insan yüzüne benzer. Başından ayağına kadar ateş yanar.
- **Mesehel:** Yüzü kadın yüzüne, dişleri domuz dişine benzer.
- **Mezheb:** Köpek suretindedir, yüzü kuşa benzer.

- **Meymun:** Yüzü ejder suretine benzer.
- **Meymun:** Yengeç burcunda
- **Mula':** Gözleri domuz gözüne benzer. Peltek konuşur.
- **Muhlis:** Sureti ata, başı deve başına benzer.
- **Mulis:** Sureti insan suretindedir. Başı köpek başına benzer.
- **Münaza':** Başı yılan başına, ayakları insan ayağına benzer. Gözleri göğsündedir.
- **Namu:** Yüzü kedi yüzüne, bedeni kuş bedenine, ayakları koyun ayağına benzer.
- **Nasud:** Dört gözü ve iki kulağı vardır.
- **Naş:** Kuş suretindedir. Yüzü insan yüzüne, kulağı eşek kulağına, kuyruğu katır kuyruğuna benzer.
- **Safsah:** Aslan burcunda
- **Sader:** Kova burcunda
- **Şeytan:** Sureti camış suratına, elleri aslan eline, kılları aslan kılına benzer.
- **Şe'beh:** Aslan gibidir. Boynu katır boynuna benzer. Kırk eli ve meşale gibi gözleri vardır.
- **Şu'la:** Yüzü kadın yüzüne, bedeni eşek bedenine benzer. Gözleri mum gibi yanar.
- **Saza:** Yüzü siyah yılan yüzüne, başı ve ayağı domuz ayağına, kulağı fil kulağına benzer. Dört eli vardır.
- **Senurdaş:** Sureti fil suretine benzer. Gözleri meşale gibidir.
- **Su'ra:** Yüzü dağ eşiğine, dişi domuz dişine benzer.
- **Vaka':** Yüzü insan yüzüne, elleri aslan eline benzer. Kılları ayaklarına kadardır. Burnundan duman çıkar.
- **Vesvese:** İki başlıdır. Dört kanadı vardır. Eli ve ayağı yılana benzer.
- **Vüzağa:** Göğsü köpeğe benzer ve ağzından ateşler çıkar.
- **Yeceba:** Akbabaya benzer.

- **Zevaye:** Yüzü insan yüzüne benzer. İki kanadı sağ tarafındadır.
- **Zirkan:** Başı eşek başına benzer. Üç kanadı vardır.
- İsim verilmeyenler:
- **İsim yok:** Köpek suretine benzer. (465)
- **İsim yok:** Dört gözlü ve kısarak suretindedir. (466)
- **İsim yok :** Karakulak suretindedir (467)
- **İsim yok:** Çirkin yüzlüdür.(468)
- **İsim yok:** Kuş suretindedir. (469)
- **İsim yok:** Çirkin yüzlüdür. Ayakları sığır ayağına benzer.(470)
- **İsim yok:** Kadın suretindedir, dişleri domuz dişine benzer.(472)
- **İsim yok:** Amed suretinde (475)
- **İsim yok:** Koç burcunda

6. 2.METİNDE GEÇEN CİNLER VE CİNLERİN BULUNDUĞU MEKÂNLAR

Metinde, cinlerin yaşadığı mekânlara dair anlatımlar hem insan yaşamının bulunmadığı ıssız ve karanlık bölgeleri hem de insanların aktif olarak bulunduğu sosyal alanları kapsamaktadır. Cinlerin kendi ifadeleriyle aktarılan bu bilgilerde; harabe yapılar, sapa ve karanlık yerler gibi terkedilmiş alanların yanı sıra, çeşmeler, hamamlar, çarşılar ve pazar yerleri gibi gündelik hayatın sürdüğü mekânların da cinlerin ikamet ettiği yerler arasında olduğu belirtilmiştir. Bu anlatım, cinlerin varlık alanlarının yalnızca metruk bölgelerle sınırlı olmadığını, aynı zamanda insanlarla iç içe olan ortamlarda da bulunabildiklerini ortaya koymaktadır. Metinde aynı mekânlarda birden çok cinin bulunduğu tespit edilmiştir. Her bir cinin şekli, ismi ve sebep olduğu hastalık ise farklıdır.

Cinler ve bulundukları mekânlar:

- Akırtıbas: Kişi kaşındığındağı yer
- Baderenek: Sıcak yerler
- Bedin: Çeşmeler
- Behakus: Çeşmeler

- Behaş: Mezbaa
- Belbed: Koılar, hazine yerlerinde
- Berih: Damlar üzerinde
- Berka': Deryalar
- Bersam: Yer altı
- Beşerast: Sular
- Beveş: Dağlar, ateş yakınında
- Beyhu: Yer altı, hazine yeri
- Cabir: Sahralar
- Cavedan: Ateşin yakıldığı yerler
- Cevazan: Cezayer
- Dekasa: Koılar
- Dergam: Çocuklar arasında ve odalarında
- Dereş: Büyük yollar
- Elbersiz: Kayıklar
- Erenak: Hacamat dükkanları
- Erbe: Harabeler
- Fakus: Çöller, kırlar
- Felenakaş: Dehliz
- Gul: Harebe ve virane yerler
- Habeyal: Sular
- Hafak: Karanlık yerler
- Hayyi: Cuma günü adamların ardında gezer
- Hatur: Gemiler
- Hecera': Çöller

- Helefa: Deryalar
- Hesnatu: Dağlar
- Kaşağam: Sapa yerler
- Kasih: Değirmenler
- Kaytın: Derya
- Labas: Çeşmeler
- Lavan: Aslan ve kurtlarla gezer
- Lehabus: İnsanların kalplerinde oturur
- Lekave:
- Lehuma: Harabe yerlerin arkaları
- Mare:
- Mahsun: Odalar
- Mehecera: Derya kenarları
- Mehleke: Ateşin yakıldığı yerler
- Meleyhe: Odalar
- Medeniya: Pis yerler
- Menecya': İnsanların ardı sıra gezer
- Mentarsun: Havada gezer
- Meses: Köyler
- Mesehel:
- Mezheb: Çarşılar, halk arası
- Meymun: Sokaklar
- Meymun: Virane yerler, harabe odalar
- Muhlis: Gemiler, deryalar
- Mulis: Dağlar

- M naza’: Haneler, viraneler
- Mula’: Arkalar
- Naş: Ormanlar
- Nasud: Tuvaletler
- Naherast: Her yer
- Namu: Köyler
- Safsah:  eşmeler
- Sader: A a lar altı
- Saza:
- Senurdaş: Evler
- Şe’beh: Da lar
- Şeytan: Dükkanlar, hacamat yapılan yerler, nalbant dükkanları
- Şu’la: Hava
- Su’ra: Kenar yerler
- Vaka’:
- Vesvese: Harabe yerler, gemiler
- V za a: Derya kenarları
- Yeceba: Güneş ışıkları ve yıldızlar arası
- Zevaye:
- İsim yok: İnsanların yıkandığı yer(465)
- İsim yok: Her yer (466)
- İsim yok: Hamam
- İsim yok :
- İsim yok: Saraylar damı (469)
- İsim yok (470)

- İsim yok: Karanlık odalar(473)
- İsim yok: Mağaralar, bağlar çevresi (475)
- İsim yok: Ormanlar, sahralar (484)

6.3. METİNDE TEDAVİ AMACIYLA KULLANILAN BİTKİ VE HAYVANLAR

Halk arasında, sebebi bilinmeyen hastalıkların kaynağı olarak metafizik güçlerin veya insan dışı unsurların etkisi olduğuna dair güçlü bir inanç bulunmaktadır. Özellikle modern tıptan fayda bulamayan sağlık problemleri; bayılma, korku ve vesvese gibi durumlar, halk tarafından insan dışı varlıklara atfedilmektedir. Bu inanç doğrultusunda insanlar çeşitli çözüm yolları arayışına girmiştir. Örneğin bu tür rahatsızlıkların cinler veya metafizik güçler tarafından kaynaklandığına inanılmakta ve bu nedenle hastalar, iyileşmek için geleneksel şifacılar veya dualara başvurmaktadır. Cinlerin etkisi altında olduğuna inanılan kişiler, bu varlıkların gazabından korunmak için çeşitli ritüeller yapmakta ve tılsımlar kullanmaktadır. Bu tür inançlar, halkın metafizik güçlere olan bağlılığını ve modern tıbbın ötesinde çözüm arayışlarını yansıtmaktadır.

Metinde cinler; metafizik güçlerin etkisiyle çeşitli sağlık sorunları yaşayan bireylere eski sağlıklarına kavuşabilmeleri için bitki ve hayvanlardan elde edilen ilaçları önermiştir. Bu ilaçlar; insanların bedensel, nörolojik ve ruhsal rahatsızlıklarını gidermeye yöneliktir. Bu bağlamda önerilen ilaçların her biri hastaların genel sağlık durumlarını iyileştirmeyi hedeflemiştir. Bitkisel ve hayvansal ilaçlar:

1. Afyon
2. Altın suyu
3. Anason
4. Bitki suyu
5. Günlük otu
6. Hint kavunun tohumu
7. Hünnap
8. Kendir

9. Kimyon
10. Misk
11. Nargile yağı
12. Nişadır
13. Reyhan
14. Safran
15. Sakamunya
16. Sarı Sabır
17. Sedef otu
18. Söğüt yaprağı
19. Sümbül
20. Süsen
21. Şakayık gülü
22. Sıçan otu
23. Üzerlik bitkisi
24. Zerâvend (Lohusa otu, kara asma, karabulak otu)
25. Zeytin
26. Aslan sütü
27. Balık ödü
28. Beyaz koyun
29. Deve idrarı
30. Domuz ödü
31. Eşek kılı
32. Eşek ödü
33. Karga ödü
34. Keçi yavrusu ödü

35. Keçi ödü
36. Koyun başı
37. Koyun yüreği
38. Kurt kemiği
39. Kuş yüreği
40. Ördek başı
41. Safran
42. Sığır idrarı
43. Sığır iliği
44. Sığır sütü
45. Siyah kedinin ödü
46. Siyah yılan ödü
47. Siyah yılanın ödü

6.4.METİNDE GEÇEN HASTALIKLAR

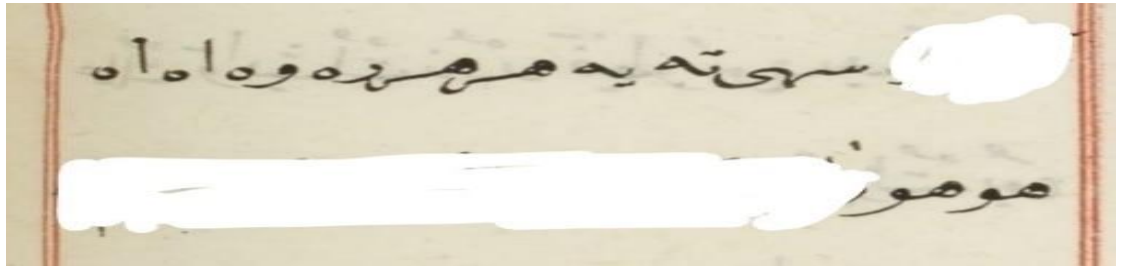
Cinler, tarih boyunca insan zihninde ve bedeninde derin izler bırakan varlıklar olarak kabul edilmiştir. Bu mistik varlıkların, insan üzerindeki etkileri hakkında pek çok inanış ve efsane günümüze kadar ulaşmıştır. Bu inanış ve efsaneleri yukarıdaki bölümlerde bahsetmiştik. Abdülgani Kaçar; makalesinde Eski Mezopotamya kültürlerinden günümüze, çocukları fenalıklardan korumak amacıyla yapılmış, üzeri yazılı çok sayıda muska şeklinde tabletlere ulaşıldığından bahsetmektedir(Kaçar, 2019). Bu uygulama, insanların kötü ruhlar ya da mistik varlıklardan korunma yollarına işaret etmektedir. Cinlerin insanları bedensel, zihinsel ve ruhsal açıdan etkileyebileceği, hatta onları ele geçirebileceği düşüncesinin hep var olduğunu göstermektedir. Bu konuyla ilgili yapılan araştırmalardan biri de Muhittin Eliaçık'a aittir. Eliaçık, Osmanlı döneminde cinlerle ilgili fetvalar çıkaran şeyhülİslamların bu konudaki yaklaşımlarını inceleyerek konunun tarihsel boyutunu ele almıştır. Özellikle Şeyhülİslam Kemalpaşazâde'nin cinler hakkında yazdığı manzum fetvalar, cinlerin insan bedeni ve zihni üzerindeki etkilerini ayrıntılı bir şekilde ele almaktadır. Bu fetvalar, cinlerin insan sağlığı üzerindeki etkilerini vücut kimyası bağlamında açıklayan eski tıp anlayışındaki ahlât-ı erbaa teorisi ile de yakından ilişkilidir (Eliacık, 2021:29-42).

Çalışmanın konusu olan cinlerin belirli mekânlarda bulunduğu ve insanlara çeşitli rahatsızlıklar musallat ettiği, Devname adlı eserde ayrıntılı biçimde anlatılmaktadır. Eserde, cinlerin insan sağlığı üzerindeki etkileri çeşitli örneklerle ele alınmıştır. Bu etkileri daha sistematik bir şekilde inceleyebilmek amacıyla, söz konusu hastalıklar bedensel, ruhsal ve zihinsel olmak üzere üç ana kategoriye ayrılmıştır. Bu sınıflandırma doğrultusunda, hastalıkların hangi durumlarla ilişkilendirildiği ortaya konulmuştur. Ayrıca, bu rahatsızlıkların tedavisinde tütsüleme, yeme-içme, yazma, bedene sürme, burna akıtma ve duaları üzerinde taşıma gibi halk hekimliğine özgü yöntemlerin kullanıldığı tespit edilmiştir.

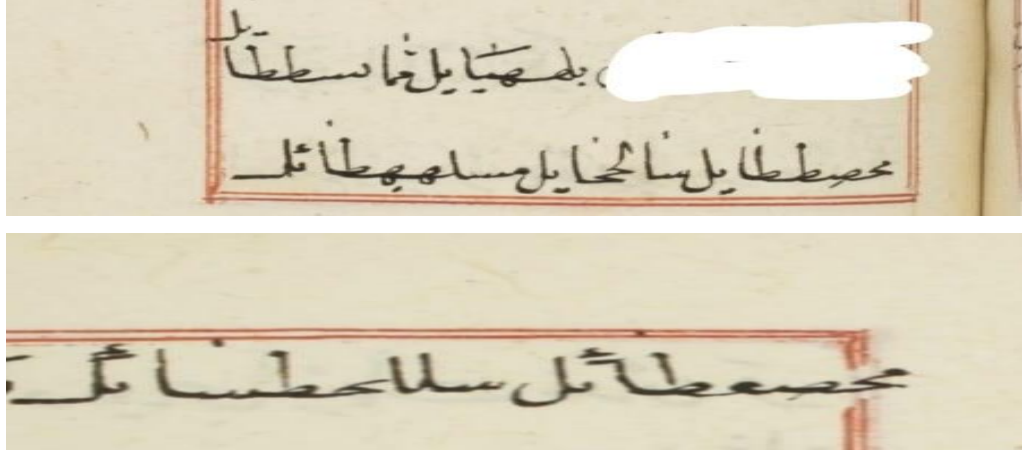
6.4.1 Bedensel Rahatsızlıklar ve Tedavi Yöntemleri

Bedensel rahatsızlıklar, bireylerin günlük yaşamlarını olumsuz etkileyen ve fiziksel hareketlerini sınırlayan sağlık sorunlarıdır. Bu rahatsızlıklar arasında kas ve eklem ağrıları, kronik yorgunluk, hareket kısıtlılığı yer alabilir. Metinde geçen bedensel hastalıklar fiziksel hareketleri sınırlamanın yanında ölümüne de sebep olduğu durumlar bildirilmiştir. ve hastalılara sebep olan cinlerin isimleri mekânı ve hastalığın ilacı ayrıntılı açıklanmıştır.

- **Cinin adı:** Adı: Hatur
- **Cinin Mekânı:** Gemiler
- **Sebept Olduğu Hastalık:** Kişi bu mekâna geldiğinde cin tarafından yakalanır. Dilleri tutulur, başı ağırır.
- **İlacı:** Bu duayı ve Âyetü'l-kürsî' yi üzerinde taşımak.

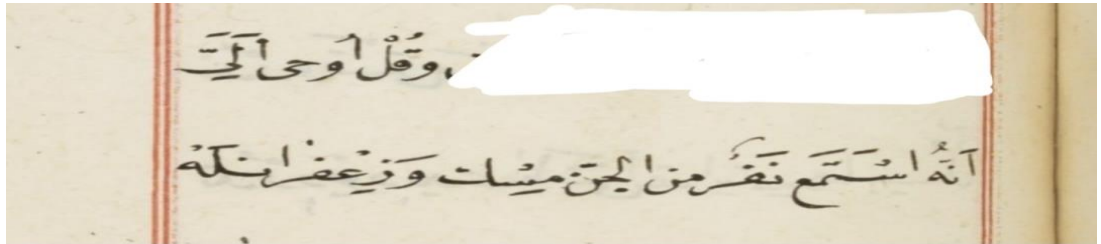

- **Cinin Adı:** Muhlis
- **Cinin Mekân:** Gemiler, Deryalar
- **Sebept Olduğu Hastalık:** İnsanların boğazını tutup yere çarpar.
- **İlacı:** Koyun kanıyla bu duayı yazmak, Âyete'l-kürsî ve ihlas süresini üzerinde taşımak.

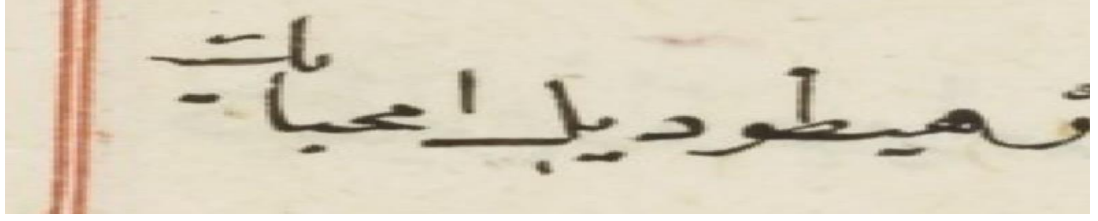

- **Cinin Adı:** Mulis
- **Cinin Mekân:** Dağlar
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların ağızlarını tutup bükür. Kişinin elleri, ayakları tutmaz.
- **İlacı:** Bu korunma duasını euzu bikelimatillahi essamet kellaha min şerri ma helak yazıp okumak. Sadaka vermek. Âyete'l-kürsî ve Felak sürelerini üzerinde taşımak.

- **Cinin Adı:** Fakus
- **Cinin Mekân:** Dağlar
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Kişiye vurduğunda insan zayıf düşer.
- **İlacı:** Ta'vizi siyah koyun veya siyah kuş kanıyla yazıp okumak. Âyete'l-kürsî'yi üzerinde taşımak.

- **Cinin Adı:** Habeyal
- **Cinin Mekân:** Sular
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Kişi suya girdiğinde besmele çekmediğinde onu tutar, kemikleri ve vücudu güçsüz kalır. Yerinden toparlanamaz.
- **İlacı:** Dua ve Âyete'l-kürsî yazmak, sadaka vermek.

- **Cinin Adı:** Cevazan
- **Cinin Mekân:** Cezayir
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Buraya gelen kişi Allah'ın adını anmadığında onun boğazını sıkar. Deve sesi çıkarana kadar kalır.
- **İlacı:** Esmâül hüsna ve Âyete'l-kürsî'yi üzerinde taşımak.

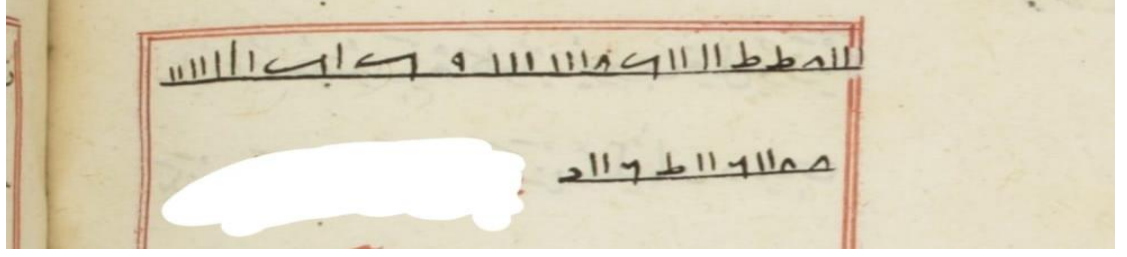
- **Cinin Adı:** Mahsun
- **Cinin Mekânı:** Odalar
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Hamile kadınların karınlarına hava bırakır ve çocukları düşer.
- **İlacı:** Lohusa otu ile söğüt yaprağı yoğurt ile karıştırılıp hastaya yedirilir.

- **Cinin Adı:** Meses
- **Cinin Mekân:** Köyler
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanın boğazından tutar ve kişi zor durumda kalır.
- **İlacı:** Domuz ve siyah kuş ödünün sığır yemiyle karıştırıp yedirmek. Duayı هر واده ده ده دلس عائل مطير مائئل üzerinde taşımak.

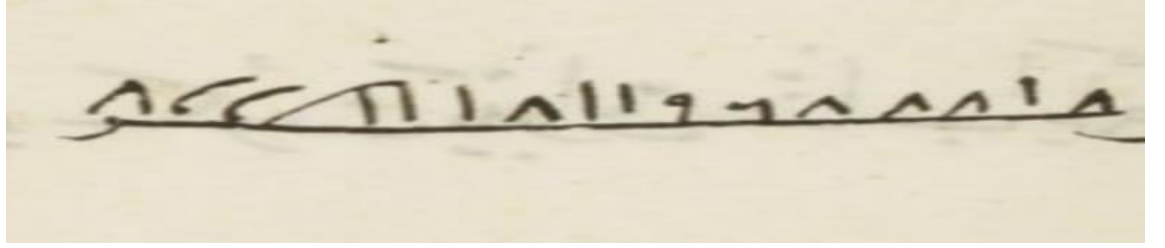
- **Cinin Adı:** Mare
- **Cinin Mekân:** Yok

Sebeup Olduğu Hastalık: İnsanın yüzüne üflediğinde gözleri kamaşır bakamaz hale gelir.

- **İlacı:** Kendir ile sümbülü buhurlanır. Aşağıdaki dua yazılır ve başına bağlanır.

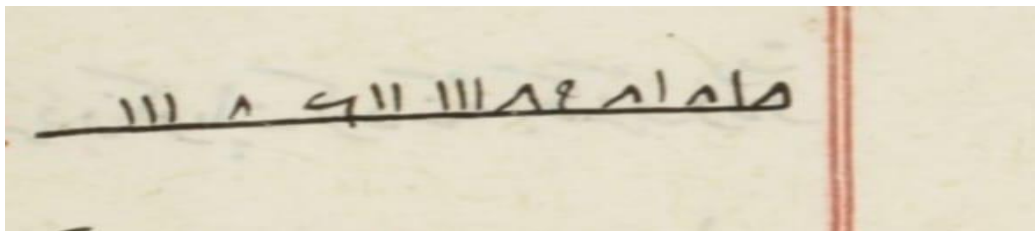

- **Cinin Adı:** Zirkan
- **Cinin Mekân:** Mezarlar
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Hamile kadınların karınlarına vurur ve çocuk düşer.
- **İlacı:** Sığır ödünü misk ile hap şekline getirip yemek. Bu duayı yazıp üzerinde taşımak.

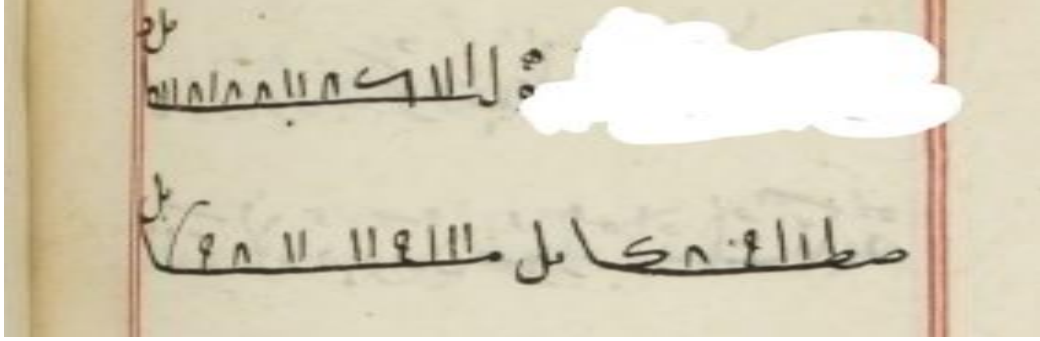

- **Cinin Adı:** Lekave
- **Cinin Mekân:** Yok
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Kişiy e vurur ve kiş i çarpılır.
- **İlacı:** Söğüt yaprağını hünnap ile kaynatıp içmek. Ta'viz yazmak, Âyete'l-kürsî'yi yazıp üzerinde taşımak.

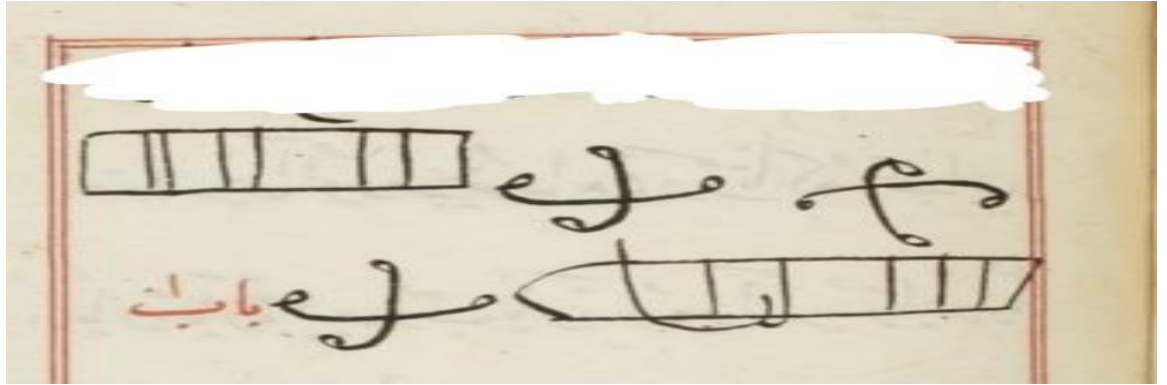
- **Cinin Adı:** Lehabas
- **Cinin Mekân:** Kalpler
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanların kalplerine oturup elleri ve ayaklarını eğri eder.
- **İlacı:** Eşek ödü ile yağlanmak. Bu tılsımı yazmak.

- **Cinin Adı:** Lehumma
- **Cinin Mekân:** Harabe yerlerin arkaları
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanın üzerine titreme bırakır, kişinin dizleri gevşer.
- **İlacı:** Anason ve bir miktar kimyon süte dökülür, köpüklenir. Bu tılsım yazılır.

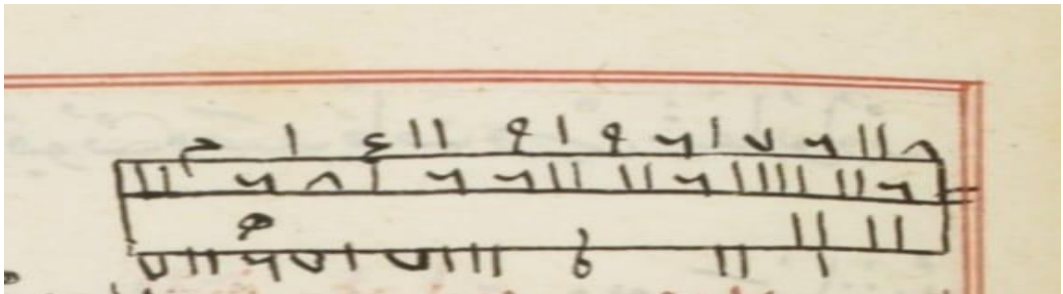
- **Cinin Adı:** Menecya'
- **Cinin Mekân:** İnsanların ardında gezer
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Kişiyi tutup sıkar ve kişi perişan olur.
- **İlacı:** Hastaya büyü yapılmalı. Tılsım, ta'viz ve Âyete'l-kürsî' yi yazıp üzerinde taşımak.

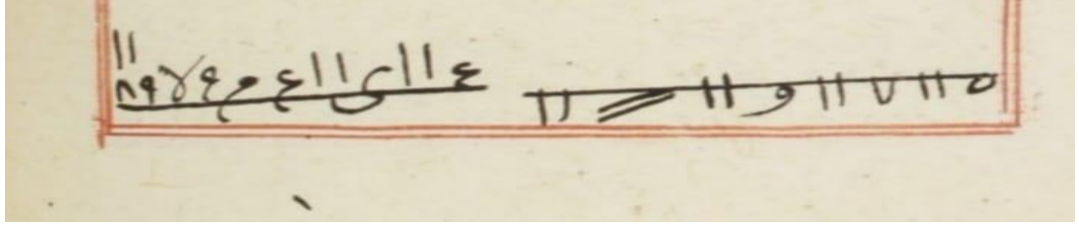

- **Cinin Adı:** Dekasa
- **Cinin Mekân:** Koy
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Kadın doğduğu zaman oğlunu sıkıp öldürür.
- **İlacı:** Felak, Nas, Âyete'l-kürsî, İhlas sürelerini yazıp üzerinde taşımak.

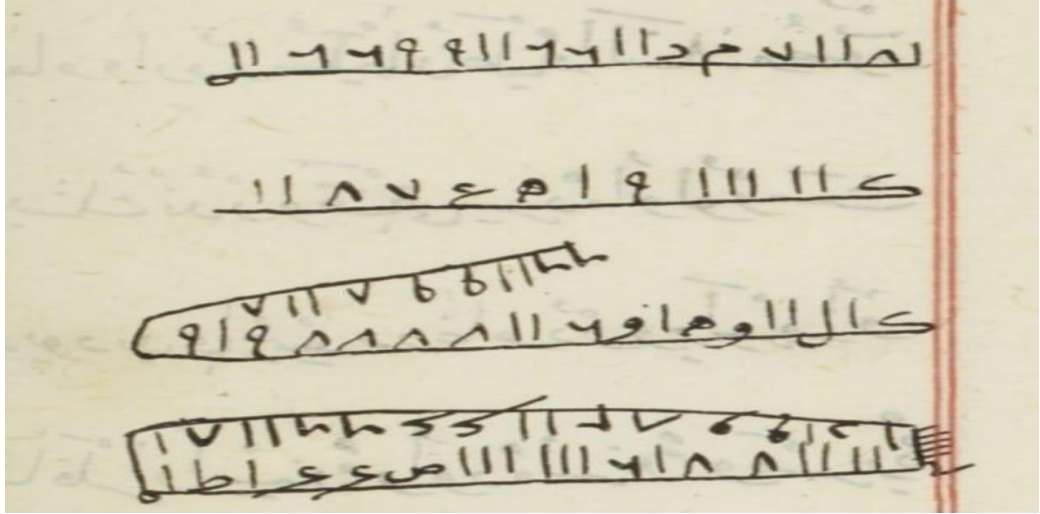
- **Cinin Adı:** Kaşağam
- **Cinin Mekân:** Sıcak yerler

- **Sebepe Olduğu Hastalık:** Kadınlar doğduğunda çocuğu helake uğrasın diye çocuğu dışarı çıkarır.
- **İlacı:** Ayetel kürsiyi okumak.
- **Cinin Adı:** Kasih
- **Cinin Mekân:** Değirmenler
- **Sebepe Olduğu Hastalık:** Kişinin başına vurur, onun gözünden yaş gelir. Kötü bir duruma düşer.
- **İlacı:** Âyete'l-kürsî yazıp üzerinde taşımak.
- **Cinin Adı:** Bahes
- **Cinin Mekân:** Kesimhane
- **Sebepe Olduğu Hastalık:** İnsanların karınlarına hava bırakır. Onlar şişer ve nefes alamazlar. Zayıf düşerler.
- **İlacı:** Aslan, deve sütüne sedef otunu karıştırmak. Ta'viz, ayetel kürsiyi, amenarrasulu ve bu duayı şihadallahu şehidellahu ve mu'avvizeteyni üzerinde taşımak
- **Cinin Adı:** Yok
- **Cinin Mekân:** Her yerde
- **Sebepe Olduğu Hastalık:** Kim Allah'ın adını anmadan gelirse onları hastalıklı bırakır.
- **İlacı:** Ta'viz yazmak.

- **Cinin Adı:** Dergam
- **Cinin Mekân:** Şaklar arası, odalar, her yer
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Yemeklerin içine tükürür. Bu yemekleri yiyenlerin bedenleri uyuşur.
- **İlacı:** Nar kabuğu, nişadır ve safranı buhurlamak. Ta'viz yazmak.

- **Adı:**
- **Mekân:** Mağaralar, bağların çevresi
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Bu mekânlara uğrayan kişi Allah'ın adını anmazsa onu incitir.
- **İlacı:** Ta'viz yazmak.

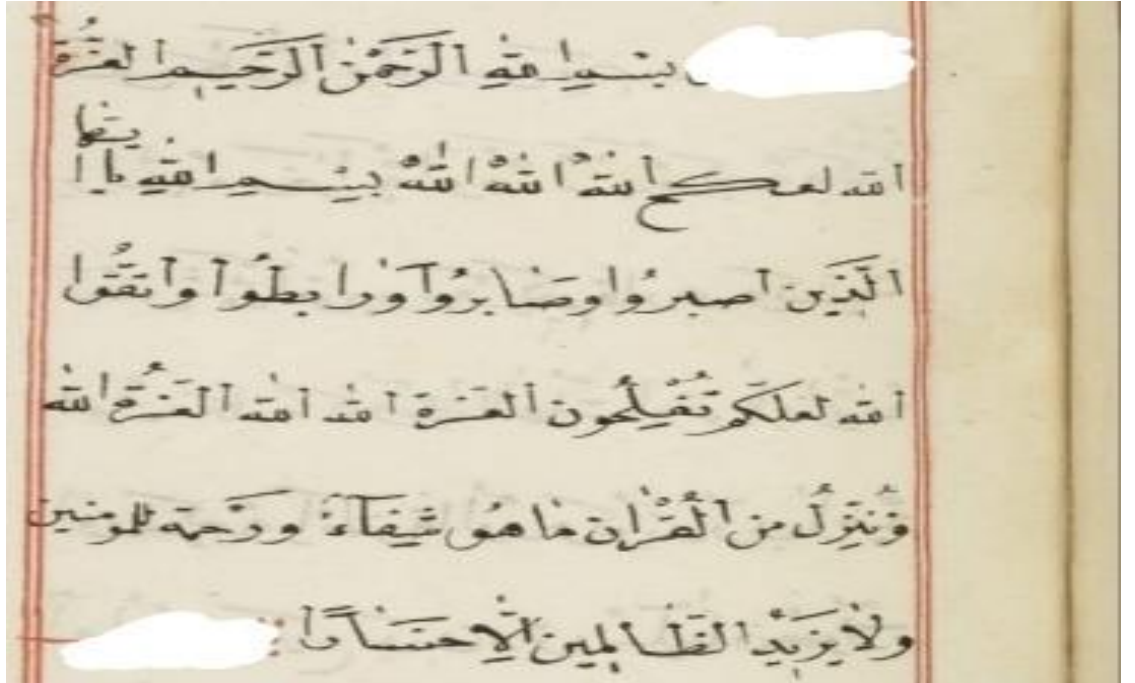
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ الَّذِي يَنْفِرُ فِي كَفَرٍ وَابِرٍ بِحَمْدٍ يَد
لُونِ هَذَا الْكِتَابِ مِنْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ الْفَرَشَى لَهَا سَمَى الْمَكَى الْإِبْطَحَى الْإِمَى التَّحَامَى صَا
حِبَا أُنَا جِ الْهَرِ أَوْهَ وَأُنَا فَهَ وَ الْكُوى رَوَا لَسْتَ حَبِ قَوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِلَى مِنْ طَرَقِ الْذَا أَرَمَنِ الْعَمَارِ بِطَرَقِ
بَخِيرًا مَا بَعْدَ فَإِنَّ لَنَا وَلَكُمْ فِي الْحَقِّ سَهَ فَإِنَّ تَكُنْ مُوَلِّعًا

دَاعِيًا تَرْكُوا حَمْلَهُ الْقُرْآنِ وَأَنْظِلُوا الْعَبْدَ الْإِنْسَانَ وَالْإِنْسَانَ إِلَى مَنْ التَّخَذَمَعَ اللَّهُ إِلَيْهَا الْخَيْرِ رَسَلِ عَلَيْكُمْ شَاوِظَ مِنْ نَارٍ وَنَحَاسَ فَلَاتَنْصَ
أَنْ بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَمَنْ إِلَى اللَّهِ وَلَا غَالِبَ إِلَّا اللَّهُ بِسْمِ اللَّهِ وَاسْتَغْتَحُوا بِاللَّهِ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَاجْعَلْ صَاحِبَ كَابِي

حبت ما كحبت ماتوجه لا يقربو ولا يضاربو قاعدا ولا قاتما ولا في اكل ولا في س ب لافي هذا في امان الله وحرز الله
اغتسال ولا في جناية برحمتك يا ارحم الراحمين

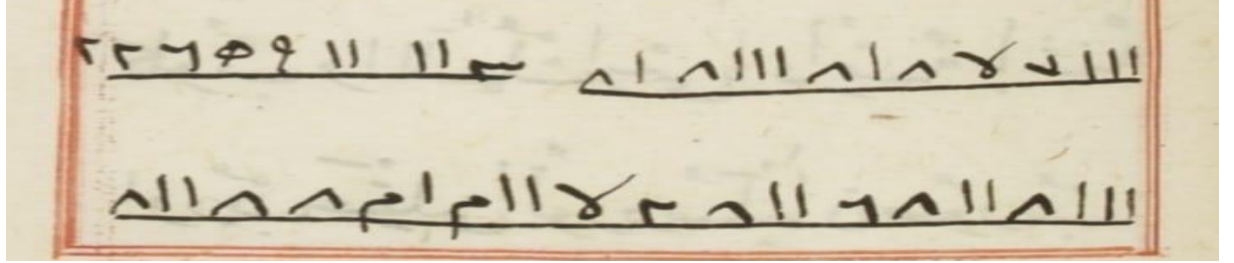
- **Cinin Adı:** Şu'ala
- **Cinin Mekân:** Hava
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanın göğsüne vurup onu düşürür.
- **İlacı:** Keçi yavrusunun ödü baykuş yumurtasını mumyalaya. Âyete'l-kürsî ve Amenarrasuluyü yazmak.

- **Cinin Adı:** Cabir
- **Cinin Mekân:** Sahralar
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Sahralara gelen kişi Allah'ın adını anmazsa onun kemiklerini birbirinden ayırılır. Ağzı kapanır, elleri ve ayağında kuvvet kalmaz.
- **İlacı:** Beyaz koyun veya beyaz kuşu boğazlayıp onun yürek başını bedene sürmek.
- Ta'viz yazmak.

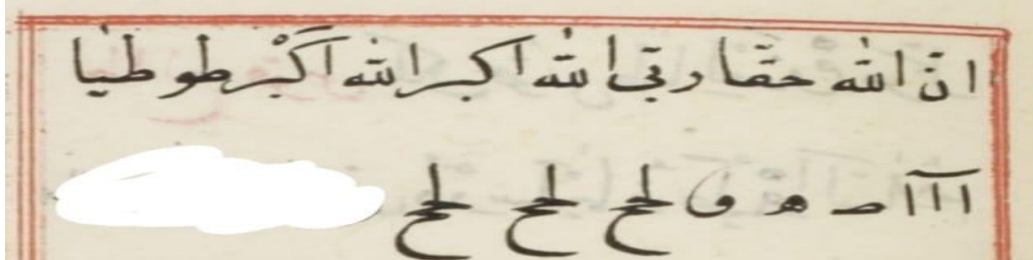

- **Cinin Adı:** Dereş
- **Cinin Mekân:** Büyük yollar

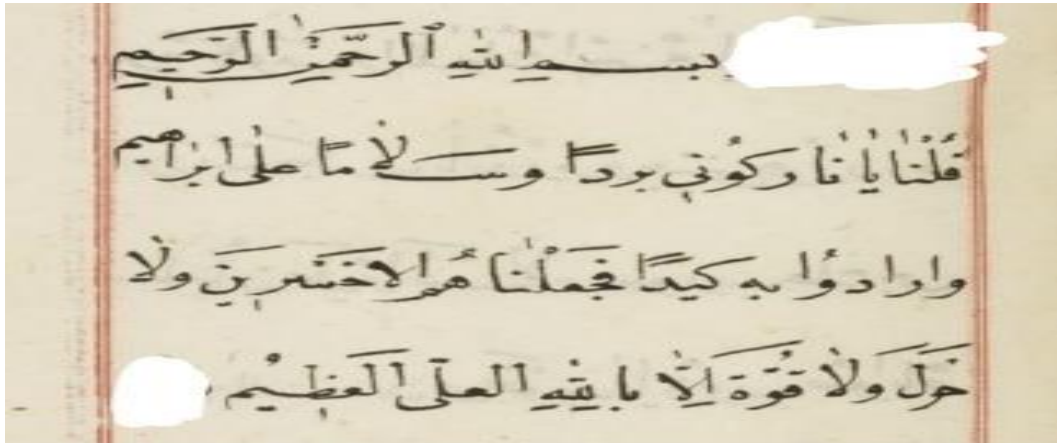
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Kim buralarda Allah'ın adını anmazsa kişinin ayaklarını bükerek ve hasta olur.
- **İlaç:** Siyah kuşu boğazlamak. Tılsım yazmak.

- **Cinin Adı:** Beyhu
- **Cinin Mekân:** Yer altı, hazine yeri
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Kim buralarda Allah'ın adını anmazsa elleri tutmaz, kulağı işitmez, yüzü sarı olur. Uyuyamaz.
- **İlacı:** Esmâül hüsnayı miske ve safran ile yazıp suda yıkamak. Bu suyu hastaya içirmek. Bu duayı yazıp suda çözülmesi için bırakılır ve o su hastanın başı yıkanır.

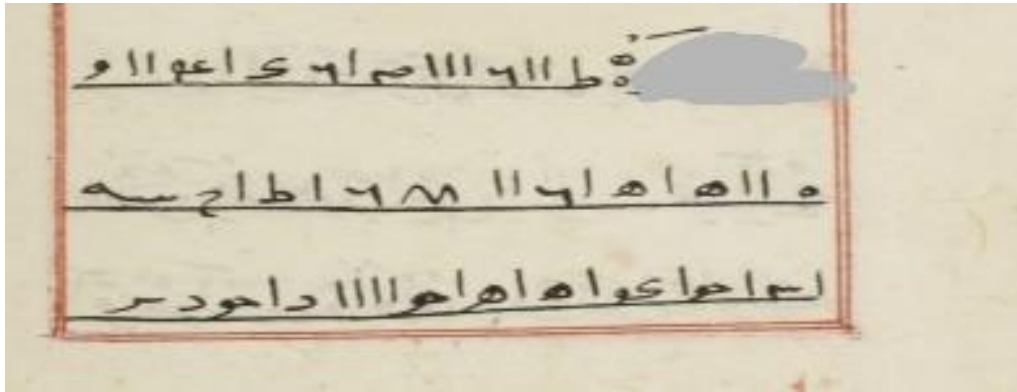

Koyun boğazlayıp onun yürek başı hasta olan yerlere sürülür. Aşağıdaki ta'viz mezara defnedilir.

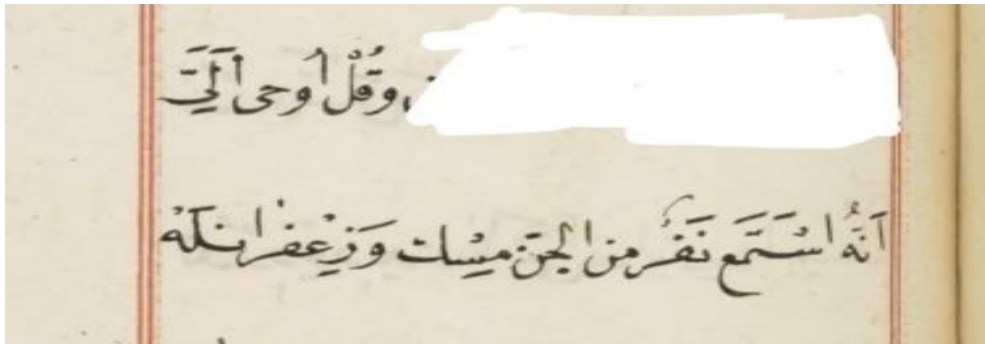

- **Cinin Adı:** Sader

- **Adı:** Beşerast
- **Mekân:** Akar sular
- Buralara gelen kişi Allah'ın adını anmazsa ona vurur. Kişinin gözleri görmez olur.
- **İlacı:** Siyah kuşun yürek başını hastanın bedenine sürmek. Bu tılsımı yazmak.

İlacı: Siyah koyun veya siyah kuş kanıyla ta'viz ve ayetel kürsiyi yazmak.

- 59

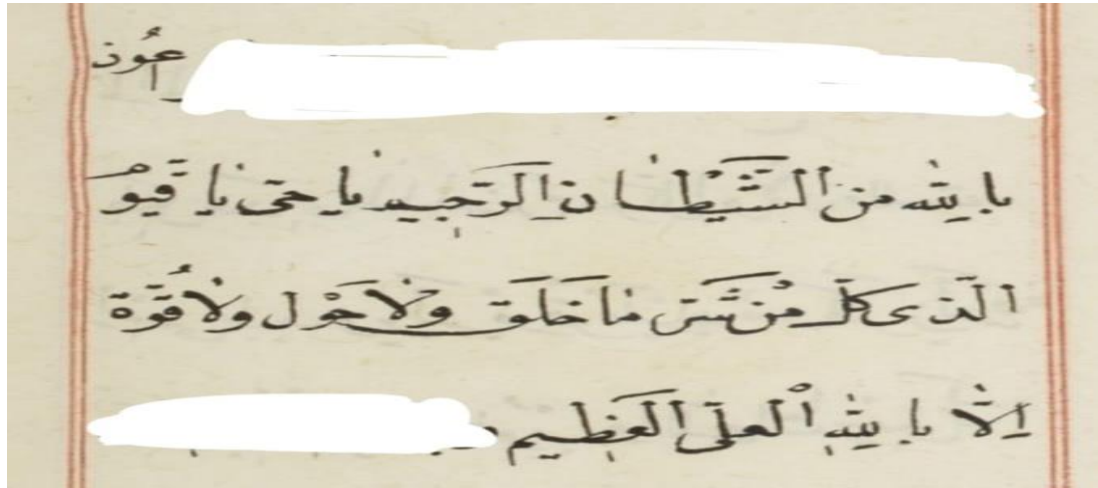
- **Cinin Mekân:**
 - **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların boğazından tutup ellerini bağlar.
 - **İlacı:** Siyah yılan ödüyle yağlanmak. Âyete'l-kürsî yazmak.
-
- **Cinin Adı:** Medeniya
 - **Cinin Mekân:** Pis yerler
 - **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların boğazını tutup sıkar.
 - **İlacı:** Deve yavrusunun tezeği ve dağ eşeğinin idrarını yedirmek ve efsunlamak. Amenarrasulu ve Âyete'l-kürisî yazmak.
-
- **Cinin Adı:** Hafak
 - **Cinin Mekân:** Karanlık yerler
 - **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların tabanına vurup dizlerini gevşek bırakır, gece yatamaz hale gelir.
 - **İlacı:** Altın suyu içirmek. İsmi azamı okumak.
-
- **Cinin Adı:** Cavedan
 - **Cinin Mekân:** Ateş yandığı yer
 - **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanın boğazını tutup zayıf bırakır.
 - **İlacı:** Âyete-l kürsî ve amenarrasulüyü okumak.
-
- **Cinin Adı:** Erenadak
 - **Cinin Mekân:** Hacamat yapılan yer
 - **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların boğazını tutar, konuşmaya güçleri yetmez.
 - **İlacı:** --- ödü yedirmek, Âyte'l-kürsî ve amenarrasulü yazıp üzerinde taşımak.

6.4.2 Ruhsal Hastalıklar ve Tedavi Yöntemleri

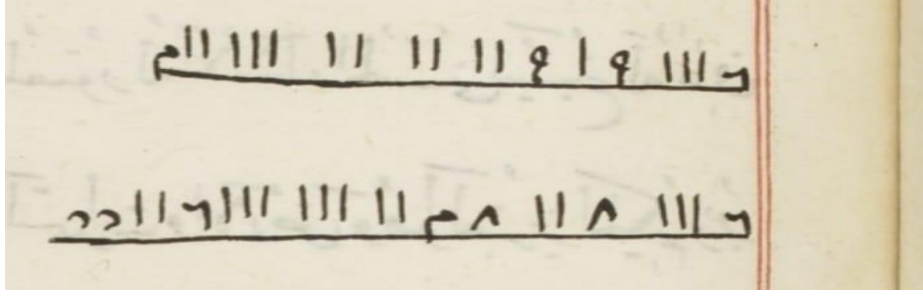
Ruhsal hastalıklar, insan ruhunda meydana gelen ve bireylerin yaşam kalitesini ciddi şekilde etkileyen sağlık sorunlarıdır. Cinlerin veya kötü ruhların; insanların ruhlarına etki

ederek onların düşünce, duygu ve davranışlarını kontrol edeceği düşünülmektedir. Bu varlıkların etkisi altında olan bireyler, halüsinasyonlar görebilir, sebebini bilinmeyen korkular geliştirebilir ve anormal davranışlar sergileyebilir. Metinde yer alan ruhsal hastalıklar, hastalıklara sebep olan cinler:

- **Cinin Adı:** Hesnatu
- **Cinin Mekân:** Dağlar
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Halkın kalbine vesvese bırakır.
- **İlacı:** Afyonu çözültip sakmunyayı inek sütüyle karıştırıp kişinin burnuna akıtmak. Bu duaları قَدْؤُسْ مَلِكِ الْعَزِيزِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ لَا مَانِ yazıp okumak.
- **Cinin Adı:** Belbed
- **Cinin Mekân:** Koylar, hazine yerleri
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Bu yerlere gelen kişi Allah'ın adını anmazsa onu cezalandırır, korkutur.
- **İlaç:** Dört gün ta'viz misk ve safran ile yazılır. Sonra kağıt suda çözölmeye bırakılır hastaya o su içirilir. Aşağıdaki dua yazılır fatiha süresi yedi defa okuyup üzerine üflenir.

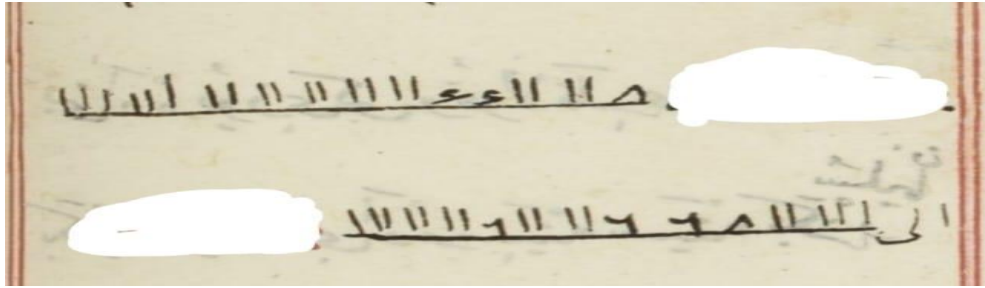

Aşağıdaki ta'vizi yazıp çöle defnede.

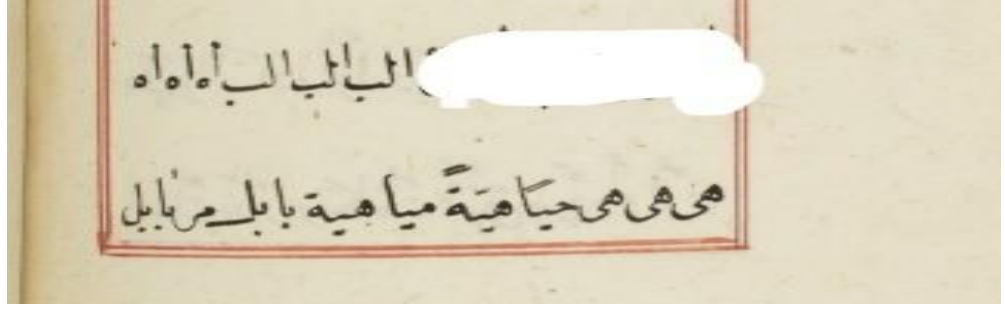

- **Cinin Adı:** Labes
- **Cinin Mekân:** Çeşmeler
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Çocukları korkutur. Çocuklar ölü gibi hareketsiz kalır.
- **İlacı:** Arak süs sıkıp onun suyunu çocuğun burnuna akıtmak.

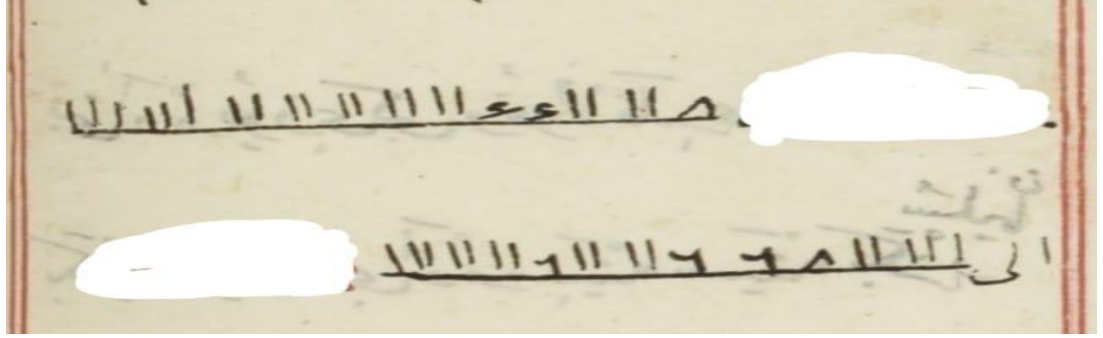
- **Cinin Adı:** Lavan
- **Cinin Mekân:** Aslan ve kurtlarla gezer
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanlara düşmanlık eder.
- **İlacı:** Aşağıdaki korunma dualarını yazıp üzerinde taşımak.

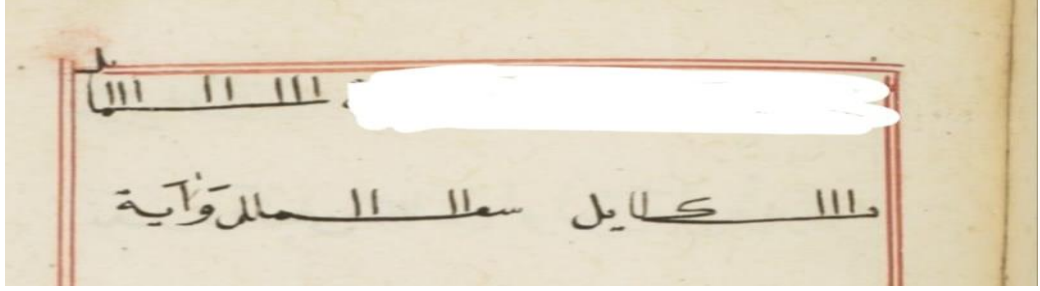
- **Cinin Adı:** Elbersiz
- **Cinin Mekân:** Kayıklar
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların boğazını tutar, uykuları kaçır, onlar korkuya kapılırlar.
- **İlacı:** Üzerlik otunun ve sedef otunun suyu karıştırıp hastaya yedirmek. Bu duayı yazmak. Âyete'l-kürsî yazıp boynuna asmak.

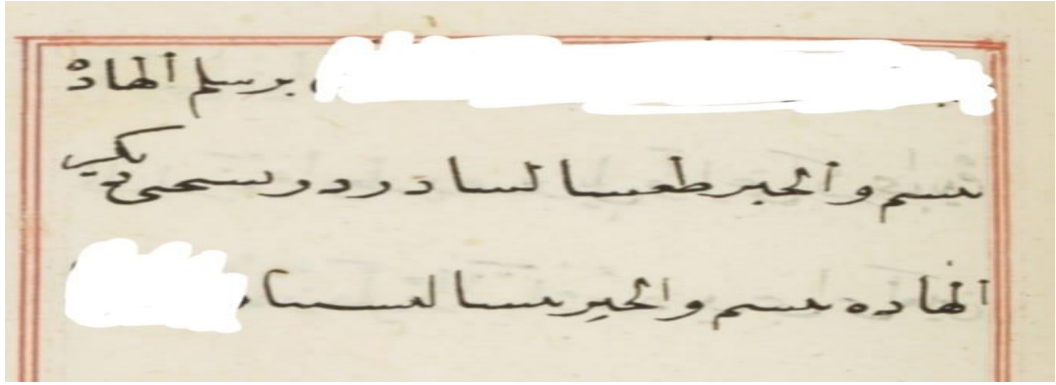
- **Cinin Adı:** Lavan
- **Cinin Mekân:** Aslan ve kurtlarla gezer
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanlara düşmanlık eder.
- **İlacı:** Hırzları (korunma dualarını) yazıp üzerinde taşımak.

- **Cinin Adı:** Münazaa'
- **Cinin Mekân:** Harabeler, viraneler
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Karı koca arasına düşmanlık sokarak, aralarında kin ve nefret tohumları eker. Bu durum, onların birbirlerine düşman olmalarına yol açar.
- **İlacı:** Kurt kemiğini buhurlayıp kendisiyle getirmek. Bu duayı ددو بر لواءه مسد yazıp okumak.
- **Cinin Adı:** Zevaye
- **Cinin Mekân:**
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Yerden aldığı toprağı insanın üzerine serper ve kalbine vesvese tohumları eker.
- **İlacı:** Buhurun yağıyla yağlanmak. Bu duayı yazıp üzerinde taşımak.

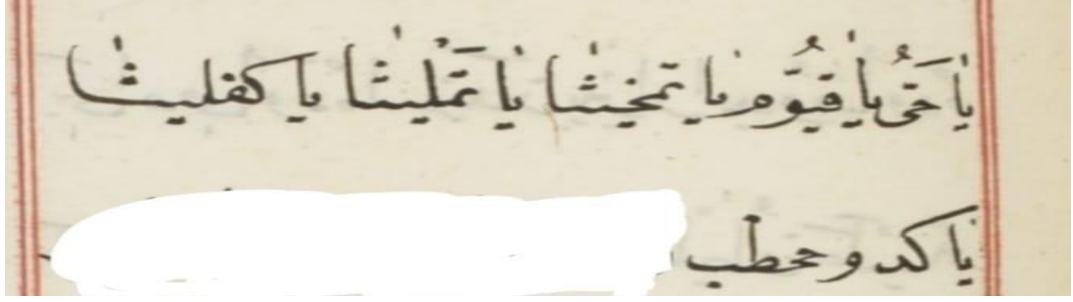

- **Adı:** Su'ra
- **Mekân:** Kenar yerler, yollar başı
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanların kalplerine vesvese bırakır ve bu da işlerinin yolunda gitmemesine neden olur.
- **İlacı:** Balık ödünü hastaya yedirmek. Hastayı teneşir etmek. Âyete'l-kürsî'yi ve bu duayı yazmak.

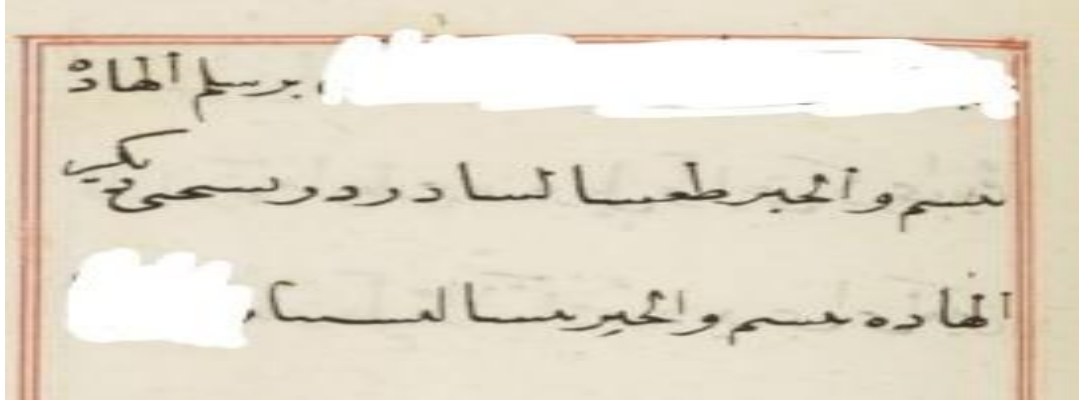

- **Cinin Adı:** Berih
- **Cinin Mekân:** Damlar üzeri
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanlara aslan kılığında görünerek onların uykusunu kaçırır ve korkuya kapılmalarına neden olur.
- **İlacı:** Âyete'l-kürsî'yi üzerinde taşımak.

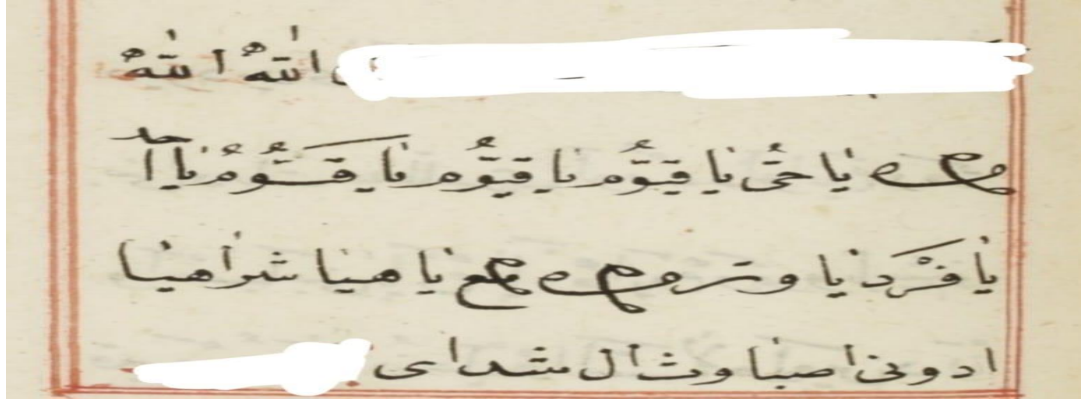
- **Cinin Adı:** Naş
- **Cinin Mekân:** Ormanlar
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Toplantılara fitne bırakır, huzursuzluk ve anlaşmazlık çıkarır.
- **İlacı:** İsmi azam yazmak ve Âyete'l-kürsî yazıp üzerinde taşımak.

- **Adı:** Nasud
 - **Mekân:** Tuvaletler
 - **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanları odalarından bıktırır, odalarında oturamaz hale getirir.
 - **İlacı:** Susam ve zakkum ağacını tütüleyip, yağlatıp ve efsunlamak. Ta'viz, Âyete'l-kürsî, Felak ve Nas sürelerini yazıp üzerinde taşımak.
-
- **Cinin Adı:** Behakus
 - **Cinin Mekân:** Çeşmeler
 - **Sebep Olduğu Hastalık:** Çeşmelere gelen kişi Allah'ın adını anmazsa onu rahatsız eder ve gündüzleri vesvese içinde kalır.
 - **İlacı:** Duhan süresini yazıp üzerinde taşımak.
-
- **Cinin Adı:** Şe'beh
 - **Cinin Mekânı:** Dağlar
 - **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanları tutup vurur. Kişi ne sağ ne ölü gibi olur. Umutsuz şekilde yaşar. Yaşamda bir amaç bulamaz.
 - **İlacı:** Kişi ve yavru devenin idrarını öküzün iliği ile karıştırıp yemek. Ta'viz yazmak.

- **Cinin Adı:** Mezheb
- **Cinin Mekânı:** Çarşılar
- **Sebep Olduğu Hastalık:** Alışveriş yapılan yerlerde kişilerin yalan söylemeleri için aralarına yılan bırakır.
- **İlacı:** Balık ödüyle yağlanıp sihir yapmak. Ta'viz yazmak.

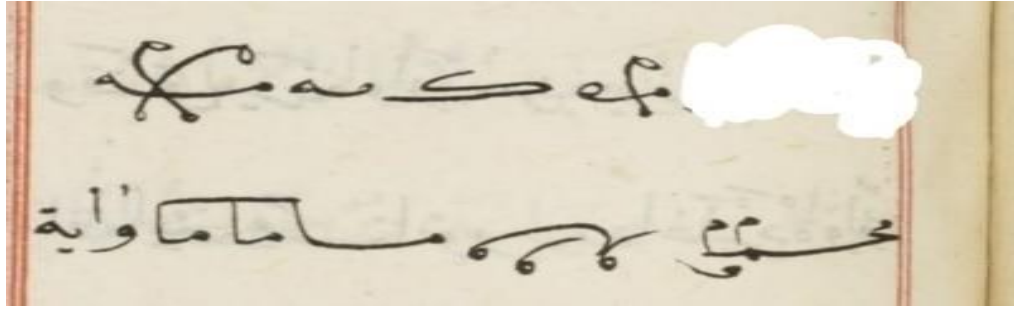

- **Cinin Adı:** Vesvese
- **Cinin Mekânı:** Harap yerler, gemiler
- **Sebep Olduğu** Harap yerlere, gemilere gelen kişi Allah'ın adını anmazsa onları korkutur.
- **İlacı:** Muska yazmak.

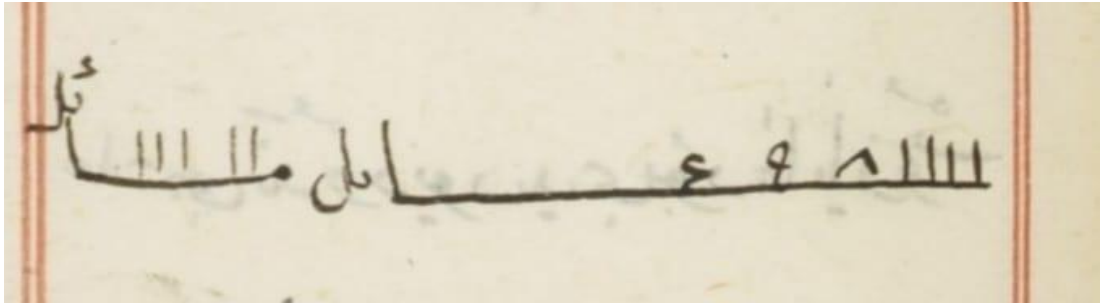
- **Cinin Adı:** Meymun
- **Cinin Mekânı:** Sokaklar
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanı tutup çaresiz bırakır.
- **İlaç:** Aşağıdaki duayı yazmak.

- **Cinin Adı:** Helefa
- **Cinin Mekânı:** Deryalar
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanların aklını alır.
- **İlaç:** Aşağıdaki esmaı ve ayetel kürsiyi yazmak.
- اهيا شرا هياذوني طهر م بحووم ايل ايل شري الا عا صبا و ث

- **Cinin Adı:** Gul
- **Cinin Mekânı:** Harabe ve virane yerler
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanları alıp çöllere çıkarıp kaybolmuş gibi hissettirir, ne yapacağını bilemez.
- **İlacı:** Bu ta'vizi yazıp taşımak ve Âyete'l-kürsî yazmak.

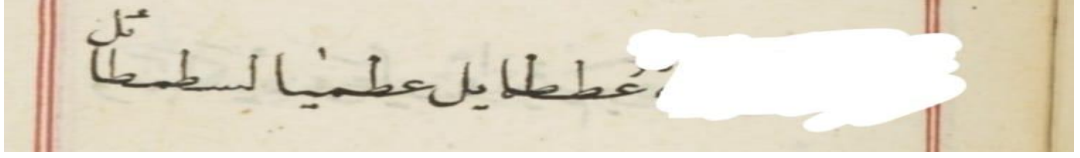

- **Adı:** Meleyehel
- **Mekân:** Odalar
- İnsanın başına vurup onu gevşek hale getirir.
- **İlacı:** Yedi gün şakayık gülü yemek. Bu tılsımı yazmak.

- **Cinin Adı:** Mehleke
- **Cinin Mekânı:** Ateş yandığı yer
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanların aklını alır.

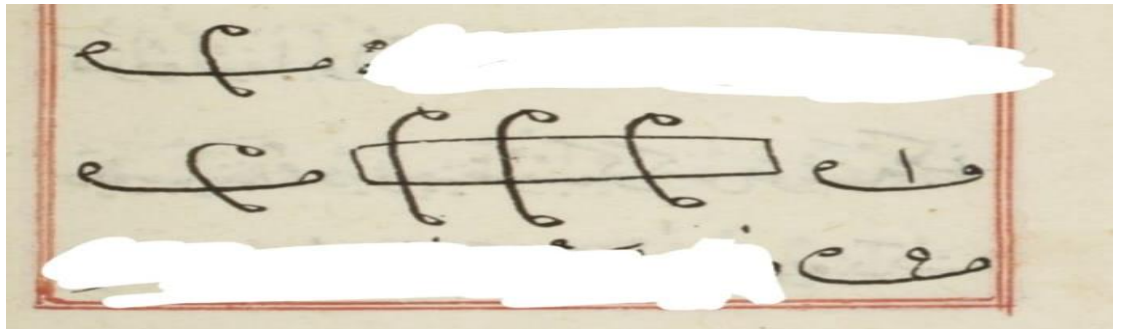
- **İlacı:** Domuz ödünüz tezek altında buhurlayıp bedenine sürmek. Bu duayı yazmak.

- **Cinin Adı:** Helefa
- **Cinin Mekânı:** Deryalar
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanların aklını alır.
- **İlacı:** Kendir ile sabrı sükut otunu döküp üç gece bu uygulamayı yapmak. Bu e smaları اِهْيَا شَرَا هِيَا ذَوْنِي طَهْرَمْ بِحَوِّمْ اِيْلْ اِيْلْ شَرِيْ لَا عَاْ صَبَاوْثْ ve Âyete'l-kürsî yazmak.

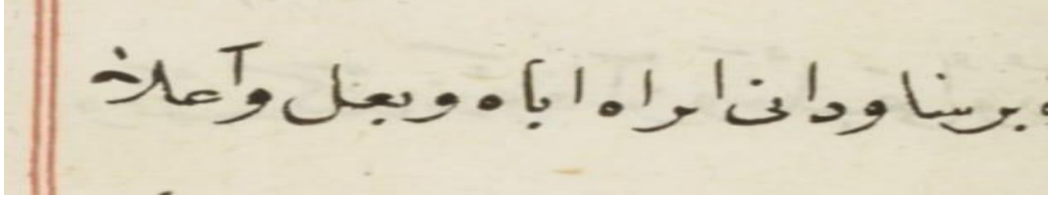
- **Cinin Adı:** Şeytan
- **Cinin Mekânı:** Dükkanlar, hacamat yapılan yerler, nalbant dükkanları
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Yukarıda sayılan mekânlara gelenler Allah'ın adını anmazsa ona vurur. Kişi kendinden geçer, kimseyi tanımaz.
- **İlacı:** Ta'viz با هِيَا شَرَاهِيَا اِدُوْثْ اَكْ شَدَايْ ve Âyete'l-kürsî yazmak.

- **Cinin Adı:** Yeceba
- **Cinin Mekânı:** güneş ışığı, yıldızlar arasında
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** İnsanların boğazını sıkarak onları baygın ve kendinden geçmiş bir hale getirir.
- **İlacı:** Eşeğin kılı ve bu tılsımı üzerinde taşımak.

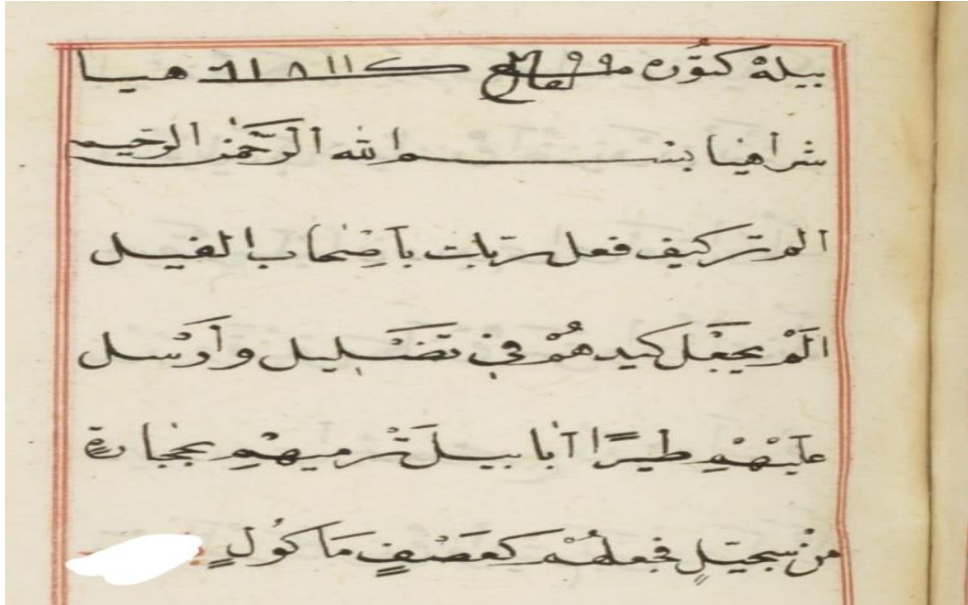

- **Cinin Adı:** Mesehel

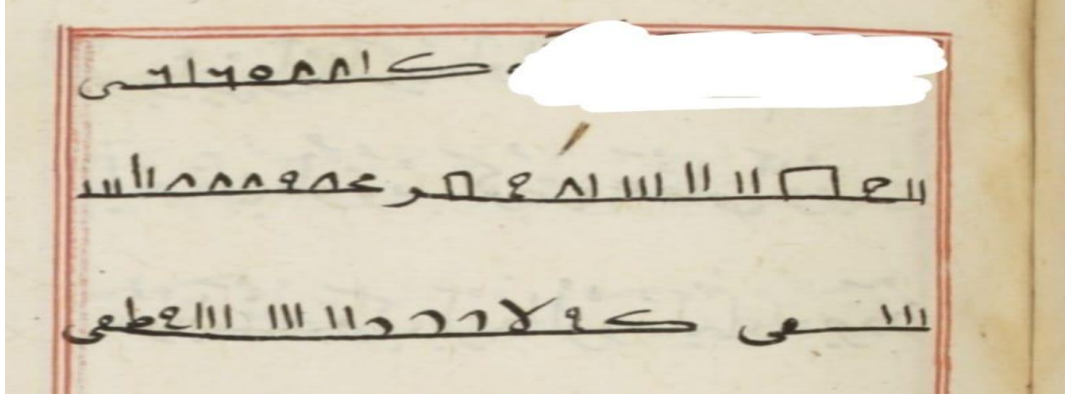
- **Cinin Mekânı:**
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların aklını alıp onları deli eder. Elbiselerini parçalayacak hale gelirler.
- **İlacı:** Kaplan ve kurt ödünü sığır idrarı ile eriterek yemek. Alttaki duayı yazmak. Âyete'l-kürsî'yi yazıp başına bağlamak.

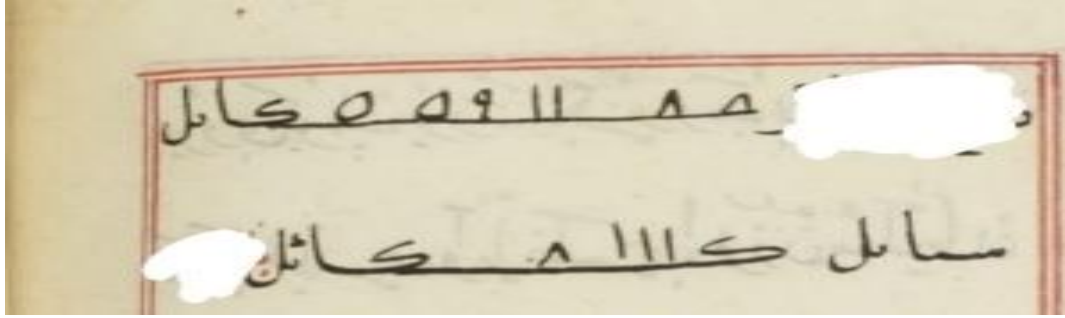
- **Cinin Adı:** Hecera'
- **Cinin Mekânı:** Çöller
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların ağzını tutup sıkarak aklı gidene kadar. Kişinin anlayış yetisi gider.
- **İlacı:** Siyah kedinin ve karganın ödünü bitki suyu ile veya şeker ya da kand ile karıştırıp üç gün içmek. Teneşir etmek ve bu ta'vizi yazmak.

- **Cinin Adı:** Mehecera'
- **Cinin Mekânı:** Derya kenarları
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanları gördüğünde vurup onların aklını alır.
- **İlacı:** Deve idrarına sabrı sükut otunu karıştırıp içmek. Bu tılsımı yazmak.

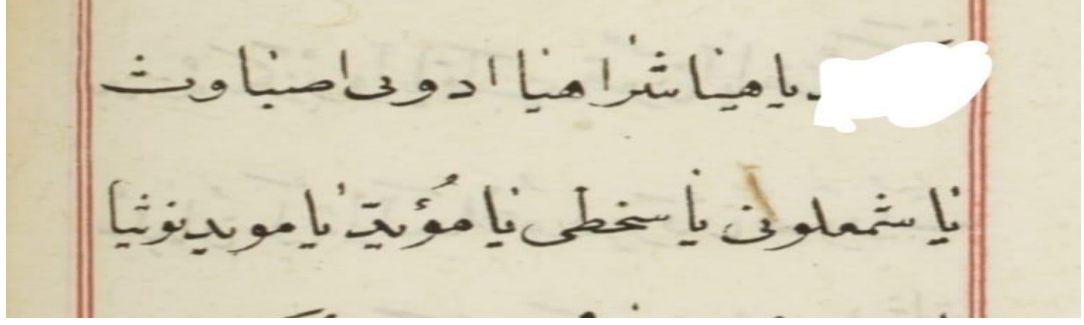

- **Cinin Adı:** Berka'
- **Cinin Mekânı:** Deryalar
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanları yollardan alıp saklar. Kişiler avare gibi amaçsız boş boş gezerler.
- **İlacı:** Aşağıdaki tılsım yazmak.

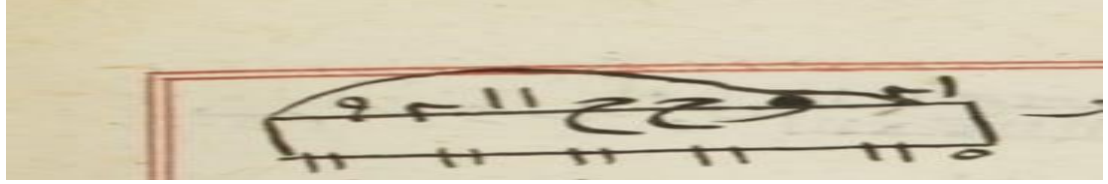

- **Cinin Adı:** Vaka'
- **Cinin Mekânı:**
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanlara vurur, onları akılsız ahmak eder.
- **İlacı:** Kişiyi teneşir etmek. Âyete'l-kürsî yazmak.

- **Cinin Adı:** Namu
- **Cinin Mekânı:** Köyler
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların aklını başından alır. Kişi ne yaptığını bilmez, saçma sözler söyler.
- **İlacı:** aşağıdaki ta'vizi yazmak.

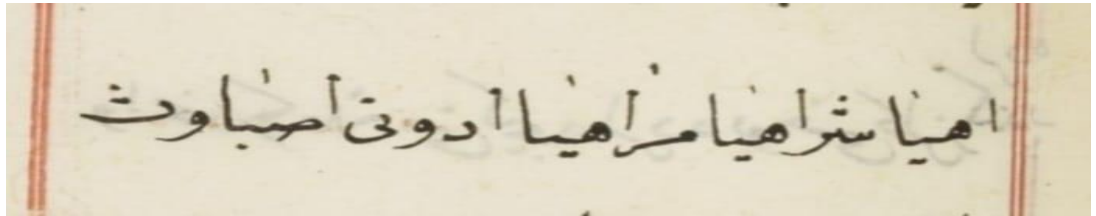

- **Cinin Adı:** isim yok
- **Cinin Mekânı:** İnsanların yıkandığı yer
- **Sebepe Olduğu Hastalık:** Buraya gelen kişi Allah'ın adını anmazsa aklını alır.
- **İlaç:** Aşağıdaki ta'vizi yazmak.

- **Cinin Adı:** İsim yok
- **Cinin Mekânı:** Saraylar damı
- **İlaç:** Hint kavunun tohumunu bitki ile yedi gün kiplemek. Hacamat yaptırmak. Ta'viz yazmak.

- **Cinin Adı:** İsim yok
- **Cinin Mekânı:** Karanlık odalar
- **İlaç:** Hindi hurmasını pişirip yemek ve bu ta'vizi yazmak.

6.4.4. Bedensel ve Zihinsel Rahatsızlıklar Tedavi Yöntemleri

Cinlerin sebep olduğu hastalıkları bedensel, zihinsel ve ruhsal olarak sınıflandırmıştık. Metinde, bazı hastalıkların bedensel ve ruhsal, bedensel ve zihinsel,

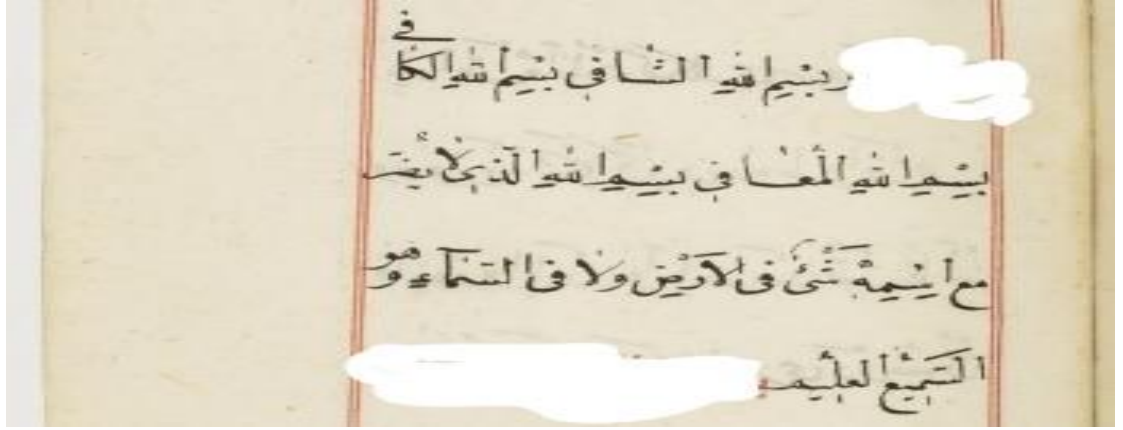
- **Cinin Mekânı:** Dağlar, ateş yakını
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Allah'ın adını zikretmezlerse onları çarpar, anlayışsız bırakır.
- **İlacı:** Ta'vizi yazıp suda çözülmeye bırakılır, dua suya karışır. Bu su ile yıkanılır.

6.4.5 Bedensel ve Ruhsal Hastalıklar

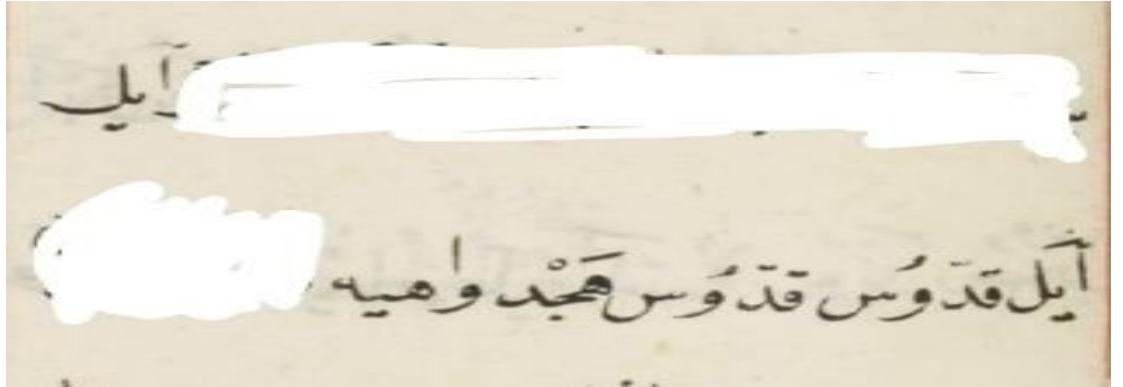
- **Cinin Adı:**
- **Cinin Mekân:** Ormanlar
- **Sebeup Olduğu Hastalık:**Ormanlara gelen kişi Allah'ın adını anmazsa ona uğursuzluk bırakır. Hep gevşek olur. Kemikleri daima ağrır. Baş ağrısından şikayet eder.
- **İlacı:** Ta'vizi koyun veya siyah kuş kanıyla yazmak. Onlardan birinin yürek başını hastanın bedenine sürmek. Bir tane daha ta'viz yazıp o koyunu veya kuşu koylarda defin etmek. Bir ta'viz daha yazıp suyla yıkayıp içmek. Bu ta'vizi yazıp boynuna asmak. خَلَقَ اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَا اللهُ يَا اللهُ يَاالله حَنَّانَ يَامَنَّانَ يَاهُوَيَاهُوَيَا مَنْ لَإِلَهِهَ الْاَهُو .
- Bu ta'vizi yazıp kible tarafına defin etmek.

İhlas ve Âyete'l-kürsî sürelerini yazmak.

- **Cinin Adı:** Hayyi
- **Cinin Mekânı:**
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Cuma günleri insanların peşine düşer. İnsanlar eski, terk edilmiş odalara geldiğinde onlara zarar verir ve uğursuzluk getirir. Bu durum, insanların sıkıntıya düşmesine ve zor durumda kalmasına neden olur. Eli ayağı tutmaz hale gelir.
- **İlacı:** Âyete-l kürsî'yi başına bağlamak ve ta'vizi kase içinde yazıp su ile yıkayarak suyu hastaya içirmek.

- **Cinin Adı:** Kaytın
- **Cinin Mekânı:** Derya
- **Sebeup Olduğu Hastalık:** Allah'ın ismini anmazlarsa onların aklını alır hem ağlar hem güler yani ani duygu değişimleri yaşar. Hareket edemez.
- **İlaç:** Nargile yağını yüzüne, başına sürmek. Aşağıdaki duayı üzerinde taşımak.

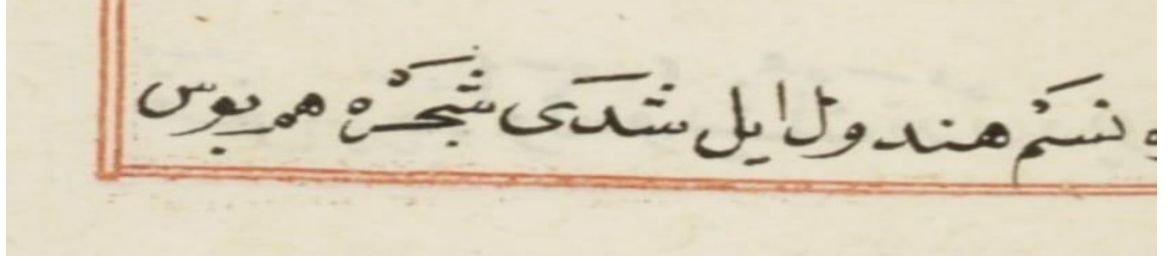

- **Cinin Adı:** Meymun
- **Cinin Mekânı:** Virane yerler, harabe odalar

- **Sebebi Olduğu Hastalık:** Virane yerler ve harabe odalarda gece gündüz bir şeyler okur. Kim buralara gelip Allah'ın adını anmazsa gece uyuyamaz, gündüz çaresiz kalır ve bedeni titrer.
- **İlaç:** Aşağıdaki tılsımı yazıp safran suyu içinde yıkanır ve o suyu içilir.

6.6.6. Ruhsal ve Zihinsel Hastalıklar

- **Cinin Mekânı:** Kişi kaşındığı yer
- **Sebeb Olduğu Hastalık:** İnsanları korkutur, içlerine korku vesvesesini yerleştirir. Aklı başında olmaz şekilde gezer.
- **İlaç:** Şarap ve afyonu yedirmek. Aşağıdaki duayı yazmak.

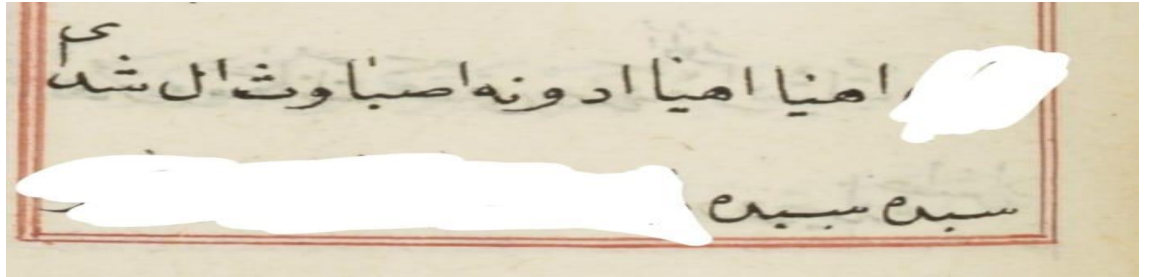

Cinin Adı: Bedin

Cinin Mekân: Çeşmeler

Sebeb Olduğu Hastalık: Çocukları korkutur çocukların aklı gider.

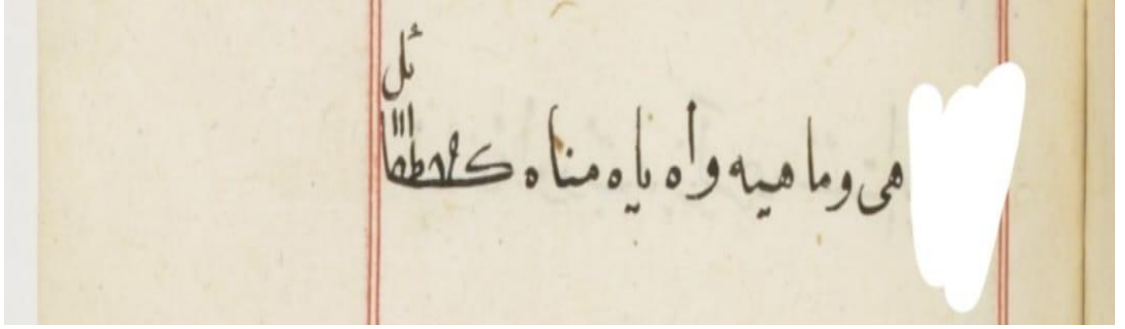
İlacı: Keçi yavrusunun ödünü ellerine ve ayaklarına sürmek. Aşağıdaki ta'vizi ve Âyete'l-kürsî'yi yazmak.

- **Cinin Adı:** Senarduş
- **Cinin Mekânı:** Haneler
- **Sebeb Olduğu Hastalık:** Kaçan kişi musibete uğradığında onu tedbirsiz yakalar. Kişi ne yapacağını bilmez, kafası karışır.
- **İlacı:** Sabr ve afyonu beyaz köpek ödüyle sürmek. Ayetellürsiyyi , amenarrasulu ve şehadallahu ve kalallahum malikülmülkü okumak.

- **Cinin Adı:** Baderenak
- **Cinin Mekânı:** Sıcak yerler
- **Sebeb Olduğu Hastalık:** Kadınların karınlarına üfler, onlara vesvese hasıl olur. Kadınlar zayıf düşer ve akılları baştan gider.

- **İlacı:** Ceviz ile üzerlik otunu yemek.
- **Cinin Adı:** Felenakas
- **Cinin Mekânı:** Dehliz
- **Sebep Olduğu Hastalık:** İnsanların kalbine vesvese bırakır. Anlayışı zayıf olur.
- **İlacı:** Sarı mukl şarabı içmek. Koyunun yürek başını yemek. Bu duaları yazmak.

YEDİNCİ BÖLÜM

DEVNAME METNİN LATİNİZE HALİ

368

bab yetmiş iki dev beyanındadır rivayet olunur ki Abdullah Bin Abbas hazretleri rivayet eder ki Tengri Teâlâ hazretleri Süleyman peygambere padişahluk kerametine mahsus kıldı ve insü ve cin ve kuş ve yılanlar ve cemi hayvanat ve heva kendine musahhar ve muti' edüb fermanıyla amel edeler bu kere cinlerün melikleri kintos bin şeyin arz bin şemeri bin

369

leys bin düns bin ekfel bin iblisi bir cinni var idi ihzar edüb ana dedi cinlerin bi vekillerini birer birer katımda ihzar eyle amel ettikleri akakir ve ruganha ve ala ceha ve cemisi huzuruma ihzar edüb ta ki anları zapt edüb evla evla dadme zararları lahık olmaya bu kere cinlerün büyükleri dedi ki ya nebiyullah bana emreyle bunları

370

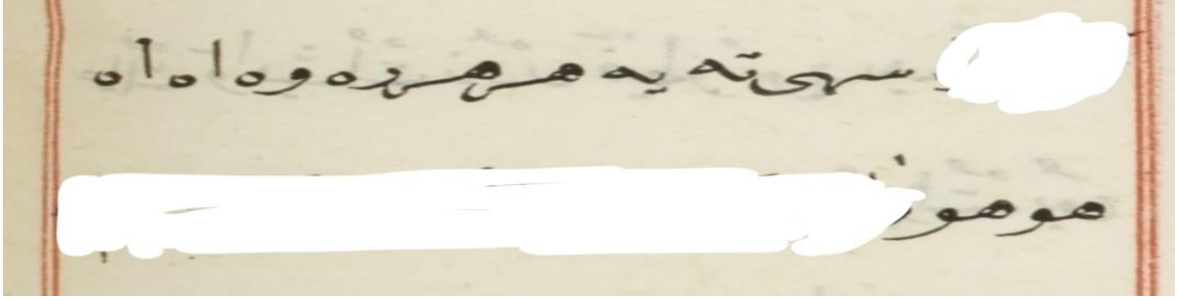
Huzuruna ihzar ederim Süleyman dahi sana emrü ve ferman ettim ki bunları cemi eyle büyükleri dahi bunların cemisi ki yetmiş iki milleti cemi edüb Süleyman'un huzuruna salam edüb geldiler ve halleri ve kârları ve imkanları kendine tayin eylediler ve cemi mualecat nüshalar ve fevaidler naklettiler bab evvel ki dev beyanundadır ibtida gelen devün heybetidür ayakları

371

ve ellerine eşek ellerine ve ayaklarına benzer ve ağzı binek ağzına benzer Süleyman peygamber Aleyhisselam ana dedi ey mel'un ismün nedür ve meskenün kangı yerlerde olursun senün ilmün ve işün nedür kaytus dedi ki ya nebiyullah isimim hatudur ve cinlerin büyüklerim ve yerlerim gemilerde olur ademleri kapub sözleri ve nutku dahi tutub söylemeye iktidar kalmaz ve kendi kendini

372

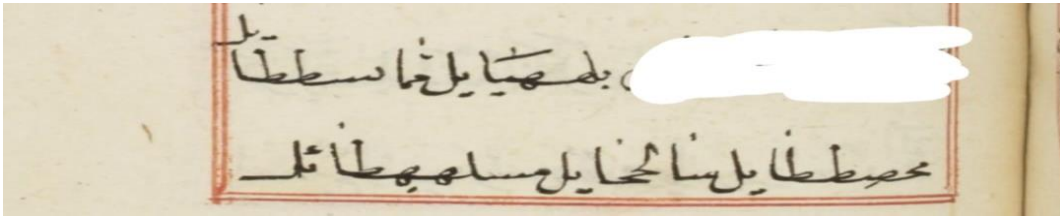
bilmez kalur heman baş ağrısından şikayet eder Süleyman peygamber Aleyhisselam kaytusa dedi ki anun ilacı bana söyle kaytus dedi ki ilacı kendisiyle bu duayı getüre

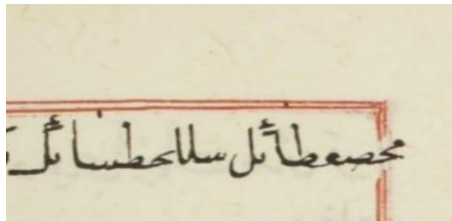
ve ayetel kürsiyi yazub kendisiyle getüre şifa bulur bab ikinci beyanında dev gelüb muhlis adlı selam edüb sureti at suretine benzer ve başı deve başına

373

benzer peygamber ana ismün nedür mekânun kangî yerde ola ve ilmün ve işin nedür dedi ki yerlerim gemilerde ve deryalarda olurum ve beni ademi tutub yere çarparum boğazını tutarım Süleyman Aleyhisselam dedi ki ya kaytus anun ilacı nedür dev dedi ki bu duayı koyun kanıyla yazub bile getüre şifa bulur

374

ve ayetel kürsiyi ve kulhuvalahu ehad yazub şifa bulur bab üçüncü dev beyanındadır dev gelüb Süleyman'a selam selam verdi Süleyman aleyhisselam kendinden sordu ismün nedür mekânun kangî yerde ve ilmün nedür amma ol devin sureti adem suretidür ve başı köpek başına benzer nebiyullah dedi ya nebiyullah benüm ismüm mulisdur ve yerlerim dağlarda olub

375

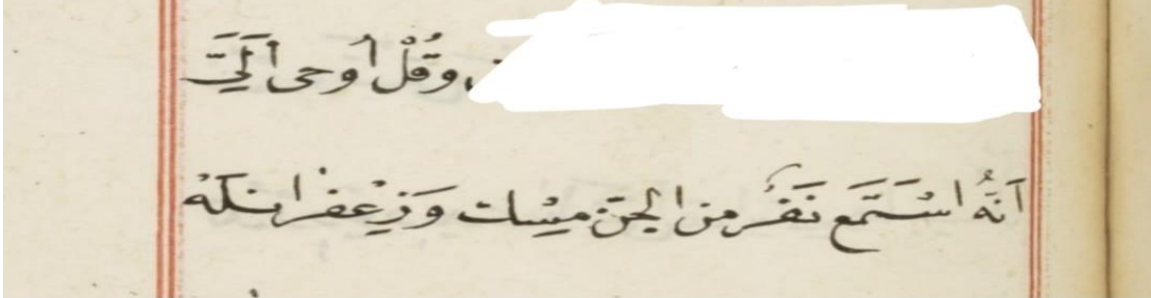
Ve işim beni ademin ağızları tutub dükten sonra elleri ve ayakları tutmaz kalur peygamber Aleyhisselam lainden sordu pes ilacı nedür dev dedi ki bu hırzı yazub bile getürse şifa bulur ve dahi sadaka vere dua budur euzu bikelimatillahi essamet kellaha min şerri ma helak ve dahi ayetel kürsi ve kul euzu birabbil felak dua ile yazub tahkikan kendine hırz olur bab dördüncü

376

dev beyanında dev gelüb ve Hazreti Süleyman'a selam verdi ol devin heybeti budur ki yüzi insan yüzüne benzer ve derisi deve derisine benzer bu kere Hazreti Süleyman ol devden sorub ismün nedür ve mekânın kangı yerde ola ve işün nedür dev dedi ismim fakustur ve meskenim çöllerde beyabanlarda olub ve işüm beni ademi urarım urduktan sonra kendine zaif hasıl olur

377

var ki titreye kalur ve hayatında ümit kalmaz ahvali müşevveş kılurum Süleyman Aleyhisselam ol deve dedi ki ya lain pes anun ilacı nedür dermanu nedür dev dedi ilacı ta'viz yazub siyah koyun kanıyla veyahut siyah kuş kanıyla ve ayetel kürsiyi ve

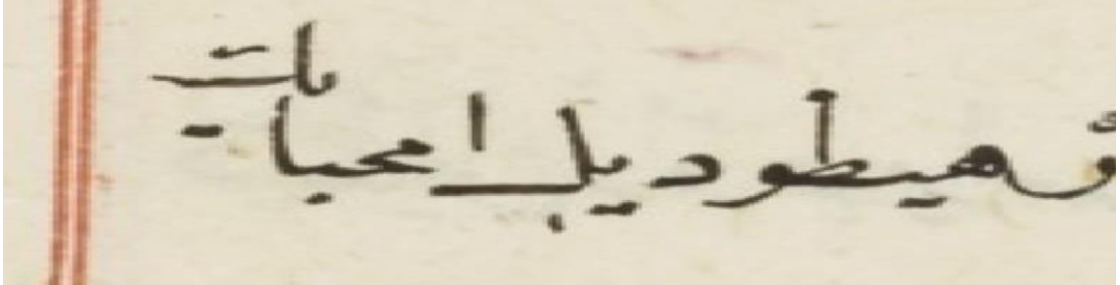
yazub bile getürse şifa bulur inşallah bab beşinci dev beyanundadır

378

dev gelüb Hazreti Süleymana selam verdi ama ol devin sureti adam suretine benzer ve bedeni ejderha bedenine benzer ve eli ve ayağı aslan ayağına ve eline benzer Süleyman aleyhisselam ol devden sorub ismin nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim habeyaldur ve yerlerim sularda olub ve işim beni ademden bir kimsene suya girse ve bismillah demese

379

tutarım ve kemikleri ve cemi endamını süst ederim böyle olur ki yerinden doparnacak hali kalmaz Süleyman aleyhisselam ol laine dedi ki pes anun ilacı nedür lain dedi bu namei yazub ve ayetel kürsi dahi bile yazub ve sadaka verse şifa bulur inşallah namenin beyanı

budur

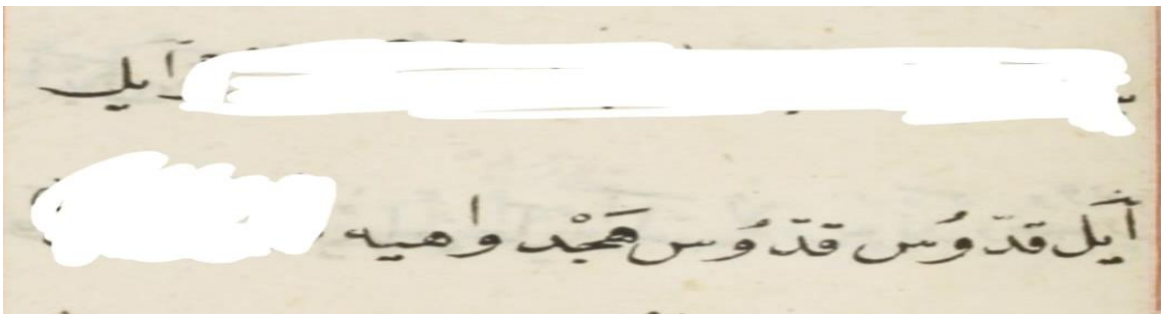
bab altıncı dev beyanındadır dev Hazreti Süleymanın huzuruna gelüb Süleymana

380

selam verdi amma ol devin yüzü kuşlar yüzüne benzer ve ayakları eşek ayağına benzer ve bedeni yine eşek bedenine benzer Süleyman Aleyhisselam bunun görüb ismini sordu ve kangı yerde olduğunu ne karda olub sordu dev dedi ya nebiyullah isimim kaydındur ve yerlerim derya ahtarda olub ve işim ve karım beni ademden beri kimsene gelüb ve Allah'un ismini yad etmeye ardından urub

381

aklını alurum kah ağlar kah güler kalub bi vaye ola ve harekete iktidar kalmaz Süleyman aleyhisselam ey lain pes anun ilacı nedür dev dedi yağ nargile yağla yüzüne sürüb ve yüzüne okutturub ve başına dahi süre ve bu duayı bile getirüb şifa bula dua budur

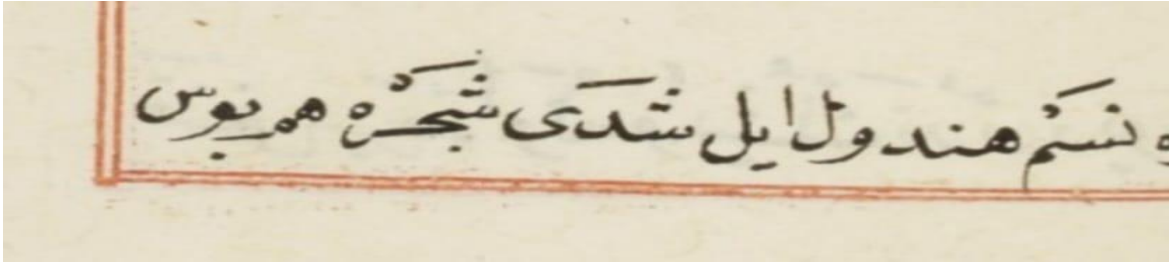
ve ayetel kürsiyi ve kulhuvallahu ehad ve dahi yazub bile getürüb şifa bula dua budur
bile yaza ki ki mübarek olub şifa

382

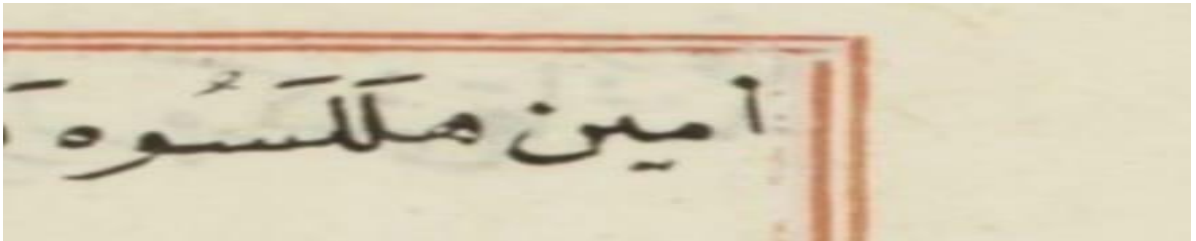
bula bab yedinci dev beyanındadır dev Süleyman aleyhisselam huzuruna gelüb
selam verüb amma sureti acayib surettir başı eşek başına benzer yüzü adem yüzüne benzer
ve bedeni aslan bedenine benzer kanadı olub biri arkasında biri karnında Süleyman
aleyhisselam bundan sorub ismün nedür ve mekânın kangı yerde ola ve işün nedür
dev dedi

383

ya nebiyullah ismim akırtıbas ve yerlerim kişi kaşındığı yerde ve işim insanları
korkuturum ve gönlü daima vesvesede olub korku çeker ve aklı zail edüb beyhoş kılurum
Süleyman aleyhiselam dev dediki pes buna ilacı nedir dev dedi o gözün ve dili bir itlak
olurub ve şarap ve afyon dahi bir şey olur anı ana yedirirler şifa bulur ve bu namaları dahi
yazub bile getüre

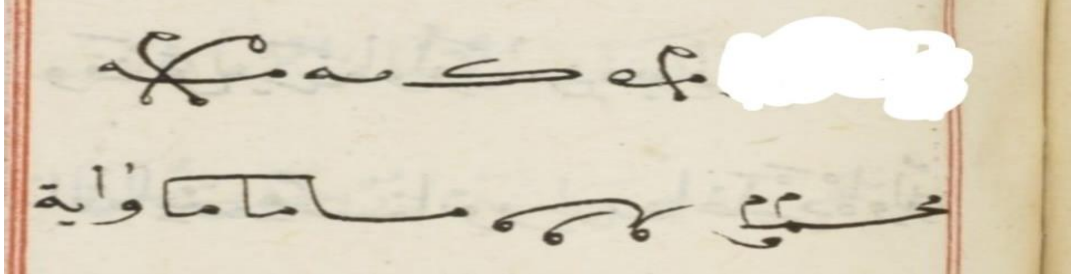
384

ve ayetel kürsiyi dahi yazub boynuna asub şifa bulur bab sekizinci dev beyanındadır dev
Süleyman huzuruna gelüb selam verdi amma ol devin yüzü karı yüzüne benzer anun bedeni
kedi bedenine benzer ve ayakları eşeğin ayağına benzer Süleyman aleyhisselam deve dedi
ki ey lain ismün nedür ve mekânın kangı yerde ola ve işün nedür dev dedi

385

ya nebiyullah ismim guldur ve mekânım harabe ve virane yerlerde olub ve işim beni alub çöllere çıkarub sergerdan ederim Süleyman aleyhisselam dedi ey lain pes anun ilacı dev dedi bu ta'vizleri yazub bile getüre

ve ayetel kürsiyi dahi yazub bile getüre bab dokuzuncu dev beyanındadır dev Süleyman

386

aleyhisselamın huzuruna gelüb amma ol devin başı koyun başına benzer gözleri çerağa benzer ve göğsü adem göğsüne benzer ve ayakları eşek ayağına benzer Süleyman aleyhisselam ol devden sorub ismün nedür ve kangı yerlerde olursun dev dedi ya nebiyullah ismim hesnatu ve yerlerim dağlarda olub ve işim halkun kalbine vesvese bırakırım ve ademi anası babesi odasından taşra

387

ederim Süleyman aleyhisselam laine dedi ki pes bunun ilacı nedür afyon ve hiltit ve sakmunya inek sütüyle karışturub burnuna akıttıra ve bu nameleri yazub bile getüre şifa bu

قَدَّوسُ مَلِكِ الْعَزِيزِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ لَا مَانَ

bab onuncu dev beyanındadır Hazreti Süleyman huzuruna gelüb selam verdi amma ol devün yüzi eşek yüzine benzer

388

ve başı köpek başına benzer ve ayakları adam ayaklarına benzer ve bedeni kedi bedenine benzer Süleyman aleyhisselam ol devden sorub ismün nedür ve kangı yerde olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim labasdur ve yerim çeşmelerde olur ve işim uşakları tutub korkuturum ve bir halette koyub meyyite benzer kalur Süleyman aleyhisselam

389

ey lain pes anun ilacı nedür dev dedi ya nebiyullah ilacı arak sus sıkub suyunu burnuna akıtturasın ve ayetel kürsiyi dahi yazub bile getüre şifa bulur ve bu namei dahi yaza

ش محایل حظیا یل میا سوسل محطو غا ییل

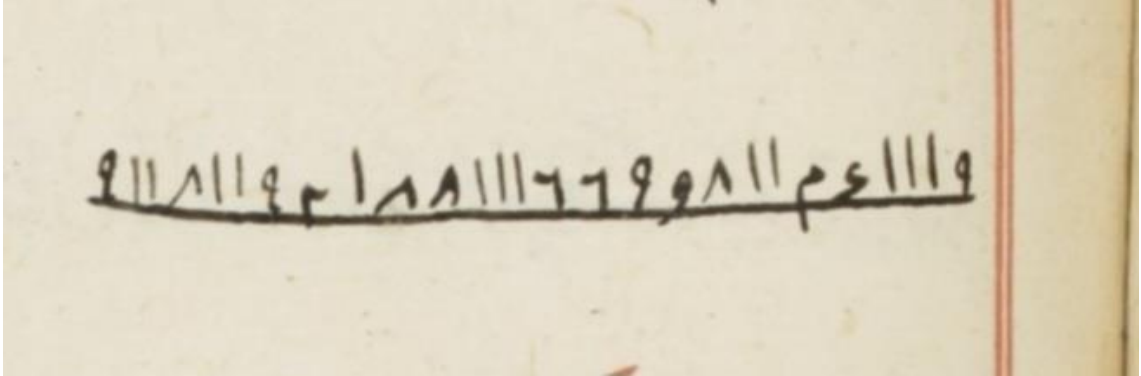
bab on birinci dev beyanundadır dev Süleyman'un huzuruna gelüb amma heybeti karı heybetine benzer ayakları eşek ayağına benzer Süleyman Aleyhisselam ol devden

390

sorub ismün nedür ve mekânın kangı yerde olur ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim mentarsundur ve yerlerim havada gezerim ve işim karı doğduğu zaman ve Allah'ın adını zıkr eylemeye ol doğduğu evlada taleb ederum katlederim ve pare pare edüb kanını içerim ve annesinin başına üfürüb zaif ve beyhud olur gezer kalur Süleyman aleyhisselam ol deve dedi ya lain pes

391

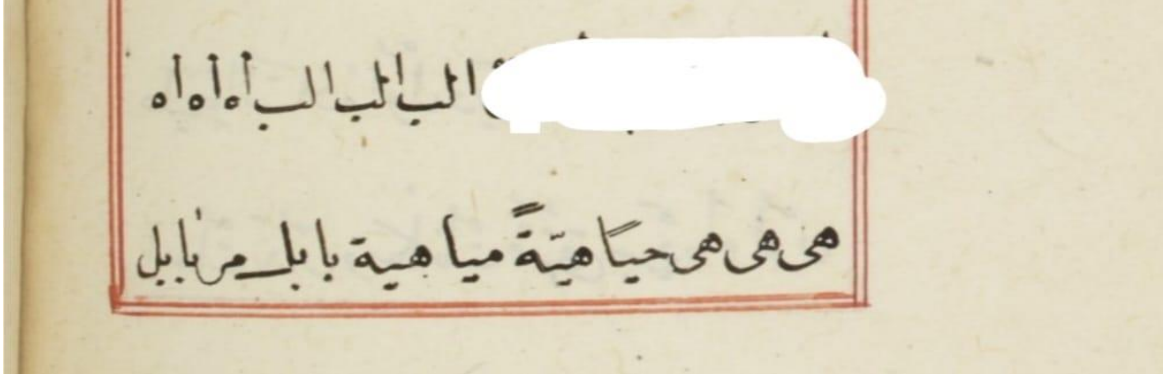
bunun ilacı nedür dev dedi ayetel kürsiyi ve bu tılsımı yazub bile getüre

bab on ikinci dev beyanundadır dev Sülemanun huzuruna gelüb delam verüb ol devin yüzi büyük balığın yüzine benzer ayağı eşek ayağına benzer Süleyman aleyhisselam ol deve dedi ki ismün nedür ve mekânın kangı yerde olur

392

ve işün nedür dev dedi ismim elbersiz ve yerlerim kayıklarda olur ve işim beni ademin boğazından tutub sıkarım ve yukunı alub korku kendine hasıl olur Süleyman aleyhisselam ey lain anun ilacı nedür dev dedi üzerlik suy sedab suyuyla karıştırub ol hastaya yedirirler ve bu bu duaları yazub bile getüre

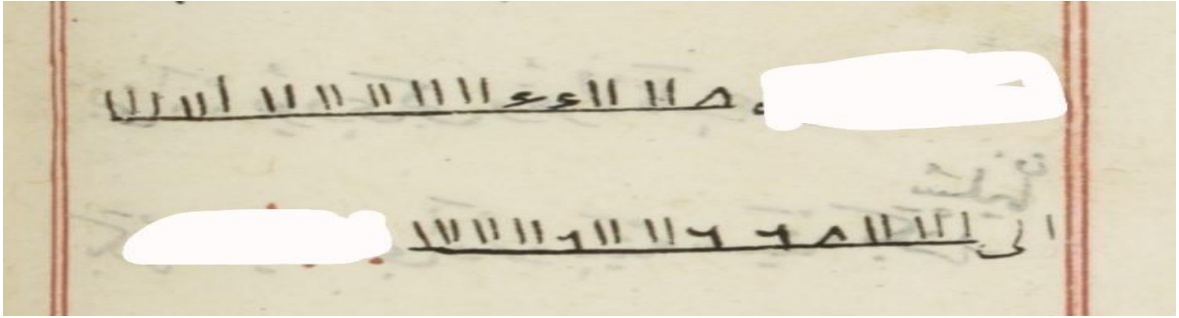

393

ve ayetel kürsiyi yazub boynuna asa şifa bulur bab on üçüncü dev beyanındadır dev Süleyman aleyhisselam huzuruna gelüb selam verdi amma ol devün yüzi beni adem gibi ve kulakları eşek kulağına benzer sinesi adam sinesine benzer Süleyman aleyhisselam ol laine dedi ki ismün nedür ve kangî mekânda olub ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim lavan ve yerlerim

394

aslan ve kurtlarla gezerim ve işim beni adme ile husumet ederim Süleyman aleyhisselam dedi ki ey lain pes ilacı nedür dev dedi ilacı bu hırzları yazub bile getüre

bab on dördüncü dev beyanındadır dev gelüb Hazreti Süleymana selam verüb amma ol devün yüzi ardı sura ve başı ilan başına

395

benzer ve gözleri göğsündedir ve ayakları beni adem ayaklarına benzer ve elleri deve ellerine benzer Süleyman aleyhisselam ol deve dedi ismün nedür ve mekânun kangî yerde olur ve ilmün ve işün nedür ya nebiyullah ismim münazaadur ve yerlerim hanelerde ve viranelerde ve işim kişi ve karı mabeyninde düşüb adavet bırakırım Süleyman aleyhisselam ol laine dedi pes ilacı

396

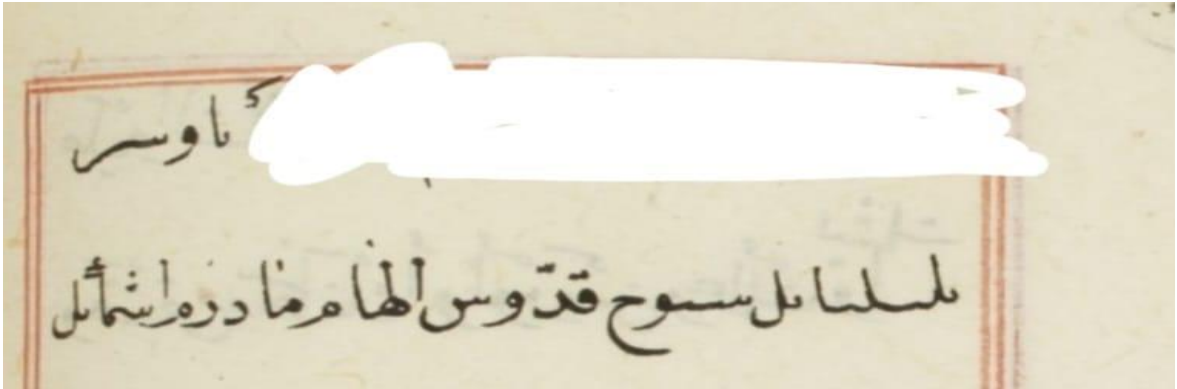
nedür dev dedi kurt kemiğiyle buhurlayub ve kendisiyle getürüb şifa bulur bu duayı yazub dahi bile getüre **د د و بر لو اه اه مسد يد معر ح ايل** bab on beşinci dev beyanındadır dev gelüb Süleymanun huzuruna selam verüb siyah suretiyle ve gözleri ve kaşları ateş gibi yanakları ve ağzından ateş çıkar ve dişleri ağzından çıkub mih gibidür Süleyman

397

aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangî mekânda olursun ve ilmün ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah cevazandur ve yerlerim cezayerde olur ve her kim bu mekânlarda uğrayub Tanrı adını zikretmese tutarım ve boğazını sıkırım bu kere deve sesi gibi çıkara kalur Süleyman aleyhisselam laine dedi pes ilacı nedür dev dedi günlük ile buhurlanub şifa

398

bulur ve bu esmai yazub bile getüre

ve ayetel kürsiyi yazub kendisiyle getüre şifa bulur bab on altıncı dev beyanındadır dev gelüb Süleymanun huzuruna selam verdi amma ol devün sureti insan suretine benzer ve elleri ve ayağı akreb eline ve ayağına benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve mekânun kangî yerde

399

olur ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim mahsundur ve yerlerim odalarda olub ve işim karılar fercinde olub ve karılar karınlarında heva bırakırım evlat tutmaz kalur Süleyman aleyhisselam devden sorub ey lain pes ilacı nedür dev dedi zerâvend ile söğüt

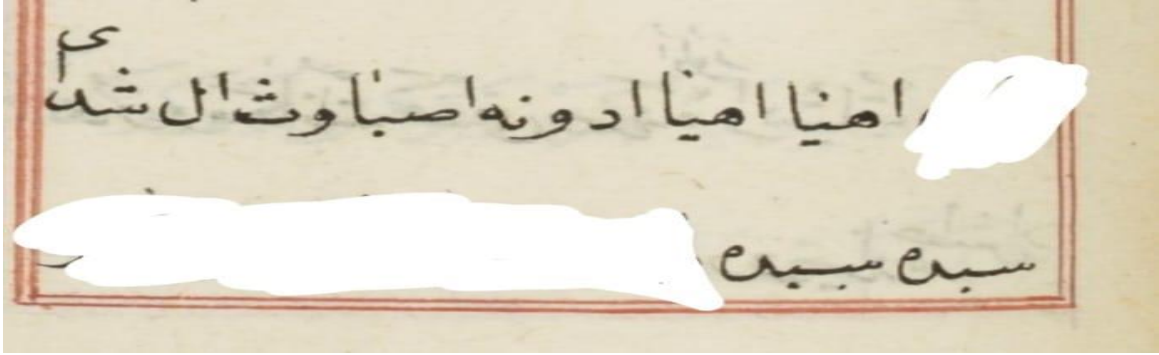
birakalub ve yoğurt ile karıştırub hastaya yedüre şıfa bulur ve kendisiyle ta’vizattan bir dua getürüb şıfa bulur

400

bab on yedinci dev beyanındadır dev Hazreti Süleymanun huzuruna gelüb selam verdi amma ol devün yüzi fil yüzüne benzer ve bedeni insan bedenine benzer ayakları katır ayaklarına benzer Süleyman aleyhisselam ol devden sorub

401

ismün nedür ve mekânun kangı yerde ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim bedindür ve işim uşakları korkutub akılları alurum ve yerlerim çeşmelerdedür nebiyullah dedi ey melun ilacı nedür dev dedi büzgalenün ödiyle ellere ve ayaklara sürüb şıfa bulur ve bu ta’vizi bile yazub getüre

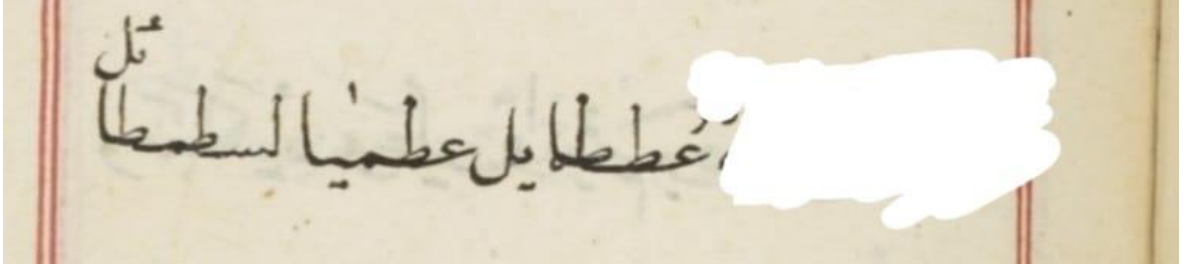
ve ayetelkürsiyyi yazub yahut

402

dard bab on sekizinci dev beyanındadır dev Süleymanın huzuruna gelüb selam verdi amma ol devin yzü kedi suratına benzer ve kulağı eşek kulağına benzer ve bedeni insanun bedenine benzer ve ayakları ateş gibi yanar Süleyman aleyhisselam ol devden sorub ismün nedür mekânın kangı yerde olur ve işün nedür dev dediismim mehlekdir ve yerlerim ateşler

403

yandığı yerlerde ve işim beni ademün aklını alurum Süleyman dedi pes ilacı nedür dev dedi domuz ödiyle bedenine süre altında tezek ile buhurlayalar ve bu dua yazalar

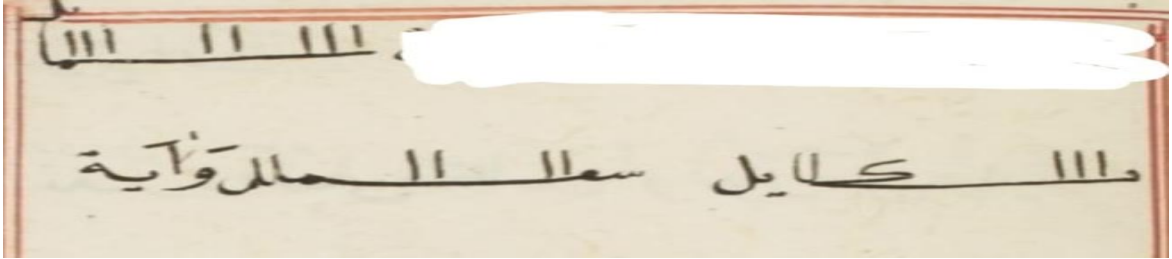
ve ayetel kürsiyi yazub bile getüre bab on dokuzuncu dev beyanındadır dev gelüb Süleymana selam verüb amma ol devün yüzi insanun yüzine benzer ve göğsü adam göğsüne benzer iki kanadı sağ tarafında olub

404

Süleyman aleyhisselam ol devden sorub ismün nedür ve kangı mekândasın ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim zevaye ve meskenim ve ilmim ve işim yerden toprak alub ve hevaya uçub beni adem üzerine seperim halkun kalbine vesvese ve efkar düşürüb hayrette kalurlar Süleyman aleyhisselam deve dedi ey lain ilacı nedür dev dedi buhurun yağıyla yağlanub

405

ve bu duayı yazub bile getüre

ve ayetel kürsiyi yazub bile getüre bab yegirminci dev beyanındadır dev Süleymanın huzuruna gelüb ol devün heybeti başı fil başına benzer ve dişleri ağzından dışarı çıkmışdur ve gözleri meşale gibi yanar ve ağzı mağara gibi açılmışdur yarısı siyahdur ve yarısı sarıdur Süleyman

406

aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işin nedür dev dedi ya nebiyullah ismim baderenekdur ve yerlerim germlerde ve işim karılar fercinde gelüb üfürürüm karınlarına vesvese girer bihuş olurlar ve zaif kendilerine hasıl olur Süleyman aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi ceviz ile üzerlik döküb yesün ve tenşir ana

407

okusunlar def-i can için yazub bile getüre bab yegirmi birinci dev beyanındadır dev Süleymanun huzuruna gelüb selam verdi yüzi adam yüzine benzer ve başından ayağına dek ateş yanar Süleyman ol lainden sordu ismün nedür ve kangı yerlerde olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim mesesdur ve yerlerim köylerde olub ve işim beni ademi

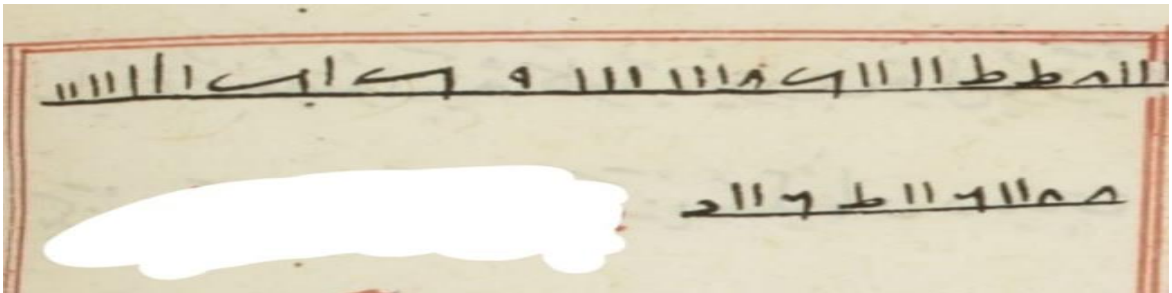
408

boğazından tutub boğazını sıkarım ta ki esbabını pare pare edüb Süleyman aleyhisselam lainden sordu ilacı nedür dev dedi ilacı hınzırın ödü ve siyah kuşun ödi sığır yemiyle karıştırub yiye ve bu duayı yazub bile getüre هر هر واده ده ده دلس عائل مطير مائل ayetel kürsiyi yazub başına bağlayub şifa bulur bab yegirmi ikinci dev beyanındadır dev

409

Süleymanun huzuruna gelüb yüzi fil yüzine benzer ve ardı kurda benzer Süleyman dedi ey lain ismün nedür ve kangı mekândasın ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim maredur ve yerlerim ve işim beni ademin yüzine üfürüb gözleri kamaşur kalur Süleyman devden sorub ilacı nedür dev dedi kendirle sünbül buhurlanub ve bu duayı yazub başına bağlaya şifa bulur

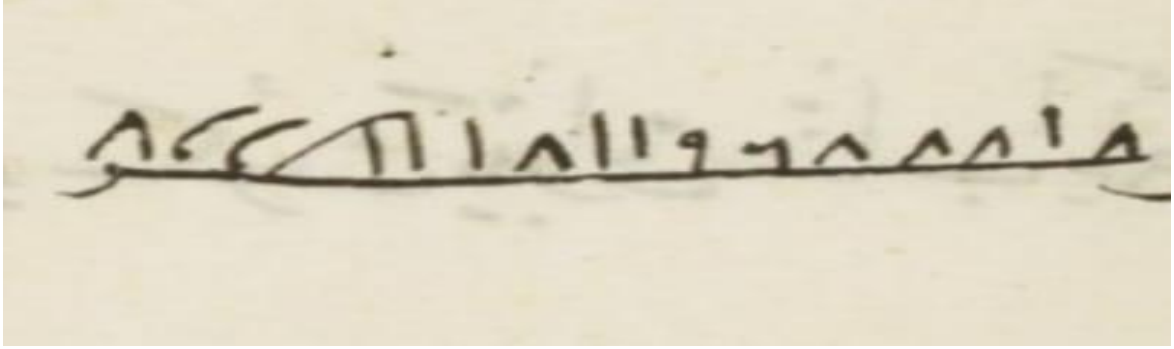
410

bab yegirmi üçüncü dev beyanındadır dev gelüb amma ol devün başı eşek başına benzer ve üç kanadı vardur Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve ilmün nedür dev dedi ismim zirakandur ve meksenim makberlerde olur ve işim karılarla oturub hamile oldukları

411

zamanda karınlarına urub uşağı karınlarından salarım Süleyman dedi ey lain ilacı nedür dev dedi sığır ödi ile misk habb edüb yiye bu azimet yazub bile getüre def' olur azimet budur

bab yegirmi dördüncü dev beyanındadır dev Süleymanın huzuruna gelüb yüzi siyahdur bedeni katır bedenine benzer elleri kedi ellerine benzer Süleyman devden sorub ismün nedür

412

ve mekânın kangî yerde ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim lekave ve işim bir urmak urayım o ki önü ard ederim ve ard ön ederim Süleyman dedi ilacı nedür dev dedi ya nebiyullah söğüt yaprağı ünnab ile kaynatub tamamıyla içüb şifa bulur ve ta'vizi can yazub bile getüre şifa bulur bab yegirmi beşinci dev beyanındadır dev gelüb Süleymanın huzuruna gelüb selam verüb sureti camış

413

suretine benzer ve elleri aslan eline benzer kılları yine aslan kılına benzer Süleyman ol devden sorub ismün nedür ve kangî mekândasın ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah şeytandır ve işim çulhalar dükkanlarında ve hacama olunan yerlerde nalbant dükkanında ol mekânlarda gelen adem Allahın ismini yad etmese urub beyhud ederim ve ademleri tanınmaz kalur Süleyman dedi ey lain pes ilacı nedür

414

zernebat ile zeytun kaynatub yesün bu ta'viz yazub bile getüre با هيا شرا هيا ادو ث ve ayetelkursiyyi dahi yazub bile getüre bab yegirmi altıncı dev beyanındadır dev

gelüb Süleymanun huzuruna sureti siyah ilan suretine benzer ve dört eli vardır ve başı ve ayağı hınzır ayağına benzer ve kulağı fil kulağına benzer Süleyman aleyhisselam

415

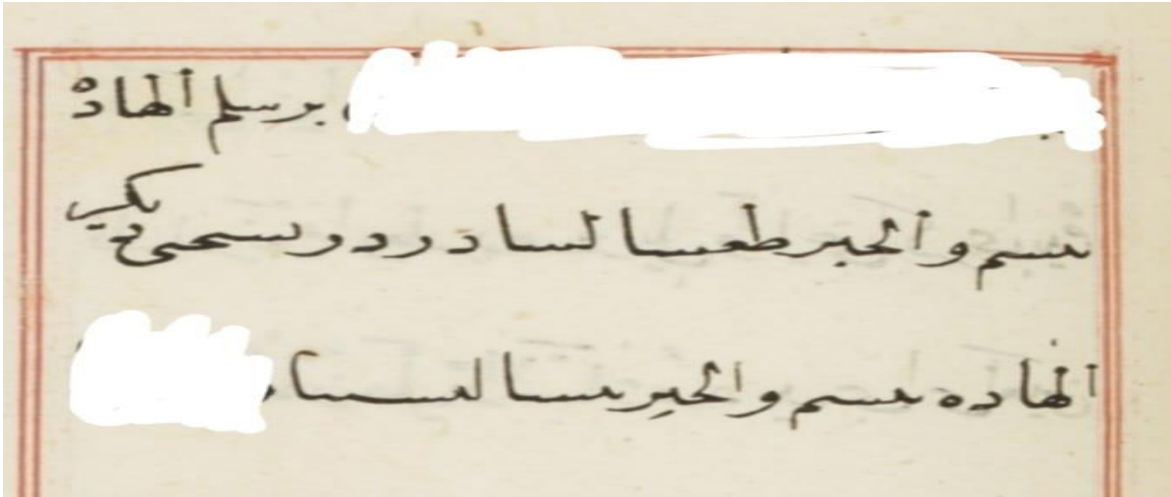
lainden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim saza dur ve işim beni ademi boğazlarından tutub gözleri bağlarım dutarım Süleyman dedi ey lain ilacı nedür siyah ilan ödiyle üç gün yağlanub ve ayetel kürsiyi yazun bile getüre şifa bulur bab yegirmi yedinci dev beyanındadır dev gelüb aslan sureti gibi ve boynu katır

416

boynuna benzer ve eli kırk ve gözleri meşale gibi yanar Süleyman aleyhisselam dedi ismün nedür ve kangı mekânda olursun dev dedi ismim şî'behtür ve meskenim dağlarda ve işim adamları tutub deperim böyle ne ölü ne sağ Süleyman aleyhiselam dedi pes ilacı nedür dev dedi bir kişinin südiği ve deve südiği ki henüz yük çekmedi ve gavun iliği anuyla karıştırub yiye

417

ve bu ta'viz yazub bile getüre

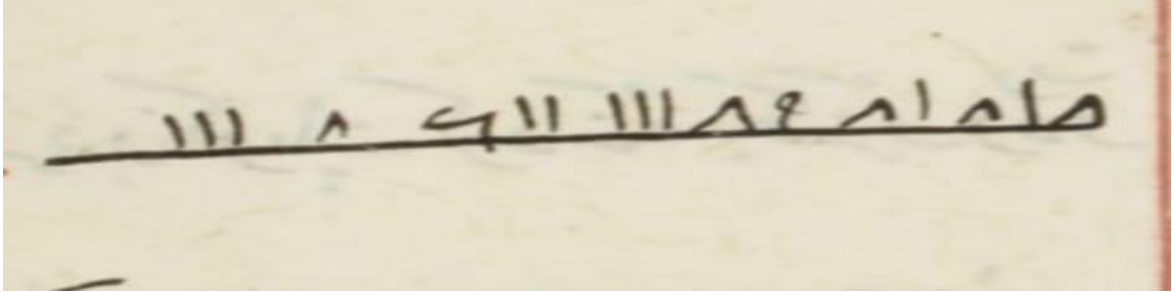

ve ayetel kürsiyi dahi yazı bab yegirmi sekizinci dev beyanındadır dev gelüb adem suretinde olub ve gerdanı köpek gerdanına benzer ve dört kanadı vardır Süleyman aleyhisselam devden sorub ya nebiyullah ismün nedür mekânın kangı yerde olur ve işün

nedür dev dedi (buradaki ya nebiyullah yazısının yanlış yazıldığı düşünülmektedir. Çünkü soru soran Hazreti Süleyman'dır. Cine böyle hitap edemez.)

418

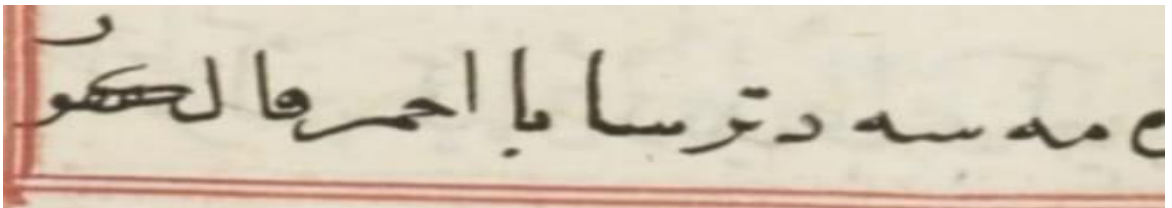
ya nebiyullah ismim lehabusdur ve işim adamların kalplerinde otururum ve eli ve ayağı eğri ederim Süleyman aleyhisselam dedi ey lain ilacı nedür dev dedi ilacı eşek ödi ile yağlanub ve bu tılsımı yaza

bab yegirmi dokuzuncu dev beyanındadır dev gelüb yüzi dağ eşeğine benzer dişleri hınzır dişine benzer Süleyman aleyhisselam

419

linden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun işün nedür dev dedi ya nebiyullah sa'rudur ve yerlerim kenar yerlerde ve işim yollar başını tutub kalplerine vesvese bırakırım ve her ettikleri iş dürüst gelmez Süleyman devden sorub ilacı nedür balık ödi yedireler ve tenşir edeler ve ayetel kürsiyi yazub bile getüre şifa bulur ve bu duayı bile getüre

420

bab otuzuncu dev beyanındadır dev gelüb yüzi ve göğsü köpeğe benzer ve anun ağzından ateşler çıkar Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekândasın ve ilmün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim vüzağadur ve yerlerim derya kenarlarında ve işim halkı sergerdan ederim ve esbabları giymeye kabul etmezler Süleyman aleyhisselam dedi ey lain ilacı

421

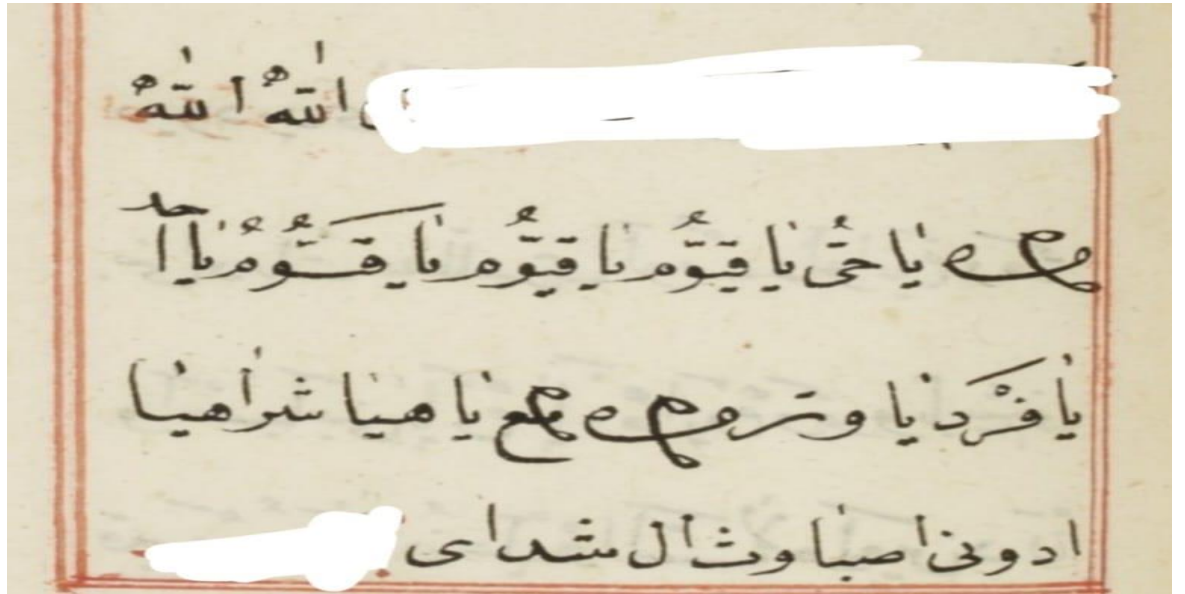
nedür dev dedi on gün zernebat suyu içüb ve tenşir edeler ve bu ta'viz yazub şifa bulur bab otuz birinci dev beyanındadır dev gelüb kılları deve kıllarına benzer ve yüzi köpek yüzine benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim helefadur ve yerlerim deryalarda olur ve işim beni ademin

422

akılları alurum Süleyman dedi ilacı nedür dev dedi kendir ve sabrı sükutra döküb üç gün geceleye ve bu esma-ı yaza ا هيا شرا هيا ذونى طهر م بحووم ايل ايل شرى لا عا صبا وث ve ayetel kürsiyi bab otuz ikinci dev beyanındadır dev gelüb köpek suretiyle yüzi kuş yüzine benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun

423

ve işün nedür dev dedi ismim mezhebdür ve işim halk arasında çarşularda yılan bırakurum beyh-u şırada düruğ ederüm Süleyman dedi ilacı nedür dev dedi balık ödiyle yağlanub ve nüşre edeler ta'viz yazub kendisiyle getüre ta'viz budur

bab

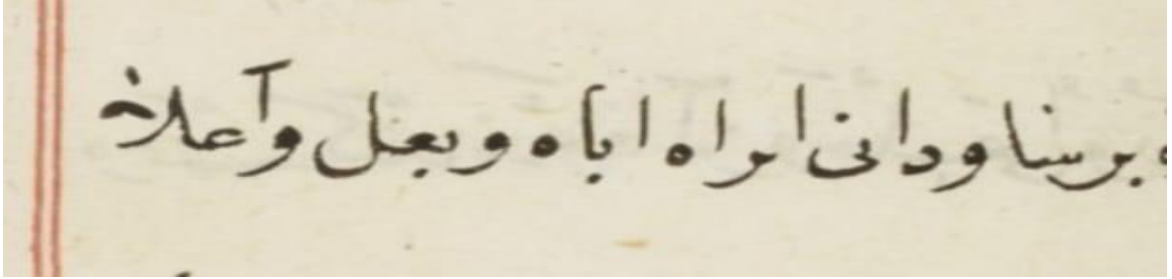
424

otuz üçüncü dev beyanında dev gelüb sureti karı suretine benzer ve yüzi kuş yüzine benzer dişleri dişi benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub işün nedür ve kangı mekânda

olursun ya nebiyullah ismim mesheldür ve işim beni ademin akılları alub delü ederim ve esbabını pare pare ederim ve başını kırarım Süleyman aleyhisselam lainden

425

sorub ilacı nedür peleng ödi ve kurt ödiyle sığır südiğiyle hall edüb yiye şifa bulur ve bu duayı yazub bile getüre

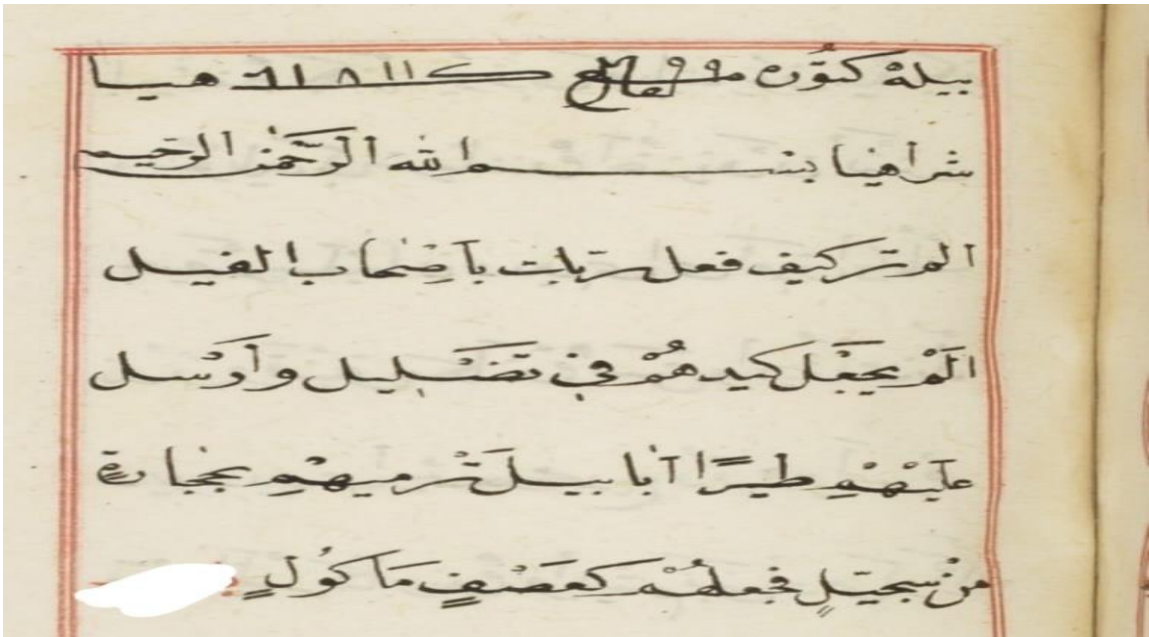
ve ayetel kürsiyi dahi başına koya bab otuz dördüncü dev beyanındadır dev gelüb acayib suretinde ardı file benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekândasın

426

ve işün nedür dev dedi ismim hecera'dur ve yerlerim çöllerde olub ve işim beni ademin ağzını tutub sıkarım ta ki akı gider ve fehm kendinde kalmaz ve halkı urur kalur Süleyman aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi siyah kedinin ödi ve gurabun ödi nebat suyuyla ya şeker ya kand ile karışturub üç gün içe ve tenşir edüb ve bu ta'viz yazub

427

bile getüre

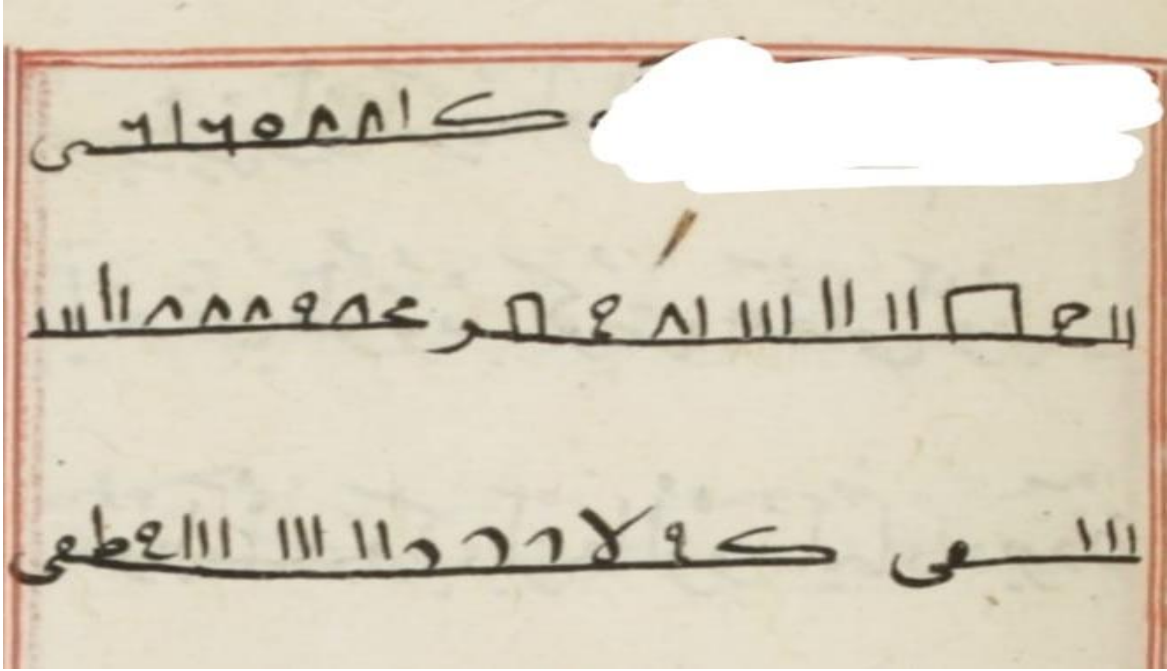
ve fil süresi bab otuz beşinci dev beyanındadır dev Süleymanun huzuruna gelüb ayakları horos ayaklarına benzer ve başı kedi

428

başına benzer yüzi köpek yüzine benzer ve söylediği zamanda ağzından ateş çıkar Süleyman dedi ey lain ismün nedür ve kangı mekândasın ve işün nedür dev dedi ismim mehecera'dur ve yerlerim deryalar kenarında ve işim beni ademi gördüğünde urub aklını alurum Süleyman aleyhiselam dedi ey lain ilacı nedür sabrı sukutla döküb deve bevliyle karuşturub içe

429

ve bu tılsımı bile getüre

bab otuz altıncı dev beyanındadır dev gelüb Süleymanun huzuruna gelüb sözi peltek ve gözler domuz gözlerine benzer Süleyman devden sorub ismün nedür ve kangı mekândasın ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim mula'dur

430

ve yerlerim arkalarda olub ve işim beni ademi yatakta tutub götürürüm ve aklını alub söyleştiği bilmez kalur Süleyman devden sorub ilacı nedür dev dedi ilacı yedi günlük uşağün bevli alub ve kendi anun ile bedenine sürüb öd zafiyle getirüb buhur edüb ve ta'viz ayetel

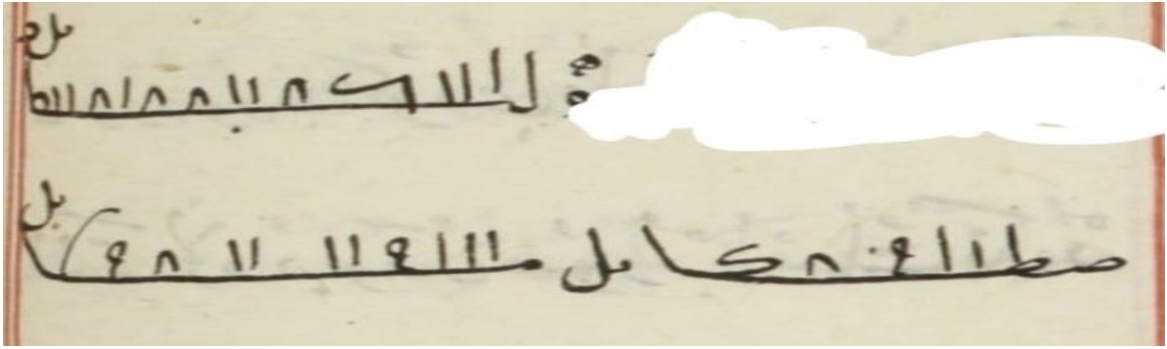
kürsiyi ve kul euzu yazub bile getüre bab otuz yedinci dev beyanındadır dev gelüb ilan gibi ayakları uzun ve arkası

431

yerde sürüne ve yerde her ne gördi ise kazar dört gözü vardır Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangî mekâdasın ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim lehumadur ve yerlerim harab arkalarda ve işim beni adem üzerine titreme bırakırım ve dizleri süst ederüm Süleyman devden sorub ilacı nedür dev dedi anason ve kaç yaprak sütün ve bir

432

miktar zire döküb köpükleye ve bu tılsım yazub bile getüre

bab otuz sekizinci dev beyanındadır dev gelüb yüzi insan yüzine benzer yukarıdan uzun ve aşağıdan kısa elleri aslan eline benzer kılı ayağına dek burnundan tütün çıkar Süleyman aleyhisselam dedi ey lain ismün

433

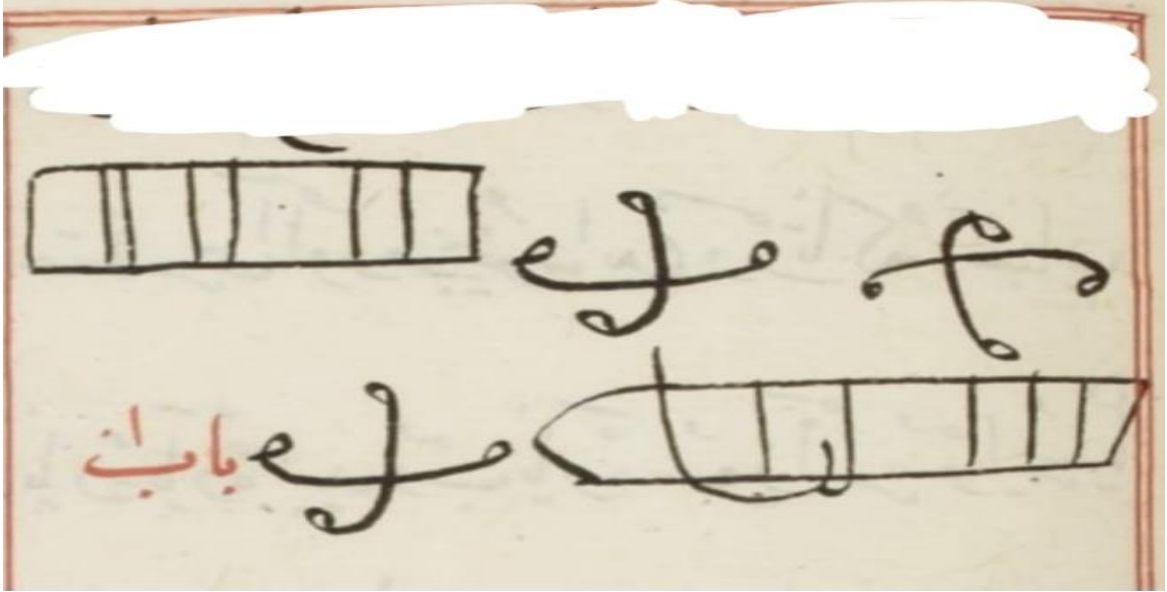
nedür ve kangî mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim vaka'dur ve işim beni ademi urub ebleh ederim Süleyman aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi tenşir edüb ve ayetel kürsiyi yazub bile getüre bab otuz dokuzuncu dev beyanındadır dev gelüb yüzi adem yüzine benzer dört eli vardır tırnakları aslan tırnağına

434

benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangî mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim menecya'dur ve yerlerim beni adem ardı sura gezerim ve işim beni adem çeker sıkırım pare pare ederim Süleyman aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi nüşre ederler ve bu tılsımı ve ta'viz ve ayetel kürsiyi

435

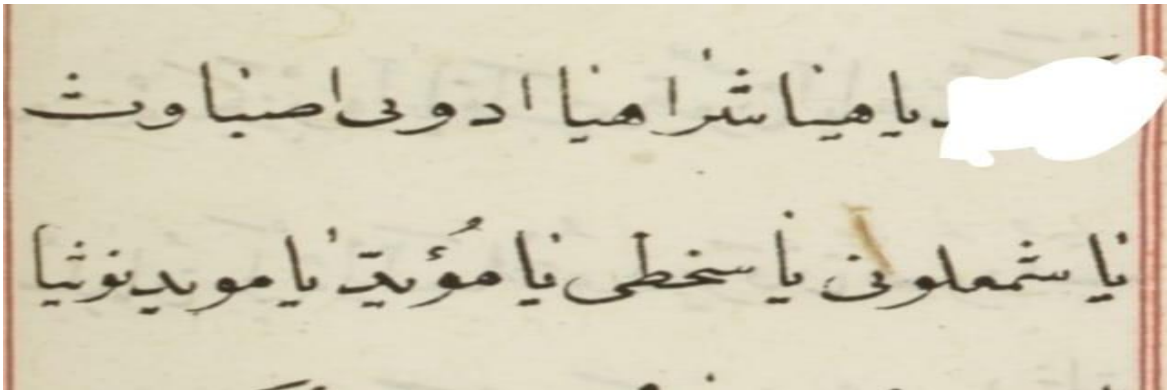
yazub bile getüre maraz def olunur

bab kırkinci dev beyanındadır dev gelüb dev yüzi kedi yüzine benzer bedeni kuş nedenine benzer ayakları koyun ayağına benzer Süleyman aleyhisselam devdev sorub ismün nedür ve kangı yerde olursun ve işin nedür dev dedi ya nebiyullah ismim namudur

436

Ve meskenim köylerde olub ve işim beni ademün akılları alurum beyhud ederim ta ki esbabı pare pare ederüm yave sözler söyler Süleyman aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi ta'viz yazub bile getüre ta'viz

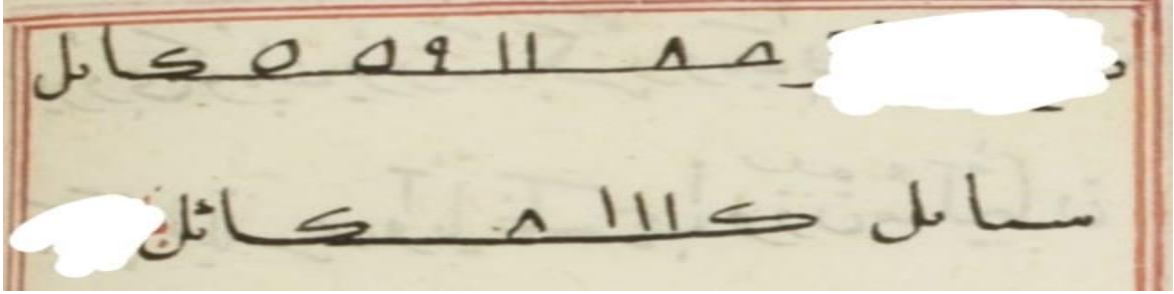
ve ayetel kürsiyi yazub bile getüre bab kırk birinci dev beyanındadır dev gelüb

437

yüzi köpek yüzine benzer ve bedeni koyun bedenine benzer elleri ve ayakları uzundur Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim berka'dur ve mekânım deryalarda olub ve işim beni ademi yollardan alub saklarım ve sergerdan ederim Süleyman lainden sorub ilacı nedür dev dedi bu tılsım yazub bile getüre

438

def olunur

bab kırk ikinci dev beyanıdadur dev gelüb fil suretine benzer kılları zengibar kılına benzer bedeninde parçalar olub Süleyman aleyhisselam lainden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim dekasadur ve yerlerim koylarda olub ve işim karı doğdu

439

zamanda oğlunu tutub boğazını sıkarım ve öldürürm Süleyman lainden sorub pes ilacı nedür dev dedi kul euzu birabbil felak ve ve kul euzu birabbinnas yazub ve ayetel kürsiyyi kul huva ile bile getüre def olunur bab kırk üçüncü dev beyanıdadur dev gelüb sureti fil suretine benzer ve yüzi ardından ve iki gözi meşal gibi yanar Süleyman aleyhisselam devden

440

sorub ismin nedür ve kangı mekânda olursun ve ilmün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim senurdaştur ve yerlerim hanelerde olub ve işim kaçan bir kimsene musibette uğradıkta kendini tedbirsiz koyarım ve akıllı bir şey kesmez kalur Süleyman devden sorub ilacı nedür dev dedi sabr ve afyon ve beyaz köpek ödi bile getüre ve ayetel kürsiyi ve amenarrasul ve şhadallahu ve kal

441

allahum malikülmülk bile getüre ve def olunur bab kırk dördüncü dev beyanındadır dev gelüb sureti aslan suretidür yüzi sığır yüzine benzer ve dört boynuzu vardır Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ismim kaşağamdur ve yerlerim sapa yerlerde ve işim karılar doğdu zamanında evladı tutub dışarıya

442

çıkarturum ta ki helake yerişur Süleyman aleyhisselam devden sorub ey lain ilacı nedür dev dedi ayetel kürsiyi kendisiyle getüre şifa bulur bab kırk beşinci dev beyanındadır dev gelüb sureti büz suretine benzer ve kuyruğu ilan kuyruğuna benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev

443

dedi ismim kasıhdür ve makamım değirmen yerlerde ve işim beni ademün başına urub gözlerinden yaşlar akuturum Süleyman selyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi ta'viz ayetel kürsiyi yazub bile getüre bab kırk altıncı dev beyanındadır dev Süleymana gelüb sureti filin suretine benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda

444

olursun ve işün nedür dev dedi ismim baheşdur ve yerlerim koyun boğazlayacak yerlerde olub ve halkun karınlarında yel bırakurum ve çekerler şişüb nefes almasına iktidarlırı yoktur zebun düşerler Süleyman aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev şir sütüyle ve deve sütüyle sedab suy verüb ve ta'viz ayetel kürsiyi ve amenarrasul ve şihadallahu şehidellahu ve mu'avvezzeteyn

445

kendisiyle bile getüre şifa bulur bab kırk yedinci dev beyanında dev gelüb sureti kedi suretine benzer gözleri kuş gözlerine benzer ve bedeni habeşlerin bedenine benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ismim berihdür ve yerlerim damlar üzerine olub ve işim aslan suretinde görünürüm

446

ve ademlarün uykusu alurum ve korkuturum Süleyman aleyhisselam dedi ilacı nedür dev dedi keçinin ödi kendir ana yedirür ve ayetel kürsiyi kendisiyle getüre şifa bulur bab

kırk sekizinci dev beyanındadır dev gelüb acayib suretle endamı birdür ve başı ikidür dört kanadı olub eli ve ayağı ve kuyruğu ilana benzer Süleyman devden sorub

447

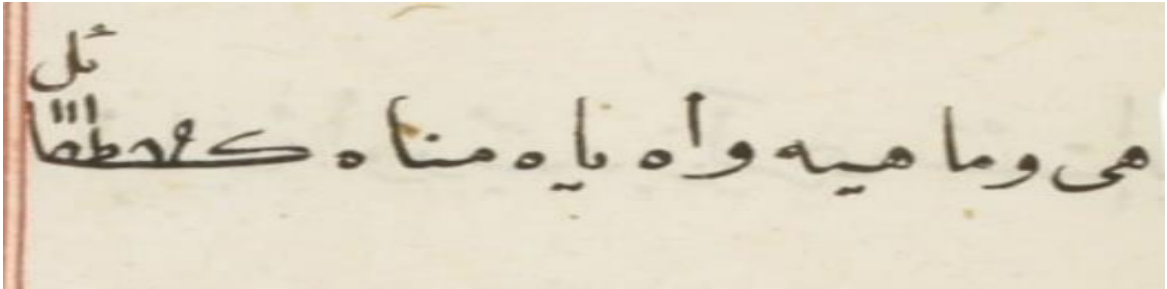
ismün nüdür ve kangı yerde olub ve işün nedür dev dedi ismim vesvesedür ve yerlerim harab yerlerde ve gemilerde olub ve her kim bu yerlerde gelüb Allahın adını yad etmese dutarum ve aklını alurum Süleyman aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi gav ödiyle eski keşte yedirüb ta'vizi can yaza bile getüre bab kırk dokuzuncu dev beyanındadır

448

dev gelüb acayible başında bir boynuz ve iki kuyruğu olub akreb kuyruğuna benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür kangı mekânda mekânda olursun ve işün nedür dev edi ya nebi ismim felenakaşdur ve yerlerim dehlizdedir ve işim beni ademün kalbinde vesvese bırakırım ve havsalarum ve zaif peyda ederim Süleyman devden sorub ilacı nedür

449

sarı mukl(مقل) şarabıyla içüb ve koyun ürek başı dahi yiye şifa bukur ve bu duaları bile getüre

ve ayatel kürsiyyi bile getüre bab elli dev beyanındadır dev gelüb sureti karı surettedür bedeni siyahdur göti büyüktür ayakları deve ayağına benzer ve başı eşek başına benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olub ve işin

450

nedür dev dedi ismim hafakdur ve yerlerim karanlık yerlerde olub ve işim adamları tabanına urub dizleri süst ederim gece yatamaz Süleyman aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi zernebat yedire ve nüşre edüb ve ismi azam kendisiyle getüre şifa bulur bab

elli iki dev beyanındadır dev gelüb büyük sığır heybetinde ve dört gözi olub ve iki kulağı yere

451

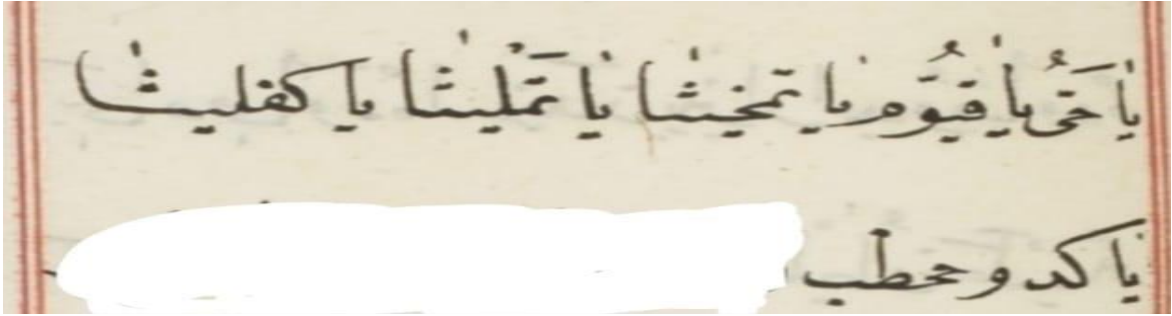
sürünür Süleyman devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ismim naherastdur ve yerlerim her yerde olub ve işim kişiye ururum ayakları dizleri bükürim Süleyman aleyhisselam dedi ilacı nedür dev dedi mumya ve afyon ve kendir ve sığır südiği içittürüb nüşre edeler ve ta'viz yazub yani bile getüre def olunur bab elli üç dev beyanındadır

452

dev gelüb kuş suretinde yüzi adem yüzine benzer kulağı eşek kulağına benzer kuyruğu katır kulağına benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve mekânun kangı yerde olur ve işün nedür dev dedi ismim naşdur ve makamım ormanlrda olub ve işim meclislerde fitne bırakırım Süleyman aleyhisselam dedi ol meclisin ilacı nedür dev dedi

453

ismi azam yazub benden emin olurlar

ve ayetel kürsiyyi dahi yazub bile getüre bab elli dört dev beyanında dev bi sureti öküz gelüb ve ol devün yüzi dört gözi olub ve iki kulağı yerde dokunur Süleyman aleyhisselam devden sual eyledi ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ismüm

454

nasuddur ve yerlerim kenflerde olub ve işim beni ademi odalarından bizar edüb odalarında oturacakları gelmez Süleyman aleyhisselam dedi ilacı nedür dev dedi sığırın iliği ve lüban küncüd yağı ve lüban hanzal ile yağladub ve nüşre edeler ve ta'viz ve ayetel

kürsiyyi ve muavezeteyni yazub bile getüre baba elli beşinci dev beyanındadır dev gelüb Süleymanun huzuruna

455

başı katır başına benzer ve endamı insan endamına benzer ve kuyruğu ilana benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangi mekânda olursun ve yerlerin kangisidür dev dedi medeniyadur ve mekânım habis yerlerde olub ve işim ademlerin boğazını tutub sıkarım Süleyman aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi iptida deve doğdu uşağın

456

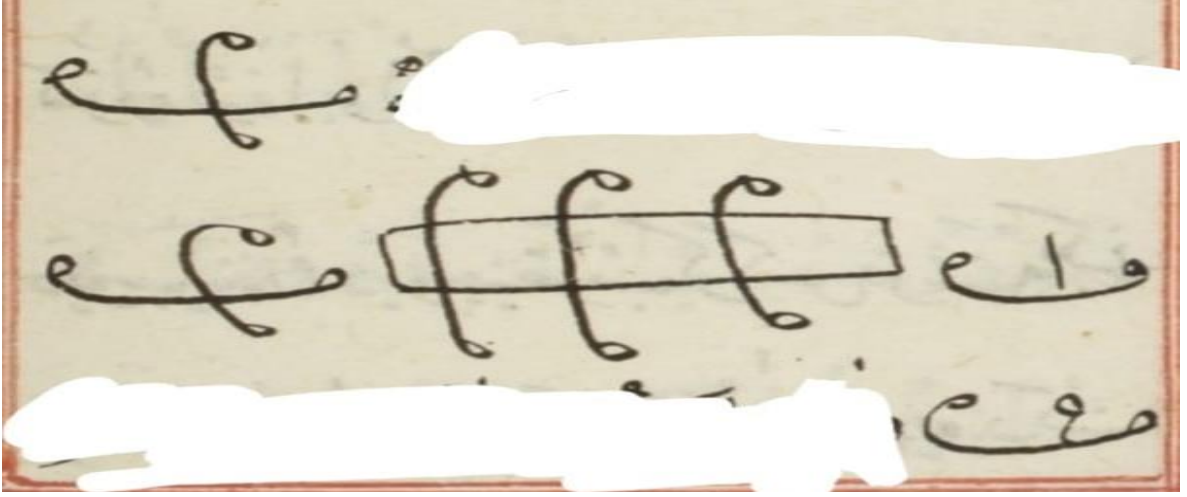
tezeği ve dağ eşeğinin bevli yedüre ve nüşre edüb ve amenarasulü ve ayetel kürsiyyi yazub bile getüre şifa bulur baba bab elli altı dev beyanındadır dev çıkub sarı karı saçına benzer ve elinde değnek olub ayakları eşek ayağına benzer kaşları ateş gibi yanar Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangi mekânda olursun ve işün nedür dev

457

dedi isimim bersamdur ve yerlerim yer altında ve işim ademlerin aklunu alurum zail ederim ve dilleri tutkun ederim ve gözi ve kukağı bağlanur Süleyman aleyhisselam lainden sorub ilacı şakayık güli ve reyhan ve süsen yedirsünler ve ayetel kürsiyyi kendisiyle getüre şifa bulur baab elli yedi dev beyanındadır çıkub kerkes kuşuna benzer ayakları hulba benzer dev dedi

458

sorub ismün nedür ve kangi mekândasın dev dedi ya nebiyullah isimim yecebadur ve yerlerim güneş şuainde ve yıldızlar arasında ve işim ademin boğazını sıkub bîhuş gibi olur ve sergerdan olur nebiyullah sordu ilacı nedür dev dedi dermanı --- ve eşeğin kılı ve bu tılsım bile getüre

ve ayetel kürsiyyi yazub bile getüre

459

bab elli sekiz dev beyanındadır dev çıkub camış suretine benzer ve ağzından ateş çıkar ve camei avaz posttur hatta Süleyman aleyhisselam dedi ismün nedür ve kangî mekânda olursun ve işin nedür dev dedi isimim erenakdur ve meskenim haccamalar dükkanlarında olub ve işim ademün boğazını tutub söylemeye iktidar kalmaz Süleyman devden sorub ilacı nedür dev

460

dedi ----- ödi yedirüb ve ayetel kürsiyyi ve amenarrasulü yazub bile getüre def olunur bab elli dokuz dev beyanındadır çıkub heybeti kuş heybetine benzer Süleyman Aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangî mekânda olursun ve işün nedür dev dedi isimim cavedandur ve yerlerim ateş yandığı yerlerde ve işim adamun boğazını

461

Dutub zaif gezertirim Süleyman Aleyhisselam dedi ilacı nedür dev dedi ayetel kürsiyyi ve amenarrasulü bile getüre def olunur bab altmış dev beyanındadır dev çıkub yüzi karı yüzine benzer bedeni eşek bedenine benzer gözleri چراغ gibi yanar Süleyman aleyhisselam dedi ismün nedür ve kangî mekânda olub ve ilmün nedür dev dedi

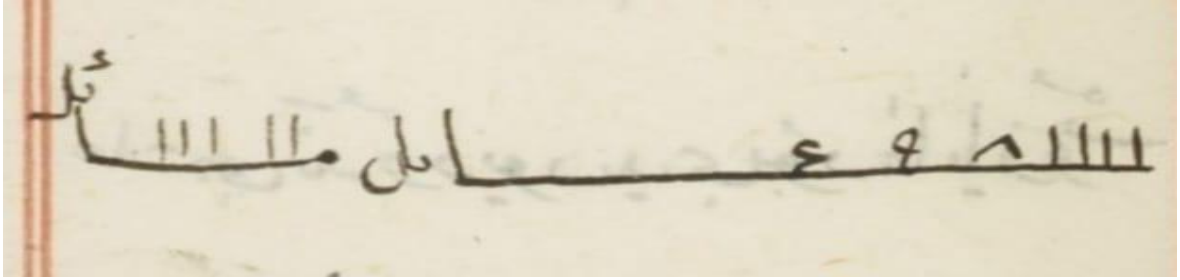
462

ismim şualadur ve yerlerim havada olur ve işim ademi göğsünde urub düşüdürüm Süleyman Aleyhisselam devden sorub pes ilacı nedür dev dedi buzgalenün ödi haye_i bum

(مياميزد) (bu kelimenin de ne anlama geldiği bulunamadı) ve amenarrasulü ve ayetel kürsiyi yazub def' olunur bab altmış bir dev beyanında dev çıkub yüzi adam yüzine benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür

463

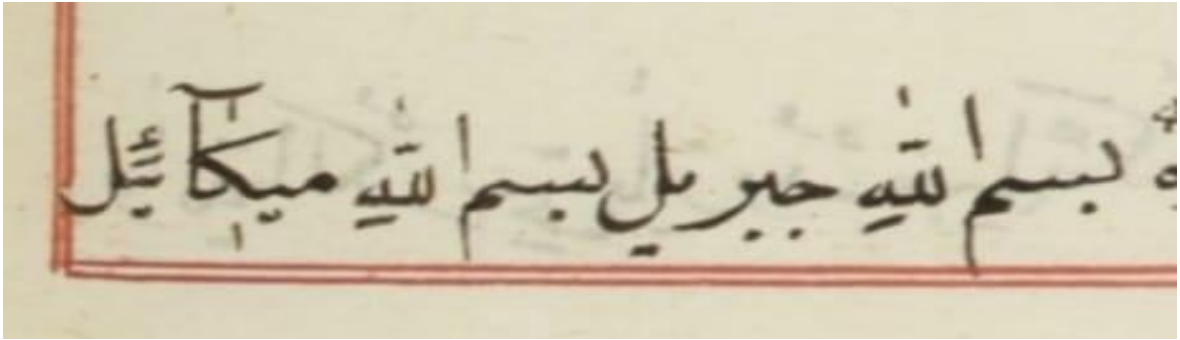
ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ya nebiyullah ismim meleyhedür ve yerlerim odalarda olub ve işim ademün başına urub süst ederim Süleyman aleyhisselam dedi ilacı nedür dev dedi yeddi gün şakayık gülü yesün ve bu tılsım bile getüre şifa bulur

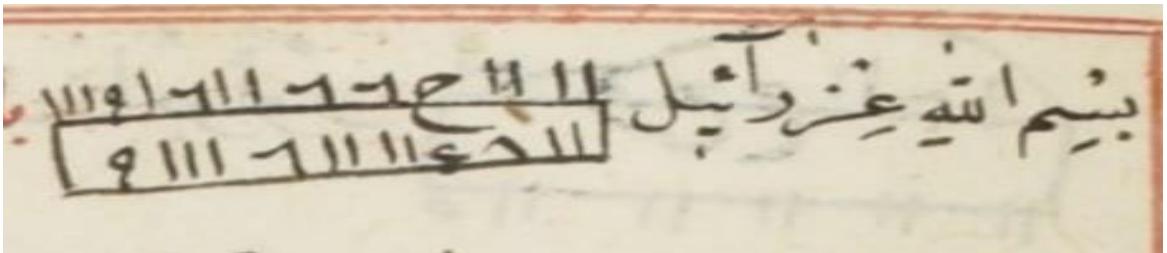
ve ayetel kürsiyi yazub bile getüre

464

bab altmış iki dev beyanındadır dev çıkub sureti ecdar suretine benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ismim meymundur ve yerlerim sokak yerlerde olub ademi dutarım bî-vaye ederim Süleyman dedi ilacı nedür dev dedi bu dua yazub bile getüre

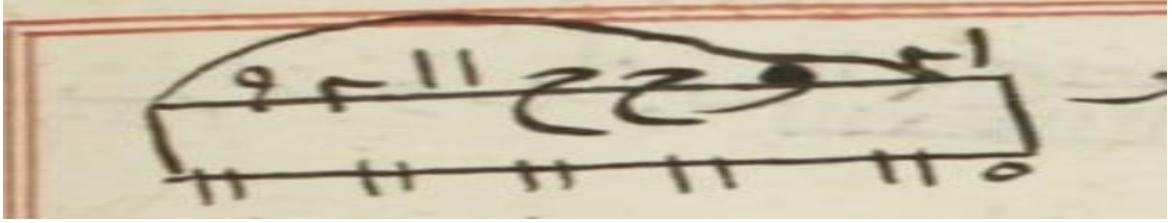
465

bab altmış üç dev beyanındadır dev çıkub sureti köpek suretine benzer Süleyman aleyhisselam dedi ey lain kangı yerde olub dev dedi adem oğlu yıkandığı yerlerde her kim ol yerde gelüb ve Allahun adı yad etmese dutub aklını alurum ta ki helake yerişür Süleyman aleyhisselam dedi pes ialcı nedür dev dedi ta'viz yazub bile

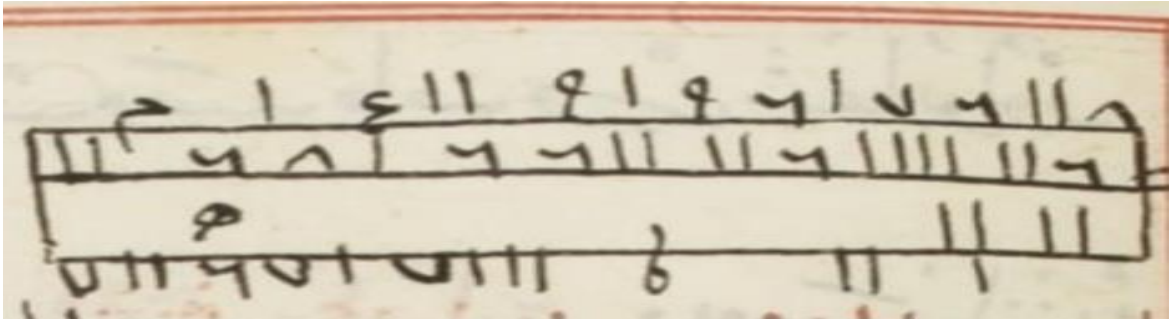
466

getüre şifa bulur

bab altmış dört dev beyanındadır dev çıkub sureti kısırak suretine benzer ve dört gözi olub Süleyman devden sorub mekânun kangı yerde olur dev dedi her yerde her kim gelüb Allahun adını zikrelemeye tutarım ve her yeri marazlı olur Süleyman dedi ilacı nedür dev dedi ta'viz yazub şifa bulur

467

bab altmış beş dev beyanındadır dev çıkub karakulak suretine benzer Süleyman aleyhisselam kendinden sorub fiilün nedür adem uşakları hamamda gördüğünde dutarım ağzı yandırırım Süleyman aleyhisselam dedi ilacı nedür dev dedi gülub ve şerbet içüb hacamat eyleye ve şeker ve zernih eyleye ve ayağına süre ve dua üzerine

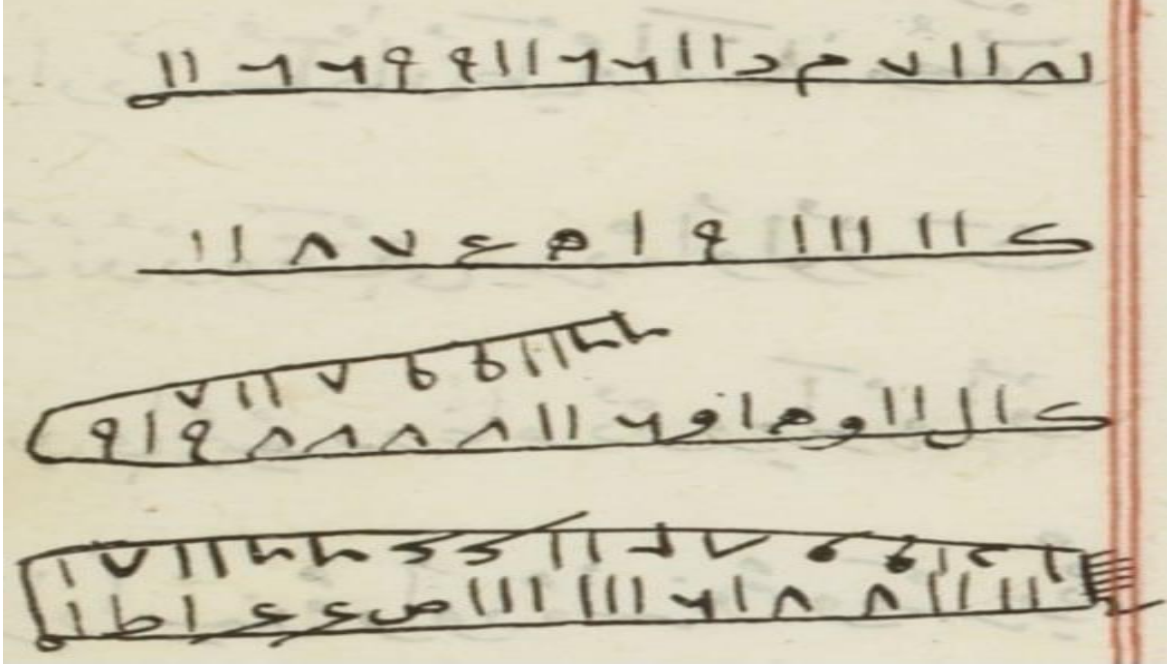
468

okuyub ve sadaka vere şifa bulur bab altmış altı dev beyanındadır dev gelüb kabih suretle Süleyman sorub işün nedür dev dedi adem oğulları dutub boğarım Süleyman dedi ey lain ilacı nedür dev dedi bu on ismi misk ve zaferanla yazub şifa bulur

tükürürüm içine yedikleri zamanında cem'i bedenleri delllek olur Süleyman Aleyhisselam dedi ilacı nedür dev dedi

472

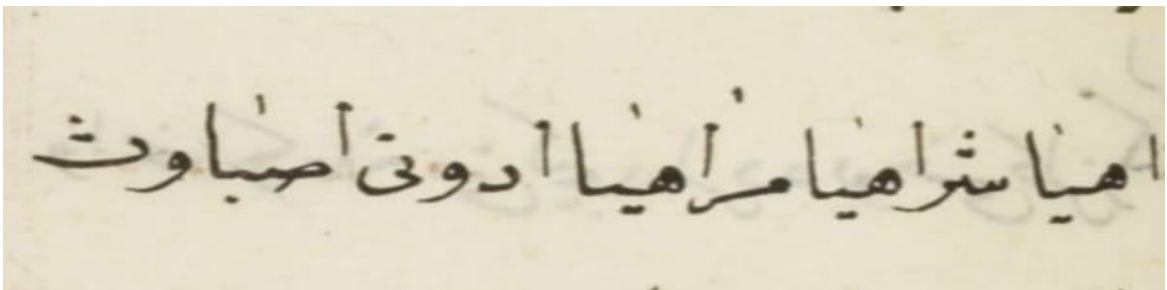
nar kabuğu ve nişadır zaferan yandurub buhurlanub ve bu ta'viz yazub bile getüre

bab yetmiş dev beyanındadır dev çıkub karı suretine benzer dişleri domuz dişine benzer Süleyman Aleyhisselam

473

devden sorub ismün nedür ve kangi mekândasın dev dedi karanlık odalarda olub ve her kim Allahun adı zikretmese urub aklını alurum Süleyman aleyhisselam dedi ilacı nedür hurmay-i hind bişürüb yedüre ve bu ta'viz yazub bile getüre

ve ayetel kürsiyyi dahi yazub bab yetmiş bir dev beyanındadır dev gelüb sureti

474

adem suretine benzer ve ayakları sığır suretine benzer Süleyman aleyhisselam devden sorub ismün nedür ve kangı mekânda olursun ve işün nedür dev dedi ya nebi ismim behakusdur ve mekânım çeşmelerde olub ve her kim bu yerlerde uğrayub ve Allahın ismini yad etmese dutub incidurum ve incinme ki ala meni gecelerde bu hissi gelmez gündüzlerde vesvese düşer nebiyullah devden sorub ilacı nedür dev dedi sure-i duhan yazub bile getüre

475

şifa bulur bab yetmiş iki dev beyanındadır sureti emed suretine benzer siyahdır ve gözleri kırmızıdır Süleyman aleyhisselam devden sorub kangı yerde olursun ve işün nedür dev dedi mağaralarda ve bağlar göçesinde olub her kim beni ademden bu yerlere uğrayub Allahın ismini yad etmese dutub incidurum ve incinme ki ala meni cemi bedeni titreye kalur Süleyman Aleyhisselam devden sorub ilacı nedür dev dedi bu ta'viz

476

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِي
يُنْكَرُ وَابْرَ بَجْمُ يَعْدِلُونِ هَذَا الْكِتَابُ مِنْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ الْفَرَشَى لَهَا سَمَى الْمَكِّيَ الْإِبْطَحَى الْإِمَامِي النَّحَاسِي صَا
حِبَا أَلْنَا جِ الْهَرَاوَهُ وَالنَّافَهُ وَالْكُورِي رَوَا لَسَفَا حَبِ قَوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِلَى مَنْ طَرَقَ الدَّارَ مِنْ الْعَمَارِ بِطَرَقٍ بِخَيْرٍ أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ لَنَا
وَلَكُمْ فِي الْحَقِّ سَهْفًا نَكُنْ مُوَلِّعًا

477

دَاعِيًا تَرْكُوا حِمْلَهُ الْقُرْآنَ وَانْطَلَفُوا الْعِبَادَ الْوُثَانَ وَالْيَ مِنْ التَّخْذَمِ اللَّهُ الْهَائِخِرِ يَرْسِلُ عَلَيْكُمْ شَاوِظَ مِنْ نَارٍ وَنَحَاسَ فَلَاتَنَّصَ
إِنْ بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَمَنْ اللَّهُ إِلَى اللَّهِ وَلَا غَالِبَ إِلَّا اللَّهُ بِسْمِ اللَّهِ وَاسْتَغْنُوا بِاللَّهِ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَاجْعَلْ صَاحِبَ كَابِي هَذَا فِي أَمَانٍ
حَبِ مَا كَا حَبِ مَا تَوَجَّهَ لَا يَقْرَبُ وَلَا يَضَارِبُ قَاعًا وَلَا قَاتِمًا وَلَا فِي أَكْلِ وَلَا فِي سَبِّ وَلَا فِي اغْتَسَالٍ وَلَا فِي جَنَابِهِ بِرَحْمَتِكَ اللَّهُ وَحُزْنَ اللَّهِ
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

482

kitab-ı peri name imdi bil ki bu kitab hikmettir Süleyman aleyhisselam zamanında perileri sorub ademleri nice korkutursunuz periler demişler ki biz otuz iki milletüz saf saf olub bazıları hemen yol başındadır bazıları hemen eski koylarda olub ve bazıları hemen sahra ve ormanlarda oturub bazıları makberlerde olub ve bazıları hemen sular ve hamamlarda

483

Olub ve bazıları hemen karanlık odalarda olub ben-i ademi urub ölmeye yetişdurub ve titreye kalurlar ve gözleri siyah olub görmeye iktidarları kalmaz Süleyman aleyhissleam sorub pes ilacı

nedür periler dedi ki şerbet içüb şifa bulur bab tali hamel bilki ol peri ki hamel talinden taalluki olub Süleymanun huzuruna gelüb Süleyman aleyhisselam

484

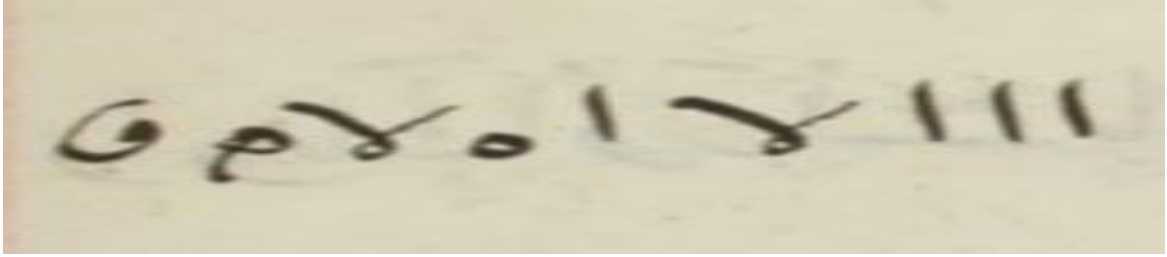
sorub kangı yerde olursun peri dedi ya nebiyullah yerim ormanlarda ve sahralarda olub her adem ki bu talinde olub isterse kişi ola isterse karı ola bu yerlerde uğrayub Allahun ismini yad etmese dutarım ve ona şum halinde sokarım ve yine daima süst ederim ve kemikleri daima ağırur kalur ve başından şikayet eder ve anun ilacı ta’viz koyun

485

kaniyla veyahut siyah murg kaniyla yazub ve anun ürek başıyla hastanın bedene süreler ve dahi bir ta’viz yazub ol kuş veyahut ol koyun koylarda defnedüb şifa bulur ve bir ta’viz dahi yazub ve suyla yıkayub ve ol ol su hasta içüb şifa bulur ve bir ta’vizden dahi yazub boynuna asub dua budur
خَلَقَ اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَا اللهُ يَا اللهُ يَا اللهُ حَنَّانَ يَا مَنَّانَ

486sevr

يا هُوَ يا هُوَ يَا مَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ve bu dahi yazub kible tarafına defin eyleye

ve dahi kulhuvallahu ehad ve ayetel kürsiyyi yazub bile getüre bab tali’ nur ol sevr tal’inden müvekkeldur ismi hayyi olub Süleyman huzuruna gelüb dedi ki cuma günü adamların ardı sura gezerim eski ve atık odalarda geldükleri takdirde urub şum halinde bırakırım

487

ve eli ve ayağı tutmaz kalur Süleyman aleyhisselam sorub ilacı nedür peri dedi ayetel kürsiyyi başında bağlarlar ve bu ta’viz kasede yazub ve su ile yıkayub içe şifa bulur

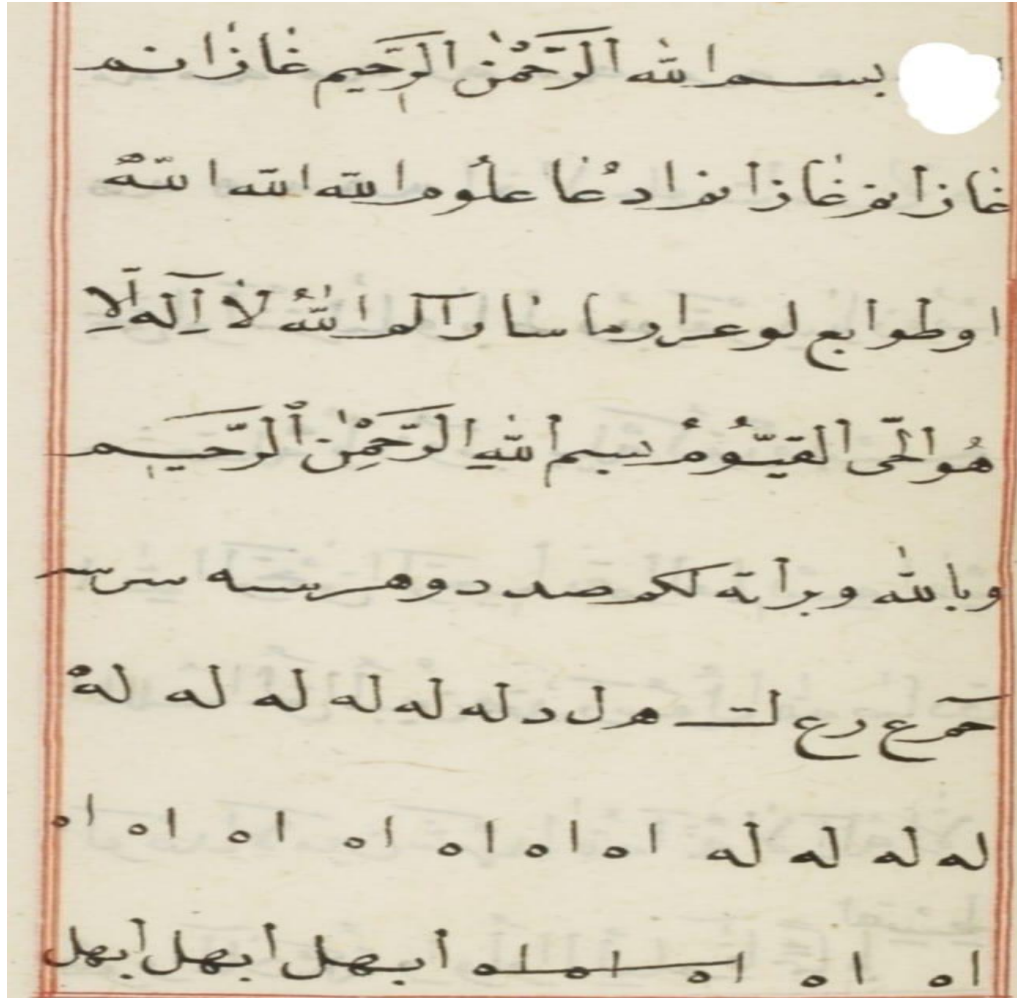
bab tali' seretan bil ki ol peri ki seretan

490

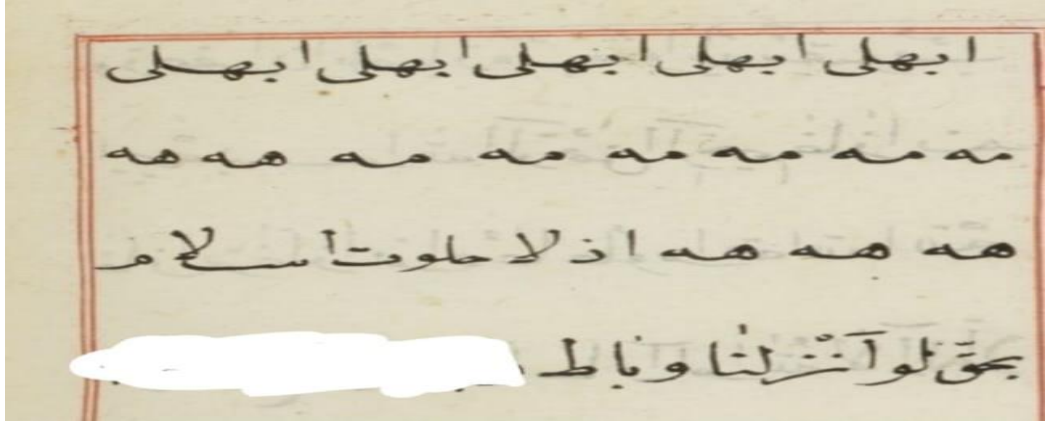
tal'inde olub ismi meymundur habisdur Süleyman aleyhisselam ondan sorub kangı mekânda olursun peri dedi virane yerlerde ve harabe odalarda gece ve gündüz bazı şey okurum ve her kim karı ve kişiden ol mekâna gelüb Allahun ismini yad etmese urum gece yatmaz kalur ve gündüz bî-vaye olur ve cemi bedeni ditrer Süleyman sorub ilacı nedür peri dedi bu tılsım misk

491

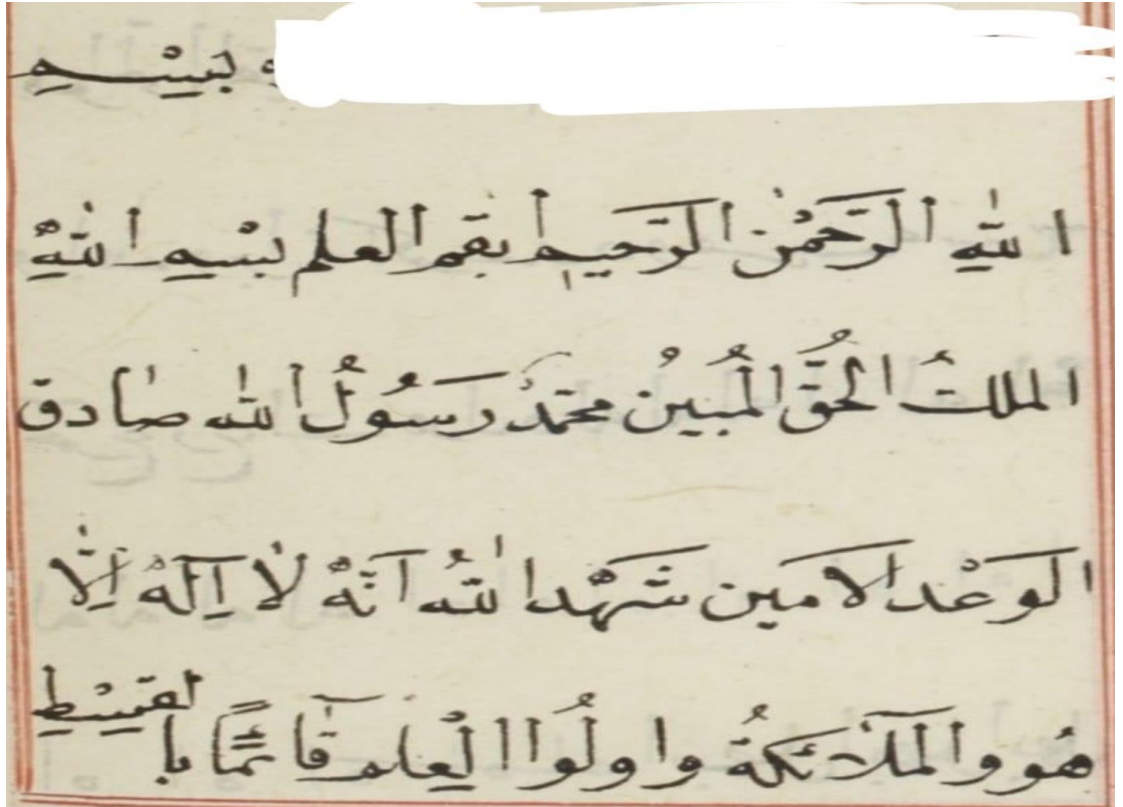
ve zaferan ile yazub suyla yıkayub içe

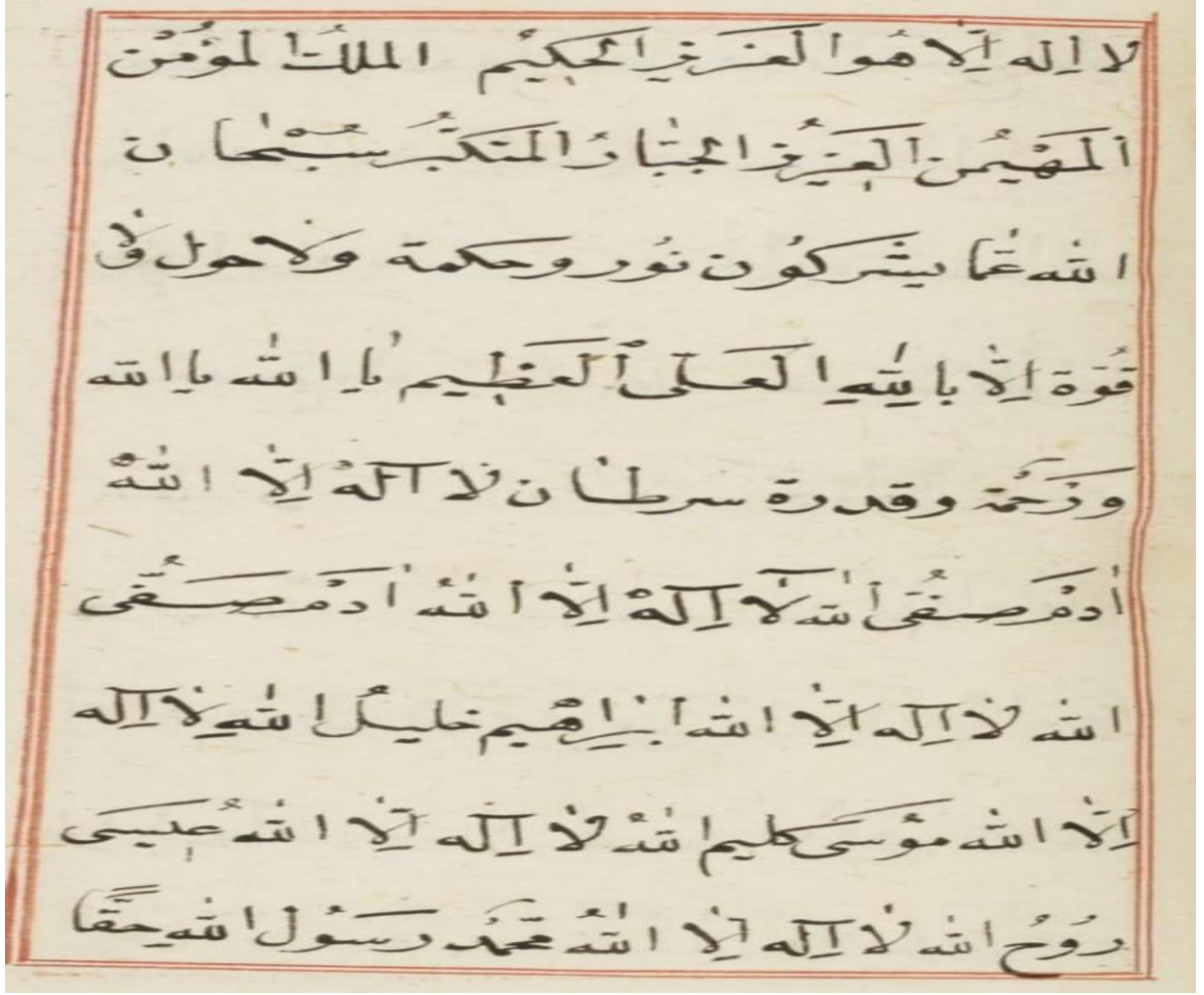

492

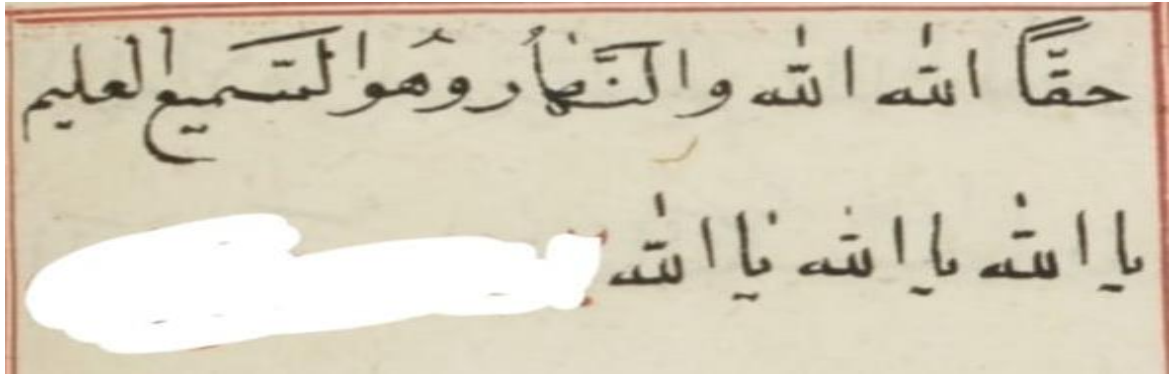

ve bu ta'viz yazub müşemmala yazub bile getüre

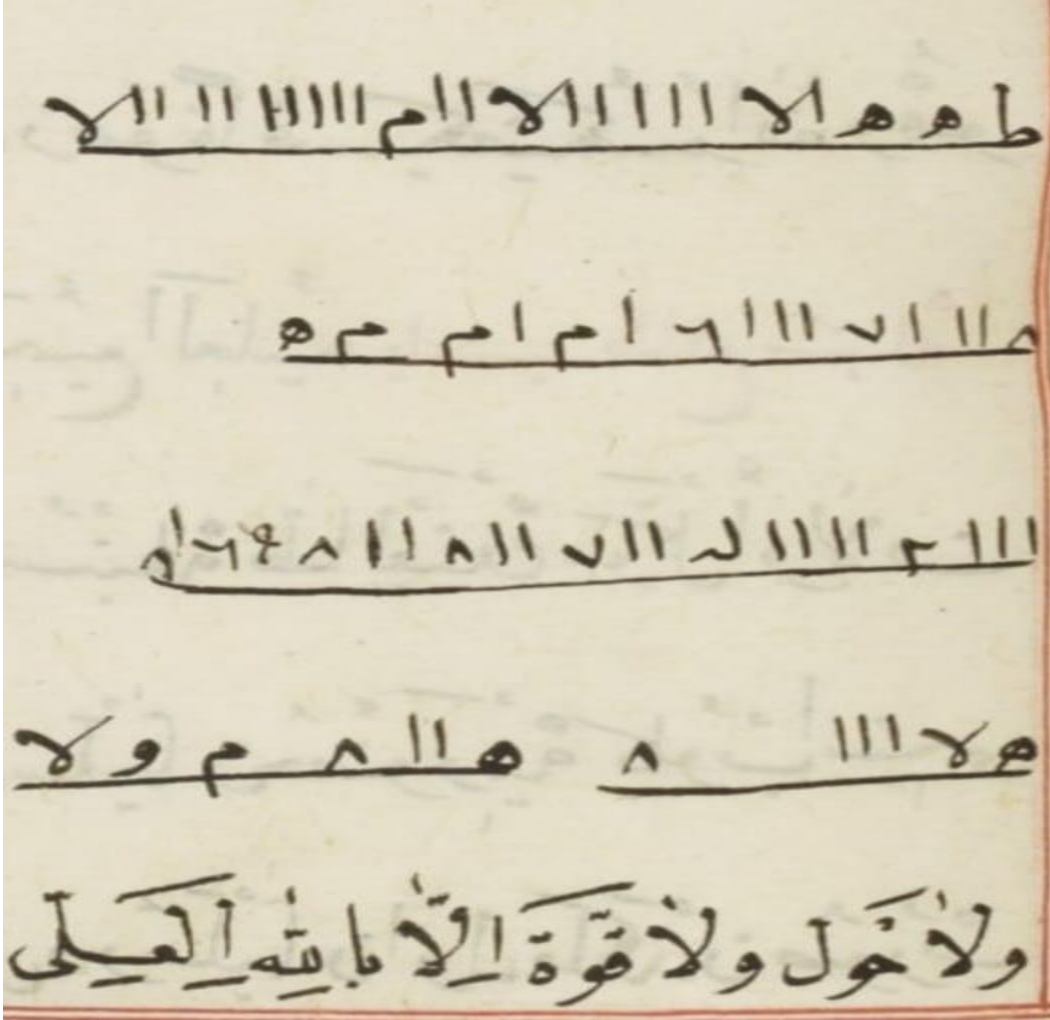
494

bab tal'i esed bil ki esed tal'inde müvekkel oluan melek ismi safsah olub Süleyman huzuruna gelüb Süleyman sordu kangi yerde olursun peri dedi yerlerim su çeşmelerinde olub her kim bu tal'inde olub ve bu yerlerde uğrayub ve Allahun ismi zikretmese urub bîhuş ederim ademler arasında oturabilmez cemi

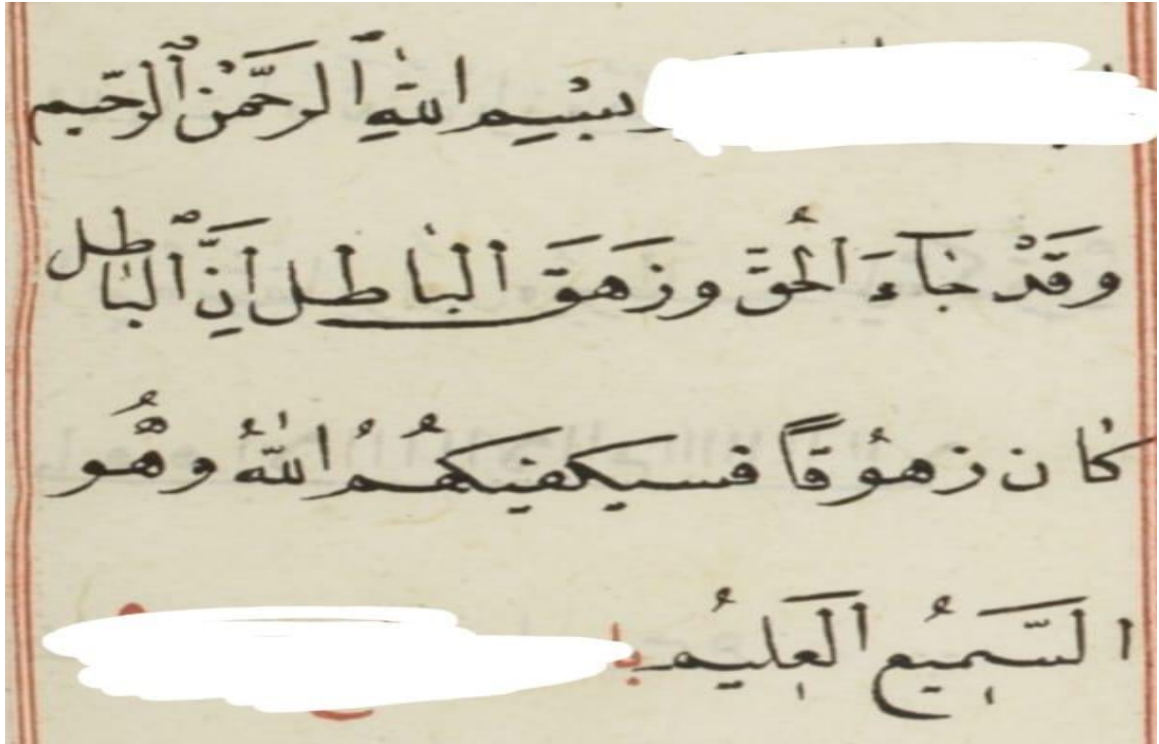
495

kemikleri münehhel olur ve başı ağurur Süleyman sorub ilacı nedür peri dedi ilacı
Allah'ın adını yazub suyla yıkayub içe şifa bulur ve bu tılsım bile getüre

496

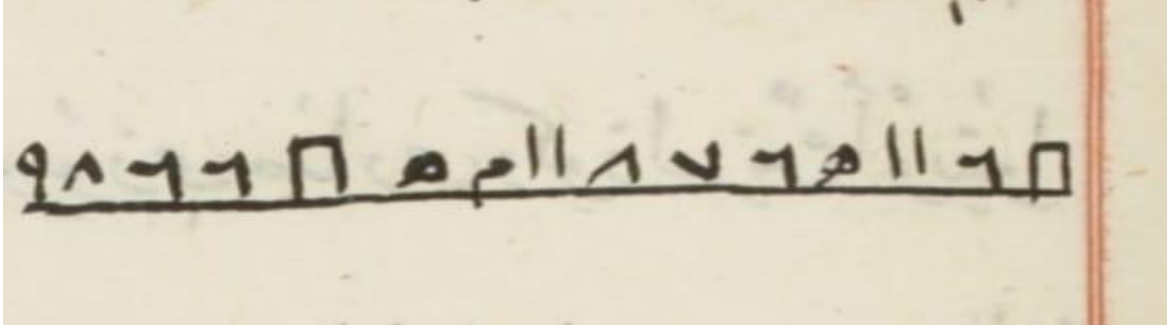
العظيم يا الله يا الله ve bu ta'viz bir kase içinde yazub suyla yıkayub içe şifa bulur

bab tal'i mizan bil ki mizan tal'inde müvekkel olan melek Süleymanun huzuruna gelüb adı erbe'dur Süleyman aleyhisselam ondan sorub kangı mekânda olursun dedi yerlerim harabelerde olub Süleyman sorub işün nedür melek dedi ademden her kim gelüb ve Allahun ismi yad etmese urub aklını alurum Süleyman sorub

499

İlacı nedür dev dedi bu tılsım yazub

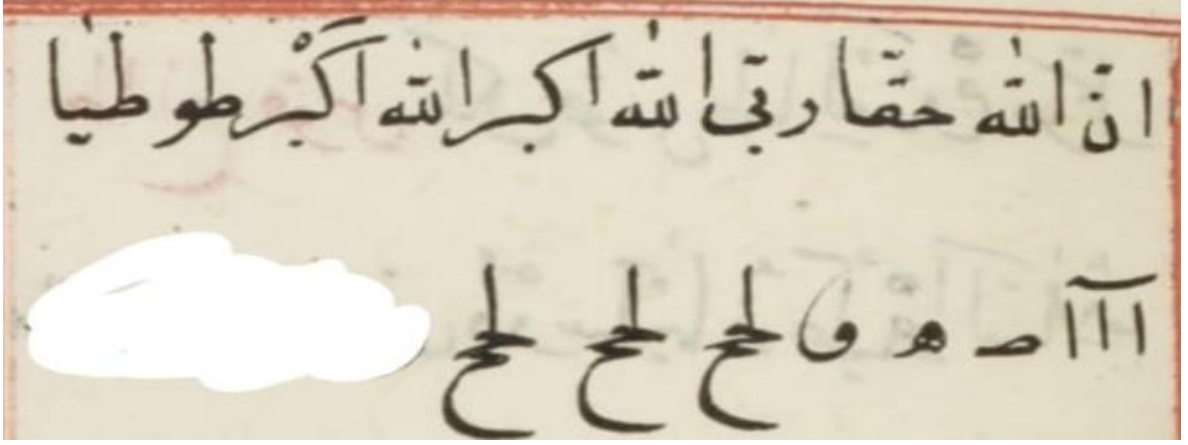

ve bu duları yazub bab tal'i akreb bil ki akreb tal'inde mevekkel olan melek Süleyman huzuruna gelüb ismi beyhudur Süleyman sorub kangı yerde olursun melek dedi yer altında ve güher yerlerde olub ve her kim gelür ve Allahın

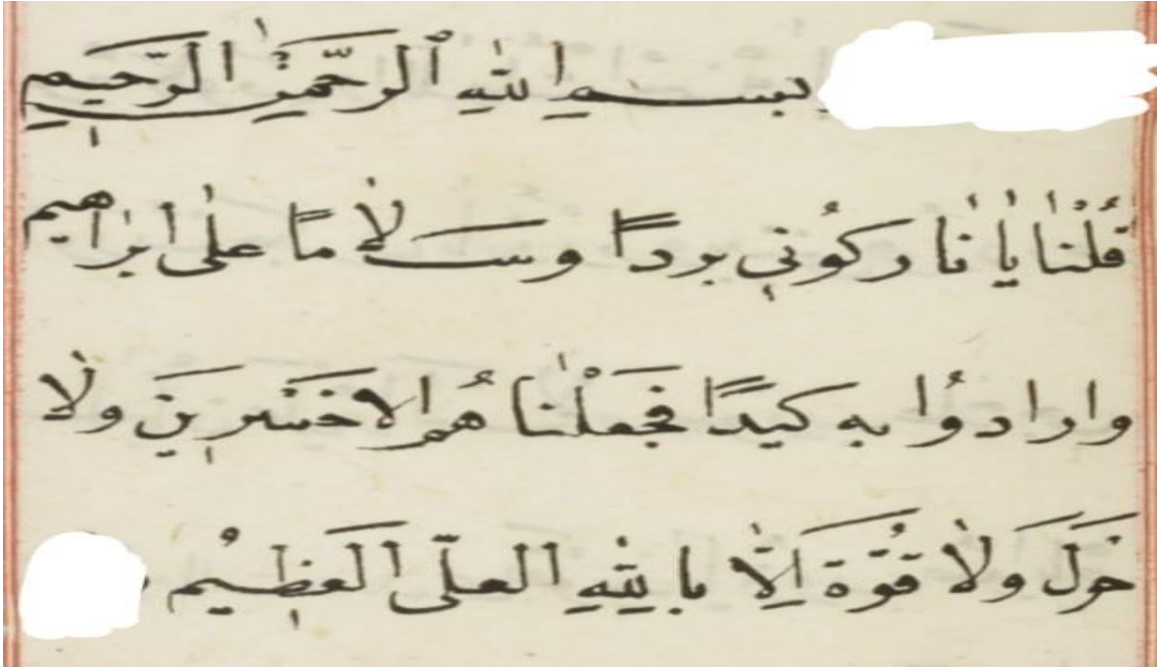
500

ismini yad etmese elleri tutmaz kalur ve kulağı işitmez ve yüzi sarı ve gözlerine de uyku girmez ve ve bu esmai Allah teali misk ve zaferan ile yazub suyla yıkayub içe بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا عَظِيمَ يَا عَظِيمَ يَا رَحْمَنَ وَنَزَلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شَفَاءُ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ve bu ta'viz yazub suyla hell ede ve başını yıkaya اه اه هو اقل

501

ve dahi koyun boğazlayub onun ürek başıyla maraz yerlere süre ve bu ta'viz yazub şifa bulur

ve bu tılsım makberlerde defnede bab

502

Tal'i kavis bil ki kavis tal'inde müvekkel melek namı bevesidur Süleyman aleyhisselam sorub kangı yerde olub melek dedi yerlerim dağlar ve ateş yakınında her kim ol yere gelüb ve Allahun ismini yad etmese urub çeker yandururum ve beynini kurudurum Süleyman aleyhisselam sorub ilacı nedür melek dedi ta'viz yazub suyla hell edüb hastanun bedeni yıkayalar şifa

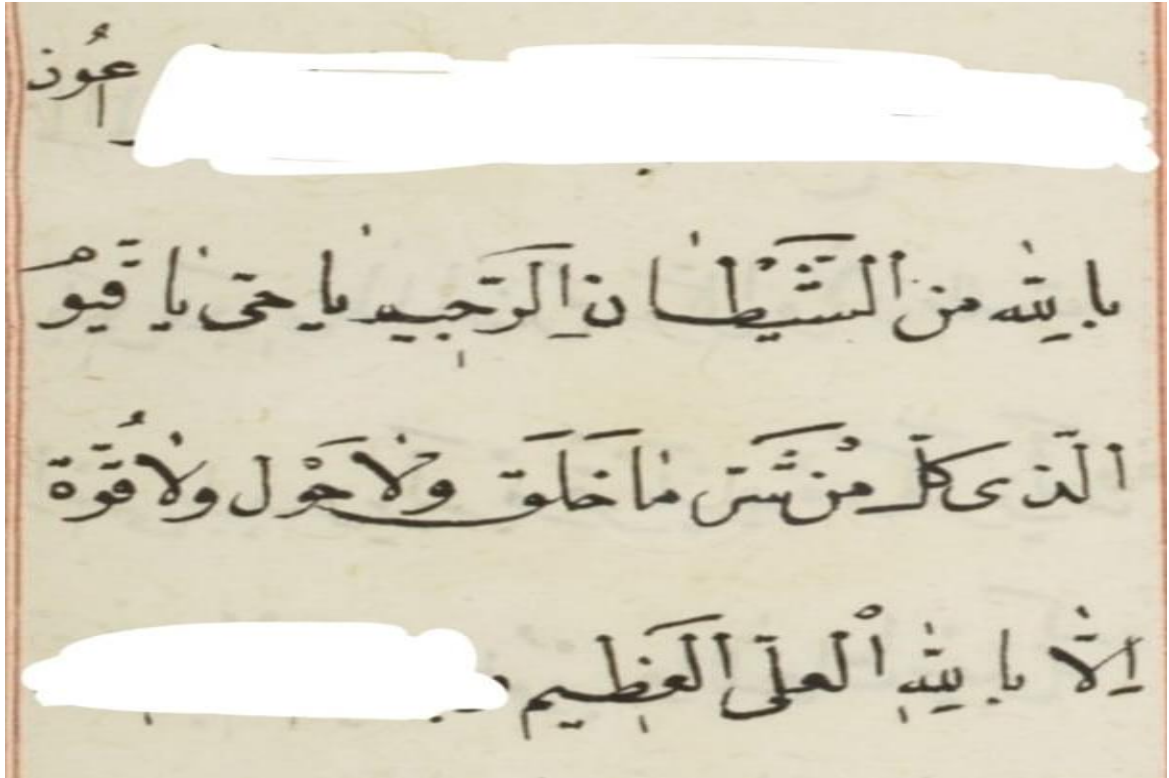
503

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْآ تَعْلُو عَلَى وَاَنَّى اِيْكُمْ bulur

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ve ayetel kürsiyi yazub enam suresinden ta ila rabbihim ya'lun bab cedi bil ki cedi tal'inde müvekkel olan melek ismi belbed ve yerlerim koylarda ve güher yerlerde ve güher yerlerde ve her kim ol yere gelüb ve Allahın ismini zikretmese urub siyaset ederim ve halkı her gördükçe korkar ta ki helake yerişür

504

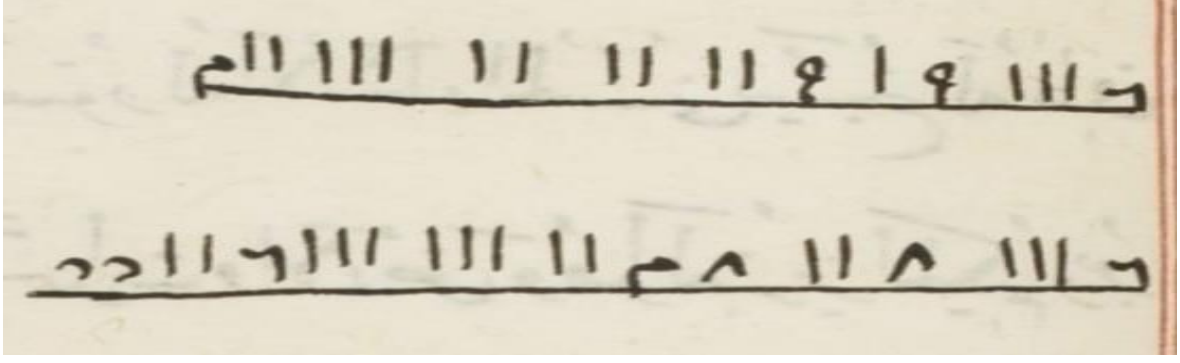
Süleyman aleyhisselam dedi ilacı nedür melek dedi dört gün misk ve zaferan ile bir kase içinde ta'viz yazub yıkıyub maraza içidürüb şifa bulur

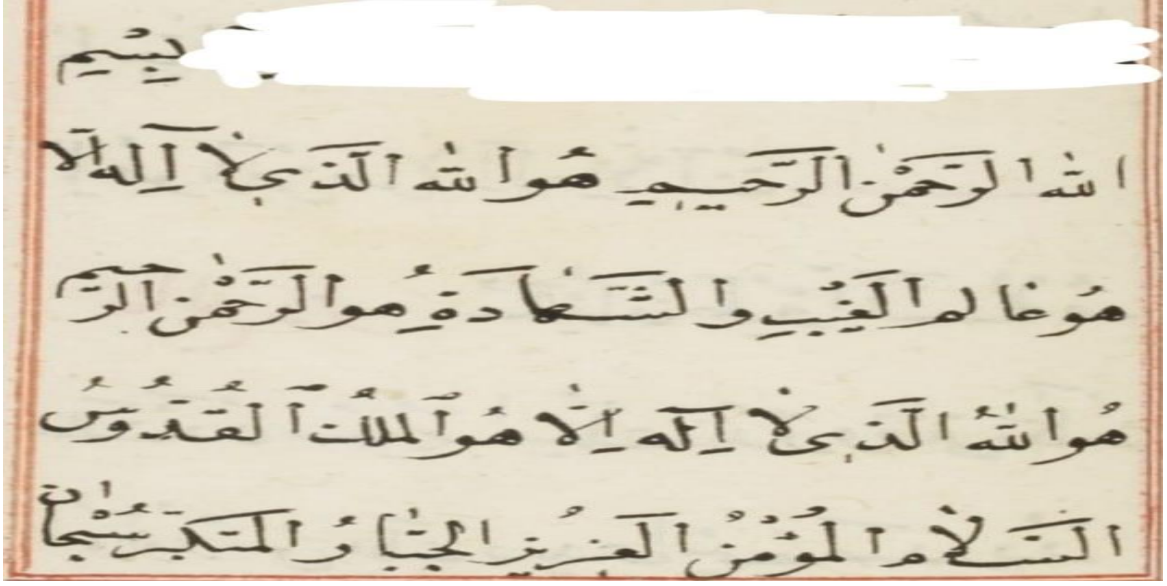
ve bu dua dahi yazub ve fatihatül kitabı yeddi kere okuyub üzerine üfüre ve bu ta'viz yazub

505

çöllerde dahi defnede

ve bu ayet yazub ve suyla hell edüb ve hastanun cemi bedenini yıkıya

506

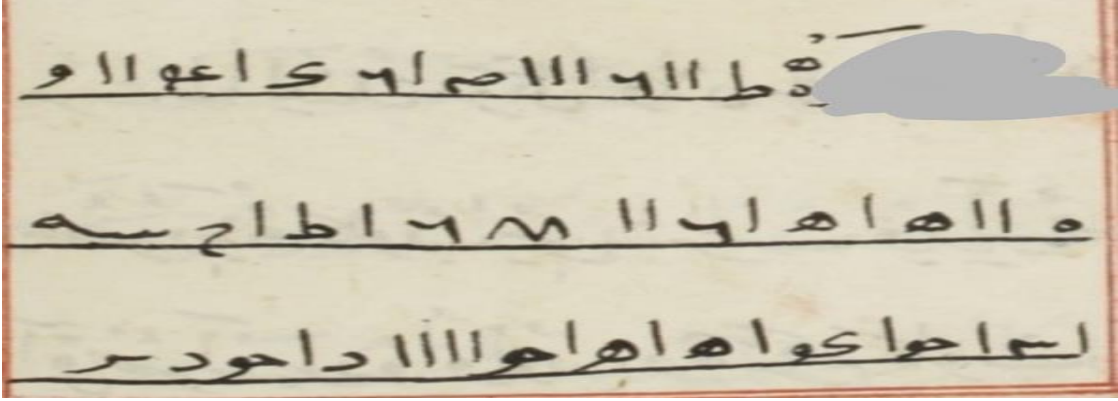
اللَّهُ عَمَّا يَشْرَكُونَ هُوَ اللَّهُ الْحَقُّ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَا اللَّهُ يَا جَبْرِيَامَنُ يَا سَتَارِيَا غَفَارُ يَا اللَّهُ يَا هُوِيَامَنُ ve bu ta'viz dahi yazub bazubend edib وهو العزيز الحليم
هو الله الذي لا اله الا هو الملك القدوس
السلام المؤمن العزيز الجبار المتكبر سبحا

507

ve makamım şecerler altındadır ve her yollarda gelüb ve Allahun ismini zikretmese
urub incidurum Süleyman sorub ilacı nedür melek dedi ta'viz yazub bazubend bağlayub ve
ve ayetel kürsiyi ve kulhuvallahu ehad ve kul euzu ahizine dek şifa bulur bab tal'i hut tal'inde
müvekkel olan melek Süleyman huzuruna gelüb ismi beşarest ve yerlerim akan sular yerde
olub ve her kim gelüb

508

ve Allahın ismini zikretmese urub iki ayağını bağlarım ve gözleri görmez kalur
Süleyman Aleyhisselam periden sorub ilacı nedür peri dedi siyah koyun siyah murg ürek
başıyla hastanın bedenine süre şifa bulur ve bu tılsım bile getüre

509

orijinal metinde bu sayfa yok yazılar tamamen silinmiş olduğundan okunamadı.

SONUÇ

İnsanlık tarihî boyunca metafizik içerikli konular; hem bireysel hem de toplumsal düzlemde sürekli olarak ilgi uyandırmış, açıklanamayan olgular karşısında anlam üretme çabalarının temelini oluşturmuştur. Bilimsel bilginin sınırlı olduğu dönemlerde insanlar, doğaüstü güçleri ve varlıkları özellikle de görünmeyen âleme ait kabul edilen cinleri yaşadıkları olağanüstü deneyimlerin veya açıklanması güç durumların nedeni olarak görmüşlerdir. Bu durum, yalnızca bireysel tecrübelerin değil aynı zamanda kolektif hafızanın da bir yansımasıdır. İnsanın metafiziğe olan ilgisi, bilinmeyen karşısında hissettiği güvensizlikle yakından ilişkilidir. Çünkü insanlar, kontrol edemedikleri ya da akılla açıklayamadıkları olayları anlamlandırmak için genellikle doğaüstü yorumlara başvurmuşlardır.

Bu bağlamda, çalışmanın temelini oluşturan “Devname” adlı yazma eser, cin inancının kültürel boyutlarını anlamak açısından önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır. Eski Anadolu Türkçesiyle kaleme alınmış olan bu eser, Türkiye Türkçesine çevrilerek cinlerle ilgili konuların detaylı biçimde incelendiği bir çalışma haline getirilmiştir. Her ne kadar eserin yazarı kesin olarak bilinmese de metnin giriş kısmında rivayet eden kişi olarak Hazreti Peygamber’in amca çocuğu ve hadis ilmindeki yetkinliğiyle tanınan Abdullah bin Abbas’ın adı geçmektedir. Metin incelendiğinde, cinlerin hangi mekânlarda bulundukları, hangi şekillerde tasvir edildikleri, insanlara musallat ettikleri hastalıklar ve bu hastalıkların tedavi yöntemleri gibi konuların ayrıntılı biçimde ele alındığı görülmektedir. Bu durum eserin, dinî bir metnin ötesinde geleneksel tıp anlayışını da yansıtan önemli bir kaynak niteliği taşıdığını göstermektedir.

Metin; cinlerin tekinsizlik kavramı bağlamında incelenmiş bunun yanında isimleri, şekilleri, bulunduğu mekânlar, sebep olduğu hastalıklar, hastalıklarda kullanılan bitki ve hayvanlar başlıklar halinde sunulmuştur. İnceleme sonucunda, metinde 83 cin isminin geçtiği ve 71’inin belirli fiziki özelliklerinin verildiği tespit edilmiştir. Cinlerin fiziki özellikleri tek bir biçimde değildir. Örneğin, başı deve suretinde olan bir cinin kolları ve ayakları farklı varlıklara benzeyebilir. Bu durum, cinlerin görünüşlerinin oldukça çeşitli ve karmaşık olabileceğini göstermektedir. Cinlerin bu değişken ve farklı görünüşleri, onların doğaüstü varlıklar olarak algılanmalarını pekiştirir. Cinlerin farklı varlıkların özelliklerini taşıması, onların gizemli ve korkutucu olarak kabul edilmesine neden olabilir. Bu tür betimlemeler, cinlerin doğaüstü güçlere sahip oldukları inancını desteklemektedir.

Bulundukları mekânların 77'si tam bir konum verirken 6'sında mekân ismi geçmemektedir. Aynı mekânda birden fazla cinin varlığı tespit edilmiştir. Bu tespitler şu şekildedir: Harabe ve virane yerlerde 6, derya ve denizlerde 5, dağlarda ve çeşmelerde 4, odalarda ve ateşin yakıldığı yerlerde 3, çöllerde 3, hazine yerlerinde 2, hacamat yapılan yerlerde 2, sulara 2, kayık ve gemilerde 2, koylarda 2 cin varlığının bulunduğu belirtilmiştir. Bu bilgiler, cinlerin farklı mekânlarda yoğunlaştığını ve belirli yerlerde daha fazla sayıda bulunduklarını göstermektedir. Metinde verilen bilgilere göre cinlerin en çok görüldüğü yerler arasında harabe ve viraneler öne çıkmaktadır. Bu tür yerler, genellikle terk edilmiş, bakımsız ve insan faaliyetinin az olduğu alanlardır. Cinlerin bu mekânları mesken edindiği düşüncesi, bu yerlerin ürkütücü ve gizemli atmosferiyle ilişkili olmasındandır.

Denizler ve deryalar, cinlerin sıkça bulunduğu yerler olarak belirtilmiştir. Denizlerin uçsuz bucaksız olması onların bilinmezlik yönünü ortaya çıkarır. Cinler de bilinmezlik ile ilişkilendirildiği için bu yerlerde varlığına inanılması yaygınlaştırılmış olabilir. Dağlar yüksekliği, ulaşılmazlığı ile cinlerin mekânı olarak görülmüştür.

Çeşmeler, insanların su ihtiyaçlarını karşıladığı yerdir. İnsanlar su ihtiyaçlarını karşılarken sosyal etkileşimde de bulunmaktadır. Cinlerin çeşmelerde bulunması suyun her iki anlamda da hayat kaynağı olması ile ilgilidir. Evler, odalar insanların özel yaşam alanıdır. Cinlerin odalarda bulunması buraların mahremiyetle olan ilişkisine bağlanabilir.

Ateş, eski çağlardan beri her kültürde önemli bir yere sahip olmuştur. Etrafında toplanıp ayinler yapılması, insanları cezalandırmak için onlardan alınması, ateşin üzerinde yürüdüğü zaman arınılacağına inanılması, ateşin önemini vurgulamaktadır. Cinlerin de ateşin olduğu yerlerde bulunması buraların ruhani atmosfere sahip olmasıyla ilişkilidir. Çöller ise genişliği, ıssızlığı ile cinlerin yaşam alanı olarak görülmüştür.

Hazine yerleri, insanların değerli eşyalarını sakladığı ve koruduğu yerlerdir. Cinlerin hazinelerin bulunduğu yerlerde olması, bu eşyaların değerini koruma veya insanları bu değerli eşyalardan uzak tutma amacıyla ilişkilidir. Hacamat yapılan yerler ise geleneksel tıbbi uygulamaların yapıldığı mekânlardır. Cinlerin bu mekânlarda bulunması, insanların özel alanının enerjisine bağlanabilir.

Sular, kayık, gemiler, koylar insan ilişkilerin yoğun olduğu alanlardır. İyi cinlerin varlığı gibi kötü cinlerin de olacağı ayette belirtilmişti. Kötü cin taifesinin insanların yoğun olduğu yerlerde bulunması onlara ulaşma imkanını artırabilir.

Sonuç olarak, cinlerin varlığına inanılan mekânlar, genellikle gizemli, ürkütücü, doğal güzelliklere sahip veya insan faaliyetinin yoğun olduğu yerlerdir. Bu mekânlar, insanların bilinmeyene olan merakını ve metafizik güçlere olan inançlarını yansıtmaktadır.

İncelemeye göre, cinlerin musallat ettiği düşünülen hastalıklar genellikle üç ana başlık altında toplanmaktadır:

- **Bedensel Hastalıklar:** Bu kategoride 35 farklı hastalık bulunmaktadır.

Cinlerin bedene doğrudan etki ederek çeşitli rahatsızlıklara yol açtığı düşünülmektedir.

- **Ruhsal Hastalıklar:** Bu kategoride 19 farklı hastalık yer almaktadır.

Cinlerin insanın ruh halini ve duygusal dengesini bozarak çeşitli psikolojik sorunlara neden olduğuna inanılmaktadır.

- **Zihinsel Hastalıklar:** Bu kategoride 16 farklı hastalık bulunmaktadır.

İnsanın zihnine etki ederek, bilinç kaybına, anlayışının yitirmesine sebep olduğu düşünülmektedir.

Bazı hastalıklar ise birden fazla kategoride etki gösterebilmektedir. Örneğin, bazı hastalıklar hem bedensel hem de zihinsel etkiler gösterirken, bazıları hem ruhsal hem de zihinsel sorunlara yol açabilmektedir. Bu durum, cinlerin insan sağlığı üzerindeki etkilerinin karmaşıklığını ve çeşitli boyutlarını gözler önüne sermektedir. Hastalıkların sınıflandırılması ve tedavi yöntemlerinin çeşitliliği, cinlerin insan sağlığı üzerindeki etkilerine dair farklı bakış açılarını ortaya koymaktadır.

İncelemede, cinlerin neden olduğu düşünülen hastalıkların tedavi yöntemlerine de odaklanılmıştır. Cinlerin insanlara şifa bulması için önerdiği bitkisel ve hayvansal ilaçlar; tutsüleme, yeme, içme ve burna akıtma gibi farklı yöntemlerle kullanılmaktadır. Bu yöntemlerle alternatif tıp uygulamalarının sağıltıcı gücüne dikkat çekmektedir.

Dua, ayet, sure ve tılsımlar ise okuma, yazma, suda yıkama, üzerinde taşıma ve bedene sürme gibi ritüellerle şifa arayan kişiler tarafından kullanılmaktadır. Ayetlerden Ayet’el-kürsi’nin 33, Amenarrasulü’nün 4, muavezeteyn sürelerinin 3 yerde geçtiği tespit edilmiştir. Metinde 10 farklı tılsım, 19 dua, 24 ta’viz geçmektedir. Dualar ve ayetler inançlarla bağlantılıdır ve kişinin manevi dünyasına hitap etmektedir.

İnsanlar, modern tıptan fayda göremediği durumlarda doğal yöntemlere yönelmekte ve halk hekimliği denilen uygulamaları denemektedir. Bu yöneliş onların iyileştirici gücüne

olan inancını yansıtmaktadır. Bu uygulamaların yanında sure, ayet, dua, tılsımın da insan sağlığı üzerindeki etkisine de inanılmaktadır. Bu bilgiler, cinlerin neden olduğu düşünölen hastalıklar ve tedavi yöntemleri hakkında önemli bilgiler sunar. Ancak, bu bilgilerin bilimsel olarak kanıtlanmadığını ve kültürel inançlara dayandığını unutmamak gerekir.

Metnin 482. sayfasında, "Kitab-ı Periname" başlığı altında cinlerin otuz iki millet olduğundan, farklı bir cin, peri türünden bahsedilmektedir. Bu bölümde, perilerin astroloji burçlarından Koç'tan başlayarak Balık burcuna kadar sırayla o aylarda doğdukları ve tekin olmayan yerlere gelen kişilerin, Allah'ın adını anmadıkları takdirde musibetlerle karşılaşabileceği anlatılmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'de; cinlerin iyi ve kötü niteliklere göre olarak ayrıldığı belirtilmektedir. Metinde yer alan cin topluluğu ise insanlara zarar veren ve korku uyandıran bir yapıda tasvir edilmiştir. Ayetler, cinlerin nefis taşıdıklarına ve seçim yapabilen varlıklar olduğuna işaret etmektedir. Bu durum kötü cinlerin zarar verme potansiyelini ortaya çıkarır. İnsanlara karşı sergileyeceği davranışların da çeşitliliğini beraberinde getirir.

Hazreti Süleyman ile cinler arasında geçen diyaloglar aracılığıyla, tekin olmayan mekânların belirlenmesi sağlanmış ve bu mekânlarda nasıl davranılması gerektiğine, şifa bulmak amacıyla duanın ve tılsımın önemine vurgu yapılmıştır. Elde edilen bulgular, halk arasında yaygın olan inanışlarla örtüşmekte ve bu tür inanışların kökenlerinin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Ancak, araştırmanın yalnızca tek bir metin üzerinden gerçekleştirilmiş olması, sonuçların genellenebilirliğini sınırlamaktadır. Bu nedenle, gelecekteki araştırmalarda daha geniş ve çeşitli örneklemeler üzerinde benzer çalışmaların yapılması önerilmektedir.

SÖZLÜK

A

Adavet: Düşmanlık

Atş: Susuzluk, susama

Akakir: İlaç yerine kullanılan kökler.

Anason: Maydanozgillerden otsu bir bitki.

A'râk: Üzüm vesaireden çekilip elde edilen ispirto, rakı.

Azimet: Çıkma, gitme. Daha faziletli olanı tercih etme.

B

Babunç: Papatya

Baliğ: Buluğa ermiş.

Bey'u sıra: Alışveriş

Beyaban: Çöl

Büzgale: Keçi yavrusu, oğlak.

Bî-hûş: 1. Şaşkın, bihoş, sersem. 2. Deli.

Bî-zâr: Bıkmış usanmış, rahatsız, küskün.

Bî-vaye: Mahrum, nasipsiz.

Buhurdan : Tütsü kabı.

Büz: Keçi

C

Cevza : İkizler burcu

Ç

Çerağ: mum, kandil.

Çulha: El tezgahında bez dokuyan kimse

D

Dâd: Adalet, fîgan, feryat, sızlanma.

Delk: Ovma, ovuşturma.

Delv: Kova burcu

Dürüg: Yalan

E

Esed : Aslan

F

Fehm: Anlayış

Ferc: Dişi üreme organı.

Fevâid: Faydalar

G

Gâv: Öküz, sığır.

Gurab: Karga

H

Habn: Karnın şişmesi

Hall: Çözülme

Hamel: Koç burcu

Hanzal: Zakkum ağacı.

Havsala: Zihin, anlayış.

Haye-i bum: Baykuş yumurtası

Hırz: Nazar duası.

Huk: Domuz

Hünnap: 1. İki çenekliler sınıfının cehrigiller familyasından, sarı çiçekli, dikenli yaprakları uzun ve mızrak biçiminde, boyu 8–10 metreyi bulan, ufak ağaç veya çalı şeklindeki bitki, çiğde. 2. Bu ağacın zeytin büyüklüğünde, önce yeşil, sonra kırmızı olan,

çekirdekli, tatlı ve etli, şeker ve tanen bakımından zengin, yumuşatıcı, balgam ve idrar söktürücü, hafif müshil hassası taşıyan, yaş ve kuru olarak yenebilen meyvesi, çiğde.

Hükemâ: Hakîmler, filozoflar, ilim adamları.

İ

İbtidâ: Başlangıç, ilk önce.

İctinab: Kaçınmak

İhtiraz: Dikkatli olmak

İhzar: Huzura getirme.

İtlak: Bağlama

K

Kabih: Çirkin yüz.

Kend: Şeker kamışının donmuş suyu

Kerkes: Akbaba

Keş: Yağsız peynir.

Küncüd: Susam.

L

Lahık: Eklenen ilave dilen, yetişen, vasil olan.

Lüban: Kendir.

M

Mâ-beyn: 1. Aradaki şey. 2. Kadınlar dairesi harem ile erkekler dairesi selamlık arasındaki oda. 3. Padişah yakınlarının bulunduğu daire, padişah sarayı.

Meyyit: Ölü

Misk: Asya dağlarında yaşayan bir ceylan cinsinin erkeğinde karın derisi altında bulunan kese şeklindeki bir bezden elde edilen güzel kokulu siyahmadde.

Mizan Tal'inden: Terazî burcu

Muâlecat: İlaçla tedaviler.

Murg: Kuş.

Müşevveş: Karşılıklı, düzensiz, karmakarışık.

N

Nüşa: Muska

Nüşre: Sihir, efsun.

P

Peleng: Kaplan

Pes: Alçak, aşağı

S

Sakmunya: Müshil olarak kullanılan bir bitki.

Sarı Sabır: Aloe cinsini oluşturan anavatanı Afrika olan bitki türlerinin ortak adı.

Sedab-ab: Sedef otu suyu

Seretani : Yengeç burcu

Sevr : Boğa burcu

Sokotra: Yemen sahiliyle Afrika sahili arasında büyüyecek bir ada olup sarı sabrın nefasetiyle meşhurdur.

Ser-gerdân: 1. Başı dönen, şaşkın, sersem. 2. Perişan.

Siyaset etmek: Cezalandırmak

Sünbüle : Başak burcu

Süst: Gevşek

Süsen: Nisan- haziran aylarında çeşitli renklerde iri ve güzel kokulu çiçekler açan uzun ömürlü otsu bitki.

Ş

Şak: Sıkıntı ve zahmet veren eziyetli.

Şakayık: Dügün çiçekliğiler familyasından çeşitli renkte güzel çiçekler açan her çeşit toprak ve şartta yetişen süs bitkisi olarak yetiştirilen otsu veya odunsu bitki.

Şir: Aslan

Şu‘ā‘: Işın

Şum: Uğursuzluk.

T

Ta’am: Yemek

Taalluk: İlgili olma, ait olma, münasebet, alakalı olma,

Ta’lin: Aşıkare etme, meydana çıkarma.

Ta’viz: Muska

U

Ud: Öd ağacı

Ü

Üzerlik: Acı tohumları susam benzeyen, çiçekli, çok dallı, halk arasında tütüsü olarak kullanılan sıcak bölge bitkisi.

Y

Yave: Saçma sapan söz.

Z

Zail: Yok olma

Zahir: Meydanda olan, görünen, açık ve belli olan.

Zahm: Yara

Zebun: Zayıf, güçsüz.

Zengibar: Doğu Afrika’da Tanzanya açıklarında adalardan oluşan bölge.

Zerevand: İlaç yapımında kullanılan bir bitki, lohusa otu, kara asma, karakulak otu.

Zir: Alt

Zire: Kimyon

Zişt: irkin

KAYNAKÇA

- Akınıcı, A. C. (2014). *Cinler âlemi*. Ailem Yayınevi.
- Alptekin, A.B.(2012). *Efsane ve motifler üzerine*. Akçağ Yayınları.

- Anadol, C. (2006). *Tarihten günümüze kadar Doğu ve Batı kültürlerinde halk inanışları büyü (sihir, tılsım, cin çarpması)*. Bilge Karınca.
- Artun, E. (2005). *Türk halk bilimi*, Kitabevi Yayınları.
- Artun, E. (2006). *Anonim Türk halk edebiyatı*, Nesri Kitabevi Yayınları.
- Ari, Y. (2021). *Adıyaman yöresi halk inanışları: sihir, büyü ve cin inanışları örneği*,
- İ. Niyazi Akyüz & İ. Çopçioğlu (Eds.), *Halk inanışları ve uygulamaları* (s. 569-591). Nobel.
- Asımgil, S. (1999). *Büyü-sihir-fal-yıldızname-kehanet-nazar: insanlık tarihinin gizemli dünyası*, İpek Yayın Dağıtım.
- Aslan, E. (2018). *Türk halk edebiyatı*, Pegem Akademi.
- Aslan, F. (2012). Halk bilimsel bir terim olarak efsane üzerine bazı dikkatler, *Journal of International Social Research*, 5(23).
- Ateş, A. O. (2003). *Kur'an ve hadislere göre cinler ve büyü*, Beyan Yayınları.
- Ateş, S. (2016). *İnsan ve insanüstü: ruh, melek, cin, insan*, Yeni Ufuklar Neşriyat.
- Aydın, H. (2002). Kur'an açısından şeytanın etkisi bağlamında vesvese ve şüphe, *İslami Araştırmalar*, 15(4).
- Aydın, H. (2017). Dinî kaynaklar ve kültür bağlamında cinleri anlamak, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, 21(3), 1623-1670.
- Aydın, Ş. (2021). Kur'an ayetleri bağlamında "cin" algısı hususunda farklı yaklaşımlar. *İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 289-320.
- Bakkal, A. (2021). Kur'an'da Hz. Dâvûd ve Hz. Süleyman'a atfedilen olayların mucizeliği problemi. *FSM İlmi Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, (18), 417-450.
- Beyaz, D. (2018). *Türk halk kültüründe cinler* [Yüksek lisans tezi], Kocaeli Üniversitesi.
- Bozkurt, N. (2007). "Peri" Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, 34,(s. 232-233). Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul.
- Buhârî. (1987). *Sahîh-i Buhârî*. (Mehmed. Sofuoğlu, Çev.) Ötüken Yayınları.
- Çağlayan, H. (2017). Ruhlarla ve cinlerle iletişim. Recep Ardoğan (Eds.), *Buhrandan burhana günümüz kelam problemleri* (s. 320-334).
- Çağrı, M. (2013). "Vesvese". Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 43,(s.70-72). Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul.
- Coşkun, A. (1993). *İslâm'a göre sihir cin çarpması*. Enes Kitabevi.
- Çelebi, İ. (2009). "Sihir". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi 37,(s.170-172), Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul.

- Çelebi, İ. (2012). "Tılsım". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi 41,(s.91-94), Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul.
- Çobanoğlu, E., & Baskak, B. (2014). Şizofreniyle ilişkili kültürel etmenler. *Kriz Dergisi*, 22(1), 1-12.
- Demirci, K. (1997). "Harut Marut". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, 16,(s. 262-264). Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul.
- Dilek, İ. (2007). Sibiryâ Türklerinde ateşle ilgili inançlar, törenler ve bazı efsaneler. *Bilig*, 43, 33-54.
- Duran, M. E. (2018). Din-korku ilişkisinin psikolojik olarak incelenmesi. *Journal of Institute of Economic Development and Social Researches*, 4(8), 84-87.
- Duvarcı, A. (2005). Türklerde tabiat üstü varlıklar ve bunlarla ilgili kabuller, inanmalar, uygulamalar. *bilig*, (32), 125-144.
- Düzgün, Ş. (2012). Dinsel ve mitolojik yönleriyle cin ve şeytan algımız. *Kader Kelam Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 11-30.
- Eliaçık, M. (2021). Şeyhülislam Kemalpaşazâde'nin cinler hakkında manzum fetvâsı ve ahlât-ı erbaa açısından tahlili. *Erdem*, (80), 29-42.
- Ergun, S. N. (1938). *Halk edebiyatı antolojisi*. Devlet Basımevi.
- Aslan, F. (2012). Halk bilimsel bir terim olarak" efsane" üzerine bazı dikkatler. *Journal Of International Social Research*, 5(23).
- Evrin, M. S. (1973). *Çağımızın Kur'an Bilgisi*. Ayyıldız Matbaası.
- Gazâlî, İ. (1999). *El-afâk, murada giden yol, dualar, tılsımlar, büyüler ve çözümleri* (H. Mustafa Varlı, Çev.), Esmâ Yayınları.
- Gençöz, Tülin (1998). Korku: sebepleri, sonuçları ve baş etme yolları. *Kriz Dergisi*, 6 (2): 9-16.
- Gözelce, D.K. (2022). Türkiye sahası efsane ve memoratlarında cin tasavvuru. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (30), 719-757.
- Hoştaş, G. (2022). İslamiyet öncesi Türklerde büyü algısı. *Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 111-131.
- Hulûsi, A. (1985). *Din-bilim ışığında ruh insan cin*. Yüksel Matbaa.
- İnan, A. (1962). *Hurafeler ve menşei*. Nur Matbaası.
- İslam, H. H. (2023). Kur'an bağlamında cin gayb ilişkisi ve cinlerin gaybı bilmelerinin imkânı. *Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 7(1), 92-115.

- Kaçar, A. (2019). Eski Mezopotamya kültüründe tılsım inanışı ve bazı tılsımlı objeler. *Archivum Anatolicum-Anadolu Arşivleri*, 13(1), 69-81.
- Kartopu, S., & Ünalın, A. (2019). Üniversite öğrencilerinin, sihir, büyü ve tabiatüstü güçlerle ilgili tutumlarının incelenmesi. *Bilimname*, 2019(40), 195-228.
- Kartopu, S., & Ünalın, A. (2019). Büyü ve tabiatüstü güçlere başvurma nedenleri üzerine bir saha araştırması. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)*, 19(2), 379-399.
- Kılavuz, A.S. (1993). "Cin". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi 8 (s.8-10), Türkiye Diyanet Vakfı. İstanbul.
- Kolot, B. (2021). Halk anlatılarından örneklerle" cin çarpması" vakaları. *Journal of Academic Social Science Studies*, 14(86).
- Şahin, M.S. (1993). "Cin". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi 8 (s.5-8), Türkiye Diyanet Vakfı. İstanbul.
- Malinowski, B. (2000). *Büyü, bilim ve din*. (S. Özkal, Çev.). Kabalcı Yayınları.
- Mevdudi, E. A. (2005). *Tefhimu'l Kur'an: Kur'an'ın anlamı ve tefsiri*. (Tercüme Kurulu, Çev.). c.5, İnsan Yayınları, 521-522.
- Merdin, S. (2019). *Geleneksel İslam inancında mitolojik unsurların kritiği: Cinlerle ilgili inanışlar bağlamında bir inceleme* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Çanakkale Üniversitesi.
- Minaz, S. (2022). 16. yüzyıldan tılsım dolu bir yazma eser; metâliü's saâde. *Lale*, (5), 50-77.
- Nahya, Z. N. (2015). Din, büyü, sanat, efsanenin ardındaki kuramlar ve kuramcılar: bir paralel okuma denemesi. *Folklor/edebiyat*, 21(82), 191-216.
- Örnek, S.V. (1995). Türk halkbilimi. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Örnek, S.V. (1998). *100 soruda ilkelerde din, sanat, büyü, efsane*. Gerçek Yayınevi.
- Taberi, C. (1996). *Taberi Tefsiri*. (Kerim Aytekin& Hasan Karakaya, Çev.). c. 8. Hisar Yayınevi.
- Tanyu, H. (1992). "Büyü". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, 6 (s.501-506), Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul.
- Türkmen, O. (2017). *Alaşehir yöresindeki efsane ve memoratlar* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi] Pamukkale Üniversitesi.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

[Url:1](#): Sorularla İslâmiyet(9 Ağustos 2016). *Peygamberimizin zamanında, herhangi bir sahabenin içine cin girmiş midir?*(Erişim tarihi: 07.08.2024)

<https://sorularlaİslamiyet.com/peygamberimizin-zamaninda-herhangi-bir-sahabenin-icine-cin-girmis-midir>

[Url:2:](#) İslam ve İhsan (17 Ağustos2024). *Taharette Kullanılması Yasak Olan Şeyler ile İlgili Hadisler*. (Erişim tarihi: 05.01.2025)

<https://www.islamveihsan.com/taharette-kullanilmasi-yasak-olan-seyler-ile-ilgili-hadisler.html>

[Url:3:](#) Hadis Wordpress (12 Mart 2007). *Kitâbu'l-eşribe*. (Erişim tarihi: 07.08.2024)

<https://hadis.wordpress.com/2007/03/12/kitabul-esribe/>

[Url:4:](#) İslam ve İhsan(26 Haziran 2020). *Sihir ve büyü yapmak ile ilgili ayet ve hadisler*. (Erişim tarihi:07.06.2024)

<https://www.islamveihsan.com/sihir-ve-buyu-yapmak-ile-ilgili-ayet-ve-hadisler.html>

[Url:5:](#) İslam ve İhsan (4 Şubat 2020). *Peygamber efendimize yapılan büyü nasıl bozuldu?*(Erişim tarihi: 05.06.2024)

<https://www.islamveihsan.com/peygamber-efendimize-yapilan-buyu-nasil-bozuldu.html> (Erişim tarihi:04.04.2024)

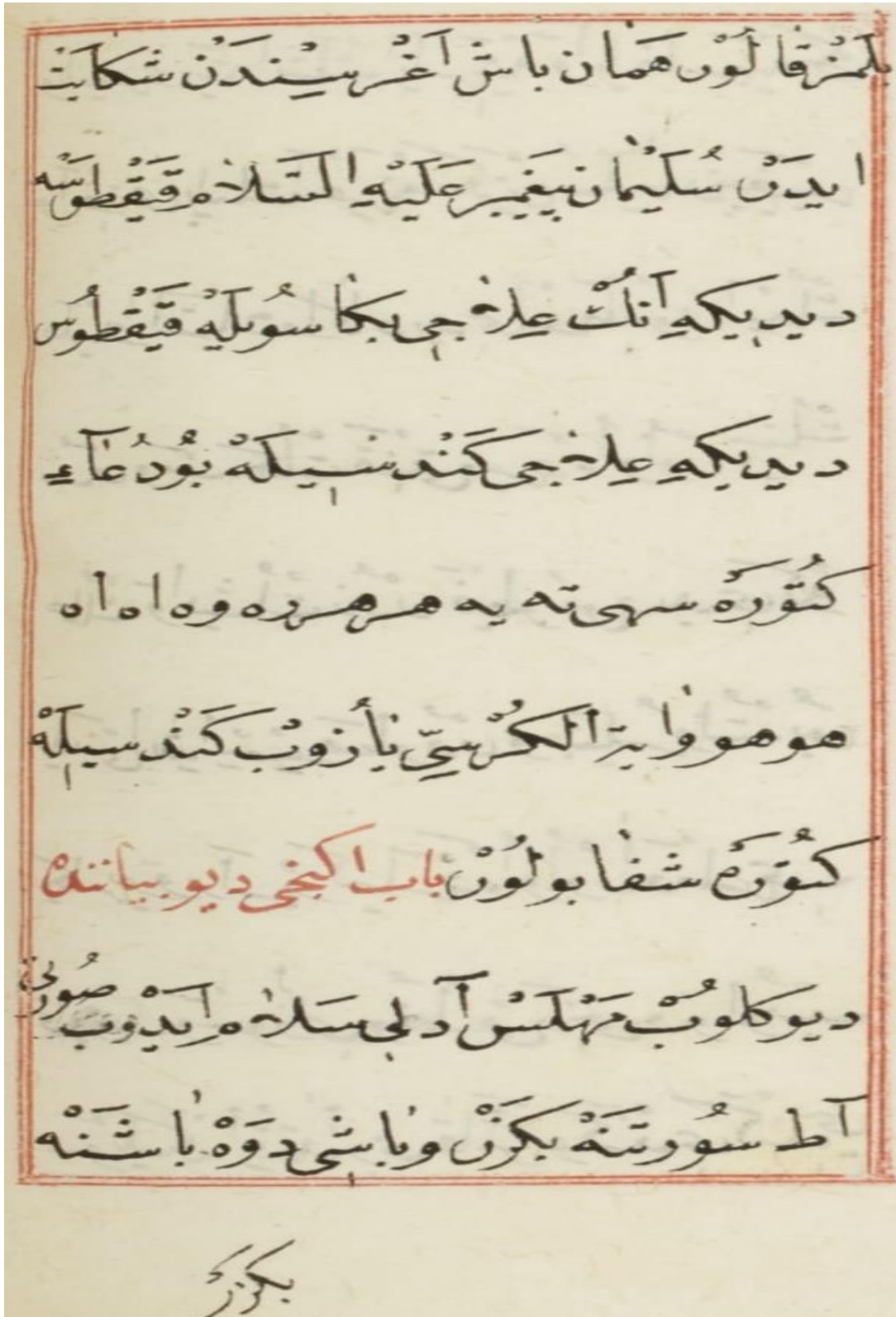
<https://www.kutsalkitap.org/> (Erişim tarihi: 05.06.2024)

<https://kutsalkitap.info.tr/?q=Matta+8> (Erişim tarihi: 03.06.2025)

<https://www.kuranvemeali.com/> (Erişim tarihi: 03.05.2025)

<https://lugatim.com/s/> (Erişim tarihi: 07.06.2024)

<https://www.osmanlicasozlukler.com/>

بکتر پیغمبر کا دیدی اسمائت ندن و
 مکانک قنقی رده اوله و عملک و ^{یشک}
 ندن دیدیکه و لرسم کیم لرده و دریا لرده
 اولور و و بنی آدمی دوطوب بره جریم و
 بغازینی دوطور مسکیمان علیه السلام
 دیدیکه یا قیطوس آنک حلا جی ندن ^{دیدیکه}
 براد عیہ قیون قانی بکه یازوب بیکه
 کتور شفا بولور بله صیایل نما سطر ^{یل}
 محصطایل سائل الحاییل مسله طائل

محصه طائل سلاح طائل وَايَةُ الْكُرْسِيِّ
 وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ يَا زُؤْبَ شِفَا بُولُورُ **باب**
اوجنجي ديونيانتند ديونيانتند دُنْ دِيوكلوڤ
 سَلِيمَانَه سَلَامَ ايدوڤ دُوڤ دِي سَلِيمَان
 عَلَيْهِ السَّلَامُ كَذْنَدَن صُور دِي اِسْمَا
 نَدَن وَمَكَانَاك قَبِي رِدَه دُنْ وَعَمَلَك نَدَن
 اَنَا
 مَ اَوَّل دِيوَلَت صُور دِي اَدَمُ صُور دِي دُنْ وَا
 كُولَت بَاسِشَنَه بَنَكُون بَتِي اَلله دِي دِي بَنِي
 اَلله بَنِم اِسْمِه مَوْلَس دُنْ وِر لِسْمِه دَاغَلَر دِه اَلْوَل

وايسم

وایشم بنی ادمک اغزلسری د و طوب د و قدن
 صکره ایله سری وایا غلری د و تمر قالور
 پیغمبر علیه السلام لعین دن صورتی پیر
 علاجی ندر د ییدی که بو خری یا زووب
 بیلکه کورسه شفا بولون و دخی صدقه
 ویرم دعا بودن اعوذ بکلمات الله التامات
 کلها من شئ ما خلق و دخی آیه الکرسی و قل
 اعوذ برب الفلق دعا ایله یا زووب تحقیقا
 کندینه خزن اولون **باب** درد بخنی

یو بیانیته دیوکلوت و حضرت سلیمان علیه
 ویردی اول دیوت قیبتی بود که یوزی
 انسان یوزته بکتر رود و تپی دوه دونه
 بکتر بکتر حضرت سلیمان اول دیودن
 صورت اینماک ندن و مکانک قتی
 یرده اوله وایشک ندن دیودیدی اسم
 فاقوس دژ و مسکیم چولسده و بیایانلده
 اولوت وایشم بنی آدمی اوره یردوردن
 صکره کذبینه ضعف حاصل اولور

و ادیه

واورکي د ترينه قالور وحيانده ايميد ي قالن
 احوالي مشوش قيلورده سليمان عليه السلام
 اول ديودديد يکه يا بعين بين اونک علاحي
 نذرود زمانني ندن ديودديد ي علاحي تعويذ
 يا زوب سينا قيون قانيکه ويا خود سياه
 قوش قانيکه واية الکرسى وقل اوحى الي
 انه استمع نقر من الجن مسک وز عظامک
 يا زوب بيله کورسه شفا بولور ان شاء
 الله **باب** **لشبحي** ديوبيا نينه دس

دیو کلوت حضرت سلیمانہ سلام ویردی
 آما اول دیوت صورتی آدم صورتہ بکر
 وید بنی آجد ما بدنتہ بکر وایلی وایلی
 اضلان یا غنہ وایلی بکر سلیمان
 علیہ السلام اول دیودن صورت کسک
 ندر وقتی مکانه اولورسن وایلیک
 ندر دیودیدی یا بنی الله اسم هابیل
 ویرلرم صورته اولوت وایلیم بنی آدم
 برکسنه صوت کیرسه وایلیم الله علیه

طوهرم

دو طر م و ککسری و جمیع اندامنی مسست آید
ر م بویله اولور که یرندن دیرنه ک حال قالمز
سلیمان علیه التسلام اول لعینه دیدیکه
پس اونک علاوه چی ندر کعین دیدی بونا
یا زو ب وایه الکرمی دخی بیکه یا زو
وصدقه و رسته شفا بولور ان شاء الله
نامه نک بیانی بودر هیطودیل امحباب

ایک حسنا یک **باب التبحی** دیو بیانده

دیو حضرت سلیمانک حضورنه کلوب سلیمان

ویردی آما اول دیولک یوزی قوشلیروز
 بکزر و آیا قلسی ایشک آیا غنه بکزر
 بدنی یتنه ایشک بدنه بکزر سلیمان
 علیه السلام ربونی کور و ب اسمنی صوری
 وقتنی یرده اولدغی ونه کارده اولوب
 صوردی دیودیدی یا بنی الله اسم
 قیطین در ویر لبره در یای اخضرده اولوب
 و ایشم و کار مینی امدن بر کسنه کلوب
 واللهک اسمنی یا دایمیه آردندن اوردوب

عقلنی

عَقْلِي الْوَرْدُ كَاهِ أَنْغَرُ فَالْوَرْدُ كَاهِ كَوَلَرُ فَالْوَرْدُ بِي
 وَاعِيَةً أَوْلَةً وَحَرَكَةً اقْتَدَارِي فَالْمَنْ سُلَيْمَانُ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ إِي لَعِينِ بَيْسَ أَنْتَ عَلَاجِي نَدُّ
 دِيوَدِيدِي يَلِخْ نَارِكِيكُهُ يَا بُوخْ يَا غَلَهْ يَوْزَنَهْ ^{سُورَتِ}
 أَقُورُوبُ وَيَا شَنْدَمُ دَخِي سُورَهْ وَبُودَا ^{بُرْتَنَهْ}
 بِيكَهْ كُتُورُوبُ شَفَا بَوْلَهْ دُعَاءُ بُودُرَايِلِ
 أَيْلِ قَدَّوْسُ قَدَّوْسُ مَحَبْدُ وَاهِيَهْ وَأَيَّ الْكُرْسِيِّ
 وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ دَخِي ^{يَا زُوبُ} بِيكَهْ كُتُورُوبُ شَفَا بَوْلَهْ
 دُعَا بُودُسُ بِيكَهْ ^{كُتُون} يَلِخْ كِهْ مُبَارَكُتْ أُولُوبُ شَفَا

بَوَلَه بَاب ^{سحر بنجی} دیو بیانتند در دیو

سَلیمانُ عَلَیْهِ السَّلَامُ حُضُورِیْنَه کَلُوبُ و

سَلَامُ مَوِیْرُوبُ اَمَّا صُورِیْ عِجَابِ صُورُ

بَاشِی ایشک بَاشَنَه بَکَرُ و یُوزِی اَدَمُ

یُوزِیْنَه بَکَرُ و بَدِی اَصْلان بَدِی بَکَرُ

اَبَکی قَنَاطِی اُولُوبُ بَرِی اَرَقه سَیْنَدِ بَرِی

قَرَنَدِ سَلیمانُ عَلَیْهِ السَّلَامُ مَبُورَدَن صُورُ

ای لَعین اِیْمَلَّتْ نَدُرُ و مَکَانُکُ قَنَقِ بَرِی

اَوَلَه و عَمَلَّتْ و اِشِیْکُ نَدُرُ دِیو دِیْدِی

یا بَنی

يَا بَنِي آدَمَ اسْمِعُوا قَوْلَ طَبِيسٍ وَبِرِّسَةٍ كَشَتْ قَائِنًا
 بِرَدَّةً وَابْتِشَامًا نَسَانِي قَوْلُ قُودُومٍ وَكَوْلُ
 دَانَا وَسَوَاسِدُ أُولُوبُ قُورُوقِي جَكْرُ وَعَقْلِي
 زَائِلٌ أَيْدُوبُ بِيهوش قِيلُورمُ سَلِيمَانُ عَلَيْهِ
 السَّلَامُ دِيدُودُ يَكْكِيسُ بُوْكَا عِلَاجِي نَدُ
 دِيدُودِي وَكُوزُولُ دِيلِي بَرَاتْلَقْ أُولُوشُ
 وَشَرَابُ فَيُومُدُخِي بَرَشِي ^{تَجَارِدُ} أُولُوشُ أَنْفِي كَايدِرُ
 شَفَا بُولُورُ وَبُونَامَلَرِي دَخِي يَا زُؤُبُ بِيلَه
 كُورَه نَسْمُ هَنْدُولِ اِيلِ شَدِي شَجَرَه مَرْيُوسُ

امین مَلَلَسُوهُ وَآیَةِ الْکُرْسِيِّ دَیْخِ بَارِزُوْب

بَوْنِیَهٗ اَصُوْب شَفَا بُوْلُوْب **باب** —

سکزیخی دیو بیانی ند دس دیو حضرت

سَلِیْمَان حُضُوْر بِنِیَهٗ کَلُوْب سَلَام وِیْر دِی

اَمَّا اَوَّل دِیُوْلَت یُوْزِی قَاْرِی یُوْزَنَتَهٗ بَکَر

وَأَنوْلَت بَدَنِی کَدِی بَدَنِیَهٗ بَکَر وَا بَا غَلِی

اِیْشَت آیا غَنَهٗ بَکَر سَلِیْمَان عَلَیْهِ السَّلَام

دِیُوْر دِیْدِیْکَهٗ اِیْ لَعِیْن اِیْمَلَت نَدَس وِمَکَا ^{نَاک}

قَنَقِیْرَدَهٗ اَوَّلَهٗ وَاِیْشَت نَدَس دِیُوْدِی

ما ر

یا بنی الله ایتم غول دژ و مکافخرابه وو
 یران یرک زده اولوب وایشم بنی آدمی الووب
 چو کسه چیغرووب بترگردان آید و مسلیما
 علیه السلام مدیدی ای لعین پیش آنک
 علاچی دیودیدی بو تعویذ لری یازو
 بیکه کورده به کسه مکه
 محبتی به ماما وایه
 الکترستی مدخی یازووب بیکه کورده باب
 دقوزنجی دیوبیا نشده دژ دیو مسلیما

عَلَيْهِ السَّلَامُ حُضُورِنِيهِ كَلُوبُ امَّا اُول
 دِيُولَت بَابِي قِيُون بَاشَنَه بَكْرُوزُوزَلِي
 جَرَاغَه بَكْرُوزُوزُوكُوسِي اَدَمُوكُوسَنَه بَكْرُ
 وَايَا قَلَمِي اِيَشَلَت اَيَا غَلَرَنِيهِ بَكْرُوزُوسَلِي
 عَلَيْهِ السَّلَامُ اُول دِيُونُوزُوسَلِي اَسَلَت نَدَا
 وَقَبَقِي رِدَه اُولُوزُوسَن دِيُونُوزُوسَلِي اِيَتِي
 اَلله اِيَنَمُ مَسْنَا تَوَوِيرُم دَاغَلَرَدَه اُولُوزُ
 وَايَشَم خَلَقَت قَلْبَنَه وَسُوسَه بَرَاقَرُم
 وَاَدَمِي اِنْسِي بَابِي سِي اُولُوزُوسَن دَن طَشَرُم

اين دمر

ايدۇ رەسلىمان ئۈچۈن سەلەملىرىدە دىيىدۇ

بىز بۇنىڭغا ئەلچى ئىزدەش ئارقىلىق ھەلەتتە

سەلەملىرىدە ئىشلىتىش قاراشىمىز بۇرۇنقى

قەدەم بۇنىڭغا ئەلچى ئىزدەش ئارقىلىق ھەلەتتە

قەدەم بۇنىڭغا ئەلچى ئىزدەش ئارقىلىق ھەلەتتە

بائىتە ئەللىك ئەللىك ئەللىك ئەللىك ئەللىك ئەللىك

ئۇنىڭغا دىيىش بىلەن دىيىش بىلەن دىيىش بىلەن

ھەلەتتە ھەلەتتە ھەلەتتە ھەلەتتە ھەلەتتە

ئۇنىڭغا دىيىش بىلەن دىيىش بىلەن دىيىش بىلەن

و یا بستی کویت با سینه بکتر و یا قلری آدم
 ایا قلریته بکتر و بید فی کیدی بدنته
 بکتر سلیمان علیه السلام اول دیودن
 صورت اسمت ندن و قنقی برده او
 لورسن وایشک ندن دیودیدی بستی
 الله ایسمم الا باس در ویرم چشمه زده
 اولور وایشم اوشاقلری دوطوب
 قور قدم و بر خالت ده قویوب میتنه
 بکتر قالور سلیمان علیه السلام

اى لعين پيش انك علا جي ندڻ ديوديدى
 يا بنى الله علا جي عرق سوس صيقوٽ صونجي
 پورننه آفوره سن واية الكرسى دحي يازو
 بيله كوزوٽ شفا بولون ويونامه دحي
 يازو شرمحايل حطيايل مياسوسل محطو
 غايل **باب اون برنجي** ديوبيا نند دڻ
 ديوسليمانك حُزورينه كلوٽ اما هيئو
 قاري هيئنه بكون ايا قري ايشك ايا غنه
 بکرز سليمان عليه السلام اول ديودت

صُورِبَ اسْمَكْ نَدُر و مَكَانَكْ قَشَقِي رَكْدَه او
لُور و ايشَت نَدُر دِيود دِي دِي بَايَتِي اَلله اِسْم
مَنْطَر سُون دُر وِير لُور مَوَادَه كَزَرَه و اِسْم
قَرِي دُو غَدِي زَمَانْدَه و اَلله هُكْ آدِي نَكْر
اِيْلِيَه اَوَّل دُو غَدِي آوَلَادَه طَلَب ايدُر
قَتْل ايدُر رَم و بَارَه بَارَه ايدُر و بَقَايِنِي
اِيچَر مَر و آنَه سَنَك بَا سِيْنَتَه اَوْ فُورِبَ ضَعِيف
و بِيخُود اَوَّل و رَكِيژ قَالُون سُلَيْمَان عَلِيَه
السَّلَام اَوَّل دِيَوْم دِي دِي بِالْعَيْنِ يَسْت

بُونَدَر

وایشک نذر دیودیدی اسمع البرزس
 ویرلیرم قایق کده اولور وایشم بنی امک
 بغازندن دوطوب صیقرم و یوقینی
 آلوب قورقی کندینه حاصل اولور سلیمان
 علیه السلام مای لعین آنک عیاجی ند
 دیودیدی از لر لک صوی سداب صولک
 قارش دورب اول خستیه یاد رر لر بودعا
 یازوب بیلک کورق البالب ااه
 می می می حیا حیه میا حیه بابل مر بابل

وایه

وَايَةُ الْكُرْبِيِّ بِأَزْوَبٍ بَوْنِيَّةَ أَصَةِ شِفَا
 بُولُونِ **بَابِ اَوْنِ اَوْجِنِ** دِيوِيَا شِنْدَه
 دُرْدِيوَسْلِيمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَضُورِ نِيَّةِ
 كَلُوبِ سَلَامُ مَوْبِرْدِي أَمَّا أَوَّلُ دِيوَلْ يُوَزِي
 بَنِي أَدَمْ يُوَزِي كَبِي وَقُولَا قَلْبِي أَيْشِكْ قَوْلِ غَنَه
 بَكْرُ سَيْنَه سِي أَدَمْ سَيْنَه سَيْنَه بَكْرُ سَلِيمَانِ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ أَوَّلُ لَعِينَه دِيدِيكُمْ أَسْمَكْ
 نَذَرُ وَقَفْتِي مَكَانْدَه أُولُوبِ وَشِيكْ نَذَرُ
 دِيوَدِيدِي بَانِي اللَّهِ أَسْمُ الْاَوَانِ وَرِلِسْهُ

اصلاح و هو رطله کیر زمر و ایشم بینی
ادم را بته خضومت آید در مسلمان علیه
السلام لا مدد یکه ای لعین پس علاجی
ندارد بودیدی علاجی بوحرز لری بازو
بیلک کفره

باب اول

درد بخي ديويانندم درد يوكلوب حظه
سكمانه سلام و يرويت اما اول ديوك
يوزي آردى صوره و نايست ايلان با سته

مکر

بکزر و کوزلوی کو کسینده دُر و ایا قله‌ی
بنی آدم ایا قله‌سینه بکزر و ایلیری دوه لیرنه
بکزر سلیمان علیه السلام اول دیوه دید
اسمک ندر و مکانک قنقی برده اولون
و علات و ایشک ندر دیو دیدی یابستی
الله ایتمه مزارع دُر و برلر خانکرده و
ویران برلرده و ایشم کشی و قادی ما بینده
دوشوب عداوت براقه سلیمان علیه
السلام اول لعینه دیدی پس علی‌جی

ندرد بودیدی قورط کمکیله بخور لیوب

وگند سیکه کوروتب شفا بولون بو

دُغای یازوتب دخی سیکه کورده د دو

براله اه اه مسدید معراجیل **باب**

اون دیشنجی دیوبیانیته دوردیوکلوتب

سُلیمانک حضورتیه سلاه و یروتب سیا

صورت ایله وکوزلری وقاشلری آتش

کی یانلر و آغزیندن آتش جیقرودیشلری

آغزیندن چیقوتب میخ کی در سُلیمان

علیه

عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيوَدَن صُورُوبِ سَمَاتِ نَدُر
 وَقَتَقِي مَكَانَدَن اُولُورَسَن وَعَمَلَكْ ^{لِشَنَكْ}
 نَدُر دِيو دِي دِي يَا بَنِي اللَّهِ اسْمُ جَوَزَن دُر
 وِير لِسَر مَجْزَا يَرْدَه اُولُور وَقَرَكِيم بَوْمَكَانَدَن
 اَوْغَرَايُوبُ وَتَكْرِي اَدِينِي ذِكْرُ اَنُفَسَه
 دُوطَرَم وَبُغَا زِينِي صِفَرَم بُو كَرَم دَوَه
 سَه ^{سَه} سِنِي كِي چِنِغَرَم قَالُور سُلَيْمَانُ عَلَيْهِ
 السَّلَامُ لَعِينَه دِي دِي يَكُش عَلَاجِي نَدُر
 دِيو دِي دِي ^{كَمَلَكْ} ~~كَمَلَكْ~~ اِيلَه بَخُور لَنُوبُ شِفَا

بولور و بواشما يازوب بيله كوزه ماوس
لسا مل سوح قدوس الهام ما دره اشما مل
وايه الكرسى يازوب كند سيله كوزه شفا
بولور باب اَوْن التبحى ديوشا شنده
ديوكلوب سليمانك حضورته سلاه
ويرد ي آما اول ديوك صورتي انسان
صورته بكرن وايلى واياعى عقرب اليه
واياغنه بكر رسليمان عليه السلام مردود
صورب اسمك ندر و مكانك قفقيرده

اولور

اُولُو زَوَائِشِكَ نَدُرْدِيو دِي دِي يَا بَنِي اللَّهِ
 اَيْنِمُ مَحْصَن دُرُو بِلِسْرِ اَوْدَه لَرْدَه اُولُو
 وَايشِم قَار لِسْرِ فَرَحْبَدَه اُولُو ب و قَارِي لِسْرِ
 قَار لِسْرِ نَدَه مَوَا بَر اَقَرَه اُولُو لَار فَمَنَزَقَا لُو
 سَلِيمَان عَلَيْهِ السَّلَام دِيو دَن صُورُب
 اِي لَعِين پِيشِ عَلَاجِي نَدُرْدِيو دِي دِي يَا بَنِي اللَّهِ
 اِيلَه سَكُوت بِي رَاقِي لُو ب و يُو غَرَط اِيلَه قَار
 خَسْتَه يَد وُورَم شِفَا بُولُو وَكَنْد سِيلَه
 تَعْوِيذ اَتَدَن بَر دُعَاء كُورُو ب شِفَا بُولُو

باب اول بیخی دیویانند در

دیو حضرت سلیمان که حضور دینیه کلوب

سلام ویردی اما اول دیو که یوزی

فیل یوزینه بکزر و بدی انسان بدنته

بکزر و آیا قلبی قاطر آیا غلرینه بکزر

سلیمان علیه السلام اول دیو که یوزی

فیل یوزینه بکزر و بدی انسان بدنته

بکزر و آیا قلبی قاطر آیا غلرینه بکزر

سلیمان علیه السلام اول دیو در صورت

اسم

اسمک ندر و مکانک قنقی برده در و
 ایشک ندر دیودیدی یا بنی الله ایسم
 بدین در و ایشم اوشاقله قورقودب
 عقلری آلور و شیرلر و حیشلر ده در
 بنی الله دیدی ای ملعون عیلاچی ندر دیو
 دیدی بزغاله نلک اودیکه ایلیری و یاغلی
 سؤروب شفا بولور و بوتقونید بیلر یا زو
 کتوره اهنیا اهنیا ادر و نه اصباوت ال شد
 سبد سبد وایه الکریستی یا زوب یاخو

ذَا رُدَّ **بَابِ سَكْرَتِ بَنِي** دِيُونَانْدَه
 دُرْدِيُونِ سَلِيمَانَكْ حَضُورِنِيَهْ كَلُوبُ
 سَلَامُ مِيرْدِي آ مَا اَوَّلْ دِيُولُكْ يُونِي
 كِدِي صُورِنِيَهْ بَكْرُورُ قَوْلَا غِي اِيْشَاكْ
 قَوْلَا غِيَهْ بَكْرُورُ بَدَنِي اِنْسَانَكْ بَدَنِيَهْ
 بَكْرُورُ وَا يَا قَلْبِي آتَشْ كِي يَا نَرْسَلِيمَانُ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ اَوَّلْ دِيُونِ صُورْتِ بَاسْمَكْ
 نَدُرُورُ مَكَانَكْ قَنَقِي مِرْدَهْ ^{اُولُو} وَا اِيْشَاكْ نَدُرُ
 دِيُونِ دِيُونِي اِسْمِي مَهْلَكْ دُرُورُ عِطْشَلَرُ

يَا نَدُوغِي

یاند و غی پزده وایشم بنی ادمت عقیلی الور
دیو دیدی دتوز او دبله
سلیمان دیدی کس علاجی ندر بیه حوک

بدنته سوره و التند تزلت ایلله بخور لیه

لر و بود غایزه عططایل عظمیا لسططا^{تل}

وایه الکریستی یازوب بیکه کتور **باب**

دقوزنجی دیو بیانتند د دیو کلوب

سکیمانه سلام ویروب اما اول دیو لک یوزی

انسانک یوزینه بکزر و کو کسی آدم کو کسنه

بکزر ایکی قنادی صناع طرفنده اولوب

سليمان عليه السلام اول ديودن سورب
 اسمك ندر و قنقي مكاند سن و ايشك
 ندر ديوديدي يا بنی الله اسم زدوده
 و مسكنيد و علم و ايشم بردن طراف
 آلوت و هوایه او چوب بنی آدم و زرينه
 سيره خلقك قلبه بنیه و سوسه و فکا
 دوشورب حيرتد قالور سليمان عليه
 السلام مد يوه ديد ي اي لعين علاجی
 ندر ديوديدي بخور و لت يا غيلة ^{تغليب} الله

و بود عا

وَبُودُ عَائِي يَا زَوْبُ بِيْلَهُ كَقَوْرَهُ اللا لا لا ^ل

لا لا لا كَالَيْلِ سَمَّا الاحمد وَآيَةِ

الكَرْمِي يَا زَوْبُ بِيْلَهُ كَقَوْرَهُ **بَاب**

بكر منجی دِيوَسِيَا شِنْدُم دُونِ دِيوَسُلِيمَانَا ^{نك}

حُضُورِيْنِي كَلُوبُ اَوَّلِ دِيوَلَتِ هَيْئَتِي يَا شِي

فِيلِ بَاشَنَّهُ بَكَزَرُودِ شِكْرِي آغَزَنْدَتِ

دِشَارِي جِيغَشِشْ دُونِ وَكُوزْ لَكْرِي مَشَقْلِ

كَبِي يَا زَوْ آغَزِي مَغَارَةِ كَبِي اُچْمَشْ دُونِ يَا زَو ^{بسی}

سِيَاهُ دُونِ وَيَا رِيسِي صَارِي دُونِ سُلِيمَانَا

عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيودَنْ صُورُوبُ اسْمُكَ
 نَدُرُ وَقَتِّي مَكَانَهُ اُولُورَسَنْ وَايشَكْ
 نَدُرُ دِيودِيدِ يَابَنْتِي اللهُ اسْمُ يَادَرْ
 دُرُ وِيرَلَرُ كَهْمَلَرُ وَايشِمُ قَارِيلَرُ خِنْدُ
 كَلُوبُ اُفُورَمُ قَارِيلَرْنِيَهْ وَسُورُاسْ كِيرُ
 بِيهوشْ اُولُورَلَرُ وَضَعْفُ كَنْدَلَرْنِيَهْ حَا^{صِل}
 اُولُورُ سُلَيْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيودَنْ
 صُورُوبُ عِلَاجِي نَدُرُ دِيودِيدِ يَجُوزُ^{اِلَه}
 اُولُورُ لَکْ دُورُوبُ يَسُونُ وَتَشِيرُ اَکَا

چینجاق میرلده

افسونلر

اَقْسُوْنَا وَتَعُوْنِيْ دَفْعِ جَانِ اَيْحُوْنِ يَا زُوْبُ

بَيْلَهُ كَعُوْرَهُ **بَابُ بَكْرِيْ بِرِجْجِيْ** دِيو

بَيَانِيْنَدَنْ دُرْدِيُو سَلِيْمَانِيْكَ حَضُوْرَتِيْهِ كَلُوْبُ

سَلَامُ وِيْرِدِيْ يُوْزِيْ اَدَمِ يُوْزِيْهِ بَكْرِيْ

وَبَاشْدَنْ اَيَاغُهُ دَلْتُ عَطَشُ يَا نَزْ سَلِيْمَانِ

اَوَّلُ لَعِيْنِ دَنْ صُوْرِدِيْ اَسْمَاكُ نَدُرُو

قَبَقِيْ يِرْلَرْدَه اُولُوْرُسَنْ وَاَيْشِيْكَ نَدُرُ

دِيُوْدِيْ يَا بَنِيْ اَللّٰهِ اَيْشِيْ مَسْمُوْرُو

يِرْلَرْمَكُوْلِيْزْدَه اُولُوْبُ وَاَيْشِيْ مَبْنِيْ اَدَمِيْ

بِنَارِ زَنْدَن دَوْتُوُب بُغَا زِي صِقَرَمُ ثَاكِه
 اَصْبَا بِنِي يَارَه يَارَه ايد وِب سَلِمَات
 عَلَيْهِ السَّلَامُ لَعِين دَن صُور دِي عَلَامِي
 نَدَر دِي ^{دِي} عَلَامِي خنزير لست ^{سياه شيا} اود مُحَمَّو
 اودِي صَغَرِ پِيْلَه قَارَشْد وِرْبِيَه
 وِبُو دَعَاي يَار وِب بِيْلَه كُورَه هَرَقُووَد
 ده ده دلس عاثل و طير مائل آيَه الْكُرْسِي
 يَار وِب بَا شِيَه بَغْلِيوُب شِفَا بُولُون **باب**
بَكْرِي كَبِي دِيوِيَا نَتِيَه دُر دِيوِي

سَلِمَات

سلیمانک حُضُورِ نِیَّه کُلوُب یُوزِی فیل یُوزِی
 بکُزِ وَاژِ دِی فُور طَه بکُزِ رُسلیمان دِیدی
 ای لَعین اَسَمک نَدُر و قَبقی مَکان دِی سَن
 و ایشک نَدُر دِیودیدی باینتی اَلله اَسِم
 مَار دُر ویر لِر مَ و ایشم بِنی اَدَمک یُوزِ دِی
 اُفُور ب کُوز لِر ی قَشُور قَالُور رُسلیمان
 دِیودَن صُور ب عَلَاجی نَدُر دِیودیدی
 کَنَد ایلَه سَنبِل مَجُور لُتُوب و یُود عَای
 یَا زُوب بَاشَنه بَا غَلِیَه شِفَا بُولُور

وَمَكَانُكَ قَنْبَقِي رَدَّةً وَابْشَاكَ نَدُرْدِيو دِي
 يَا بَنِي اللَّهِ اسْمِعْ لِقَعْوِ وَادِشْمِ بَرَاوَرْمَقِ أَوْرَدِهْ
 اَوَكِي أَرْدَايْنِهْ رَمَوَارْدَاوَلْتَايْنِهْ رَمَ
 سَلِيمَانِ دِي دِي عِلَاجِي نَدُرْدِيو دِي
 يَا بَنِي اللَّهِ سَكُوتْ يَتْرَاقِ عَنَابِ إِلَهْ قِنْدَهْ
 تَمَامِ بَرِيلِ اِيچُونُ شَفَا بُولُورْ وَتَعْوِيذِ حَانِ
 يَا زُوْبِ بِيْلَهْ كَوْرَهْ شَفَا بُولُورْ **بَاب**
بَكْرِي شَبَحِي دِيوِيَا نِيْنْدَهْ دِيوْ كُلُوْبْ
 سَلِيمَانُكَ حُضُورَتَهْ ^{سَلَامْ وَبُرُوبْ} كُلُوْبْ صُورَتِي حَبِشِي

صُورَتَهْ

صورتنه بکزر وایلری اصلان ایلنه بکزر
 قیلری نیه قیلنه بکزر ^{اصلان} عیسان ^{سلیمان علیه السلام} اولی دیودن
 صورتی اسمک ندر و قبقی مکانه سن و ^{لشک}
 ندر دیودیدی یابنی الله ایسم شیطانند
 وایسم جلمه ندر و کانلرند و حجامه النان
 برلرده و نعلنبد دکانند ^{اولور} و اول مکانلرده
 کلن آدم و الهک ایسینی یاید اتمسه اوروب
 بخود اید و مرود ملری طایمن قالور
 سلیمان دیدی ای لعین پس عیسی ندر

ز سرباط ایلن زیتون قیند ووب یسون و
 بو تعویذ یاز ووب بیلکه کتوره با هیاشرا
 ادونی اصباوت الت شدای وایه الکری
 دخی یاز ووب بیلکه کتون **نام سب کبری**
التنجی دیوبیا ننده دنی دیو کلوب
 سلیمانک حضور نیه صودتی سیاه ایلان
 صودتنه بکزر وودورت ایلی وارد ووباشی
 و آباغی خنیزین ایاغنه بکزر ووقولا فی
 قولاغنه بکزر سلیمان علیه السلام

لعین

لَعِين دَنْ صُورِبْ اسْمَكْ نَدُرْ وَقَنْقَرِ
 مَكَانْدَهْ اُولُورْ سَن وَايشْتَكْ نَدُرْ دِيو
 دِي دِي يَانِي اَلله اِسْمِ سَادَه دُرْ وَايشْتِمُ وَا
 بَنِي اَدَمِي بَغَا زِلْسَن دَنْ طُوتُوبْ كُوزْ لَسِي
 دُوتُورْ ^{بَغْلَر} سَلِيْمَان دِي اِي لَعِين عِلَاجِي
 نَدُرْ سِيَاهْ اِيلَدَنْ اُودِيْلَهْ اُوجْ كُونْ نِيْلِيوْ
 وَايَهْ اَلْكُرْسِيْ يَارُوبْ بِيْلَهْ كُتُورْ شِفَا بُولُورْ
 بَابِ كِرْمِي بِدَهْ نَجِي دِيو بِيَا نِيْدَهْ
 دُرْ دِيو كَلُوبْ ^{صُورْبِي} اَصْلَدَنْ كِي وُوبُيْنِي قَاطِرْ

بَوَيْنَنه بَكَنرُوايِلِي قِيرَق وَكُوز لَهَرِي مَشَعَل
 بَكَنِي سُلَيْمَان عَلِيَه السَّلَام دِي دِي اِسْمَاك
 نَدُر وَقَبَقِي مَكَانَدُ اُولُوسَن دِيو دِي
 يَا بَنِي الله اِسْمِي شَعْبَه دُن وَمَسْنَكُم دَاغَلَر
 وَاِشْم اَدَمَلَسِي دِير شَرَع بُولِيَه نَه اُولِي وَ^{قَالَوَر}
 صَاغ سُلَيْمَان عَلِيَه السَّلَام دِي دِي پَس
 حَلَجِي نَدُر دِيو دِي دِي كَشِي نَك سُوْد
 وَدَوَه سُوْد وِكِي كِه هَنُون يُوْت چَكَمَدِي
 وَكَا وُك اِيلَكِي اُونِيْلَه قَارَشَد وَرَبِّيَه

وَعَوِيذ

وَبُوتَعُوذِ يَا زَوْبُ بَيْلَهُ كَتُورُ بِرِسْمِ الْهَادِ

مَسْمُ وَالْحَبْرِ طَعْسَا لِسَا دَرْدِ سَحَى ^{بِكِي}

الْهَادِ مَسْمُ وَالْحَبْرِ مَسَا لِسَا ^{وَايَةُ الْكَلَمِ}

دَخِي يَارَهِ **بَابُ بَكْرِ مِي سَكَنِ بَخِي**

دِيوَبِيَا نِنْدُ دُنْ دِيوَكَلُوبُ أَذْمُ صُورُ

أُولُوبُ وَكَرْدُنْ كُولِبُ كَرْدَنَهْ بَكْرُودُ

فَنَادِي وَارْدُ رُسُلِيمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

دِيوَدُنْ صُورُ بِيَا بِنْتِي ^{لِلَّهِ} اسْمُكَ نَدْرُو

مَكَانُكَ قَبْقِي ^{أُولُورُ} رَدَّةً وَأَشِيكَ نَدْرُو دِيوَدِي ^{مِي}

لَیْن دَنْ صَوْرُبْ اسْمُکُ نَدُر وُوقَنْقِی مَکَانْدَه
 اُولُو سَن وَا یَشْکُ نَدُر دِیو دِیْدِی بَایَنْتِی
 اَللهِ اَیْمَمُ صَغَرُ وِیْر لَیْر مَکْنَارِیْر لَرْدَه وَا اَیْم
 یُو لَیْر بَایَنْتِی دُ وُطُوْبُ قَلْبِی لَیْر نِیَه وِی سُو سَه
 بَر قَر مَوَهْر اَتَد وُکَلری اِیْش دُ وُور مَت کَلْمَرِ
 دِیو دِیْدِی
 سُلَیْمَان دِیو دَنْ صَوْر وُوبُ عَلَی جِی نَدُر مَ بَالِغ
 اَوْدِی یِدِرِه لَیْر وُتَغْشِیْر اَیْدِی کُز لَو وَا یَه اَلکَرِ سَتِی
 یَا ز وُوبُ بَیْلَه کُتُون شِیغَا بُولُوْر وُوبُودَعَا
 بَیْلَه کُتُون مَه سَه دَتر سَا بَا اَحْمَر فَالِکُتُوْر

دی مله مکه **باسب** او نو زنجی

دیو بیانشند دزدیو کلوب و یوزی و

کو کسی کو یکه بکتر و **آوانک** اغرنندن تشرلر

جیقر سلیمان علیه السلام د یودن صور

اسمت ندر و قنقی مکانه سن و علات

ندر د یوردیدی یابنی الله اسم و زاغده

ویرلر و دریا کارلر ندر و ایشم خلیقی

سرگردان آید و و اصبا بلری کیمکه قول

اتملر سلیمان دیدی ای لعین علاچی

ندر

نذر دیودیدی کون زرنباط صوی ایچوب
وتن شیرایدی و بو تعونید یا زوئب شفا بولور

باب — اوتوز برنجی دیوباننده

دن دیو کلوت قیلری دوه قیلرینه بکر

ویوزی کولت یوزنیه بکر و سلیمان علیه

السلام دیودن صوروئب ایتمک نذر

وقتی مکانه اولور سن وایشاک نذر

دیودیدی یا بنی الله ایتمه حلفا دن

ویرلر دزیا لرد اولور وایشتم بنی امات

عقلای آلور مسلمان دیدی علاجه ندر
دیو دیدی کند روضه سقطی دو کو
اوج کون کیلیه و بوا سماء یازده امیگا
شراینا اذونی طهره بهومیل ایل شری
الاعا صباوث وایه الکمرستی **باب**
اوتوتنرا یکجی دیوبیانشده دین دیو
کلوب کوباک صورتیله یوزی قوش یوزنیله
بکتر مسلمان علیه السلام دیودن صور
اسمک ندر و قبهقی مکانده اولور سن

وابشد

وایشانند ز دیو دیدی ای سیم مذهب دُر
وایشم خلق را اسند چار شو کرده یازن
براقم بینع و شراده دروغ ای تورم سلیمان
دید ی علاجی ندردیو دیدی بالغ اود بک
یا غیوب نشسته آید که تعویذ یازوب
کند سبیل کوره تعویذ بودش الله الله
یا حی یا قیوم یا قیوم یا قیوم یا
یا فرد یا ورمم مع یا هیا شرامیا
ادونی اصبا و ثال شدای **باب**

اوتوز اوچنجی دیویا نشید دیو کلوب
 صورتی قاری صورتنه بکزر ویوزی قوش
 یوزینه بکزر دیشلری خنزردیشی بکزر
 سلیمان علیه السلام دیودن صورت
 اسمت نذر و قتی مکانه اولورسن
 دیودیدی یاربتی الله ایتمه قتل درواشم
 بنی ادمت عقللری الوب دلوایده دم
 و اصبا بنی یارم یاره ایدم دم و بامیشی
 قیرم سلیمان علیه السلام لعین دن

صورت

د بودیدی
 صُورِبْ عِلَاجِی نَدُرْ پِلَنک اودی موقَط
 اودی صِفَرِ سُوْد کی ایلَه حل اید وُب ییَه
 شِفَا بولون و بُود عا شِی یاز وُب بیلَه
 کَوَرَه بر سناودانی اِراه اِباه و بعل وَاَعْلَه
 وَاِیَه الکَرِ سَتِی دِخِی یاز وُب بَاشَنَه قُوْمِ
 باب اوتوز د سرد بخِی دیو بیانند
 دُرْد یو کل وُب عِجَابِ صُورِتَنده اَرْدِی
 فیلَه بَکَرِ سَلِیْمَانُ عَلَیْهِ السَّلَامُ دِیو دِ
 صُورِبْ اسْمُک نَدُرْ وَقَفِی مَکَانْدَم سِن

وایشان نذر دیودیدی استیم هجر دین
 ویر لرم چو لرده اولوب وایشم بنی آدمک
 آغزنی طوتوب صیقیرم تا که عقی کید
 وفه کند نده فالمر و خلیقی اورد فالور
 سلیمان علیه السلام دیودن صودر
 حاجی نذر دیودیدی سیاه کد عینک
 اودی و غرابک اودی بنات صوابله
 ناکر ناکد ایله قارشد و رب اوج کون
 ایجه و تشیراید و بیوتعوبین یازو

بیکه

بيله كوتون ماله كاله الله
شرايينا بنده الله الرحمن الرحيم
المرتكف فعل ربك بأصحاب الفيل
المرتكف كيدهم في تضليل وأرسل
عليهم طيرا أبابيل ترميهم بحجارة
من سجيل فجعلهم كعصفٍ ما كُول **باب**
اوتونر شينجي ديوبانيد دُر ديو
سليمانك حضورنيه كلوب آيا قلري
خروس آيا قلرنيه بكر زو باشي كيدي

بایشنه بکتر یوزی کوبک یوزینه بکر
 و سؤیلد کی نرمانده اغزندن آتش
 چیق سلیمان دیدی ای لعین ایشمک
 ندر و قنقی مکانه سن و ایشک ندر
 دیودیدی ایشم مجر دیر ویرلرم
 در نال کاردند و ایشم بنی آدمی کورکد
 اورب عقیلی آلودم سلیمان علیه
 التلام دیدی ای لعین علام جند
 صبر دوه بولیله قارشید و رب ایچیه
 سقطلی کوب

و بولسم

ویرلر ماز قلدرد و اولوب وایشم بنی آدمی

یاندقد طوتوب کورم عقلی الوب

سویلیشد وکی بلن قالور سلیمان دیودن

صورت علاجه ندر دیودیدی علاج

یدی اوشاقت بولی الوب وکندی ^{آنک ابله بدنه سوز}

کورت بخوراید ووب و تعویذ ایه الکرمی ^{وعود صنفیله}

وقل اعوذ یا زوب بیل کور **باب**

اوتوزدیحی دیوبیا نند در دیو

کلوب ایلن کی ایا قلسری اوزن وارقه

برده سورنه ویرده هرنه کورزی ایسه
 فازرد و رب بکوزی وارد رسلیمان علیه
 الت لا مدیودن صور رب اسمک ندر
 و قتی مکانه سن ویشک ندر دیو
 دیدی یابنی الله اینیم لحوما در ویر لمر
 خراب ارق لوده ویشم بنی آدم اوزرنه
 دومه براقمر و دیزلری سست ایدر
 سلیمان دیودن صور رب علنجی ندر
 دیدی انسون و قاج پیراق ستون و بر

مقدار زیره د و کو ب کلبه و بو طلیسم

يا زوئب بيله كؤره لالا ۸۸۸۸۸۸۸۸

ص ١١٤ : ١١٥ ج ١

باب اول و توز سکر بنجی دیوبند

دیو کلوت یوزی انسان یوزنه بکیر

يُوقَارُونَ أَوْزُونَ وَاشَاغَهُ دَنْ قَصَّهُ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مَنْ أَيْلَنَهُ بِكَزْرِ قَبْلِي بِأَعْيُنِهِ

دلت بوردند آن نو تون جیقر سلیمان

عَلَيْهِ السَّلَامُ دِي دِي أَي لَعِينُ اسْمُكَ

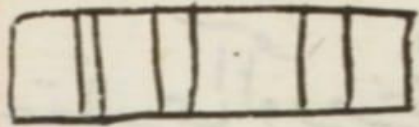
نور

نذر و قنقی مکانه اولور سن و ایشک نذر
 دیوردیدی یا بنی الله اسم واقعه دس
 و ایشم بنی آدمی اوردوب ايله ایدم رم سلیمان
 علیه السلام مردیودن صورب علامی
 نذر دیوردیدی تنشیر ایدوب وایه
 الکرمی یا زوب بيله کورن **نام**
اوتوزد فوز بنی دیوبیکانند دوردیو
 کلوب یوزی ادم یوزنه بکزدورت
 ایللی وارد دوردیونا قلبری اصلان دونا قه

بَكْرَتُ سُلَيْمَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَرَدِيوَدُنْ
صُورُ رَبِّ اسْمِكَ نَدُرُ وَقَتُّ مَكَانْدُ
اُولُو رَسَن وَايشاك نَدُرُ يودیدی
نَابَنی اللّٰهُ اسْمُ وَنَجِیع دُرُورِ لِسُورِ بَنی
اَدَمَ آرَدی صُورَه کینَرَه وَایشم بَنی
اَدَمَ حِکَرِی صِغَرُم بَارَه بَارَه ایدُم رَه
سُلَيْمَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَرَدِيوَدُنْ صُورُ
عَلَا جی نَدُرُ یودیدی نَشْرُم ایدُرُ
وَبُوطَلَسِیم وِتَعْوِید وَاَیَه الکُرْسِی

یادوَرُ

بازوب بيله كوره مرض دفع اولفور

م م

باب م

فرنجی دیوبیایند د دیوکلوب دیو

یوزی کیدی یوزنه بکز بدنی قوش

بدنه بکز و ایا قله ی قیون ایا غنه بکز

سلیمان علیه السلام دیودن صودب

اسمک ندر و قنقی رده اولور سن و لشت

ندر دیودیدی ناینتی الله اسمنا مورد

و مسکنم کویلر ده اولوب وایشم بنی ادمت
 عقلاری آلودم بخود ایدم و مئا که اصبا بی
 یاره یاره ایدوب یاوه سوز آرسو یارلیان
 علیه السّلام د یودن صورب علاجه
 ندر د یودیدی تقوید یازوب بیله کور
 تقوید یامیاشرا میا ادوی اصبا و ث
 یاشمعلونی یا سخطی یا مؤید یا مؤید نو ثیا
 وایه الکرسیتی یازوب بیله کور **باب**
فرق برنجی دیوبیساننده در دیوکلوت

یوزی

یوزی کویت یوزنه بکتر و بدنی قیون بدنه
بکتر ایللی و آیا غلری اوزن سلیمان
علیه السلام دیودن صورت ایشک
ندر و قنق مکانده اولور سن و ایشک
ندر دیودیدی یا بنی الله ایشم برقع در
و مکانده دیرده اولوب و ایشم بنی آدمی
یولردن آلوب صقله و سترگردان ایدم
سلیمان لعین دن صورت علاچی ندر
دیودیدی بو طلسم یازوب بیله کور

زمانند او غلبی د و طوب بغازینی صیقم
 و اولدورم سلیمان لعین دن صور و ب کیش
 علاچی ندر د یودیدی قل آعود برت
 الفلق و قل آعود برت التاس مازوب
 و آیه الکهرستی و قل اوحی الی بیلہ کتوره
 دفع اول نور باب فرق او جنبی دیونیا نند
 در دیو کلوب صورتی فیل صورتنه بکر
 و یوزی آردند دن و ایکی کوزی مشعل
 کی بایز سلیمان علیه السلام د یودت

صُورِبَ اِسْمَاتُ نَدُرُ وَ قَنَقِي مَكَانَهُ اُولُو شَرِّ
وَعَمَلُوهُ نَدُرُ دِيو دِيدِي نَابِي اَللهِ اِسْمُ
سَنُورِدِ اِسْتُورُ وِيرِلِرْ خَانَلَرْدِه اُولُوب
وَاِشْمُ قَاجَانِ بَرَكْمَشْنَه مُصَدِّقْ اَو
عَرَادَقْدَه كَنْدَنِي تَدَبِيْن قُورِمُ وَعَقْلِي
بَرَشِي كَسْمَرُ قَالُوْنُ سُلَيْمَانِ دِيوْدُنْ صُورُ
عَلَاخِي نَدُرُ دِيو دِيدِي صَبْرُ وَاْفِيُون
وَبِيَا صُرْ كُوبَلِ اَوْدِي بِلَهْ كُورِهْ وَاِيَهْ
اَلْكُرْسِي وَ اَمِنْ اَلرَّسُوْلُ وَ شَهِدَا اللّٰهُ قُلْ

اللّٰهُمَّ

اللَّهُ مَا لَكَ الْمَلِكُ بَيْلَهُ كَقَوْمٍ دَفَعُوا لَنَا نُورًا

باب **فرق در دخی** دیوبند در

دیو کلوب صورتی اصلان صورتید ریوز

صغریوزنه بکر دودت بونیزی وارد

سلیمان علیه السلام دیودن صورتی اسمک

نذر و قتی مکانه اولورسن ویشک

نذر دیو دیدی اسم قشغه دیو ویر لرم

صینه صبحاق بر لسته ویشم قار لرد و غدی

زمانه اولادی طوتوب دیشا ریه

چیت نم تووتا که هلاکه برشون سلیمان
 علیه السلام د یودن صور دی ایلعین
 علاجی ندر د یودیدی آیه الکریستی
 کند سیله کوره شفا بولون **باب** **ف**
ش **ن** **ج** دیو بیانشد دودیو
 کلوب صورتی بز صورتنه بکزر وقور غی
 ایلدن قور غنه بکزر سلیمان علیه السلام
 دیو دن صورب اشیمک ندر وقنهقی
 مکانه اولور سن ویشک ندر دیو

دیو

دیدی ایتم کاسیح در و مقام دکر منیر

لرده ویشم بنی ادمک باشنه اوروب

کوزلندن یا شکر اقور مسلمان علیه

السلام دیودن صورب علاجی ندر

دیودیدی تعویذ آیه الکرمتی یازوب

بیله کتوره **باب فرق التنبی** دیو

بیانند در دیو مسلمانن کلوب صور

فیلدن صورتنه بکر مسلمان علیه السلام

دیودن صورب اشمت ندر و قنقی مکانه

اُولُو رَسْنِ وَاَيْشَكْ نَدُرْدِيو دِي دِي
 اَيْتِمُ نَابَهْشَرْدُرُو رَا كِرْمَقِيُون بُو غَا
 كِيَهْ جَقِي رَا كِرْدَهْ اُولُو بْ وَخَلَقَتْ قَار
 نَلَزِدْ يِل بَرَا قُرْمُو حَكِرْلَرِي شَيْشُو بْ
 نَفْسُ الْمُسْنَهْ اِقْتِدَار لَرِي يُو قُوْر زَابُوْن
 دُو شَر لَرِي سَلِيْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيوْن
 صُوْرُبْ عَلَا جِي نَدُرْدِيو دِي دِي ^{دوسته بچله} ^{رسول الله}
 سِدَا بُرُو بْ وَتَعْوِيْدَا يَزَا لَكُرْسِي
 وَاَمِنُ الرِّسْوَلُ وَشَهِدَ اللهُ وَمُعَوِّزَاتِي

کنز سبله

كَذْسِيلَهُ بَيْلَهُ كَوْرَهُ شِفَا بُولُورِ **بَاب**
فَرْقِ بَدِ بَحِي دِيوْبَانْتِدُهُ كَلُوبُ
 صُورْتِي كِيدِي صُورْتِنُهُ بَكْزِرْ كُوزَلَرِي
 قُوشْ كُوزَلَرِنُهُ بَكْزِرُوبَدَانِي حَبَشِيلَهُ
 بَدِنِي بَكْزِرْ سَلِيمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيودُ
 صُورْبِ اَيْشَمُ نَدُورُوقَتِي مَكَانْدُ
 اُولُورْسِنُ وَاَيْشَمُ نَدُورُ دِيودُ دِي اَيْشَمُ
 بِيَرُهُ دُورُورِ كِرْمُ دَامَلَرُهُ اُولُورْسِنُهُ
 اُولُوبُ اَيْشَمُ اَصْلُهُنْ صُورْتِنُهُ كُورُونِمُ وُ

وادملوک اویقوسی لورم و قورقور
 سُلیمان علیه السّلام دیدی علاج
 دیر دیر ^{دیودیر} کچنک اودی کند راو کاید ررور
 الکریستی وامن الرسول کند سیله کور
 شفا بولور **باب** **فرق سکر بنی دیو**
 بیایند دُر دیو کلوب عجایب صورته
 اندامی بیر دُر و باشی ایکی دُر دور
 قنادی اولوب وایلی وایاغی و قورغی
 ایلنه بکتر سُلیمان دیودن سورب

اسهت

اسمک ندر و قنقی برده اولوب ویشک
 ندر دیودید ایسم و سوس در ویرلم
 خراب برلرده و کملرده اولوب و قن
 کیم بو برلرده کلوب لسمت ا دینی یاد
 اتمسه د و طرم و عقلمی لور مسلمان
 علیه السلام دیودن صورت علاج
 ندر دیودید ای کا و اود بیله اسکلی کشته
 بد رو بی تعویذ جان یازه بیله کتوره
 باب **فرق دو قوزنجی دیوباننده**

دیو کلوت صورت حجابیله باشنده بر
بونیوز وایتکی قیرو عی اولوب عقرت
قویرغنه بکر رسلیمان علیه السلام
دیودن صورت ایشمک ندر و قنقی مکانه
اولور سن و ایشمک ندر دیودیدی بانی
ایشم فلنقتش در ویرا کرم دهلیرده در
و ایشم بخی ادمک قلیلرند و سوس
براقرم و هو صالرم وضعف پیدا ایدرم
سلیمان دیودن صورت علاجی ندر

صاری

صَارِي مَقْل شَرَاب اِيلَه اِيحُوب وِقِيُون اور
بَاشِي دَجِي يِه شِفَا بُولُور وِبُودْ عَالِ سَبِيلَه
كُتُورَه مِي وِمَا مِيه وَاَه يَاه مَنَاه ^{تِل} كَلَطَطَا

وَايَه الْكُرْسِي بِيلَه كُتُورَه **بَاب** آتِي

دِيوِيَا يَنْدُ دِيوِيَا كُتُورَه صُورَتِي قَارِي صُورَتِي
بَدَنِي سِيَا مَدُور كُتُورَه يِيو كَدُرْ آيَا قَلَمِ عَدُو
آيَا قَه بَكْرُو بَاشِي اِيشِك بَاشِي شَه بَكْرُو
سُلَيْمَان عَلَيْهِ السَّلَام دِيوِيَا صُورَتِي
اَسْمُكُ نَدُرْ وَقَبِي مَكَانْدُ اُولُوب وَاِيشِك

ندُر دیودید ی ایسم خافق دُر ویر کوف
 قارنلق یر لَر دَه اولوب وایشم ادملری
 طیانجه اوردب دیزلری سست ایدرم
 کجه یا طمن سلیمان علیه السلام دیودن
 صُور دی حلاجی ندُر دیودید ی زربا ط
 بدنه و نشم ایدوب وایسم اعظم کنده سله
 کتوره شفا بولور **باب** الی ایکی
 دیوبیانشده دیو کلوب بیولک صغیریتنه
 ودرت کوزی اولوب وایکی قولای غنی

سر نور

سِرُّ نُوْرِ سَلِيْمَانِ دِيوَدَنْ صَوْرُبِ اسْمَتِ
 نَذَرُ وَقْتِ نَقِي مَكَانَنْدَهْ اُولُوْر سَنِ وَايشَلْتَنْدَهْ
 دِيوَدِيْدِي اسْمِ نَاهِرِ اسْتِ وِرْلِرْمَهْرِيَهْ
 اُولُوْبِ ايشم كَشِيَهْ اُوْرْمَا يَاقَلْرى وِدِيْرْ
 بُوْكْرَهْ سَلِيْمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيْدِي
 عَزَاجِي نَذَرُ دِيوَدِيْدِي مَوْمِيَا وَاْفِيُونِ وِ
 كَنْدَرُ وِصْفَرِ سُوْدِكِي اِيچْتَدِرُ وِ بِنَشْمِ
 اِيْدَهْ لَرُوْ تَعُوْذِي يَنْحِي بِلَهْ كَتُوْرَهْ دَفْعِ وُلْتُوْرِ
 دِيوَبِيَا نِيْدَهْ دُ

بَابُ الْاَوْجِ

دیوکلوب قوش سورتند یوزی ارم
 یوزنه بکزر قولای غنی ایشک قولای غنه
 بکزر قور غنی قاطر قولای غنه بکزر سلیمان
 علیه السلام دیودن صودت اسمت
 ندر و مکانت قبی یزیده اولور و ایشک
 ندر دیودید بی اسمو ناس ددر و مقام
 ازمانلرده اولوب و ایشتم مجلس لرده
 فتنه براقره سلیمان علیه السلام دیدی
 اول مجلسک علاجی ندر دیودیدی

اسماء

اسماء اعظم يا زوُب بندن آمين اولور لر

يا حي يا قيوم يا تمخشا يا تملشا يا كفليشا

يا كدو حطب واية الكرسي دحي يا زوُب

بيله كنون **باب الی دریت** دیو بیاندن دیو

بصورت او کوز کلوت و اول دیوت

درت کوزی اولوت و اینکی قولاغی سیرده

دوقور سلیمان علیه السلام دیودت

سوال ایلدی ایسمت ندر و قنقی مکانه

اولور سن و اینست ندر دیودیدی ایسم

ناسو مودرو ویر لیرم کینف لردۀ اولوب وایشیم
 بنی ادمی اوده لرندن ییز اراید ووب اوده
 لرنده اوترجقلر بکلر سلیمان علیه
 السلام دیدی علاجی ندر دیودیدی
 صفروئت ایلکی وکجد یاغنی ولبان خنظل
 ایله یاغلد ووب و نشر ایدم لرو تعوید
 وایة الکرسی و معوذتین یا زووب بیلہ
 کتوره **باب الی پیشنجی** دیو
 بیانتد دیو کلوب سلیمانک حضوریه

باشی

بایشی قاطر باشنه بکزدرواندامی انیسات
 اندامنه بکزدرو قیرو غی ایلانه بکزدوسلیمان
 علیه السلام دیودن صوروب اسمک
 ندر و ققی مکانه اولور سن ویرلر
 ققی سیدردیودیدی اسمک مدنیادر
 و مکانه خمس برلر ده اولور و ایشم اولر
 بوغازینی دوطوب صیقره سلیمان علیه
 السلام دیودن صوروب علاجی ندر
 دیودیدی ابتدا دوه دوعدی شاقک

تَزَكِي وَدَاغِ اَيْشَكْت بُولِي يِدُورَه وَشَرَه
 اَيْدِي وَبُ وَأَمِنْ الرَّسُولِ وَآيَةُ الْكُرْسِيِّ
 بِأَرْوَبِ بَيْلَه كَوْرَسَه شَفَا بُولُور
بَابُ الثَّلَاثَةِ دِيُونِيَانْدَه دُرْدِيُو حَقِيْقَه
 صَادِي قَادِي صَايْخَه بَكْرَه اِيلَنْدَه
 دَكَلَت اُولُوب اِيَا قَلَرِي اَيْشَك اِيَا غِنَه
 بَكْرَه قَاشَلَرِي عَطَش كِي بَايَز سَلِيْمَان
 دِيُو دَنْ صُورُب اِسْمَك نَدُر وَقْتَه
 مَكَانْدَه اُولُور شَنْ وَبِشَك نَدُر دِيُو

دیدی

دیدی یابنی الله ایتم برسام دژ ویریم

برالتند وایشم ادملر و لت عقلی بنی الور

زائل ایدرم و دیللری دوتقن ایدرم و کوز

وقولا ق بعلنور سلیمان علیه السلام لعین

دن صوروب علا جی شقایق کولی و درحیان

وسوسن بیدرسونلر وایه الکریستی کند سیله

کتوره شفا بولور **باب الی بدی**

دیوبلایند د یو چیقوب کوکس قوشنه بکرز

ایا غلری خولیه بکرز سلیمان دیودت

باب الی سکر دیویانند دُر دیو
 چیقوب حبشی صودنه بکزر و غزنند
 اتش چیقرو جامه اواز پوست درخت
 سلیمان علیه السلام مدیدی ایشمک
 نذر و قنچی مکانه اولور سن و ایشک
 نذر دیو مدیدی ایشمک اوندق دُر و مسکن
 جاملرد کانلرند اولوب ایشم ادمک
 بوخارینی دوطوب سولیکه اقتداری
 قالن سلیمان دیورن ^{صوب} علاجی نذر دیو

دیدی اطلت اودی یدر وُوب وایه
 الکُستی وامن الرسول یاز وُوب بیله
 کُوره دفع اولنور **باب** الی دو قوز
 دیویانده دُر دیو جیقوب هئیتی قوش
 هئیته بکزر سلیمان علیه السلام
 دیودن صورب اسمک ندر و قنقی
 مکانده اولور سن وایشک ندر دیو
 دیدی ایسم جاودا ندر ویر لشم لشم
 یاندوغی ر لسه وایشم دمک بغاز بنی

دو قوز

دُطُوبُ ضَعِيفٍ كِزْدَرِ مَسْلُيْمَانِ عَلَيْهِ

السَّلَامُ دِي دِي عِلَاجِي نَدُر دِي دِي

أَيَةُ الْكَرْسِيِّ وَالْمِنْ الرَّسُولِ بِيْلَهُ كُتُورُهُ

دَفْعُ أَوْلُنُورُ **بَابُ التَّمَشُّرِ** دِي

بَيَانِيْدُهُ دُرْدِيُو حَيَقُوبُ يُوْزِي قَارِي

يُوْزَنُهُ بَكْرُوبَدَنِي اِيْشَاكُ بَدَنَنُهُ بَكْرُ

كُوزَلَرِي چِرَاغُ كِي بَايْنَرِ سُلَيْمَانِ عَلَيْهِ

السَّلَامُ دِي دِي اِسْمَاكُ نَدُر وَقَفَتِي

مَكَانَهُ أَوْلُوبُ عِلَاكُ نَدُر دِي دِي

اِسْمُ شَعْلَا دُرُوڤ لِهْم مَوَادِهْ اُولُوڤ

و اِسْم ادمي كو كسَنَه اُوڤوڤ دوشدَرَم

سولكه اقتداري
فالمرصه

سَلِيْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيوَدَنْ صُوڤُ

بِسْ عَلَاجِي نَدُرْدِيو دِيو دِيو غَالِه نَكْ

اُوڤي خَايَه بُو مِيَا مِيَزِد وَاَمِن الرِّسُوْلُ

وَايَه الْكُرْسِي يَا زُوڤ دَفْع اُولُوڤ **بَاب**

الشمس دِيو بِيَا تَدُ دُرْدِيو جِي قُوڤ

يُو زِي ادمي يُو زَنَنَه بَكْرُ سَلِيْمَانُ عَلَيْهِ

السَّلَامُ دِيوَدَنْ صُوڤُ اِسْمَتُ نَدُ

و حَقِي

وَقَبَّحْ مَكَانَهُ أُولُورَسَنَ وَابِشَكَّ نَدْرَ

دیودیدی یابنی الله اسم مليله دُر

وَبِرَّكَرْمِ أُوْدِهٖ لَرَّهٖ أُولُوبِ وَأَشِيْم

ادمك باشينه اوروب سست آيم

سَلَامٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِنْدِي عَلَاجِي

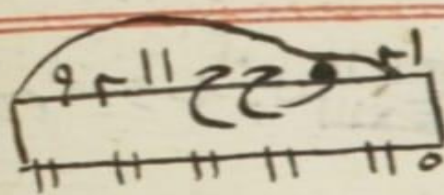
نذر دیودیدی کون شقایق کولی

يسون وبوطلمس بيله كوردنه شفا بو لور

١١١١ ٨ ٩ ٤ ا ب ١١١١

وَايَةُ الْكُرْسِيِّ يَا زَوْثَ بَيْلَهُ كَقُورِهِ

بِسْمِ الشَّمْسِ الْكَلْبِيِّ دِيُونِيَانْدُمُ دُرُ
 دِيُوچِيَقُوبُ صُورَتِي آجِدُ رُصُورَتَنَه بَكْرُزُ
 سُلَيْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيُونُ صُورُتُ
 اِسْمَكُ نَدُرُ وَقَبِي مَكَانَدُ اُولُوسَنُ و
 اِسْمَكُ نَدُرُ دِيُونُ دِيُونُ دِيُونُ
 وِيرَلِرْمُ صُورُفَا قِيرَلِرْدَه اُولُوبُ اَدْمُ
 دُوطَرْمُ بِي وَاعِيَه اِيْدَه رَمُ سُلَيْمَانُ دِيُونُ
 عِلَاجِي نَدُرُ دِيُونُ دِيُونُ دِيُونُ عِلَاجِي اَزُوبُ
 بِيْلَه كُورَه بِسْمِ اللّٰهِ جِبْرِيلُ بِسْمِ اللّٰهِ مِيكَائِيلُ

کوردە شفا بولور

باب الشمس درت دیوبلایند دُر

دیو چیقوب صورتی قصر اق صورتنه بکر

ود ورت کوزی اولوب سلیمان دیودن

صورت مکانک قنقی یرده اولور دیو

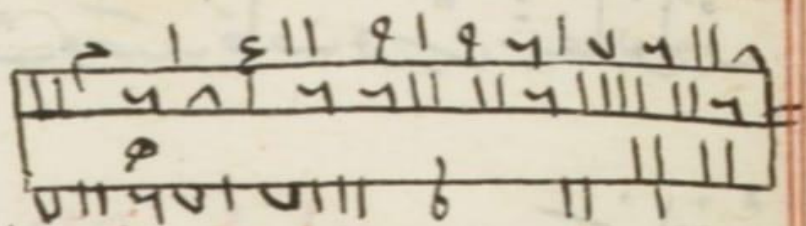
دید قمر یرده مکریم کلوب واللاهک

ادی ذکر الیمیه دوطره مری مرضلی

اولور سلیمان دیدی علاجی ندر دیودن

تعوید یازوب شفا بولور

۷۱۵۷

باب الخمس جیش دیوبیانند دُر

دیو جیقوب قر قولا و صورتنه بکزر

سلیمان علیه السلام کند ندن صورت

فعلت نذر آدم اوشا قلری خامده کوردکن

دو طره اغری یا نذر مسلیمان علیه السلام

دیدی علاجی نذر دیو دیدی کلاب و

شربت ایچوب حمامت ایلیه و شکر و زرنج

ایلنه و آباغنه سوره و دعاء اوزرینه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کَلُوبُ سِيَاهُ زَنْشَتُ صُورِلَهٗ اَيَا قَلْعَرِي

صِفْرًا أَوْ غَنَةً بِكَرْسِلِيْمَانٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ

دیودن صورت ایشک ندر دیودیدی

بِئْتِي اِدْعِيْ دُوْتُوْبَ رَاغِمًا مَرْضَةً مُبْتَدَاً اَوْ لَوْ

سُكَيْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيدِي عَلِيٍّ جِي نَدُ

دیودیدی بوطلسم یازوب بیلہ کتورہ

[illegible]

جابر

باب التمشد و قوسر دیوبیانند در دیو

کلوب آدم صورتند در وایلند بر حیا ق

طعام وارد رسلیمان علیه السلام صور

ایشک ندر و قنقی رده اولورست

دیو دیدی اشم در غام در ویر لیرم او

شاکلار اسیند و اوده لرنند و هر بر

که طعام بقره توکر ^{ایچند} ^{تند} ایچنه ید کلای زما

جمیع بدنلری دلت اولور سلیمان علیه

السلام دیدی علاجی ندر دیو دیدی

نار قبوقی و نشادر و زعفران یا ند و رب
بخور لنوب و بو تعویذ یا زو و بیله کور

لله المدا والحمد لله

11 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

۹۱۸۵۴۳۲۱۰

بافزاید نخمس دیویا تند دُر

دیو حقیقوت قادی صورتنه بکر زرد رنگی

دموزد نیشنه بکرز سلیمان علیه السلام

۷۵۰

دیودن صورب اسمت ندر وقتقی مکانه
 سن دیودی قسقلق اوره لوره اولوب
 وهرکیم کلوب واللهاک ادی ذکر ایتسه
 اورم وعقلنی اورم سلیمان علیه السلام
 دیدی علاجی ندر خرما ی هند بشرو
 دیوره و بوتغونید یا زوب بیله کون
 اهیاشرا هیامراهیا ادونی اصباوت
 وایه الکرمیتی دخی یا زوب **باب**
بشمس بر دیو بیاتده دیو کلوب صورنی

آدم صورتنه کمر وایا غلری صغر صورتنه

بکر ز سیلیمان علیه السلام دیودن صوب

است ندر وقتنی مکانه اولور سن و است

ندر دیودیدی یا بنی اسم به قوشدر و کام

حشمرده اولوب و هر کیم بویر لرده اغراب

واللهک اسمنی یا داتمه د و طوب انجدرم

وانجتم که علا منی کجه لرده بو خشی کلر و کندز^{لرده}

و سواسن دوشرنی الله دیودن صور علاج

ندر دیودیدی سور د خانی یازوب بیه کور

شفابولود ناب بخش یکی دیو بیانتند صورتی

آمد صورتی بجز بونری سبأ هدر کوزاری

قیرغری در سلیمان علیه السلام دیودن صور

فتی برده اولود سن و اشک اندردیو دیدی

مغاره لرده و باغ لر کوچه سند اولوب هر کیم

بنی ادم دن بوی لر اوغرا یوب للهک اسمنی یاد

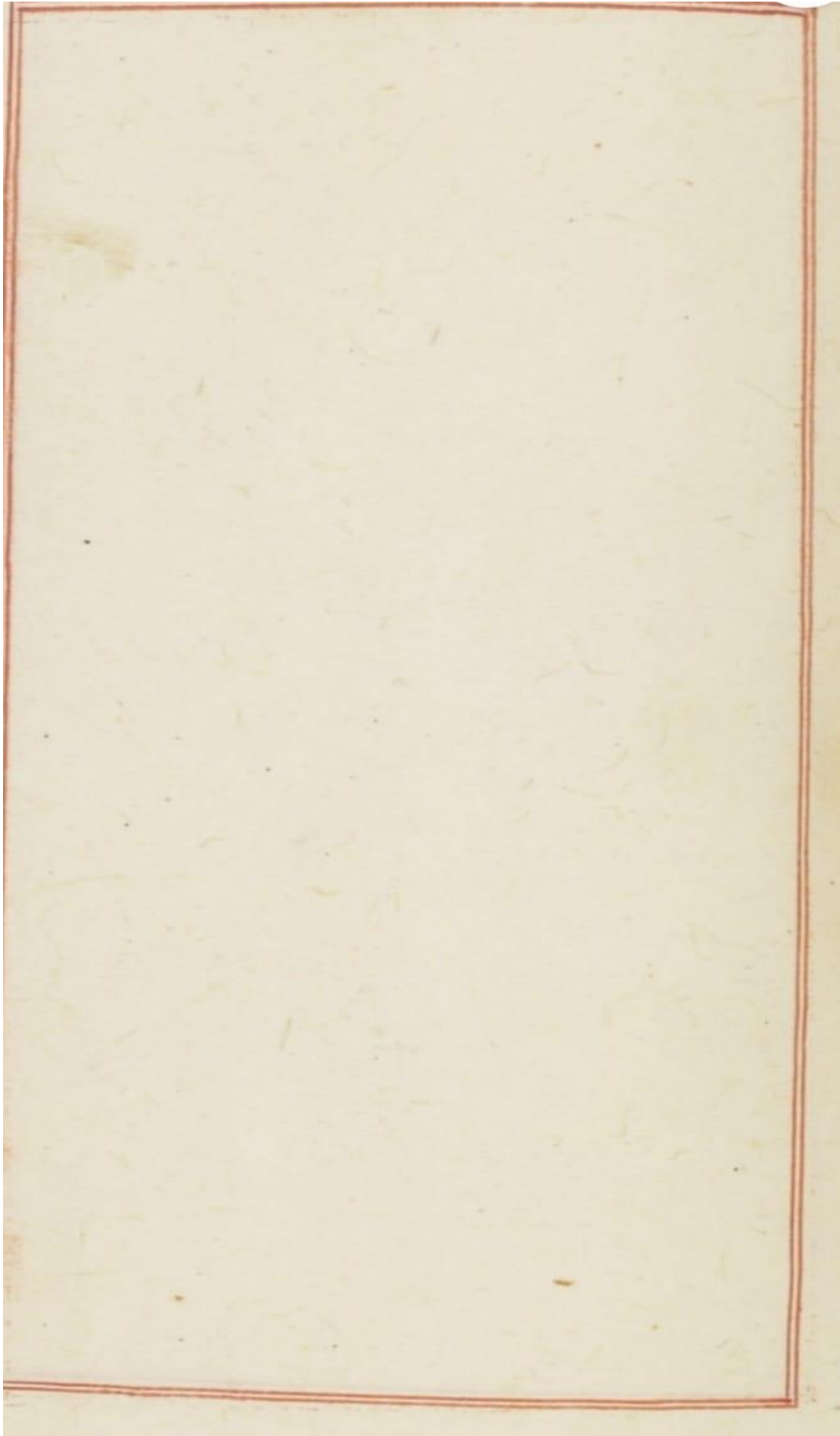
امسه د و طوب انجود سرم و انجتمک علامنی

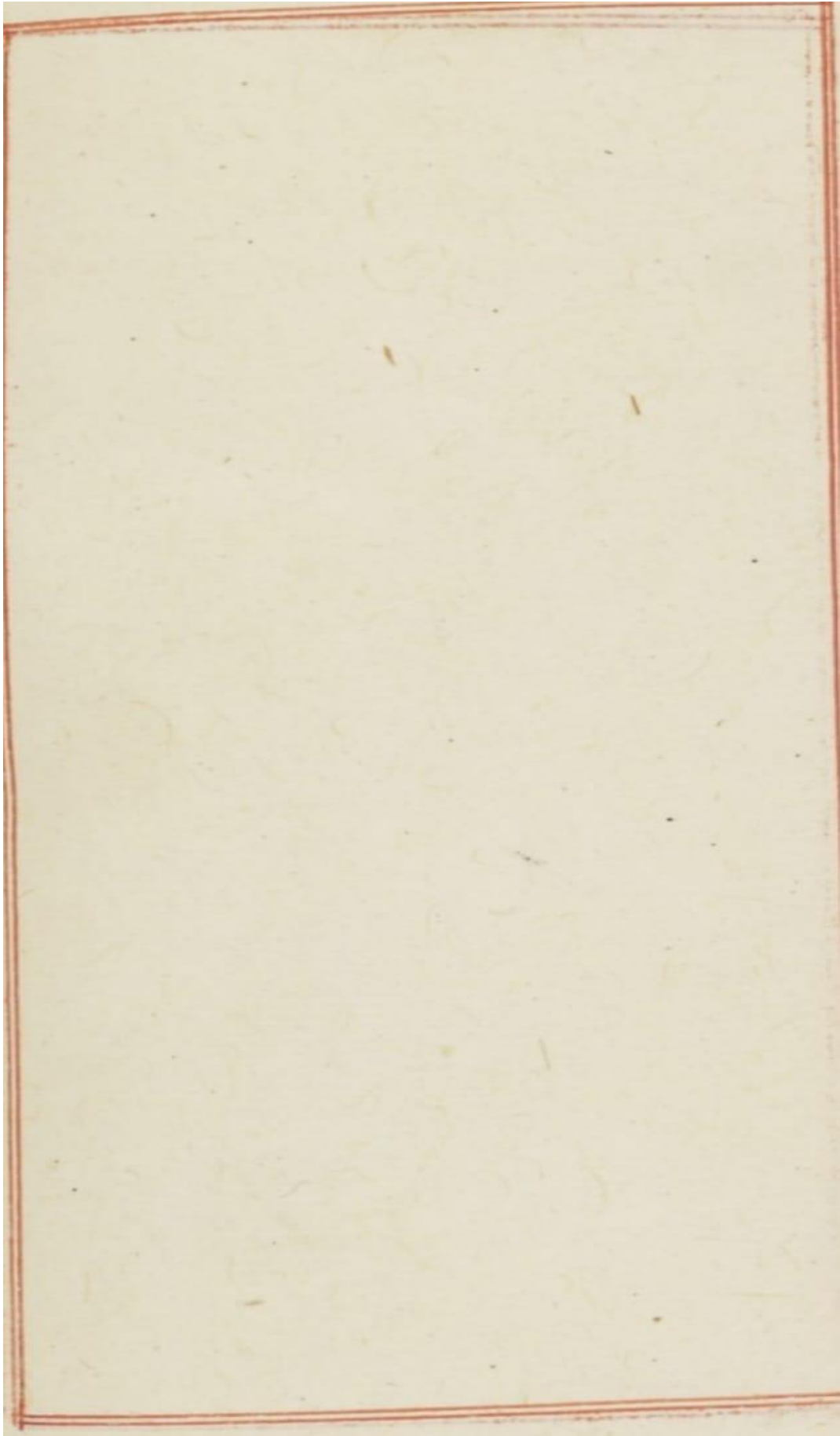
جمیع بدنی دریه فالود سلیمان علیه السلام

دیودن صور ب علاج ندردیو دیدی بو تعوید

يا زوب بيله كنوره بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي خلق السموات والأرض وجعل
الظلمات والنور ثم الذين كفروا يبرئهم ^{لأن} بعد
هذا الكتاب من محمد صلى الله عليه وسلم وعلى
الفرشتي لها شتى المكي الأبطحي الأمي التهامي
صاحب التاج المروية والقضيب لنا فقه و
الكوش والشفاعة صاحب قول لا إله إلا الله
إلى من طرق الدار من العمار مطرق بخبر ما بعد
فان لنا ولكم في الحق سعة فان تكمن مولعاً

داعياً فامضوا حلة القرآن وانطلقوا الى عبدة
الاوثان والى من اتخذ مع الله الهاً اخر يرسل
عليكم شواظ من نار ونحاس فلا تنتصران
بسم الله وبالله ومن الله الى الله ولا غالب الا الله
بسم الله واستغفروا بالله وتوكل على الله واجعل
صاحب كتابي هذا في امان الله وحرز الله حيث
ما كان حيث ما توجه لا يقربون ولا يضادبون
قاعداً ولا قائماً ولا في اكل ولا في شرب ولا في
اغتسال ولا في جنابة برحمتك يا ارحم الراحمين

[illegible]

کتاب پری نامه

امدی بیل که بو کتاب حکمت در سلیمان علیه
السلام زمانندن پری لری صورت
آدمی پنجہ قود قود در سپن پری لرد عیسی
که بنز او تو زایکی ملتو ز صف صفا ولوب
بعضلر بمن یول باشنده دورد و بعضلر بمن
اسکی قولبرده اولوب و بعضلر بمن صحرا
واورمانلرده او تو دورد و بعضلر بمن مقبرلرده
اولوب و بعضلر بمن صولر و حتام لرده

أُولُوبُ وَبَعْضُ نَمْرِ قَارِئِ لُودُهُ لَرْدُهُ
أُولُوبُ بَنِي أَدَمِي أَوْرُبُ أَوْلِيَهُ يَتَشَدُّ وَرَبُّ
دَرِيْدُهُ قَالُوْزُ لَرُوكُوْزُ لَرِي سِيَاهُ أُولُوبُ
كُوْرُمَكُهُ اقْتَدَارُ لَرِي قَالَمَنْ سَلِيْمَانُ عَلَيْهِ
السَّلَامُ صُوْرُبُ بِيْشِ عَلَاجِي نَدُوْرِي
لَرْدِيْدِيْكُهُ شَرِبْتُ اِيْحُوْبُ شِفَا بُوْلُوْرُ

بَابُ طَالِعِ حَمَلٍ بَلَكُهُ أَوَّلُ پَرِي كُهُ

حَمَلُ طَالِعِيْنُهُ تَعَلُّغِي أُولُوبُ سَلِيْمَانُ نَكْتُ
حُصُوْرِيْنُهُ كَلُوْبُ سَلِيْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ

صُورُب قَنْقِي رِردِه اُولور سِن پِرِي دِي
 يَا بِنْتِي الله يَرِمَا اُولر مَانلَرْدِه وَصَحْرَا لَرْدِه
 اُولوب مَرَاد مَرَكِه بُو طَالَا عِنْدِه اُولوب
 اِسْتَرَسَه كِي شِي اُوله اِسْتَرَسَه قَارِي اُوله
 و بُو بِي رَلَرْدِه اُولغَر اِيوب وَاللَّهَات اِسْمِي
 يَا دَامَتْسَه دُو طَرَم وَاكَا شُو مَحَالَنْدِه
 صُو قَرَم وِي بِنِي دَا اِيْمَا سُنْت اِيْدِه رَمَو
 كِي كَلَرِي دَا اِيْمَا اَغَر قَالور وَا بَشِي دَنْ
 شَكَايَت اِيْدِر وَا نَك عِيْلَه جِي تَعُو يَز قِيون

قَائِلَه

قَانِيلَهُ وَيَا خُودَ سِيَاهُ مَرْنَعِ قَانِيلَهُ يَا زُوبُ
 وَأَوْنَكَ أَوْرَكَ يَا شَيْلَهُ خَسْتَهُ نَكَ بَدَنَهُ
 سُوْرَتُكَ وَدَخِي بَرْتَعُونِي يَا زُوبُ أَوَّلُ قُو
 وَيَا خُودَ أَوَّلُ قِيُونِ قُوْلَايْسِدَهُ دَفْنِ اَيْدُو
 شِفَا بُولُوْرُوْ بَرْتَعُونِي دَخِي يَا صُوبُ وَ
 صَوْلِيهِ يَيَقُوبُ وَأَوَّلُ صُويْ خَسْتَهُ
 اِيْجُوبُ شِفَا بُولُوْرُوْ بَرْتَعُونِي دَخِي يَا زُوبُ
 بُونِيْنَهُ أَصُوبُ دُعَا بُودُ رُخْلَقِ اللهِ تَبَارَكَ
 وَتَعَالَى يَا اللهُ يَا اللهُ يَا اللهُ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ

يَا مُوَيْمُوَيْمُ مَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَبُودْ خِي بَارُو.

قَبْلَهُ طَرْفَهُ دَفَنُ أَيْلِيَّةُ ۱۱۱ لَا اِه لَام و

وَدَخِي قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ وَآيَةُ الْكَرْسِيِّ يَا زُو.

بَيْلَهُ كُتُورُهُ **بَاب طَالِع نَوَاز** اَو

بِرِي شُور طَالِعُ عِنْدَهُ مَوْتَل دُرُ اسْمِي بَحِي

أُولُوبُ سُلَيْمَانِ حُضُورُهُ كَلُوبُ دِيدِكِي

جُمُعَةُ كُونِي أَدَمَلُ وَلْتِ آرْدِي صُورُهُ كُورُ

اسْكِ وَعَيْتِقُ أَوْدَهُ كَرْدَهُ كَلْدُ كَلَرِي

نَقْدِيرُهُ أَوْرِبُ شُومُ خَالْتَنَدُ بَرَقَمُ

وَأَنَا

وَايْلِيَّ وَابْتَغِي دُونَكَ لَوْ رُسُلْنَا نَعْلَمُ
 السَّلَامُ صُورُ بَعْدَ جِيْدَ رَسْمِيَّ دِيْدِي
 آيَةُ الْكَرْسِيِّ بِأَسْنَدٍ بَعْدَ لَوْ بَوْتَعُوذِ
 كَلَامُهُ دَهْ يَارُؤُوبُ وَصَوَائِلُهُ يَقُوْبُ أَيْحُهُ
 شِفَا بُولُورِ بَسْمِ اللَّهِ الشَّافِي بِسْمِ اللَّهِ الْكَافِي
 بِسْمِ اللَّهِ الْمُعَا فِي بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ
 مَعَ أَسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ هُوَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ **بَاب طَالِعِ جَوْزَا** بَلَكِي
 أَوَّلُ بَرِي كَهْ جَوْزَا طَالِعُهُ مَوْتَلُ أَوَّلُؤُوبُ

جابر دُرُ سَلِيمَانُكَ حُضُورِنِيَّةُ كُلُوبُ
 سَلِيمَانُ صُورُوبُ قَنْقِي يِرْدِيَّةُ اُولُورُوسَن
 دِيودِيدي خُصْرُ الرَّدِيَّةُ اُولُورُوبُ اَكْرُكُشِي يَاخُود
 قَارِي اُولُ يِرْدِيَّةُ كُلُوبُ وَاللَّهُكَ اِسْمِي
 يَادَا اَمْسِيَّةُ اَنُكَ كَمَكْرِي بَرَبَنْدَن اِيرْدَم
 وَدُورْمِيَّةُ شَكْلِي كَنْدِي دُورُطُورَاغْزِي
 قَانِيورُورَايَلَنْدَن وَايَاغَنْدَن قُوتُ قَالْمَرْ
 سَلِيمَانُ عَلِيَّةُ السَّادَةِ مِيرِي دَن صُورُوبُ
 عِلَاجِي نَدَن مِيرِي دِيدي بَرَبَايَاضَرَقُون

يَاخُود

يَا خُودَ بَرِيَا ضُفُوشُ بَغَا زَلِيوُبْ وَأُورَكْ
 يَا شِيلَهْ بَدَنِي سُوْرُبْ وَبُوْتَعُوْدِي يَا زُو
 سِفَا بُولُوْ بَسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ الْعَرَّةُ
 اللّٰهُ لَعَلَّكُمْ اللّٰهُ اللّٰهُ اللّٰهُ بِسْمِ اللّٰهِ يَا
 الَّذِيْنَ أَصْبَرُوا وَصَابَرُوا وَأَوْرَابَطُوا وَأَنْتَقُوا
 اللّٰهُ لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُوْنَ الْعَرَّةُ اللّٰهُ اللّٰهُ الْعَرَّةُ اللّٰهُ
 وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ
 وَلَا يَزِيْدُ الظَّالِمِيْنَ إِلَّا خَسَارًا **بَابُ**
طَالِعِ سَرَطَانَ بَلَكِيْ أَوَّلُ يَوْمِيْ كَهْ سَرَطَانَ

طَالِعُنْدُ مَوَكَّلْ أَوَلُوبْ اِسْمِي مَيَمُونْدُ رَحْبَشِي
 دُرُسْلِيْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَوْنَدَنْ صُورُبْ
 قَتْمِي مَكَانْدُ اَوَلُورْسَنْ بَرِي دِيْدِي وِيْرَانْ
 يَرْسَدُ وَخَرَابُ اَوْدُ لَرْدُ كِيْمُ وَكُونْدُ
 بَعْضُ شَيْْ اَقُورْمُ وَهَرَكِيْمُ قَارِي وَكَشِيْدَنْ
 اَوَّلْ مَكَانُ كُلُوبْ اِلَلْهَاتْ اِسْمِي يَا دَائِيْسَه
 اَوْرْمَكِيْمُ يَا طَنْ قَالُورْ وَكُونْدُ زَبِيْ وَاْعِيَه
 اَوَلُورْ وَجَمِيْعْ بَدِيْ دِيْ دُرُسْلِيْمَانُ صُورُبْ
 عَاجِيْ نَدُرِيْ دِيْدِي بُو طَلَسْمُ مَسِيْكَتْ

درغفران

وزعفران ايله يا زوُب صُو ايله يَنْقِيوُب
 اِيچَه بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ غَا زَانِم
 غَا زَانِم غَا زَانِم اَدْعَا عُلُوْمِ اللّٰهِ اللّٰهُ
 اَوْطَوَاعِ لَوْ عَرَدَمَا سَارَ الْمَلَكُ اللّٰهُ لَا اِلَهَ اِلَّا
 هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
 وَبِاللّٰهِ وَبِرَّائَةِ لَكُمْ صِدْقٌ وَهُرْسَةٌ سِرَّةٌ
 حَمْعٌ رَعَلَتْ هَلْ دَلَهْ لَهْ لَهْ لَهْ لَهْ
 لَهْ لَهْ لَهْ لَهْ اَهْ اَهْ اَهْ اَهْ اَهْ اَهْ
 اَهْ اَهْ اَهْ اَهْ اَهْ اَهْ اَهْ اَهْ اَهْ

ابهلى ابهلى ابهلى ابهلى ابهلى
 مه مه مه مه مه مه مه
 مه مه مه اه لا طوت اسلام
 بحق لو انزلنا وابط وبتقوئذ يا زوب
 مشغله يا زوب بيله كوره بيه
 الله الرحمن الرحيم بقم العلم بيه الله
 الملائك الحق المبين محمد رسول الله صادق
 الوعد الامين شهد الله انه لا اله الا
 هو والملائكة واولوا العلم قائما بالقسط

لا اله

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ الْمَلِكُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيَّمُ الْعَزِيزُ الْمَجِيدُ الْمُنْتَكِبُ سُبْحَانَ
اللَّهِ عَمَّا يَشْرَكُونَ نُورٌ وَحِكْمَةٌ وَلَا حَوْلَ وَلَا
قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ
وَرَحْمَةً وَقُدْرَةً سِرْطَانُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
أَدْمُ صَفَى اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَدْمُ صَفَى
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَبِ الْقَاسِمِ خَلِيلُ اللَّهِ لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ مُوسَى كَلِيمُ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَلِيٌّ
رُوحُ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ حَقًّا

حَقًّا اللَّهُ اللَّهُ وَالنَّهَارُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ **بَاب طالع اسد**

بَلَكِي اسد طالع عِنْدَ مَوَكَّلٍ أَوْلَانِ مَلِكِ اسْمِي

صَفْصَحْ أَوْلُوبْ سُلَيْمَانِ حُضُورُنْ كُلُوبْ

سُلَيْمَانِ صُورْدِ عَقْبِي رِدْهُ أَوْلُوسَنْ

بِرِي دِيدِي رِكْرِ صُوحِشْمَلَنْدْ أَوْلُوبْ

هَرَكِيمِ بُوَطْ لَعْدْهُ أَوْلُوبْ وَبُوِرْ كَرْدْهُ أَوْلُوبْ

وَاللَّهْكَ اسْمِي ذِكْرُ اسْمِي أَوْلُوبْ بِيَهُوشْ

اَيْدِ رَمَادْ مَلْكَ اَرَا سَنْدْهُ أَوْلُوبْ بَلَنْ جَمِيعْ

مَكْرِي

ککری مغل اولور و باشی اغز سکیمان

صورت علاجه ندی پیری دیدی علاجه

اللهم ادندن یازوب صولیه یقیوب

ایچه شفا بولور و بوطلسه بیلک کوره

ط م ه لا ا ا ا ا ا م ا ا ا ا ا ا

م ا ا ا ا ا م ا م م م

ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا

م لا ا ا ا ا م م م م م

ولا حول ولا قوة الا بالله العلی

العظیم یا الله یا الله یا الله و یوتغویذ
 برکاسه ایچند یازوب صوی ایله ییقیه
 ایجه شفا بولور بسم الله الرحمن الرحیم
 وقد جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل
 كان زهوقا فسیکفیکم الله وهو
 السميع العليم **باب طالع سنبله**
 بلکی سنبله طالع عند موکل اولاد
 ملاک سلیمان حضوریه کلوب اسمی
 درش در سلیمان اول ملکدن صورب

فتنی

فتنی مکانه اولورسن ملک دیدی برلر

بیوت یوللاردہ اولوب وهرکیم بنی

ادمدن او غريوب والى ادي ياد

اِنَّهٗ اَوْرَمَ اَيُّ قَلْبِي بِوَكْلِ وَخَسْتِهٖ اُولُو

سَلَامٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِيدِي عَلَاجِي

ند رملک دیدی سیاہ قوش بوغازلیو

وَبِوُطْلَسْ مَا زَوْبْ شِفَا بُولُو

१२५०९ ॥ ॥ ८ ७ ६ ५ ४ ३ २ १

السلامة والعدل والامانة

باب ظالع میزان

بلکی میزان طالِعُ عند مَوَکَلِ اُولَا نِ مَلِکِ
سَلِیْمَانُکَ حُضُورِ نِیَّہِ کَلُوبِ اَدِی اَرْبَعِ دَرِ
سَلِیْمَانُ عَلِیَّہِ السَّلَامِ اَوْنَدَنْ صُورُ
قَنْعِی مَکَانَدَ اُولُورُشَنْ دِیْدِی یَرْکِی
خَرَابَہُ کَرْدَہِ اُولُوبِ سَلِیْمَانِ صُورُ
اِیْشَتِکَ نَدَرُ مَلِکِ دِیْدِی اَدِ مَدَنْ هَکِی
کَلُوبِ وَاللَّهْکَ اِیْمِی اِیْدِ اِیْمِیَہُ بَاشْنَه
اَوْرُبِ عَقْلِی اُولُورُ سَلِیْمَانِ صُورُ

علامہ

علاجه چي ندرد يود يدي بو طلسم يا زووب

۶۱۱ هـ ۱۷۶۶ الم ۱۱۶۶۶ و بو

دعا لوي يا زووب قل اعوذ برب الناس

الى اخزها و قل اوحى الى و لا ولدا

باب طالع غفر بلكي عقرب طالعند

موكل اولئان ملك سليمان حضورنه كلوب

ايسمي بهودر سليمان عليه السلاه مصور

قنقى يردة اولور سن ملك ديد ييرا ^{لندن}

و كهرنيز يردة اولوب و هر كيم كلور و

اِسْمُنِي يَا دَائِمَسَّة اِيْلَاسِي دُوْمَنْ قَالُوْر وَقُولَافِي
 اِسْتَمْن وَيُوْزِي صَادِي وَكُوْز لَسْنَدُمْ اُوْ يَقُوْا
 كِيْر مَنْ وَيُوْاسْمَاءُ الله تَقَالِي مَسْك وَزَعْفَرَان
 اَيْلَه يَا زُوْبُ صُوَالِيه يَيَقُوْبُ اِيْحِيَه بِسْمِ
 الله الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ يَا الله يَا الله يَا الله يَا زُوْبُ
 يَا عَظِيْم يَا رَحْمٰن وَنَنْزَلْ مِنْ الْقُرْآن مَا هُوَ شَفَاءُ
 وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَلَا يَزِيْدُ الظَّالِمِيْنَ اِلَّا
 خَسَارًا وَيُوْثِقُوْدِي يَا زُوْبُ صُوَالِيه حَلْ
 اَيْدِيْ وَيَاشْنِي بَيَقِيَه اِه اِه هُوَ اِهْوَا قُلْ

اِنَّ اللهَ حَقَّ رَبِّ اللهَ اَكْبَرُ طوطيا
 ااا هـ والحم للحم ودخى قيون
 بغاز ليوب واونك اورك باشيلة
 مرضير لري سورة وبوتقويد يازوب
 شفا بولور بسم الله الرحمن الرحيم
 قلنا يا نادر كوني بردا وسكلا على ابراهيم
 وارادوا به كيدا فجعلناهم لا خسرين ولا
 حل ولا قوة الا بالله العلي العظيم وبو
 طلسم مقبر لردة دفن ايدى **باب**

طالع قوس بلکی قوس طالع عند موکل
 ملکت نامی بوشی در سلیمان علیه السلام
 صورت قنقی برده اولوب ملک دیدی
 بر لرم داغلر ده و آتش باقند هر کیم
 بره کلوب واللهک اسمنه یاد اتمسه
 اورب جکر فی یاند زمر و بینتی قوردرم
 سلیمان علیه السلام لام صورت علاجی
 ند زملکت دیدی قوید یازوب صوابله
 حل اید و بختسته نک بدنی یقلا شفا

بولور

بولور بسم الله الرحمن الرحيم **اللا**
 تعلوا على واني ايتكم بسطان مبین وایة
 الکوستی دخی بازووب نغام صور سندن
 تا الی ربهم یعدلون **باب طالع جدی**
 بلیکی جدی طالعند موکل اولان ملات
 اینسی بلید ویرلر مقلید وکهریزلر
 وقرکیم اولیره کلوب واللهاک اینسی
 ائمه اورب سیاست اید وخلق می
 کورد فیه قوز قراکه هلاکه یرشور

سَلَامًا نَ عَلَيْهِ السَّلَامُ دِي عِلَاجِ
نَدُرْمَلَت دِي دُرْت كُون مَسَلَت و
زَعْفَرَان اِيلَه بَرَكَاسَه اِيچِينَه تَعْوِيذُ يَارَو
يَقِيوُب مَرِيض اِيچِد رُب شِفَا بُولُوْر اَعُوْز
بَايَلَلَه مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ يَارَحِي يَا قِيُوْم
الَّذِي كُلُّ مَنْ شَرَّ مَا خَلَقَ وَخَلَقَ لَوْلَا قُوَّةُ
اِيَّاكَ يَا بِيَّةَ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ وَبُودَعَاءِ دَخِي
يَا زُوْبُ وَفَاتِحَةُ الْكُتَابِ يَدِي كَرَمُ اَوْقِيُوْ
اَوْزَرِيْنَه اَوْفُوْرَه وَبُوْعَرِيْمِت يَا زُوْبُ

جوکرده

اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ
الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى سُبِّحَ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ وَهُوَ
تَعَوَّذُ دُخَى يَازُوْبُ يَازُوْبِدُ أَيُّهَا اللَّهُ
يَا جِبَّارُ يَا مَنَّانُ يَا سَتَّارُ يَا غَفَّارُ يَا اللَّهُ
يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ **بَابُ**

طالع دلو سَلِيمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ
مَلَكَ دَنْ صُورُوبُ اسْمُكَ نَدْرُ وَفَقَى مَكَانَهُ
أُولُورُ سَنَ مَلَكَ دِيدِي أَمِيمُ صَدْرُ دُرُ

ومقام

ومقام شجر لرا التند دُر وقر نولر ده
 كلوب واللاهك ايشي ذكر اتمسه اورب
 انجد رقر سليمان صورب علاجي ندر ملك
 ديدى تعويد يا زوب باز بند بغليه واية
 الكريسي وقل هو الله احد وقل اعون اخر
 دك شفا بولور **باب طالع حوت**
 حوت طالع عند موكل اولان ملك سليمان
 حضورينه كلوب ايشي بشارست ويرلر
 آق نولر رده اولوب وقر كيم كلوب

وَاللَّهُمَّ اِشْمِنِي ذِكْرًا تَمْسُهُ اُورُونُ
 اَيْتِي اَيَا غِنِي نَعْلَمُ وَكَوْزَلِي كُوْزَمُ
 قَا لُوْرَسَلِيْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِرَدِّ
 صُوْرَتِ عَلَاجِي نَدُوْرِي دِيْدِي سِيَا
 قُوْنِي نَا سِيَا هُ مَرِغْ اُوْرَكْتِ نَا سِيْلَه خُسْتَه
 نَكْتِ بَدَنِيَه سُوْرَه شِفَا بُوْلُوْن وَبُوْطَلِيْم
بِيْلَه كُوْرَه ط ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا
ا
ا ا

